

BIBLIOGRAFIA POWSTANIA NARODU POLSKIEGO

z r. 1830 — 1831.

WSPÓLNIE Z GRONEM AKADEMIKÓW LWOWSKICH

UŁOŻYŁ

Dr. A. HIRSCHBERG

DOCENT HISTORII POLS. W UNIWERSYTECIE LWOWSKIM,
KUSTOSZ BIBLIOTEKI OSSOLIŃSKICH.

Odbitka z „Zbioru pamiątek do historii powstania polskiego
z r. 1830 — 1831.

We Lwowie 1882.
NAKŁADEM DRA TOMASZA RAYSKIEGO.

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie.

Biblioteka
Sejmu Śląskiego

13370

II

51-

X-37386	
13370	<u>II</u>

Pomimo tak licznych publikacyj, odnoszących się do wypadków z r. 1830 i 1831, literatura nasza nie posiada dotąd historii powstania listopadowego w umiejętnem tego słowa znaczeniu. Obok wielu innych przyczyn, niewątpliwie nie mamy jej także dla tego, ponieważ brak nam dotychczas odpowiednich przygotowań do podjęcia tak wielkiego i trudnego dzieła. Dopiero bowiem po ogłoszeniu drukiem wszystkich cenniejszych materyałów do tej epoki, po krytycznem opracowaniu ważniejszych jej epizodów i innych t. p. pracach przygotowawczych, możemy się spodziewać umiejętnie skreślonej historii tych wiekopomnych wypadków, która odtworzy je z całą ścisłością nowoczesnych badań dziejowych i poda nieocnione źródło nauki dla współczesnych i potomnych pokoleń.

Jedną z ważniejszych prac przygotowawczych, które w tym celu przedewszystkiem przedsięwzięby należało, byłoby dokładne zestawienie tak opracowań, jak materyałów źródłowych, ogłoszonych drukiem, lub w rękopisach ukrywających się po bibliotekach, tak do historii Królestwa Kongresowego i Krajów Zabrzanych od r. 1815, jak dziejów samejże rewolucyi i jej skutków najbliższych. Ogrom wchodzących w ten zakres pism najróżniejszych, a szczególnie rozrzuconych po dziennikach i czasopismach rozpraw i artykułów, do tak wielkich dochodzi rozmiarów, iż szybkie zebranie całego materyału przechodzi siły jednego człowieka i wymagałoby chyba długiego szeregu lat nader żmudnych studyów i poszukiwań. W krótszym przeciągu czasu jest to możliwem tylko przy większej liczbie uczestników i dlatego też przystąpiłem do tej pracy wspólnie z gronem akademików lwowskich, którzy ochoczo przyjęli moje wezwanie i bardzo gorliwy wzięli w niej udział.

Mimo to trudności były wielkie, szczególnie zaś w zupełnem wyczerpaniu przedmiotu. Jakkolwiek bowiem mieliśmy do dyspozycji bogate zbiory Zakładu nar. im. Ossolińskich i bardzo życzliwego doznaliśmy poparcia ze strony Zarządów kilku wielkich bibliotek, a mianowicie Biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie i księgozbioru J. E. Hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego, to jednak zupełne ovladnięcie całego obszaru okazało się niemożliwem; niektórych z rzadszych czasopism, pomimo najusilniejszych starań, wcale nie mogliśmy dostać, innych, mając tylko egzemplarze defektowe, nie zdołano przejrzeć w zupełności.

Chcąc pracą tą o ile możności jak największą oddać usługę przyszłym badaczom na tem polu, muszę pokrótce skreślić nasz sposób postępowania, gdyż tylko w takim wypadku Czytelnik dokładną będzie miał wskazówkę, czego się w niniejszem dziełku może spodziewać i jaki obszar objęły nasze poszukiwania.

Przedewszystkiem bardzo starannie przeglądnięto dzieła tego rodzaju, jak „Bibliografia polska XIX stulecia“ K. Estreichera (t. 1—6), „Przewodnik bibliograficzny“ Wł. Wisłockiego, Rollego „Polonica“ (Rozprawy i sprawozdania Wydziału hist-filoz. Ak. um. w Krakowie, t. XI—XIII), „Russkaja Bibliografia“ (1879—1881), „Russkaja istoriczeskaja Bibliografia“ (1855—1863), „Nowyj sistematiczeskij katalog russkago otdielenija kniżnago magazina“ M. O. Wolfa (1830—1880) itp. Tytuły dzieł, odnoszących się do naszego przedmiotu, wypisano na osobnych kartkach, niejednokrotnie dla lepszego oddania treści uzupełniając je odpowiednimi dodatkami. W podobny sposób postępując, przejrzano także wymienione poniżej dzienniki, czasopisma i wydawnictwa zbiorowe, które dla tem łatwiejszego przeglądu podajemy tu w porządku alfabetycznym:

Der weisse Adler. Zurich, 1864—1865.	Archiwum teologiczne. Poznań, 1836
Album Muzeum narod. w Rapperswyłu	do 1837.
1872—1882.	Astrea. Warszawa, 1821—1825.
— literackie. Warsz. 1848—1849.	Ateneum. Warszawa, 1876—1881.
— lwowskie. Lwów, 1862.	Athenaeum. Wilno, 1841—1851.
— malown. Warsz. 1848—1849.	Babin na obcej ziemi. Paryż, 1832.
— warszawskie. Warszawa, 1845.	Bacność. Paryż, 1862 (nr. 1—3, 5).
— na korzyść pogorzalców. Lwów,	Bąk. Lwów, 1862, 1866.
1844.	Bard nadwiślański. Avignon, 1832
— na rok 1862. Lwów.	do 1833.
— powszechnie. Lwów, 1860.	

- Bard oswobodzonej Polski. Warszawa, 1830—1831.
- Biblioteka naukowego Zakładu im. Ossolińskich. Lwów, 1842—1848.
- Ossolińskich. Lwów, 1862 do 1869.
- lwowska. Lwów, 1856—1857.
- konwersac. Poznań, 1830.
- Nowin. Lwów, 1867—1870.
- pamiętników i podróży. Drezno, 1870.
- warszawska. Warszawa, 1841 do 1881.
- polska. Warsz. 1825—1827.
- pisarzy polskich. Lipsk, 1860 do 1878.
- narod. Lwów, 1869—1870.
- zagraniczna. Warszawa, 1842 do 1844.
- Bibliothèque russe et polonaise. Paryż, 1858—1860.
- Biesiada literacka. Warsz. 1876—1881.
- Bluszcz. Warszawa, 1869—1879.
- Bojan. Wilno, 1838.
- Bolesław III. Paryż, 1838.
- Brat. Toruń, 1859.
- Braterstwo. Bendlikon, 1864—1865.
- Bronisława. Warszawa, 1822—1827.
- Broszury Tow. pols. demokrat. Paryż, 1849—1850.
- Broszurki Tow. bezansońskiego. Besançon, 1833.
- Bukiet literacki. Warszawa, 1851.
- Chwila. Kraków, 1863—1864.
- terażniejsza. Paryż, 1846.
- Codziennik polski. Warszawa, 1823.
- Ćwiczenia naukowe. Warszawa, 1818.
- Czas. Kraków, 1848—1881.
- dodatek miesięczny. Kraków, 1856—1860.
- Czasopismo nauk. Zakładu nar. im. Ossolińskich. Lwów, 1828—1834.
- poświęcone prawu i umiejętnościami politycznym. Kraków, 1863—1868.
- Czytelnia dla młodzieży. Lwów, 1860 do 1861.
- Demokrata polski. Poitiers, 1837—1841.
- — Paryż, 1841—1849.
- — Bruksela, 1851.
- — Lond. 1852—1855.
- Dodatek tygodniowy przy Gazecie lwowskiej. Lwów, 1850—1861.
- miesięczny do Gazety lwowskiej. Lwów, 1872—1873.
- Dostrzegacz nadwiślański. Warsz. 1824.
- Dwutygodnik literacki. Kraków, 1844 do 1845.
- polski. Lwów, 1877—1878.
- Dzieje dobroczynności. Wilno, 1821 i 1823.
- Dziennik departamentowy krakowski, 1815—1816.
- mód paryskich. Lwów, 1841 do 1848.
- polski. Lwów, 1861—1862.
- — Lwów, 1867.
- — Lwów, 1869—1881.
- domowy. Poznań, 1840—1848.
- narodowy. Lwów, 1848.
- — Lwów, 1863—1864.
- — Kraków, 1848.
- — Paryż, 1840—1847.
- urzędowy królewski. Regencji w Poznaniu, 1830—1831.
- wileński. Wilno, 1815—1824, 1826—1827.
- dla wszystkich. Lwów, 1878 do 1881.
- lwowski. Lwów, 1867—1871.
- polityczny. Kraków, 1848.
- literacki. Lwów, 1852—1870.
- powszechny krajowy. Warsz. 1830—1831.
- warszawski. Warszawa, 1851 do 1856.

- Dziennik poznański. Poznań, 1860 (2 półrocze) 1861—1873.
- Na dziś, pismo zbiorowe. Kraków, 1872 (t. 1—3).
- Dzwon literacki. Warsz. 1846—1849.
- Echo miast polskich. Paryż, 1843.
- Fenix, tygodnik Gazety polskiej. Warsz. 1831 (nr. 3—9).
- Gazeta codzienna, narodowa i obca. Warszawa, 1818—1819.
- krakowska. Krak. 1825—1826.
- — Kraków, 1881.
- narodowa zakroczymska 1831.
- — Lwów, 1848, 1862—1881.
- podkarpacka. Stanisław. 1875.
- polska. Poznań, 1848.
- poranna. Warsz. 1841.
- powszechna. Lwów, 1848.
- toruńska. Toruń, 1867—1869, 1874—1881.
- literacka. Warsz. 1821—1822 (z r. 1822 nr. 1—38).
- korespondenta warszawskiego. Warsz. 1815 (T. 2—3) 1816, 1818 (nr. 27, 28, 30—33, 35—51), 1822 (nr. 2—13, 33, 72—74, 137, 138, 151, 152, 154—160), 1823 (nr. 1—138), 1824 (nr. 1—209), 1825 (nr. 1—209), 1826 (nr. 1—174), 1827 (nr. 71—73, 77—301), 1828 (nr. 1—83), 1829 (nr. 1—300).
- warszawska. Warsz. 1818 (nr. 27, 28, 30—33, 35—51), 1819 (nr. 1—70), 1831 (nr. 1—45, 48 do 87, 173—179, 184—212, 240—261).
- Głos. Lwów, 1861.
- wolny. Londyn, 1863—1865.
- Gołąb pożaru. Lwów, 1843.
- Goniec. Lwów, 1863.
- — 1875.
- krakowski. Krak. 1828—1831.
- Gwiazda. Tarnów, 1878.
- czyli Kołęda, książka zbiorowa, Warszawa, 1863—1865.
- krakowska. Krak. 1880—1881.
- Haliczanin. Lwów, 1830.
- Hasło polityczne. Lwów, 1865.
- Jutrzenka. Warsz. 1862—1863.
- Kraków, 1848.
- Kalendarz pielgrzymstwa polskiego. Paryż, 1838—1840.
- Kłosa. Warsz. 1865—1881.
- Kłosa i kwiaty. Kraków, 1869.
- Kółko domowe. Warsz. 1861—1865, 1867.
- rodzinne. Lwów, 1860.
- Kraj. Kraków, 1869—1871.
- i emigracya. Paryż, 1835—1843.
- Krakus. Kraków, 1822.
- Kronika. Kraków, 1863—1864.
- codzienna. Kraków, 1823.
- emigracyi polskiej. Paryż, 1834 do 1839.
- polska. Lwów, 1878.
- rodzinna. Warsz. 1867, 1873, 1875, 1877—1881.
- Kuryer litewski. Wilno, 1814, 1816, 1817, 1819, 1821—1831.
- poznański. Poznań, 1881.
- Lech. Warsz. 1823.
- Poznań, 1878—1879.
- Lwowianin. Lwów, 1835—1842.
- Magazyn powszechny. Warsz. 1836 do 1844.
- Trzeci Maja. Paryż, 1839—1848.
- Melitele. Warsz. 1829—1830.
- Lipsk, 1837.
- Mrówka poznańska. Poznań, 1821 do 1822.
- Muzeum. Kraków, 1881.
- domowe, 1835 i 1839.
- Narodowość. Paryż, 1840—1841.
- Niepodległość. Bendlikon, 1866—1867.
- Niezabudka. Bendlikon, 1865.

- Niezapominajki. Warsz. 1838—1847.
 Niwa. Warszawa, 1872—1881.
 Nowiny. Lwów, 1854—1856.
 Noworocznik demokratyczny. Paryż, 1842—1843.
 Ognisko. Kraków, 1865.
 Ogniw. Kołomyja, 1877.
 Ojczyzna. Lipsk. Bendlikon, 1864.
 — Lwów, 1874—1875.
 Opiekun domowy. Warszawa, 1865 do 1872, 1875.
 Orędownik naukowy. Poznań, 1840 do 1846.
 Orzeł biały. Warsz. 1819—1821, 1823 do 1829.
 — biały. Bruksela, 1839—1847.
 — — i pogoń. Warsz. 1831.
 Oświata. Poznań, 1866—1867.
 Pamiętnik dla płci pięknej. Warszawa, 1830 (T. 1—3).
 — emigracyi. Paryż, 1832—1833.
 — galicyjski. Lwów, 1821.
 — krakowski, Kraków, 1866.
 — literacki. Lwów, 1849—1850.
 — lwowski. Lwów, 1816—1817.
 — naukowo-literacki. Wilno, 1849 do 1850.
 — naukowy, literacki i artystyczny. Warsz. 1867.
 — sandomierski. Warszawa, 1829 do 1830.
 — warszawski. Warszawa, 1815 do 1821, 1822—1823.
 — zagraniczny, naukowy, historyczny i politycz. Warsz. 1816.
 Pątnik narodowy. Lwów, 1827.
 Pielgrzym. Warszawa, 1843, (T. 1—2) 1844 (paźdz. grudz.) 1845.
 — polski. Paryż, 1832—1833.
 Pismo Towarzystwa demokrat. pols. Poitiers, 1837—1840.
 — zbiorowe. Kraków, 1856.
- Pismo zbiorowe Bendlikon, 1865 (zesz. 1—3).
 — — Petersburg, 1859.
 — — Wilno, 1862.
 Podolanin. Tarnopol, 1878.
 Pokłosie. Leszno i Poznań, 1852—1856.
 Polacy we Francyi. Avignon, 1832.
 Polak sumienny. Warsz. (od 30 grudnia 1830 do 30 czerwca 1831).
 Le Polonais. Paryż, 1832—1837.
 Polska młoda. Paryż, 1838—1840.
 — nowa. Paryż, 1833—1845.
 Północ. Paryż, 1835 (nr. 1—16).
 Pomoc. Lwów, 1867—1868.
 Postęp. Wiedeń, 1859—1863.
 Praca. Lwów, 1861—1864.
 Prawda. Berlin i Poznań, 1861, (zesz. 1—7).
 — Przemyśl, 1865.
 Przegląd dziejów polskich Poitiers, 1838 i 1840.
 Przegląd europejski. Warszawa, 1862 do 1863.
 — krytyczny. Krak. 1875—1877.
 — lwowski. Lwów, 1872—1881.
 — naukowy. Warsz. 1842—1848.
 — polityczny. Lwów, 1858.
 — polski. Kraków, 1866—1881.
 — powszechny. Drezno, 1866.
 — poznański. Pozn. 1844—1865.
 — rzeczy polskich. Paryż, 1857 do 1863.
 — tygodniowy. Warszawa, 1866 do 1881.
 Przewodnik bibliograficzny. Kraków, 1878—1882 (do kwietnia 1882r.)
 — naukowy i literacki. Lwów, 1873—1881.
 Przyjaciół ludu. Leszno, 1834—1850,
 — domowy. Lwów 1851—1868, 1870—1873, 1875, 1876, 1879 do 1881.
 Przyszłość. Paryż, 1834 (styczeń).

- Pszczołka krakowska. Kraków, 1819, 1822.
 Pszonka. Strasburg, 1839—1844.
 Reforma. Sanok, 1868—1869.
 Republikanin. Londyn, 1837.
 Revue Slave. Paryż, 1839.
 Rocznik literacki warszawski. Warsz. 1871, 1872, 1874.
 Roczniki polskie. Paryż, 1857—1861.
 — Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu. Paryż, 1866 do 1878.
 — Towarzystwa naukowego, z uniwersytetem krakowskim połączonego. Kraków, 1817—1833, 1841—1852, 1857—1872.
 — Towarzystwa naukowego w Toruniu. Toruń 1878—1880.
 — Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego. Poznań 1860.
 — Towarzystwa warszawskiego przyjaciół nauk. Warsz. 1816 do 1830.
 Rok, Poznań 1843—1846.
 Rozmaitości. Lwów, 1817—1859.
 — naukowe. Kraków, 1828—1829.
 — warszawskie. Warsz. 1818 (N. 1—7, 9—14, 24, 25, 27—55), 1819 (nr. 1—20, 22—42), 1820 do 1822, 1823 (nr. 1—23), 1824 (nr. 1—13), 1825 (nr. 1, 2, 7, 13, 16, 17, 28—52), 1826 (nr. 1—40), 1827 (nr. 13—50), 1828 (nr. 1—51), 1829 (nr. 1—52), 1830 (nr. 1—39), 1831 (nr. 9—11).
 Ruch literacki. Lwów, 1874—1881.
 San. Przemysł, 1879—1881.
 Sbornik ruskago istoriczeskago obščestwa. Petersburg, 1867 do 1878.
 Scènes politiques de la révolution po-
 lonaise. Lyon, Avignon, 1832 (zesz. 1—6).
 Skarbczyk domowy. Kraków, 1863.
 Skarbiec polski. Lwów, 1859.
 Sławianin. Lwów, 1837—1839.
 — Lwów, 1868.
 Russkaja Starina 1870, 1876—1879.
 Siolo, pismo zbiorowe etc. 1866—1867.
 Strażnica. Lwów, 1879—1881.
 Strzecha. Lwów, 1868—1873, 1878.
 — ojczysta. Lwów, 1879.
 Sztandar. Lwów, 1879—1881.
 Teka wileńska. Wilno, 1857—1858.
 Telegraf. Lwów, 1852—1854.
 Tydzień. Drezno, 1870—1871.
 Tydzień. Lwów, 1874—1881.
 Tygodnik awenionński. Avignon, 1832.
 — emigracyi polskiej. Paryż, 1834 (cz. 1 i 3), 1835, 1836, 1837 (z r. 1837 cz. XII—XIV).
 — illustrowany. Warszawa, 1859 do 1881.
 — literacki. Poznań, 1838—1845.
 — lwowski. Lwów, 1850.
 — — Lwów, 1867—1868.
 — naukowy. Lwów, 1865.
 — — i literacki. Lwów, 1866.
 — petersburski. Petersburg, 1830 do 1835.
 — polski. Warsz. 1819 i 1832.
 — — Lwów, 1848.
 — — i zagraniczny. Warsz. 1818—1820.
 — — na węgierskiej ziemi. Peszt, 1872.
 — — powszechny. Warszawa 1877—1881.
 — poznański. Poznań, 1862—1863.
 — wielkopolski. Poznań, 1871 do 1874.
 — wileński. Wilno, 1816—1822.
 Wanda, tygodnik polski etc. Warsz. 1820—1822.

- Wanda, tygodnik nadwiśl. Warsz. 1828.
 — wiązanie na r. 1825. Warsz.
 Warta. Poznań, 1874—1881.
 Weteran poznański. Poznań, 1825.
 Wiadomości polskie. Paryż, 1854 do
 1861.
 Wiek. Kraków, 1862.
 Wieniec. Kraków, 1862.
 — Warsz. 1872.
 — pismo zbiorowe etc. Warsz.
 1857—1858.
 Wiestnik zapadnoj Rossii etc. Kijów,
 1863—1864. Wilno, 1864 do
 1867.
 Wizerunki i roztrząsania naukowe.
 Wilno, 1834—1843.
 Wytrwałość, Bruksela, 1864.
 Zbieracz literacki i artystyczny. Kra-
 ków, 1837—1838.
 Zbratnienie. Paryż, 1848.
 Znicz. Wrocław, 1851—1852.
 Zorza. Warsz. 1844.
 — Paryż, 1848*).

W zakres naszej pracy wciągnęliśmy wszystko, cokolwiek tylko odnosi się do historii Zaboru rosyjskiego od r. 1815 aż do upadku powstania listopadowego i jego skutków bezpośrednich, wszystkie więc publikacje, traktujące tak o historii politycznej Królestwa i Krajów Zabrzanych, jak o stosunkach wewnętrznych: administracyi, prawodawstwie, stanie oświecenia, wojskowości, stosunkach społecznych i ekonomicznych, tajnych związkach, objawach opinii publicznej i t. p. Ze względu na wypadki wojenne r. 1831 w rubryce p. t. „Teatr wojny“ zestawiliśmy wszelki znany nam materyał do opisu kraju i statystyki ludności. W dziale biograficznym podajemy tak opracowania, jak źródła do historii wybitniejszych osobistości z lat 1815—1831, jak członków rządu, posłów sejmowych, oficerów wyższych stopni, dowódców oddziałów powstańczych, agentów dyplomatycznych i t. p. Przy osobistościach, które przedtem lub później, albo też i na innem polu ważną odegrały rolę, wymieniamy tylko rzeczy, odnoszące się do naszego okresu, albo do całego ich życia; nie przytaczamy także ich pism, gdyż z łatwością każdy je znajdzie w „Bibliografii“ Estreichera. Wreszcie muszę zauważyć, że z dzienników i czasopism, wydawanych od dnia 29 listopada do upadku powstania, wypisywaliśmy tylko rzeczy, odnoszące się do czasów poprzednich, pisma te bowiem do wypadków współczesnych w całości swej zbyt ważnem są źródłem, ażeby je można pominąć, zajmując się tą epoką.

*) Chcąc o ile możności jak najdokładniej przedstawić nasz sposób postępowania, muszę tu jeszcze zauważyć, że z góry wykluczaliśmy z zakresu naszej pracy pisma, mające wyłącznie charakter popularny i specjalnie poświęcone naukom, z przedmiotem naszym w żadnym związku nie zostającym — wreszcie bardzo znaczną część dzienników politycznych, wydawanych w Zaborze rosyjskim po r. 1831.

Jeszcze trudniej, niż o wyczerpanie materiału, rozrzuconego po czasopiśmie, było dokładną podać wiadomość o źródłach rękopiśmiennych z tego okresu, tem bardziej, że znaczna ich część zostaje dotąd w rękach prywatnych, która też przeważnie była dla nas niedostępną. Mimo to jednak udało nam się zebrać pewną ilość wskazówek, tak na podstawie katalogów bibliotek publicznych, jak informacji udzielonych nam łaskawie od osób prywatnych. Każdą z tych wiadomości umieściłem w dziale właściwym i dla tem lepszego odróżnienia drukuję kursywą.

W końcu z przyjemnością dopełniam miłego obowiązku, składając najszczerze dzięki wszystkim tym, którzy w czemkolwiek byli nam pomocni w podjęciu niniejszej pracy, a przedewszystkiem J. O. Księciu Władysławowi Czartoryskiemu, Szan. Zarządowi Biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie, Wnemu Józefowi Łozińskiemu, Kustoszu biblioteki J. E. Hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego, Drowi Zygmuntowi Celichowskiemu w Kórniku i Wnemu Ludw. Gadonowi, Bibliotekarzowi Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu.

Zarazem z całym uznaniem muszę podnieść gorliwość moich Szanownych towarzyszy i pomocników w pracy niniejszej, tem bardziej, że wykonanie jej głównie zależało od ich wytrwałości i licznego udziału, z którym mianowicie pospieszyli PP. Balcer Oswald, Bałaban Józef, Bałaban Wincenty, Bębnowski Lucyan, Biegeleisen Henryk, Błotnicki Stanisław, Bojarski Władysław, Czarnik Kazimierz, Czauderna Karol, Czermak Józef, Dobrowolski Stanisław, Dzieduszycki hr. Klemens, Głazarewicz Maryan, Gorczak Bronisław, Gostkowski Alfons, Grossek Zenon, Gruszecki Benedykt, Grybowski August, Homiński Kazimierz, Krieglner Edward, Krynicki Julian, Kwiatkowski Saturnin, Lisiewicz Aleksander, Mazanowski Antoni, Mazanowski Mikołaj, Mittelman Aron, Nowosielski Michał, Olchowicz Konrad, Pelikan Emil, Piszek Władysław, Raiński Władysław, Ramult Stefan, Rybicki Tadeusz, Szydłowski Leon, Turek Franciszek, Ungar Wiktor, Viebig Henryk, Zaleski Franciszek, Zych Franciszek. Szczególne zaś dowody niestrudzonej pracowitości złożyli PP. Czarnik Bronisław, Finkel Ludwik, Heck Korneli, Lityński Michał, Marczewski Witold, Menda Władysław, Nacher Teodor i Żmudziński Franciszek — tak, iż niemal głównie przyczynili się do spełnienia myśli, wspólnie przez nas powziętej.

Oddając pracę niniejszą pod sąd Łaskawego Czytelnika, ośmielam się wyrazić nadzieję, że jakkolwiek jako rzecz zbiorowa w szczegółach pomniejszej wagi może nie zawsze odznacza się odpowiednią jednolitością i zapewne nie wyczerpuje w zupełności przedmiotu, a zwłaszcza materiału, rozrzuconego po czasopismach, to jednak, zdaje mi się, nie będzie nieużyteczną tak dla przyszłego historyka tej epoki, jak w ogóle pracowników na polu dziejów i literatury naszej z lat 1815—1831.

We Lwowie, w maju 1882.

A. Hirschberg.

A. Źródła i opracowania

odnoszące się do całego okresu 1815—1831.

I. Źródła.

1. Zbiory listów i dokumentów.

Noty dyplomatyczne w 100 tomach 1696—1870, wyciągi z archiwów rządowych i prywatnych, z bibliotek rządowych i prywatnych, z gazet ówczesnych, z dzieł i t. d. zebrane przez Leonarda Chodźkę. Rps. Muzeum narodowego w Rapperswyll.

Czartoryski Adam Jerzy. Portofolio, t. 1—5, zawierające dokumenta historyczne i dyplomata, cenniejsze memoriały i depesze ministrów i ambasadorów rosyjskich, komunikowane w księciu Konstantemu podczas pobytu jego w Warszawie. Paryż, 1837, w 8ce.

E. N. Dokumenta urzędowe do historii gospodarstwa moskiewskiego w Polsce od r. 1734—1866. Kraków, 1870, w 8ce, str. 121.

Polska w kraju i zagranicą, od 1831—1848. Zbiór dokumentów. Lipsk, 1864, w 8ce.

Miscellanea Bandtkiana, po Jerzym Samuelu Bandtkiem, profesorze i bibliotekarzu Uniwersytetu Jagiellońskiego: I. „Bandtkiana“, zbiór dekretów, listów, aktów różnych urzędowych i t. p. z r. 1804—1832, pisanych do Bandtkiego. Rps. Biblioteki Jag. 278, fol. 2 tomy, kart 107 i 245.

Akta urzędowe, dotyczące stosunków w Królestwie polskiem od r. 1815 do

1830 i wypadków r. 1830 i 1831 w zbiorze autografów Bibl. Ossolińs.

Akta urzędowe i listy z czasów powstania listopadowego i Królestwa polskiego z lat 1815—1830, w zbiorach J. E. Hr. Włodz. Dzieduszyckiego Misc. I, 50, 67; III, 43; IV, 8, 27, 28, 29, 30, 67; V, 29 do 31. Autogr. I, 2. — Dok. X. Warsz. 67, 72, 75, 76. Teka Goł. XI.

Manifesty cesarskie (Mikołaja I) z r. 1831, w języku rosyjskim i polskim. Rps. Bibl. Jag 1023, fol. str. 10.

Sobranije traktatów i konwencji, zaključzennych s'inostrannymi dierzawami. Tom IV. Traktaty s'Awstrij 1815—1849.

Dokumenty dla istorii dyplomatycznych snoszenij Rossii s'zapadnymi dierzawami ot 1814 do 1822 goda. Petersburg, 1823—1825, t. 1—2.

Sobranije wysoczajszych manifestow, gramot, ukazow, reskriptow, prikazow wojskam i raznych izwieszczenij, posliedowawszich w tieczenje 1812 po 1816 godow. Petersburg, 1816, 8ka.

Barteńjew. XIX wiek. Istoriceskij sbornik (zawierający dokumenta do historii stosunków między Polską a Rosją). Moskwa, 1872, 8ka.

Chodźko L. Recueil des traités, conventions et actes diplomatiques, concernant la Pologne 1762—1862, par le Cte. d'Angeberg. (pseud. Chodźki, który dzieło to wydał wspólnie z hr. de

Noailles). W 8ce, str. XVI, 1170. Paryż i Lipsk, 1862.

Noailles Emanuel Henryk Wikt. Recueil des traités, conventions et actes diplomatiques relatifs à la Pologne, depuis le premier partage jusqu'à nos jours. (Z materiałów Leonarda Chodźki i Adama Czartoryskiego) w 8ce, str. 1200. Paryż i Lipsk u Brockhousa, 1861.

Sienkiewicz Jan Karol. Documents historiques relatifs à la Russie et la Pologne. Tom I—III. Paryż, 1854.

— Recueil des documents pour la plupart secrets et inédits, et d'autres pièces historiques, utiles à consulter dans la crise actuelle. 1. Vol. Publiés par.... Paris, Pagnerres libr. imprim. Martinet, 1853—1854, w 8ce, str. 358.

Conventions conclues entre les cours de Vienne, de St. Pétersbourg et Berlin en suite des changements survenus dans le sort du duché de Varsovie, signées à Vienne le 3 de Mai 1815. Vienne, 1815, w 4ce.

Conventionen zwischen den Höfen von Wien, St. Petersburg und Berlin in Folge der mit dem Herzogthum Warschau vorgegangenen Veränderung, geschlossen in Wien am 3, ratificirt ebendasselbst am 8, und die Ratificationsinstrumente ausgewechselt am 9 May 1815. Wien, 1816, w 4ce, str. 39.

Sammlung der wichtigsten Friedensschlüsse, Congressacten und sonstigen Staatsurkunden, herausgegeben von Dr. Fr. Ghillany, t. 1—3 (w 5 częściach). Noerdlingen, 1855.

Alexandre I. et le Prince Czartoryski. Correspondence particulière et conversations 1801—1823, publiées par le Prince L. (adislas) Czartoryski. Introduction p. Ch. Mazade. Paris, 1865, 8ka, str. XXXV, 368.

Listy ks. Adama Czartoryskiego, (do 100 tomów). Rps. Muzeum narodowe w Rapperswyll

— **księcia Adama Czartoryskiego do Jana Śniadeckiego z lat 1801 do 1825, razem sztuk 26. Listy własno-**

reczne lub z własnoręcznymi podpisami i pieczęciami. Rps. Bibl. Jag. 3104 (kod. pap. z r. 1801/25, różnemi pisany rękami, w 4ce, kart 53).

Brodowskiego Ignacego, dyrektora gimnazjum w Mińsku, listy własnoręczne i „Rapporta“ do Jana Śniadeckiego z lat 1814—1818, razem sztuk 32. Rps. Bibl. Jag. 3100 (kod. pap. z r. 1814/18, w 4ce i fol. kart 100).

Czartoryski ks. Adam. Korrespondencje (wydane przez Wł. Platera) od 23 paźdz. 1831 do 30 lipca 1833. Album muzeum narodowego w Rapperswyll. T. I. str. 127—231.

Niemcewicz Juliana Ursyna listy własnoręczne do Jana Śniadeckiego z lat 1809—1830, razem sztuk 12. Rps. Bibl. Jag. 3115 (kod. pap. z r. 1809/1830, w 4ce, kart 24).

Zbiór listów generała Prądzyńskiego. W zbiorach księcia Wład. Czartoryskiego.

Małachowski hr. Juliusz. Listy pisane podczas kampanii r. 1831. Dziennik Polski, 1862, nr. 5—8, 11, 13.

Hulewicz Marceli. Z papierów po generale Józefie hr. Załuskim (z manuskrytu Muzeum Rapperswyllskiego — listy z r. 1831). Ruch literacki z r. 1877. T. II.

Zbiór korespondencji generała Krużewskiego. Rps. objętości około 10 arkuszy druku, w posiadaniu wdowy po śp. generale, mieszkającej w Gogolowie w Jasielskiem.

Listy Jana Śniadeckiego w sprawach publicznych, od roku 1788—1830 pisane. Z autografów. Wstęp i przypiski J. I. Kraszewskiego. Poznań, 1878, str. VII, 206.

Rybiński generał Listy ogłoszone przez Wiadomości Polskie, n. 10, z r. 1856, str. 37.

Mochnacki Maurycy. Listy (Dzieła T. I.). Poznań, 1863, w 8ce, str. IX, 388 i IX.

Lelewel Joachim. Listy do Leonarda Chodźki z 1828, 1829, 1833 i 1859. Album Muzeum narodowego w Rapperswyll z r. 1876, str. 553 i nast.

Sierakowskiego Józefa listy własnoręczne do Jana Śniadeckiego z lat 1820—1830, razem sztuk 8. Rps. Bibl. Jag. 3125 (kod. pap. z r. 1820/30, w Ace, kart 15).

Korespondencye różnych osób, złożone przez półkownika Gallois, 1831 do 1832. Rps. w zbiorach X. Wład Czartoryskiego w Paryżu.

Listy w. ks. Konstantego, Stan. hr. Potockiego, Ign. Prądzyńskiego, Sam. Różyckiego, Macieja Rybińskiego, Skrzyneckiego i wielu innych z lat 1815 do 1831 w zbiorze autografów Bibl. Ossol. i rpsie 509 i 1854.

Korespondencya J. N. Janowskiego z lat 1830—1880. Rps. Bibl. Jag. 3685. (1711 listów własnoręcznych)

Zbiór listów księżnej Łowickiej. Rps. znajdujący się w zbiorach P. Kazimierza Chłapowskiego w Kopaszewie.

Słowacki Juliusz. Listy do matki 1830—35. 8ka, str. 197. Lwów, nakład Gubrynowicza i Schmidta, 1875.

Listy Józefa hr. Dzieduszyckiego z r. 1831. W zbiorach J. E. Hr. Włodz. Dzieduszyckiego. Arch. famil. 77.

— Zofii Balińskiej do Michała Balińskiego, w czasie jego uwięzienia do św. Piotra klasztoru pisane, od 4 maja 1831. Listy własnoręczne. Rps. Bibl. Jag. 3083 (kod. pap. z r. 1831, w 8ce, kart 125).

— w. k. Konstantego do Opoczynina. Russkaja Starina, 1873 r.

Pisma w. k. Konstantina Pawłowicza k'Jermołowu (od 1816—18). Cztiennija w Impier. Obszczestwie Istorii i DREWNOStiej Ross. 1862, zeszyt III, odd. V, str. 212—217.

Nota poufna w. księcia **Konstantego**, przesłana cesarzowi Mikołajowi w połowie Listopada 1830. Czas, 1872, nr. 31, str. 2.

Lubeckiego (ks) korespondencya z ministrem sekretarzem stanu, z sierpn., wrześn., październ., listop. 1830 r. Dzień powsz. kraj., 1831 r. Nr. 47, 48, 49, 51, 53.

Zbiór pism rozmaitych wychodzących w czasie powstania narodu polskiego. Nr. 1—24. Warsz. 1830 (grudz.).

Memoryał senatora Ilińskiego w obronie kościoła katolickiego w Rosyi, podany Aleksandrowi I. Petersburg, d. 4 maja 1816 r. (franc.) Rps. Bibl. Ossol. Nr. 1854. k. 37—38.

Korespondencye Skrzyneckiego z Dybiczem. (Dostłowne tłumaczenie z dzieła: „Polens Kampf um seine Wiedergeburdt im J. 1831“.) Demokrata polski. Tom II. Część II. str. 85—88. Treść: I. List generała Skrzyneckiego do feldmarszałka hr. Dybicza z 12 marca 1831. II. List generała Neihardt, do półkownika hr. Mycielskiego z 13 marca 1831. III. List generała Skrzyneckiego do hr. Dybicza (bez daty). IV. List hr. Dybicza do jener. Geismara (bez daty).

Nouvelles de Pologne. (Korespondencya Skrzyneckiego z Dybiczem). Paris 1831, w 8ce, str. 16.

— de Pologne. (Obejmuje: Lettre du Général Alexandre Roźniecki au Généralissime Skrzynecki écrit. Saint Petersburg le 17 Juin 1831), w 8ce, str. 15. Paris, 1831.

List Jenerała Skrzyneckiego do arcyksięcia Karola, pisany z głównej kwatery w Jędrzejowie 3 maja 1831. Czas, 1871, nr. 292.

— wodza naczelnego Skrzyneckiego do p. Leonarda Chodźki z dnia 19 czerwca 1831. (M. Podczaszyński. Pamiętnik emigracyi, cz. I. Paryż, 1832. Władysław I. str. 6—7.

Akt powstania prowincyi wołyńskiej w r. 1831. Rps. Bibl. Ossolińskich. Nr. 549. karta 15—17.

Akta urzędowe, tyczące się działań jenerała Giełguda na Litwie. (Odbitka z Bronikowskiego: Pamiętniki polskie, t. III. Paryż, 8ka, str. 1—28 i 97—124).

Chodźko Leonard. La Pologne et le congrés de Vienne en 1815. Note officielle, écrite à Varsovie le 14 Juillet 1831, publiée par... Paris, 1831, w 8ce.

Janowski J. N. Rzym i Polska. Zawiera między innymi: 1. List marszałka sejmu z r. 1831, Władysława hrabi Ostrowskiego, do Grzegorza XVI, i 2.

Odpowiedź nań ówczesnego papieskiego sekretarza stanu, kardynała Bernetti 3. Encyklika Grzegorza XVI. do biskupów polskich z r. 1832. Przegląd rzeczy polskich zeszyt z d. 12 grudnia 1862, od str. 13 do 21. Paryż i Lipsk, 1863, w 8ce, str. 40.

Ostrowski Antoni. Sur le panslavisme moscovite (zawiera korespondencją z r. 1831 między hr. Ostrowskim, a kardynałem B... ministrem sekretarzem stanu gabinetu rzyms.) Versailles, 1842, 8ka, str. 36.

Korespondencya między Podczaszynskim i Czetwertyńskim. Paryż, 1834.

Dwa piśma generała E. A. **Gołówna** k'generału A. N. Potapowu, wo wremia sledowanija w gławnuju armiju wiesnoj 1831 goda. Cztiennija w Im pier. Obszczestwie Istorii i DREWnostiej Ross. 1862, zeszyt III, odd. V, str. 313—317.

2. Pamiętniki.

Bronikowski Ksawery. Pamiętniki polskie (zbiór pamiętników i aktów urzędowych do historii wypadków od r. 1812—1831). T. 1—4 (tomu 4go wyszedł tylko zeszyt 1szy). Paryż, 1844 do 1845, w 8ce.

Zbiór pamiętników do historii powstania polskiego z roku 1830/31. Lwów, 1880—1882.

Souvenirs de la Pologne, statistiques et littéraires, publiés par une réunion de litterateurs polonais. Paris au bureau des Souvenirs, rue du Columbier, nr. 3. imprimerie et fonderie de A. Pinaud, quai Voltaire, 15, à Paris, 1833. w 8ce, str. 392. Table de Matières (II) 24 litogr.

Memoires contemporains sur la Pologne. Paris, 1829.

Ogiński Michał. Denkwürdigkeiten über Polen, d. Land u. seine Bewohner, mit einer Einleitung: Polnisch-Russische Wahlverwandschaften vom Einzug der Polen in Moskau (1605) bis zum Einzug der Russen in Warschau (1831), część 1—3. (Bibliothek ausgewählter Memoiren des XVIII und XIX Jahr-

hundertes. Mit geschichtlichen Einleitungen und Anmerkungen herausgegeben von F. E. Pipitz u. G. Fink). Belle-Vue bei Constanz, 1845, w 12ce, str. 395, 313 i 478.

Wrotnowski Feliks. Pamiętniki o powstaniu Litwy i ziem ruskich w r. 1831. Część I—II. (z mapą Litwy). Paryż, 1833.

Zbiór pamiętników o powstaniu na Litwie w r. 1831, układany przez Feliksa Wrotnowskiego. Paryż, 1835, w 8ce, str. XII, 368.

Wrotnowski Feliks, Zbiór pamiętników o powstaniu Litwy w r. 1831. (Hist. powstania w r. 1831 na Wołyniu, Podolu, Ukrainie, Żmudzi i Litwie. T. II. Bibl. pis. pols. T. 72). Lipsk, 1875.

Pamiętniki Stan. Barzykowskiego o wypadkach 1830 i 1831 r. Rps. wielkiej objętości, znajdujący się w zbiorach X. Wład. Czartoryskiego w Paryżu.

Wypis z pamiętników Stanisława **Barzykowskiego**, (styczeń 1831). Kronika emigracji polskiej. Tom V-ty, str. 353—358, 369—373.

Bartkowski. Ze wspomnień Jana . . . (przedruk z „Zbioru pamiętników“). „Tydzień“ tom XI, nr. 47.

Berg N. W. Pamiętniki o polskich spiskach i powstaniach 1831—1862, przełożył z rosyjskiego W. Ralex, str. 463, w 8ce, Kraków, 1880, z drukarni Anczyca i spółki.

— Zapiski o polskich zagovorach i wozstaniach 1831—1862, w 8ce, str. 382. Moskwa, 1873, nakładem pisma Russkij Archiw.

— Polskoje wozstanie w 1831 g Rus. Star., 1879 r. t. 25.

Berzeviczy Ezechiel. Wspomnienia podporucznika. Lwów, 1876.

— Wspomnienia o półku Wołyńców. Dziennik Polski, 1880, nr. 277 i 288.

Białyniak. Pamiętniki starego żołnierza przez . . . (Odbitka z „Oświaty“). Poznań, 1880.

Błudow A. D. Zapiski. Russkij Archiw, 1875 r. (Stosunki między Konstantym a Mikołajem).

Z pamiętnika Henryka **Bogdańskiego** (przedruk z „Zbioru pamiętników“). Tydzień, tom XI, nr. 48.

Von **Bradtke** J. T. Awtobijograficzeskija zapiski Russkij Archiw, 1875 r.

Brandt. Aus dem Leben des Generals der Infanterie von 1er Th. Die Feldzüge in Spanien u. Russland 1808—1812; 2er Th. Leben in Berlin, Aufstand in Polen. Sendung nach Frankreich, 1828—1830. Berlin, 1868, w 8ce, str. 506 i 234.

Bronikowski Ksaw. Meine Auswanderung von Warschau bis Dresden. Paris, 1832, 8ka, str. IV, 103.

— Moje wyjście z Warszawy do Drezna przez wice-prezydenta Warszawy podczas ostatnich dni rewolucyi 1831 r. przetłómaczył z niemieckiego Jan N. z Oleksowa Gniewosz. Strzecha r. 1878, str. 302—478. Lwów, 1878.

Bronikowski Rajmund. Pamiętnik kapit. wojsk polskich. (Odbitka z Lecha) str. 46 i 1 nl. Poznań, 1879, w 8ce.

Pamiętnik Rajmunda **Bronikowskiego**. Lech r. 1879, rocz. II. nr. 2—10.

Pamiętnik Augustyna Brzeżańskiego, pólkownika jazdy poznańskiej (31 arkuszy in folio). Autograf w posiadaniu Wgo Mieczysława Darowskiego, kopia w Muzeum narodowem w Rapperswyll.

Budzyński Michał. Wspomnienia z mojego życia, napisał w r. 1860 (z portretem autora), Poznań, 1880, w 8ce, str. 457 i 406, t. 1—2.

Bunt w wojennych posileniach w 1831 g. Raszkaż swiaszczennika oczewidca. Rus. Star., 1879 r. t. XXV.

Butkiewicz Wspominania prelata Wozstanie w Warszawie i w wojewodztwach carstwa polskiego w 1830—31 g. soobszczil Szczebalskij. Russkaja Starina, r. 1878, t. 22.

Pamiętnik gen. Dez. Chłapowskiego. Rps. w archiwum familijnem Chłapowskich w Kopaszewie w W. Ks. Poznańskiem (wydaniem tego cennego pamiętnika wkrótce ma się zająć jeden z naszych najznakomitszych historyków).

Pamiętnik generała Chrzanowskiego. Rps. w posiadaniu rodziny.

Dawidow Denis. Zapiski. Russkaja Starina, r. 1872, t. 14.

Demiński Henryk. Pamiętnik z rękopismu wydał S B(uszczyński). Poznań, 1860, w 8ce, str. VIII, 224.

— Pamiętniki o powstaniu w Polsce r. 1830—31. Czas, 1871—1872, nr. 165 i nast.

Sprostowanie do pamiętników jenerała **Demińskiego**. Czas, 1872, nr. 208, str. 2.

List z powodu pamiętników jenerała **Demińskiego**. Czas, 1872, nr. 255, str. 1.

Demiński Henryk. Jenerała . . . pamiętniki o powstaniu w Polsce r. 1830 do 1831. T. I. str. 355. T. II. str. 480. (wyd. drugie), Kraków, 1875, 1877, w 8ce.

Pamiętniki Leona Dembowskiego. Rps. obejmujący 6 wielkich tomów. Autor rozpoczął swoje opowiadanie od ostatnich lat wieku XVIII, a zakończył na kapitulacyi Warszawy z r. 1831. Ustęp z tych pamiętników ogłoszony w „Athenum“ z r. 1882 (zeszyt kwietniowy i następne).

Dmochowski Fr. Wspomnienia od r. 1806 do 1830. Warszawa, 1858, w 12ce, str. 382 i k. 1.

Dobrzycki Mikołaj. Pamiętnik. Gazeta narodowa r. 1875, nr. 76, 77, 78—86.

— Pamiętnik (więzienie w Zamościu i w Górze Kalwaryi). Lwów, 1875, w 8ce, str. 53.

Drzewiecki Józef. Pamiętniki. Wilno, nakład autora, 1850, w 8ce, str. IV i 228. Wydanie drugie p. t. Reszta pamiętników 1806—1851, z papierów po nim pozostałych wydana. Wilno, 1858, w 8ce, str. XXIV i 462.

Dwernicki Józef. Pamiętniki jenerała str. 15 i 156, 8ka, Lwów, 1870 r.

L. Ludwik. **Epizod** z r. 1831 i 1863. Przyjaćiel domowy z r. 1865, nr. 54.

Erinnerungen an Polen 1830 do 1831. Hamburg, 1836, w 8ce, portr. 8.

Polens **Erinnerungen** und seinen Heimathlosen geweiht. Darmstat, 8ka, 1832.

Erinnerungen an Puławy. Leipzig, 1829.

Pamiętniki Dra Józefa **Franka**, profesora uniwersytetu wileńskiego, streszczone i uzupełnione przez Dra Michała Homolickiego prof. uniw. wil. Na dziś, Kraków, 1872, t. 1—3.

Gaillardet J. Memoires du chevalier d'Eon, publiés pour la première fois sur les papiers, fournis par sa famille et d'après les matériaux authentiques, déposés aux archives des affaires étrangères. Vol. 1—2. Paris, 1836.

Goczalkowski Wojciech. Wspomnienia lat ubiegłych, skreślił b. oficer 1 pólku ułanów b. wojsk polskich (1809—1848). T. I—II, Kraków, 1861—62, w 8ce, str. 159 i 152.

Harring Harro. Mémoires sur la Pologne sous la domination russe, rédigés après un séjour de deux années à Varsovie, trad. de l'allemand par Ehrenfried Stoeber. Str. XII, 250 i kart 2. Strassburg 1833.

— Memoiren über Polen unter russischer Herrschaft nach 2-jährigem Aufenthalt in Warschau. Erster Theil str. VII i 250. Memoiren über Polen unter Behauptung des Grossfürsten Constantin Cesarevitsch. Zweiter Theil, Erinnerungen aus Warschau, str. XIV i 279. Deutschland, 1831.

— Der russische Unterthan. Schluss zu den Memoiren über Polen. Ein deutsches Wort zu seiner Zeit als Antwort auf ein anonymes Pamflet. 8ka, str. 160. Strassburg, 1832.

— Poland under dominion of Russia, from the german. 8ka. London, 1831.

— Memoirer öfver Polen under Ryska väldet. 2 Delar. 12ka, Stockholm, 1832.

Urbański Aureli. Harro-Harring i pamiętniki jego o Polsce 1828—1830. Dziennik polski, 1877, nr. 113.

Wspomnienia Kalliksta barona **Horocha**, kapitana kwatermistrzostwa by-

łego wojska polskiego w r. 1831. Dziennik dla wszystkich, 1881, nr. 27—34.

Horoch Kalikst bar. Pamiętnik . . . kapitana kwatermistrzostwa wojska polskiego (odbitka z „Zbioru pamiętników“) Lwów, nakładem autora, 1882, w 8ce, str. 53.

Iwanowski Eustachy (Helleniusz). Wspomnienia z lat minionych (1825 do 1863), Kraków, 1876, w 8ce, tom I, str. XIII, i 601, 2 tablelle, t. II, str. 717.

Jabłonowski Stanisław książę. Wspomnienie o baterji pozycyjnej artylerji konnej gwardji królewsko-polskiej, skreślił były kapitan artylerji lekkokonnej pols. (1807—1831). Przegląd Poznański, t. XXIX, str. 66 do 80 i 210—255.

— — — Poznań, 1860, 8ka.

— List do redakcyi „Czasu“, zawierający sprostowanie omyłek w „Wspomnieniach z r. 1831“. Czas, 1860, nr. 246.

Jełowicki Alexander. O powstaniu przez posła hajsyńskiego. O wojnie partyzanckiej przez generała Chrzanowskiego, w 8ce, str. 98. Wyd. 2gie pomnożone. Paryż, 1835.

— Moje wspomnienia przez 1804—1838. Tom I—II, w 8ce, str. IV, 301 i 410. Paryż, Jełowicki i Spółka w drukarni Bourgogne et Martinet 1839. Wydanie IIgie. Poznań, 1877, (w jednym tomie). Nakładem J. K. Żupańskiego.

Janowski Jan Nep. *Notatki autobiograficzne. Rps. Bibl. Jag. 2658 (kod. pap. z w. XIX, w 4ce, k. 271 i 62, 7 listów).*

— *Notatki i różne wyciągi, t. 1—2. Rps. Bibl. Jag. 3659 (kod. pap. z w. XIX, w 4ce, k. 348).*

Pamiętniki Jundzilla. Rps. ob. „Ruch literacki“ z r. 1874, t. I, nr. 8, str. 15 (por. Sobarri, Obrazki litewskie. Poznań, 1874).

Kaczkowski Karol. Wspomnienia z przeszłości. Ojczyzna, Lwów, 1875.

— 1808 — 1831. Wspomnienia z papierów pozostałych po śp. . . . generał-sztabslekarzu wojsk polskich,

wojsk polskich, ułożył Tadeusz Oksza Orzechowski, t. 1—2, 8ka, Lwów, 1876.

Kamiński Mikołaj. Kilka wspomnień starego żołnierza (1830—1831). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu. Rok 1870—1872, str. 131.

Kierzkowski Jakób Filip. Pamiętniki... kapitana wojska francuskiego, etc. a na ostatku majora w wojsku polskiem 1831 r. Poznań, 1866, w 8ce.

Kociatkiewicz Aleksander. Historia 3go pólku piechoty liniowej wojska polskiego z czasów kampanii przeciw najazdowi moskiewskiemu w 1831 r. Lwów, 1879, w 8ce, str. 107.

Pamiętniki generała Kołaczkowskiego. Rps. w posiadaniu p. Alfreda Miliewskiego.

Koźzakow K. K. Wspomnianija: Russkije w Carstwie Polskom od 1815 do 1830 g. Rewolucija w Warszawie 1830 g. Russ. Star. 1873, t. VII.

Komorowski Ignacy A. Wspomnienia podchorążego z czasów w. ks. Konstantego. Goniec (Lwów) r. 1863, nr. 2. i następane.

— — — Lwów, 1863.

— Pamiętniki z 1831 r. „Tydzień“, tom I.

Kopczyński Piotr. Powstanie w prowincjach polsko-ruskich w r. 1831 przysposobił z manuskryptu w Muzeum rapperswylskiem Marcelli Hulewicz. (Ruch literacki, 1877, t. II. str. 213, 230 i 245).

Kowalski Franciszek. Wspomnienia. Pamiętnik... tom I—II. Kijów, n. L. Idzikowskiego, 1859, str. 243 i 289.

Koźmian Andrzej Edward. Wspomnienia, 1818—1851, tom I. i II. Pamiętniki z XIX wieku. tom 1—2. Poznań, n. M. Leitgebera, 1867. w 8ce, str. 418 i 465.

— Kajetan. Pamiętniki, tom III, obejmujący epokę królestwa kongresowego od 1815 r. aż do 29. listopada 1830 r. i wspomnienia rewolucji 1830 r. Kraków n. K. Wodeckiego, druk „Czasu“, 1865, str. VIII i 626, w 8ce.

Koźmian K. Ustęp z pozostałego w rękopisie 3go tomu pamiętników. „Chwila“, 1864, nr. 53, 54, 56, 58, 60, 62, 65, 66.

— Kajetan i jego pamiętniki. Kilka uwag współczesnego świadka. Dziennik literacki, 1869, nr. 35.

Kraśiński Józef hr. Pamiętniki od r. 1790—1831. Poznań, 1877, w 8ce.

Kraskowski Tomasz. Pamiętnik o powstaniu białowieżkiem, mający służyć jako materyał do historii powstań litewsko-ruskich. Paryż, Księgarnia polska, 1836, w 8ce, str. 16.

Pamiętniki gener. Kruszewskiego. Rps. który w druku zawieralby około 10 arkuszy zwykłej 8ki, będący własnością wdowy po ś. p. generale, zamieszkałej w Gogolowie w Jasielskiem.

W Krzemieńcu od r. 1821 do r. 1829. Ojczyzna r. 1875, nr. 202 i nast. Lwów.

Kukolnik P. Istoriceskija zamietki o siewiero-zapadnom kraje Rossii. Wiestnik zapadnoj Rossii, 1867, 1 zeszyt, odd. 2, str. 1.

Lelewel Jan Paweł. *Dziennik pobytu w Petersburgu od d. 10 grudnia 1830 do 9 września 1831 r. (Rps ob. Estreichera Bibliogr. XIX. stul.)*

Lubomirski Józef. Souvenirs d'un page du tzar Nicolas (Extrait du Correspondent) Paris, libr. Dentu, 1869, w 8ce (w przekładzie pols. w fejtynie „Czasu“ z r. 1869, nr. 72, 77, 80, 81, 98, 100, 103, 123, 124, 126, 129 do 131).

Łubieński hr. Feliks. Pamiętnik... skreślił i opracował Wład. Chomętowski, Warszawa, 1876, w 8ce, str. 260.

Łubianowski T. P. Wspomnianija. Russkij Archiw, 1872 r.

Makarow N. Wspomnianija plenago oficera. (O wypadkach warszawskich w r. 1830.) Wojennyj Sbornik, rok 1862, t. XXIV. (nr 4). Odd. II, str. 469—520. (recenzja w piśmie Inżeniernyj Żurnał, 1862, nr. 3. Odd. III, str. 188 do 189).

Maksimowicz. Wspomnianija o polskom wozstaniu 1830 goda. Russ. Star. r. 1878 w zbiorze dzieł Maksi-

mowicza: Sobranije soczenienij, tom I, Otdiel istoriczeskij. Kijów, 1876.

Pamiętniki Bogusławy z Dąbrowskich **Mańkowskiej** (1825 — 1831). Warta, 1880—1882 i Gazeta narodowa, Lwów, 1880, nr. 287 i nast.

Meciszewski Hilary. Wizyta braci Malinowskich z Warszawy, odbyta w Krakowie d. 17 grudnia 1830 roku. (Ustęp historyczny z pamiętników. Odruk z Czasu) Kraków, Wildt, 1831, w 8ce, str. 65.

Mieszkańcy **Warszawy** w czasie ostatniego powstania. Echo miast polskich r. 1843, n. 20.

Morawski Teodor. Moje przygody, ustęp z pamiętników 1820—1831. Czas z r. 1873, nr. 17—21; (wydane także w osobnej odbitce w Krakowie r. 1873.)

Modzelewski M. Bitwa pod Ostrołęką (przedruk z „Zbioru pamiętników“), Tydzień t. XII, nr. 19—20.

Nazarow Pamfil. Zapiski żołdaka 1792—1839 g. Russ. Star. 1878, t. 21.

Niejełow N. D. Wspominanija o polskiej wojnie 1831 goda, iz zapisok pokojnago (Iz żurnala „Wojennyj Sbornik“). Petersburg, 1879.

Niemcewicz J. U. Pamiętniki od roku 1809 do 1820. Po raz pierwszy z autografów wydane, t. 1—2. Poznań, 1871, w 8ce, str. 436 i 453.

— Pamiętniki 1831—1832. Poznań, 1876.

— Pamiętniki czasów moich. Dzieło pośmiertne. 8ka, Paryż, 1848, str. VII i 414. Drugie wydanie (Biblioteka pisarzy polskich, tom L. IV) Lipsk, 1868.

— Karol Ursyn. Pamiętnik o powstaniu w Brześciu Litewskim z roku 1831, 8ka, str. 119, Paryż, 1863.

Z **notatek** ośmdziesięcioletniego starca Litwina-unity (1823 — 1841). Przegląd lwowski, 1875, t. X.

Notes d'un officier polonais. Paris imprimerie de Pinard, 1833.

Nowiński Stanisław. Podania z r. 1831. Gonicz z r. 1863, nr. 67 i nast.

Odyniec Antoni Edward. Wspomnienia z przeszłości. Opowiadania Deotyńskie. Kronika rodzinna, 1879.

Odyniec A. E. Pierwsze dni kwietnia 1831 r. w Litwie, urywek z współczesnego pamiętnika J. D. (Odbitka z Kuryera poznańskiego) str. 70, 8ka, Poznań, J. Leitgeber, 1880.

Olizar Narcyz. Mémoires du Sé-nateur polonais. Ière partie. Ma prison chez les Russes et ma fuite. 2me partie. Notice sur l'insurrection de la Volhynie. Traduit de polonais Michelsen. 12ka, Paris, 1845.

— Meine Gefangenschaft und Flucht bei den Russen mit Bemerkungen über die Insurrection in Volhynien, t. 1—2, Leipzig, 1845, str. 253.

— Pamiętniki kasztelana dwie części razem. (Biblioteka pisarzy polskich, tom 62.) 8ka, Lipsk, 1871.

Orpiszewski Ludwik. Kilka wspomnień (1829—1849). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu. Rok 1867.

Pamiętnik szlachcica podlaskiego. Czas, r. 1876 i 1877.

H. W. **Pamiętnik** księżnej G. z roku 1830 i 1831. Z archiwum Muzeum narodowego w Rapperswyll, uporządkował i wydaje H. W. Lech r. 1878, rocz. I, nr. 34—39, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 50. Poznań, 1878.

Pamiętnik. O powstaniu Litwy i Ziem ruskich 1831 r. 8ka, Paryż, 1831.

S. L. Ustęp z **pamiętnika** trzeciego półku ułanów. Rok 1830. Czas, 1879, nr. 209—210.

Noc 15 sierpnia 1831. Wyjątek z mojego **pamiętnika**. Gonicz, Lwów, 1863, nr. 45 i nast.

Pamiętniki moje, część druga. Warszawa (wyjątek — okres rewolucyjny) 8ka, Paryż, 1845, str. 226.

Z **pamiętników** ułana. Nowiny, 1854, nr. 135—156.

Z **pamiętników** (1831). Nowiny, 1855, nr. 99—101.

Katarzyna z L. L. Urywek z moich **pamiętników**. Lato 1821 roku w Wilanowie. Kółko domowe, Warszawa, 1861, str. 257—260.

Paskiewicz-Eriwanskij Iwan Fedorowicz. Oczerki polskiej kampanii

w 1831 roku. Soczinienie swietlejszego kniazia warszawskiego, grafa Czteniaja w imp. obszczestwie istorii i drewnostiej Ross. r. 1859, zeszyt I, odd. II, str. 1—8.

Bodiańskij O. Otwiet generał-lejtientantu i bywszemu adjutantowi generał-feldmarszała kniazia warszawskiego. (z powodu broszurki p. t. Oczerki polskiej kampanii w 1831 roku). Moskowskija Wiedomosti, 1860, nr. 53.

Patelski Opowiadania kapitana . . . powtórzył Józef Louis. 8ka, str. 256, 3 nl. Kraków, nakład „Czasu“, 1880.

Piwowarski Adam. Wspomnienia ucznia uniwersytetu warszawskiego z roku 1830 (przedruk ze „Zbioru pamiętników“, Lwów, 1881). Dziennik dla wszystkich, 1880, nr. 34.

Pol Wincenty. Obrazki litewskie (z pamiętników) Strzecha, Lwów, 1871, rocz. IV, str. 9—15, 41—46, 73—76.

— Obrazy litewskie, wyjątek z pamiętników Strzecha, 1870, str. 106—111.

— Wspomnienia z Niemiec, wyjątki z pamiętników. Kronika rodzinna, 1868, nr. 1, 7, 8, 15, 16.

Prądzyński Ign. Urywek z pamiętników. Ob. Działania wojenne, bitwa pod Ostrołęką i negocjacje w sprawie poddania Warszawy.

Dziennik Xawerego Preka od 1818 do 1838 r. cz. 1—2, Rps. Bibl. Jag. 938.

Maurycy **Prozor**. Pamiętnik powstania powiatu kowieńskiego (M. Podczaszynski, Pamiętnik emigracyi, cz. III. Kazimierz Wielki str. 14—16; Jadwiga z Kapetów, str. 5—7).

Przeclawskij O. A. Wośpomina-nija. Russ. Star. 1874, t. XI.

Różycki Karol. Powstanie na Wołyniu czyli pamiętnik pólku jazdy wołyńskiej, uformowanego w czasie wojny narodów polskich przeciw despotyzmowi tronu rosyjskiego 1831 roku, pisany przez dowódcę tegoż pólku. Bourges w drukarni Sauchois 1832, w 8ce, str. 33.

— — wydanie drugie poprawne, Bourges, Sanchois, 1833, str. 30, w 8ce.

Różycki Karol. Pamiętnik pólku jazdy wołyńskiej 1831 roku, z przedmową Adama Mickiewicza (Biblioteka ludowa polska, zeszyt II.) Paryż, księ-garnia Luxemburska, druk Rouge 1866, w 32ce, str. 47.

— Der Aufstand in Volhynien. Aus dem Polnischen von Jul. Mendelsohn, Leipzig und Heidelberg, 1833, w 8ce.

— Samuel Zdanie sprawy narodowi z czynności w roku 1831. Bourges, druk p. Sauchois, 1832, w 8ce, str. 73. (Generał nie sprzedawał tego, lecz tylko 150 egzemplarzy odbitych rozdał).

— Kriegs-Operationen während des polnischen Krieges im Jahre 1831, von . . . dargestellt; aus dem Polnischen von W. A. Szerlecki, polnischem Offiziere übersetzt, Freiburg, Gross Gebrüder Druckerei, 1834, w 8ce, str. VI i 160.

Reitzenheim Józef, Udział piątego pólku ułanów wojsk polskich podczas kampanii r. 1831, Ruch literacki, 1878, tom 1.

— — — Odbita z Ruchu liter. Lwów, 1878.

Roślakowski Antoni. Obszerne pamiętniki z r. 1830 i dalszych. Rps. Muzeum narodowego w Rapperswyll.

Rybiński Maciej. Pamiętniki (rps. ob. Tydzień t. II, nr. 20, str. 46).

Saniewski Felix. Mémoires d'un polonais consciencieux. Paris, Hektor Bosange, 1833.

Skarbek Fryderyk, hr. Pamiętniki. Poznań, J. K. Żupański, 1878.

Sobarri. Obrazki litewskie ze wspomnień tułacza. Tygodnik wielkopolski, 1872.

— — — Poznań, 1874, w 8ce.

Stogów E. Oczerki, razskazy i wspomnianija. (o Piotrze Moszyńskim). Russ. Star. 1878, t. XXIII.

Szczaniecki Ludwik, Paweł. Pamiętniki . . . pólkownika wojsk polskich. Z rękopisów wydał Stanisław Szczaniecki, Poznań, nakł. i dr. N. Kamieńskiego i Sp. 1863, w 8ce, str. XVI i 308.

Szczyt O. Pamiętniki z r. 1823, wydane po włosku w pismach pośmiert-

nych O. Brescianiego, 1865 r. (por. *Éstreicher*, Bibliografia XIX stulecia, t. IV. str. 439).

Szkice akademickie, spiswane przez potomka wileńskich Szubrawców. ob. Czytelnia dla młodzieży, r. 1860, nr. 27, 28, 29, 30.

Toczyski Michał. Pamiętniki byłego oficera wojsk polskich obejmujące wspomnienia od roku 1803 do 1867, z dodaniem Szkoły służby garnizonowej. Kraków, nakładem S. A. Krzyżanowskiego, druk Korneckiego, 1873, w 8ce, str. 268 i II.

Tol. Kratkij dziennik przebywania mojego w diejstwujuszczej armii w polskuju wojnu 1831 goda, s'pribytija k'onoj feldmarszała grafa Paskiewicza.

Trembicka Franciszka (z domu Turri). Mémoires d'une Polonaise pour servir à la historie de Pologne depuis 1764, jusque à 1830, par t. 1—2. Paris, chez Lachère et Lucas, chez Renouard, imprim, Dondoy et Duprè, 1841, w 8ce, str. 327, 300, i IV.

Trębicki Antoni. *Pamiętniki od 1809—1839. Rps. ob. Estreicher, Bibliogr. XIX stulecia.*

Uljanow. Zamietki o polskom wozstaniu 1830 g. Russkij Archiw, 1867 r.

Niektóre urywki z rewolucyi 1830 r. przez naoczego świadka spisane. Rps. Biblioteki Ossol. nr. 2113.

Varnhagen von Ense. Zamietki iz dziennikow Russ. Star. 1878. t. XXIII. (wyjątek z „Tagebücher“; Lipsk, 1861—1862. tomów 6).

Warun - Sekret J. L. Wspominanija o służbie w armii w 1823—1860 godach. Russ. Star. 1879, t. XXV.

Wiesiołowski Fr. Ustęp z moich wspomnień. Głos, Lwów, r. 1861, nr. 141—152.

Wolicki Konstanty. Wspomnienia z czasów pobytu w cytadeli warszawskiej i na Syberyi. (Przedruk z Ruchu literackiego) str. 286. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, 1876, w 8ce.

Wrotnowski Feliks P. Pamiętnik obywatela powiatu upitskiego. Z kartą Litwy. Paryż, 1835, w 8ce.

Gwoździak. Kilka wspomnień z r. 1831. Warta, 1880, nr. 335—361.

Ze wspomnień wygnańca. Dziennik Lwowski, 1870, nr. 268—301.

Kilka wspomnień uniwersyteckich (na tle stosunków uniwersytetu wileńskiego). Pamiętnik naukowo-literacki Podbereskiego. Rok 1849, zesz. III, str. 25 i rok 1850, str. 1.

A. T. Iz wspomnianij b. gwardiejskiego sapersa o polskiej wojnie 1831 g. Russkij Wiestnik, 1867.

Wspomnienia z 12letniej niewoli w Rosyi (więźnia z r. 1830). Czas, 1861, nr. 275.

— z niedawno ubiegłej przeszłości. Gazeta narodowa, 1878, nr. 83—97.

— z przeszłości (z pamiętników starego żołnierza 1812—1831 i dalej). Dziennik literacki, 1860, nr. 60—71.

J. . . **Wspomnienia** starego gaduły z epoki przed 29 listopada 1830. Kronika, Kraków, 1863, nr. 20, 21, 24 i 25.

A. K. **Wspomnienie** z roku 1830 do 1831. Przyjaciel domowy, Lwów, 1865, nr. 29—30.

T. . . . ki. **Wspomnienie** z r. 1831. Przyjaciel Domowy, Lwów, 1866, nr. 18, str. 141—142.

Pamiętniki jenerała Romana **Wybranowskiego**, w dwóch tomach z portretem autora i wielu oryginalnymi dokumentami, t. 1—2, Lwów, wydawca K. Łukaszewicz, 1882.

Wysocki Piotr. Pamiętnik o powstaniu 29 listop. 1830, t. 1—2 (Biblioteka ludowa pols. t. 37 i 60) 16ka, Paryż, 1867.

Załuski Józef. Wspomnienia skrócone z r. 1831. Dodatek do Czasu, t. 20, str. 439—530.

Szembeka jenerała odpowiedź na „Wspomnienia skrócone“ z rewolucyi r. 1831, p. jen. Załuskiego, umieszczone w XX tomie Dod. do Czasu. Czas, 1862, nr. 163.

— Uzupełnienia tej odpowiedzi przez A. F. Czas, nr. 177, z r. 1862.

Załuski Józef, generał. Wspomnienia w skróceniu z r. 1831 generała brygady w sztabie głównym wojska polskiego. 8ka, Kraków, 1861, str. 94.

Nieskolko **zamiczani** na posledniuju polskuju rewoluciju, pierewod s'francuskago. 8ka, Petersburg, 1831.

Zapiski pochodnyja i putiewyja wiadienyja wo wremia polskoj kampanii w 1831 godu. 8ka, str. 171, Petersburg, 1832.

A. M—wa Otrywki iz pochodnych **zapisok** o wojnie w Polsce w 1831 godu. Wojennyj Sbornik, r. 1860, tom XII (nr. 3), odd. II, str. 1—120.

Zirkiewicz. Zapiski Iwana Stiepanowicza . . . 1789—1848 r. Russkaja Starina, 1876, t. XVII.

3. Czasopisma z lat 1815—1831.

Spis w „Bibliografii XIX stulecia“ Streichera w tomie I i VI.

4. Broszury polityczne.

Collection des brochures sur la révolution nationale de Pologne 1830 do 1841, publiés dans toutes les langues européennes jusqu'au 1er Janvier 1835, contenant en autres les morceaux de poésie, chants, musique, litographies, artes, plans de batailles, ornées de belles gravures. Paryż, w Księgarni polskiej.

La Pologne province russe. Paris, 1816, w 8ce, str. 24.

Resumé d'observations relatives à la Pologne, Rome, 1818, 8ka, str. 15.

Coup d'oeil sur le Royaume de Pologne, 1818.

Łobarzewski Ignacy Łada. Respect dû à la tête couronnée, ou exposé historique, politique et moral des grands évènements relatifs à la Pologne. En réponse aux écrits calomnians la mémoire du feu Stanislas Auguste. 8ka, str. 228, St. Pétersbourg, 1818.

Kożuchowski Aleksander. O sejmie Królestwa polskiego. uwagi przez

Ko... 8ka, Warszawa, druk XX. Pijarów, 1818.

Małachowski Stanisław Nałęcz, marszałek sejmu konstytucyjnego do Stanisława hr. Potockiego, senatora wojewody przydującego w senacie Kr. pol. Uwagi nad głosem, mianym w senacie dnia 6 kwietnia 1818 (Warta, 1880, rok VI, nr. 293).

Wybiłki Józef. Zbiór myśli politycznych o rządzie reprezentacyjnym. 8ka, str. 316, 1819

Szepietowski Józef. Na zbiór dojrzałych myśli JW. Posła Radziejewskiego odpowiedź posta tykocińskiego. fol. 1 arkusz, (1819).

Łobarzewski Ign. Łada. Observations chrétiennement politiques sur le système subversif de l'autel et du trône. 8ka, St. Pétersbourg, 1819.

Macharzyński. Głos rolnika województwa sandomierskiego względem zaprowadzenia banku narodowego z pieniędzy papierowych i razem pozbycia się zbytków i poprawy obyczajów, w r. 1820 przed sejmem nadchodzącym napisany, 4to, str. 15.

Potocki Michał. Uwagi rolnika do sejmujących, str. 27, 4to, Kraków, 1820.

Rzut oka krótki na terażniejszy stan kraju naszego i niektóre myśli do ulepszenia dążące, przez jednego z deputowanych ułożony. Warszawa, 1820, 8ka, str. 32.

Agostini F. P. Epitre a S. M. l'Empereur de Russie, Roi de Pologne. 8ka, str. 12, Paris, 1820.

S. A. Członek sądu apell. Dziełko prawodawstwa cywilnego w materyach prawa ważnych i trudnych, przez jednego z członków sądu apellacyjnego . . . napisane. 12ka, str. 78, Warszawa, 1822.

Łobarzewski Ignacy Łada. L'autel et le trône, ou exposition légale, morale et politique à l'esprit novateur du siècle, en forme de lettres . . . publiées à St. Pétersbourg en 1819, 8ka, l'impr. de C. Kray, 1823.

Letters on Poland itd. 8ka, London, 1823.

Lettere literary a political on Poland comprising observation en Russia. 8ka, Edinburgh, 1823.

Wierzbowski Michał ks. O wpływie religii na edukacją i moralność, rzecz czytana na posiedzeniu uniwersytetu. Oddruk z posiedz. publ. uniwersytetu. Warszawa, 1827.

Chodźko Leonard. Observations sur la Pologne et les Polonais pour servir d'introduction aux mémoires de Michéł Ogiński. 8ka, Paris, 1827.

Węzyk Franciszek. Mieszkaniec Krakowa do mieszkańca Warszawy. str. 40, 8ka, Kraków, 1829. Druk Gieszkowskich.

Un mot sur la question polonaise en 1823. 8ka, Paris, 1829.

Mochnacki Maurycy. Pierwsza broszurka: Co rozumieć przez rewolucją w Polsce. 8ka, Warszawa, 24 grudnia 1830.

Mochnacki Ludwik. Czy może być kontrrewolucya w Warszawie. 8ka, 1830.

Kubrakiewicz Michał. Nadzieje Polski. Warszawa, druk Gałęzowskiego, 8ka, 1830.

Parys Józef. Myśli religijno-patryotyczne pod tytułami rozmaitymi reflektującą a życzącą i radzącą, pisane d. 12 grudnia 1830, w 32ce, str. 60, Warszawa, 1830.

Stawiarski Ignacy Franc. Czem i jak się objawia wola powszechna w wolnych naradach? Warszawa, 1830, w 4ce.

Rozmowa między dwoma obywatelami o powodach i skutkach dzisiejszej rewolucyi. 8ka, str. 65, w oswobodzonej Warszawie, druk przy ulicy Elektoalnej w grudniu 1830.

L. J. Listy czyli Postrzeżenia o rządzie, sprawiedliwości i administracyi w Królestwie polskiem, przez 8ka, Warszawa, 1830.

De causes de la décadence de la Pologne. Paris, 1830.

Herbelot Alfons d'. Le royaume de Pologne depuis 1815 (extract de la Revue encyclop. 1830) Paris, 1830.

Du **Bowig** (general). La révolution de Pologne et ses effets probables 14 dec. 1830, str. 16, 8ka, Paris, 1830.

Morawski Teodor. Letters of Poland (Morning Chronicle, 1830).

Hoffmann Karol Boromeusz Aleks. Rzut oka na stan polityczny Królestwa polskiego pod panowaniem rossyjskiem przez ciąg lat 15 od r. 1815 do 1830, przez autora „Wielkiego tygodnia Polaków“. 8ka, str. 293, Warszawa, druk Gałęzowskiego, 1831.

Helbig G. A. W. (pod pseudonimem Freymunda C. G.) Uwagi nad stanem Polski pod panowaniem rossyjskiem w r., 1830, skreślone według własnych w kraju poczynionych dostrzeżeń, przez z niemiec. 8ka, str. 40, Lipsk, 1831.

Ostrowski Józefat Bol. Rewolucya 1830 r. i jej kierownicy. 8ka, Paryż, b. r. — O naturze opozycyi i rządu. 8ka, Warszawa, 1831.

Łętowski Ludwik. O sprawie narodu polskiego. 8ka, Kraków, 1831.

— O sprawie narodu polskiego. 8ka, Warszawa, 1831.

Mochnacki Maurycy. Do rodaków bawiących w Paryżu, 1831, 8ka.

Kilka uwag o terażniejszej rewolucyi polskiej, przez obywatela Królestwa polskiego, w 8ce, str. 4 i 32, Petersburg, 1831.

Jaworski Stanisław. Wyjątki patryotyczne z rękopismów znajdujących się w Bibliotece puławskiej. Nakładem rejenta powiatu łączyckiego, w ofierze dla nowo powstających rycerzy polskich. Warszawa, 1831.

Katechizm polityczny dla sejmujących stanów (o sejmie i dyktaturze). Rozdział pierwszy, Warszawa, 1831, w 8ce.

Woliński Józef. Uwagi o składce osobistej w mieście stołecznem Warszawie. Warszawa, 1831, w 8ce.

Wyjaśnienie odpowiedzi gorliwych obrońców postępowań żydowskich, str. 16, Warszawa, 1831.

Akt wiary sprzymierzeńców Rossyi (przeciw Chłopickiemu), w 8ce, Warszawa, 1831.

Rabaut. Uwagi polityczne nad ni-niejszemi okolicznościami. (I. wydanie, Warszawa, 1794) Warszawa, 1831.

Roztrząszenie krótkie prawa trzech Dworów, do Korony polskiej należących. Wydanie drugie, w 8ce, Warszawa, 1831.

Dmochowski Franc. Ksaw. Jaka siła narodowa zrzuciła i prowadzi rewołucją Polski? Rzecz czytana na obchodzie miesięcznym powstania, 29 lipca 1831. Warszawa, 1831, w 8ce, str. 12 (oddruk z Niepodległości).

Hola! (podpis: w Kłobusinie 15 kwietnia 1831. A. Z.) Przeciw wierszowi Seweryna Goszczyńskiego p. t. „Uczta zemsty“, tudzież „Precz z Bogiem“. Warszawa, 1831, str. 29 i 2, 8ka.

Z. A. Początek uwag nad duchem dziennika „Nowa Polska“, dziełko z wydania warszawskiego pod napisem „Hola!“ przedrukowane w Krakowie na korzyść rannych w obecnej bitwie wojowników. str. 38, w 8ce, r. 1831.

La Pologne et la Russie. Varsovie, chez Hugues libr. Janvier 1831, w 8ce, str. 16.

— — Paris, 1831, 8ka, str. 21.

Jelski Ludwik. La Pologne, Paris, Juillet, 1831, w 8ce.

— Lettre de Junius II. sur le ministère français, la chambre des députés et la Pologne, Paris, 1831, w 8ce.

D. Influence des Cabinets de l'Europe sur les affaires de la Pologne du Congres de Vienne de 1815, traduit de l'anglais. Varsovie, 1831, w 8ce, str. 14.

— Toż samo po polsku, Warszawa, 1831.

Coup d'oeil sur la question polonaise, (par N. P. J?) Mai, 1831, 8ka, str. 26.

Lettre au vicomte Palmerston (Insurrection polonaise) London, 1831.

Quelques **observations** sur la dernière révolucion de Pologne par un Polonais, Berlin, 1831, 8ka.

— sur la dernière révolucion polonaise. St. Pétersbourg, 1832, w 8ce.

Schnitzler Jan Henryk. La Pologne et la Russie par l'auteur de l'Essai d'une statistique générale de l'Empire de Russie. Paris, Didot, Trenttel et Wurz, 1831, w 8ce, str. VIII, 52.

Devouement des Polonais à la cause nationale dans la révolucion de 1830, par un réfugié polon. Mont de Marsan, 1831.

Mayer M. La Pologne et la Russie par . . . précédé d'un coup d'oeil sur la situation actuelle de la France relativement à la Pologne par M. A. Jullien de Paris. Paris, 1831, w 8ce, str. XIX i 24.

Żubieński Leon. Lettre d'un Polonais à M. Sébastiani, ministre des affaires étrangères, sur sa conduite à l'égard de la Pologne, w 8ce, str. 8, Paris, 1831.

— — — Paris, 1832.

Gurowski Adam hr. La cause polonaise sous son véritable point de vue, par un Polonais, w 8ce, Paris, 1831, str. 35.

La Cause polono-européenne par D Lyon, 1831, w 8ce.

Gore-Montague Katarzyna Franciszka. Lettre au vicomte Palmerston, ministre des affaires étrangères de la Grande-Bretagne sur les affaires de Pologne par trad. de l'anglais, w 8ce, Londres, 1831.

De Saint-Firmin Lucien (podobno pseudonim Aleksandra Ferre), La question polonaise par M étudiant en droit. Paris, imprimerie Fournier, 1831, w 8ce, str. 16.

— Encore la question polonaise ou un nouvel appel en faveur de la Pologne, Paris, imprim. Fournier, 1831, w 8ce, str. 8.

Saint Hilaire Amable Vilain. Le dernier cri de la Pologne à la France, Paris, impr. David, 1831, w 8ce, str. 2.

Plater St. Les Polonais au tribunal de l'Europe, 8ka, Paris, 1831, str. 32.

Wroński Hoene J. A Sa Majesté l'empereur Nicolas. 4to, str. 4. Paris, 1831.

— Aux souverains de l'Europe. 4to, str. 8, Paris, 1837.

Resultate des Wiener-Congresses in Bezug auf Polen. Neu Ruppin und Gransee, Berlin, 1831, 8ka.

Helbig G. A. W. Bemerkungen über den Zustand Polens unter russischer Herrschaft, im J. 1830 nach einigen im Lande selbst gemachten Be-

trachtungen zusammengestellt, von G. Freimund. Leipzig, Brockhaus, 1831, 8ka, 3 ark.

Herbelot Alfons d'. Das Königreich Polen seit 1815, nebst Ursachen der jetzigen Revolution, nach dem Französischen. 8ka, kart 2, str. 55, Paris, Carl Heildeloff (rzeczywiście w Lipsku) 1831.

Betrachtungen über die gegenwärtige poln. Revolution, aus dem Russischen. 8ka, Petersburg, 1831.

Krug Wilh. Traugott. Polens Schicksal. Ein Wahrzeichen für alle Völker, welche ihre Freiheit bewahren wollen. Ein Schreiben an H. H. v. Morawski und Rembowski. 8ka, Leipzig, Kollman, 1831, str. 58.

— Für Polenfreunde und Polenfeinde. Letztes Wort über die polnische Sache. 8ka, Leipzig, Kollmann, 1831, str. 22.

— Nothwendige Beleuchtung der Schrift: „Letztes Wort über die polnische Sache“ von Prof. . . . in Leipzig, von †Z† Nebst einem Nachwort betreffend das Portrait von Europa. 12ka, Altenburg, Expedition des Eremiten, 1832, str. 32.

Butte Wilh. Die polnisch-russische Angelegenheit unter den Gesichtspuncten rascher, definitiver, zugleich der europäischen Staatsintelligenz würdiger Erledigung und zwar unabhängig von noch längerem Widerstand oder baldiger Besiegung der Polen. 8ka, Leipzig, 1831.

Schnitzler Jan Henryk. Briefe aus Paris (National-Aufstand in Polen in Beziehung zu Frankreich) Stuttgart, 1832.

Ueber die polnische **Frage**. 8ka, Paris, 1831.

Hermes Karol Henryk. Ueber die polnische Frage. Paris, 1831.

Die **Wiederherstellung** Polens. 8ka, Nürnberg, 1831.

Ueber die **Nothwendigkeit** der Herstellung Polens. Mit besonderer Rücksicht auf Preussen und Oesterreich. 8ka, Nürnberg, 1831.

Wiederherstellung Polens von einem Diplomaten. Nürnberg, 1831.

Hermes Karol Henryk. Die Gründe und Folgen des Verfalls und Untergangs von Polen. Aus der Zeitschrift: „Das Ausland“ besonders abgedruckt. 8ka, str. 64 i 4 plany. München, in der liter. artistisch. Anstalt, 1831.

Einige **Bemerkungen** ueber die letzte polnische Revolution. Von einem Polen. 8ka, Berlin, 1831.

Unpartheische **Würdigung** der Schmähchrift: „Memoiren über Polen unter russ. Herrschaft von Harro Harring“. 8ka, Altenburg, 1831.

M. J. G. Schreiben eines Süddeutschen aus Warschau, auf vielfaches Verlangen in den Druck gegeben. 12ka, Tübingen, 1831.

Ueber Litthauens **Verhältnisse** zu Polen. 8ka, Petersburg, 1831.

Audiatur et altera pars (po niemiecku o upadku Polski) 8ka, Leipzig, 1831.

Brougham lord John Russel. Ueber den politischen Zustand von Europa im J. 1831, durch einen englischen Diplomaten, als Fortsetzung v. Polen v. Brougham. 8ka, str. 195, Bruxelles, 1831.

History of present wrongs and claims of Poland. (Obejmuje rozbiory dzieł: History of Poland, 1831. Ogiński Memoires, 1826). 8ka, London, 1831.

Walewski Aleksander i **Campbell** Tomasz. Poland, the polish questions harley stated by an englishman. London, 1831.

Gore-Montague Katarzyna Franciszka. A Letter to the Rt. Hom. Visc. Palmerston, on the affaires of Poland. London, 1831.

Un **Guardo** alla Polonia e alla Russia nel' 1831, durante la guerra. 8ka, Lugano, 1831.

Bedenkingen over de jongste Poolse omwenteling. Door eenen Pool. Uit het Fransch. Gevolgt door een kort overzigt over Polen. (Uwagi nad polską rewolucyą przez Polaka. Dołączono pogląd na Polskę). 8ka, 1831.

Hoffmann Karol Boromeusz Aleksander. Coup d'oeil sur l'etat politique du royaume de Pologne sous la domination russe pendant les quinze années

de 1815—1830, par un Polonais. 8ka, str. 331, Paris, Heideloff et Campe, 1832.

— La nationalité polonaise détruite. Lettre d'un Polonais adressé aux députés de la France. Paris, Hector Bossange, 1832, w 8ce, str. 48.

Quelques **mots** sur l'état de Pologne, Paris, 1832, w 8ce.

Blin P. Régénération française et polonaise en 1830, selon les principes et les prévisions de J. J. Rousseau, confirmées par Napoléon. Paris, 1832, w 8ce.

Lelewel Joachim. La Pologne, la Russie et la Prusse, ou l'ordre de Virtuti militari. Nicolas et l'assassinat (po polsku i po francusku). Paris, 1832, w 8ce.

Colau Piotr. Les derniers soupirs de la Pologne etc. Paris, 1832, w 12ce, str. 107.

Les **Puissances** européennes ont-elles droit et intérêt d'intervenir dans les affaires de la Pologne? Examen de cette question par un Polonais. Besançon, 1832, w 8ce, str. VIII i 39.

Réponse d'une Polonaise aux Esquisses polonaises. Paris et Lyon, 1832, w 8ce, str. 40.

Potulicki Kazimierz. Coup d'oeil sur la révolution de Pologne en 1830 et 1831. Avignon, 1832, w 8ce.

Nouvelles de la **Pologne**, accompagnées de documents officiels. Paris, 1832, w 8ce, str. 24.

A Messieurs les Pairs et Députés de la France. Quelques mots sur l'état actuel de la Pologne, sous la domination russe, accompagnées des pièces justificatives officielles. Paris, 1832, w 8ce.

La Pologne et la Prusse en 1831. Paris, 1832, w 8ce, str. 32.

— et l'intervention européenne. Paris, 1832, w 8ce.

Podozaski Coup d'oeil sur la révolution de Pologne en 1830 et 1831. Avignon, 1832, w 8ce, str. 28.

Plater Ludwik. La Pologne province russe. Paris, 1832, w 8ce.

Ortlepp Ernest. Frankreich, Russland, Deutschland und Polen. Hamburg, 1832, w 12ce.

Salza Carl. Polen und die öffentliche Meinung. Eine Denkschrift allen civilisirten Völkern Europas nach der Einnahme von Warschau gewidmet. Altenburg, w dr. nadwor. 1852, w 8ce, str. 60.

Müller F. C. Joannes. Für Polen und Freiheit. Gegen Krug und die an die Gewalt Verkauften. In Briefen an Herrn Professor Krug in Leipzig, von . . . Altenburg, 1852, w 8ce, str. 38.

Un **mot** sur la question polonaise en 1829. Paris, 1832, w 8ce, str. 26.

Anekdoten und Züge aus dem polnischen Freiheitskampfe und aus der Wanderung der polnischen Flüchtlinge durch Deutschland. Ulm, 1832, w 16ce, str. 2 i 129.

Polonia or Monthly reports of polish affairs. Published by the literary association of the friends of Poland. London, 1832, w 8ce, str. 422.

Zaliwski Józef. Rewolucja polska 29 listopada 1830. 8ka, str. 70, Paryż, nakładem autora, 1833.

Powstanie polskie. 8ka, str. 16, Paryż, A. Pinard, 1833.

Niemojowski Bonawentura. Kilka słów do współrodaków z powodu fałszów przez J. B. Ostrowskiego w piśmie: „Nowa Polska“ zwanem ogłoszonych. 4to, Paryż, 1833.

Zaliwski Józef. La révolution polonaise du 29 Novembre 1830. 8ka, str. 56. Paris. Chez les principaux libraires, 1833.

Dembiński Jan Henryk. Quelques mots sur les derniers événements de la Pologne, pour servir de réponse à l'article du Journal de la Tribune du 3 Décembre 1832. Paris, 1833, w 8ce, str. 31.

Dévouement des Polonais à la cause nationale dans la révolution de 1830. Mont de Marsan, 1833.

Cabet. La révolution polonaise 1830. Paris, 1833.

Gervaisais Marquis de la. De la restauration de la Pologne 1832—33. 8ka, Paris, 1833.

La Pologne et la France en 1830 do 1831, contenant le Manifest du peu-

ple polonais du 20 Decembre 1830, le Manifeste du Comité central de Paris au peuple polonais du 12. Fevrier 1831 et la Varsoivienne par Casimire Delavigne, avec la musique d'Alb. Sowiński, textes polonais et français. 8ka, Paris, 1830—31, 1833, str. 39.

Mochnacki Maurycy. Faut il une Pologne? (wyjątek z tłumaczenia dzieła: Powstanie narodu polskiego z uwagami H. Lebruna). 12ka, Paryż, str. 48.

Bukaty Tomasz (pseud. Pomian) Sprawa Polski, wywołana przed sąd miecza i polityki w r. 1830. 12ka, str. 335, Paryż, 1834.

Demiński Jan Henryk. Do kapitana Józefa Bajerskiego, jednego z podchorążych i towarzyszków Wysockiego w nocy 29 listopada. Paryż, 1834.

Janowski Jan Nepom. Sur la Pologne. Extrait de discours de J. N. J. réfugié polonais, pron. à Laval le 29. Nov. 1833. 8ka, str. 16, Mortaint, 1834.

Gore-Montague Katarzyna Franciszka. La révolution et les intérêts de la Pologne, exposés dans une lettre adressée au ministre des affaires étrangères de la Grande Bretagne. 8ka, str. 24, Bordeaux impr. de Faye fils, 1834.

Gurowski Adam. La vérité sur la Russie et sur la révolte des provinces polonaises. 8ka, str. 100, Paris, 1834.

Brougham lord John Russel. Polen, eller Russlands, Preussens og Osterriges politik i de sidste sexti Aar. 8ka, Trondhjem, 1834.

Grodecki Cyryl. Die Rolle der Diplomatie bei dem Falle Polens, am 29 Novemb. 1830. 8ka. Sanct Gallen und Leipzig, 1835.

Mochnacki Maurycy. La politique oriento-méridionale du Cabinet de Saint-Pétersbourg, traduit du polonais par J. N. Janowski. 8ka, str. 32, Poitiers, 1836.

Kennedy M. G. The polish struggle, a fragment by... 8ka, London, 1836, str. 48.

Demiński Jan Henryk. Rzut oka na ostatnie wypadki rewolucji polskiej, jako odpowiedź na dzieło Hofmana p. t. Cztery powstania. 8ka, str. 108, Paryż, 1837.

Plater Władysław. Les Polonais par L. L. Paris, 1838, w 8ce, str. 35.

Towarzystwo demokratyczne polskie. Paryż, 1836—1841, między innymi: „Kwestya szósta: Jakie są przyczyny bezskuteczności dotychczasowych usiłowań o odzyskanie niepodległego bytu Polski i jakie środki w tym celu za skuteczne na przyszłość przyjąć należy”. str. 62, Poitiers, 1840.

Colson F. De la Pologne et des Cabinets du Nord. 8ka, t. 1—3, Paris et Leipzig, 1841, str. 382, 408 i 385.

Jabłonowski Vencesl. La France, la Pologne, la dynastie polonaise et le Slavianisme, par M. le Comte . . . (1794—1831) 8ka, str. 297, Paris, 1843.

Ostrowski Antoni. Odpowiedź na dzieło p. t. La France, la Pologne, la dynastie polonaise et le Slavianisme, par M. le Comte Venceslas Jabłonowski. Paris, 1843. (dalsza polemika w tej sprawie w Dzienniku narodowym, nr. 92, 100 i 103, Paryż, 1842).

Powstaniec litewski z r. 1831, Lipsk, 1845.

O stanie narodu polskiego od epoki jego przyłączenia do cesarstwa rosyjskiego. Kilka słów pod względem moralnym i fizycznym, Warszawa, 1846.

Mochnacki Maurycy. Polen, seine Revolution und sein Recht. 8ka, Leipzig, 1846.

— — — Brunswick, 1847.

Ostrowski Józefat B. Pologne ses frontières nationales et historiques par le général Math. Rybiński (właściwie Ostrowski) Paris, Dentu, 1863, w 8ce, str. 92.

Viquel Ph. *) Trois mémoires à propos de la question polonaise en 1831. Moskwa, 1864.

Portelette Constant. La Pologne et 1815. Réponse à M. Proudhon. 8ka, str. 48, Paris, E. Dentu, 1864.

Michalow Georgios. Die geheime Werkstaette der polnischen Erhebung von 1830 mit Streiflichten auf Russland

*) Czy Viquel? Por. Estreicher, Bibliografia pols. XIX stulecia, t. V. str. 59, 76 i 100.

und Frankreich. Amberg und Leipzig, 1877, w 8ce.

Farmazoni i konserwatyści, drukowane jako manuskrypt (Georgios Michalow, die geheime Werkstätte der polnischen Erhebung von 1830) w 8ce, str. 26, t. 1. Kraków, 1877.

5. Ważniejsze artykuły dziennikarskie.

Mochnacki Maurycy. Pisma rozmaite. Artykuły dziennikarskie 1831—4. (Dzieła tom IV), w 8ce, Poznań, 1863.

Potocki Stanisław hr. Świsstek krytyczny (uwagi nad wypadkami w Królestwie z lat 1816 i 1817). Pamiętnik warszawski, t. IV—VIII.

Bentkowski Ignacy. Rys umiejętności politycznych podług dzieła Henryka Storch'a: Cours d'Economie politique (z uwagami o współczesnym stanie politycznym w Królestwie). Pamiętnik warszawski, 1819, t. XIII—XIV.

Podczaszyński Michał. La révolution polonaise depuis le 29 Novembre 1830. Revue de deux mondes, aout-septembre 1831.

Bem général. Coup d'oeil sur la guerre de l'indépendance polonaise en 1831. Le Polonais, journal des intérêts de la Pologne, t. II, str. 205—212.

Wyjątek z „Pszczoly północnej“ o powstaniu z r. 1830—31. Tygodnik petersburski, cz. III, r. 1831, nr. 36 i 37.

Łaski Aleksander. Uwagi nad początkiem rewolucyi polskiej, z powodu pierwszych rozdziałów nowego dzieła Dra Spazier. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. I, Paryż, 1832, Bolesław W. str. 10—12.

Umiński. O sejmie przed 29 listopada. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. II, Paryż, 1832. Władysław III. str. 4—5.

Maurycy **Mochnacki**. Kilka listów do wydawcy w niektórych przedmiotach narodowego powstania. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi cz. I. Paryż, 1832, Bolesław II. str. 12—15, Władysław I. str. 3—4, Bolesław III. str. 3 do 6, Bolesław IV. str. 10—13. cz. II,

Mieczysław III. str. 3—6, Kazimierz II. str. 3—6.

Rzut oka na rok 1831. Tygodnik petersburski, 1832, część V, nr 7.

Vandoncourt. Guerre de Pologne en 1831. Annuaire des armées pour l'année 1836, str. 502—518.

Wyjątek z listu z Londynu z 19 kwietnia (o partyi kaliskiej). Kronika emigracyi polskiej, tom IV, str. 251 do 255.

Niektóre szczegóły polskiej wojny i dyplomacyi. Nowa Polska, str. 473 do 474. Paryż, 1836.

Czaykowski Michał. Kilka słów o Rusinach w r. 1832. Kraj i emigracya, zesz. 9, str. 343—351, Paryż, 1839, w 8ce.

Powstanie 1830—1831 r. (Półśrodk) Pismo towarzystwa demokrat. pols. Poitiers, 1840, cz. II, zesz. II.

Kontrewolucya 29 listopada. Narodowość, Paryż, 1841, str. 37.

Ostrowski Antoni. O prawności (legitimité) ostatniej wojny polskiej. Trzeci maja, str. 431 do 432, Paryż, 1842.

Polen vom Jahr 1815 bis auf unsere Tage. Wigand's Vierteljahrschrift, vierter Band str. 1—65, Leipzig, 1844, w 8ce.

Kto zgubił powstanie? Demokrata polski, tom IV, część I, str. 59—60.

Dwie **rewolucye** (1831 r. i 1848). Demokrata polski, t. XI. cz. III, str. 111—115.

O przyjaźni cara **Aleksandra I.** z Czartoryskim. (Pogadanki o książkach i ludziach). Czas, 1865, nr. 169—181.

Mochnacki Maurycy. Do dziejów roku 1830 i 1831. Jak zrozumieć powstanie polskie? Tygodnik naukowy i literacki, 1866, str. 5—6.

6. Kalendarze z lat 1815—1831

zawierające w dziale informacyjnym częstokroć bardzo cenne materiały do historyi stosunków współczesnych. Spis w „Bibliografii“ Estreichera w tomie I. i VI.

II. Opracowania.

Mochnecki Maurycy. Powstanie narodu polskiego w roku 1830 i 1831, tom 1—3, Paryż, 1834—1835.

— — — t. 1—4, Wrocław, 1850.

— — — (Dzieła, t. 2—3) Poznań, 1862.

— — — Berlin, 1863, w 8ce.

Mierosławski Ludwik. Powstanie narodu polskiego w r. 1830 i 1831 od epoki, na której opowiadanie swoje zakończył Maurycy Mochnecki, z mapą teatru wojny i 4ma kartami topograficznymi, t. I—VII. Paryż, 1845—1874, w 8ce. T. I. str. VII i 725, t. II. str. VIII i 631, t. III str. X i 703, t. IV. str. VII i 591, t. V. str. XX i 783.

— Pogląd historyczny na rewolucyjną 1831 roku, ze strony wojskowej. Paryż, 1845, w 12ce.

Spazier Richard Otto. Historia powstania narodu polskiego w roku 1830 i 1831, czerpana z autentycznych dokumentów, sejmowych aktów, pamiętników, dzienników, piśmiennych i ustnych podań najznakomitszych uczestników tegoż powstania, tom I—III. Paryż, (Lipsk) w drukarni Pinarda, 1833, w 8ce; tom I, str. XXIV i 414, tom II, str. VIII i 360, tom III, str. 459.

Umiński Jan Nep. generał. Rzecz o powstaniu narodowym w Polsce w r. 1830 i 1831, przypisana żołnierzom polskim, tom 1—2, (zapowiedziano r. 1838 w wrześniu w Paryżu, u Jełowickiego).

Forster Karol. Powstanie narodu polskiego w roku 1830—1831. Rys historyczny, poparty papierami generała hr. Krukowieckiego. (Teką narodowa t. III.) Berlin, drukiem J. Sittenfelda, 1873.

Falkowski Juliusz. Upadek powstania polskiego w 1831 roku, rys historyczno-pamiętnikowy, z mapą teatru wojny i planem szaniców Warszawy, przez żołnierza z oych czasów, autora

„Wspomnień z 1848 i 1849 r.“ Poznań, Żupański, 1881, w 8ce, str. 375.

Liśicki Henr. Przyczyny powstania r. 1830—1831 (Aleksander Wielopolski, t. IV). Kraków, 1879.

Wrotnowski Feliks. *Wstęp o ziemiach ruskich do dzieła: „Historja powstania Wołynia, Podola i Ukrainy“, pisany własną ręką autora. Rps. Bibl. Jag. 913, folio większe, str. 76.*

Coup d'oeil sur le royaume de Pologne. Le courage et des circonstances heureuses font les héros, le génie, le talent et les vertus, font des grands hommes, 1818, par Legarde. Rps. Bibl. Jag. 2848 (kod. pap. z r. 1848, w 4ce, karty 4).

Zamorski Bronisław. W pięćdziesiątą rocznicę powstania r. 1830, studjum dziejowe, tom I—II, str. 235 i 1 nl, 251 i 2 nl. w 8ce, Lwów, K. Łukaszewicz, 1881, druk w Tarnopolu.

Chociszewski Józef. Dwudziesty dziewiąty listopada, kilka rysów z dziejów powstania narodowego w roku 1830 i 31, na pamiątkę pięćdziesięcioletniej rocznicy. Poznań, 1880, w 16ce, str. 96.

Zbrożek Piotr. Powstanie narodu polskiego przeciw Moskwie w r. 1830 i 1831. Lwów, 1880, w 8ce, str. 92.

Powstanie listopadowe. Gwiazdka krakowska, r. 1880—81, nr. 1—19, i Gazeta krakowska, nr. 1—12, 15, 17, 19, 21, 27.

Lelewel Joachim. Porównanie dwu powstań narodu polskiego 1794 i 1830 do 1831. Prawność i korona, oraz przypiski do dziejów polskich potocznie opowiadanych. Paryż, w księgarni Marylskiego i spółki, druk Bourgogne et Martinet, 1840, w 32ce.

— Porównanie dwu powstań narodu polskiego w r. 1794 i 1830, 1831. (Panowie króla polskiego Stanisława Augusta Poniatowskiego), w 12ce, BruckSELLA, u Jana Nepomucyna Młodeckiego, Brockhaus w Lipsku, 1847.

Alcyato Jan. Rzecz o rozumie stanu w Polsce. Rozdział VII. Polska

po kongresie wiedeńskim i w powstaniu 29 listopada (Zienkowicz, Wizerunki polityczne t. I) w 8ce, Lipsk, 1864.

Hoffmann K. B. A. Cztery powstania, czyli krótki wykład sposobów, jakimi dobijały się o niepodległość Grecya, Holandya, Portugalia i Polska, przez Kraj i emigracya, zeszyty siódmy, str. 65—216, w 8ce, Paryż, 1836.

— Cztery powstania czyli krótki wykład sposobów, jakimi dobijały się o niepodległość Grecya, Holandya, Portugalia i Polska. w 8ce, Paryż, 1837.

Wrotnowski Feliks P. Ogólny rys powstania Litwy 1831 r. Paryż, 1834.

Wielobłocki Ignacy. Krótki rys wypadków litewskich w r. 1831, przez w 8ce, Paryż, 1862, druk L. Martineta.

Potocki Leon (Bonawentura z Kochanowa). Kazimierz z Truskowa czyli pierwszy i ostatni litewski powstaniec przez (historya powstania na Litwie r. 1831), w 8ce, Poznań, 1874, str. 288.

Jelicki Karol. Podanie o litewskim powstaniu (odbitka z Dziennika polskiego), w 8ce, 1870.

Wrotnowski Feliks. Powstanie na Wołyniu, Podolu i Ukrainie w r. 1831, podług podań dowódców i współuczestników tego powstania, tom I—II, w 8ce, Paryż, 1837—39.

— Powstanie na Wołyniu, Podolu i Ukrainie w r. 1831 (Historya powstania w r. 1831 na Wołyniu, Podolu, Ukrainie, Żmudzi i Litwie, t. I, Bibl. pis. pol. t. 71) Lipsk, 1875.

Wspomnienie o powstaniu na Wołyniu r. 1831 (podług pam. Kar. Różyckiego) Przyjaciół domowy, Lwów, 1863, nr. 22—38.

Smitt F. Istorija polskiego wozstania i wojny 1830 i 1831 godow. Pierewiedieno s' niemieckiego gwardii sztabskapitanom Kwitnickim, w 8ce, str. XI i 496, z mapą i planami bitew. Petersburg, W. Spiridonow et Comp. 1863 (recenzya: Wojennyj sbornik, r. 1863, t. XXXIV, nr. 11 i 12, odd. II, str. 169—232, 467—514, w 8ce).

Polsza w 1830 i 1831 godach. Otieczestwiennyja Zapiski r. 1863, tom CLI, nr. 11—12, odd. I, str. 510—516.

Mochnacki Maurycy. Essai historique et politique sur le royaume de Pologne (1815—1830), traduit du polonais, w 8ce, Paris.

Mierosławski Ludwik. Tableau de la première époque de la révolution de Pologne, orné de 4 portraits et un plan. Besançon, w 8ce, str. 349 i 1 plan.

— Histoire de la révolution de Pologne, précédée d'un aperçu rapide sur l'histoire universelle et d'une étude détaillée des moeurs du caractère et de la servitude du peuple polonais depuis 1815 jusqu' en 1835, avec cartes et plans topographiques. 3 vol. w 8ce, Paris, 1835—38, str. 338, 474 i 592, z mapą.

— — — 2de édit. 3vol, Paris, 1838, w 8ce.

Zaleski Józef. Histoire de la révolution polonaise, accompagnée des documents historiques par officier supérieur polonais. K. 2, str. 63 i I, w 8ce, Toulouse, 1834.

— Histoire de la révolution polonaise, accompagnée de documents historiques. Toulouse, Henault, 1834, w 8ce, str. 68.

Spazier Richard Otto. Histoire politique et militaire de la révolution polonaise et des insurrections en Lithuanie pendant les années 1830 et 31, écrite sur des documents authentiques, actes de la diète, mémoires, agendas, communications écrites et verbales de plus de 150 des principaux personnages, qui ont figuré dans ce grand drame. IIIeme édition française. Tome I, Paris, 1834, w 8ce, str. 408 (miało wyjść III do IV tomów, lecz więcej nie wyszło).

Sołtyk Roman. La Pologne, précis historique, politique et militaire de sa révolution, précédé d'une esquisse de l'histoire de la Pologne, depuis son origine jusqu'en 1830, par . . . t. I—II, Paris, Pagnerre éditeur, 1835, w 8ce, t. I, str. 4, X, 367 i 9, t. II, str. 487 i 1, z 4 mapami i 4 portretami.

Jelski Ludwik. Histoire de la révolution de Pologne, Paris, 1835.

Esquisse historique et politique sur le royaume de Pologne 1815—30, traduit du polonais, 1846, w 8ce.

Białopiotrowiczowa Kunegunda z Gedrojciów. Esquisses polonaises ou fragments et traits détachés pour servir à l'histoire de la révolution de Pologne actuelle par une Polonaise. Paris, 1831, w 8ce str. XVI i 176.

Bratkowski Stanisław. Dévouement des femmes polonaises à la cause de la révolution 29/XI 1830, par un réfugié polonais dédié aux dames de Borgerae. Mont de Marsan, 1833, w 12ce, str. 33.

Paulain M. Jules. Un épisode de l'insurrection de Pologne 1830 à 32 par... Paris, 1839, w 8ce, kart 2, str. 348.

Pietkiewicz Michał. La Lithuanie et sa dernière insurrection Bruxelles, 1832, w 12ce, str. 318.

Smitt Fr. Geschichte des polnischen Aufstandes und Krieges, in den Jahren 1830 und 1831, nach authentischen Quellen dargestellt von.... tom I—II, Berlin, Verlag bei Duncker und Humboldt, tom I, str. XII, i 418 i 3 plany, tom II. str. VIII. i 384 i 4 plany, nadto atlas z 13 tablicami folio.

— — zweite verbesserte Auflage. Berlin, Duncker, 1848, w 8ce, str. XXIV i 810 z 7 planami bitew, folio z 15 tablic.

— — część 3cia p. t. Feldzug des Feldmarschalls Paskewitsch in Polen im Jahre 1831. Berlin, Duncker 1848, w 8ce, str. XX i 627 z 9 planami bitew i 16 tablicami (Prądyński udzielił mu wyjaśnień).

— Pläne zum dritten Bande v... Geschichte des polnischen Aufstandes und Krieges, b. w. m. i r. in folio, 9 map planowych bitew kolorowanych.

Umiński Jan Nepom. generał. Beleuchtung des Werkes: Geschichte des polnischen Aufstandes und Krieges. Berlin, 1839, von Friedrich Smitt. Paris, poln. Buchhandl. Brüssel, belgisch-franz. Buchhandl. 1840, w 8ce, str. 95.

Romarino Girolamo. Der Kampf des polnischen Volkes auf Tod und Leben, oder Polens neueste Schicksale in historischen Gemälden. Aus den zuverlässigen Quellen gezogen. Zeszyt 1—6, Augsburg, Schlosser, 1831.

Spazier Richard Otto. Geschichte des polnischen Volkes und seines Feldzuges im Jahre 1831, nach öffentlichen und privaten Mittheilungen. Anspach Dollfuss, 1831, w 12ce, str. 540 i IV.

Spazier Richard Otto. Geschichte des Aufstandes des polnischen Volkes, in den Jahren 1830—31 nach authentischen Dokumenten, Reichstagsacten, Memoiren, Tagebüchern, schriftlichen und mündlichen Mittheilungen der vorzüglichsten Theilnehmer von... Altenburg, Literatur-Comptoir, 1832, w 8ce, str. XXII, 426, 354, X i 476.

— Die Ereignisse in den russisch-polnischen Provinzen und ihr Verhältniss zu Russland, vor und in der neuesten Revolution. Nürnberg, Schrag, 1831, w 8ce.

Malten H. Ausbruch der Revolution in Polen und Ursachen derselben. Bibliothek der neuesten Weltkunde. Ier Theil, Aarau.

Ereignisse in den russisch-polnischen Prowinzen und ihr Verhältniss zu Russland vor und in der neuesten Revolution von einem Podolier. Nürnberg, 1831, w 8ce.

Sommerlatt C. Beschreibung des polnisch-russischen Krieges, 1830—31. Mit Rücksicht auf die früheren Verhältnisse des unglücklichen Polens nach officiellen Quellen bearbeitet und herausgegeben. Freiburg, gedr. bei F. X. Wengler, 1831, w 8ce, str. VI, 322, portr. 3, mapa 1.

Mählen. Polens Kampf und seine Wiederergebung im Jahre 1831, tom 1—2, (przedruk z „Geschichte unserer Tage“). Stuttgart, 1831—2, w 8ce.

Ungewitter F. H. Dr. Polens letzte Anstrengungen für Nationalität und europäische Freiheit, oder zusammenhängende Darstellung des polnischen Heldenkampfes seit dem 29 Nov. 1830, bis zur Wiedereinnahme von Warschau

durch die Russen am 7 Septemb. 1831. und die ihr gefolgte Anflösung der polnischen Armee, mit e. Anhang enthaltend die Geschichte Polens von seiner Entstehung an. Ilmenau, 1831, 2 ryciny, portr. Chłopickiego; w 12ce, str. VI, 324 i 169.

Der Freiheitskampf der Polen gegen Russen. Von dem Augenblicke, wo Polen sich unabhängig erklärte, bis zu dem Kampfe am 31 März. Abthl. I—III. Altemburg, 1831 — 32, w 8ce.

Radowski Hundt Hartwig Jan. Polen und seine Revolution. T. 1—2, Stuttgart, Schweizenbartsche Buchhandlung. 1831, w 8ce. Część I Polen in seiner tiefen Erniedrigung, oder Russlands frühere Politik in Hinsicht auf Polen, str. VIII i 372. Część II. Polen in seiner Erhebung, str. 356.

Burkhard D. Ed. Taschenbibliothek aller Revolutionen. hrgb. v.... t. II i III. Gesch. d. poln. Revolution vom J. 1830. Leipzig, 1832, w 8ce.

Neufeld Carl. Polen's Revolution und Kampf im Jahre 1831 von . . . Capitain der polnischen Armee. Frankfurt a. M., 1832, w 8ce.

— Zweite Auflage nebst einer Charte von Polen und dem Plan der Schlacht bei Grochów. Hanau, 1833, w 8ce.

Gfroerer Aug. Fryd. (pod pseudonimem Ernesta Freymunda). Polens-Kampf und seine Wiedergeburt. Die Gesichte unserer Tage. Das Jahr 1830. I. Band, Stuttgart, 1832, w 12ce.

Menzel Wolfgang. Taschenbuch der neuesten Geschichte, III. Jahrgang: Geschichte des Jahres 1831, Stuttgart, 1833, tom 1—2, w 16ce.

Kajser A. Geschichte der polnischen Revolution im Jahre 1830, t 1—2. (Historische Pfennigbibliothek aller Revolutionen, t. II i III) Leipzig, 1833, w 8ce.

Kurze **Geschichte** der letzten polnischen Revolution. Leipzig, 1833.

Polen geographisch und historisch geschildert, mit einer vollständigen Geschichte der Jahre 1830—1831 von einem Augenzeugen mit 15 Abbildungen auf 7 Tafeln, 2 tomy, Stuttgart, 1834, w 8ce.

Soltyk Roman. Polen und seine Helden im letzten Freiheitskampfe, nebst einem kurzen Abriess der polnischen Geschichte, seit ihrem Beginn bis zum Jahre 1830. Aus dem Französischen übersetzt und mit kurzen geographisch statistischen Notizen aus den bessten Quellen begleitet über Land und Volk nach . . . von Heinrich Elsner, tom I—II, Stuttgart, 1834, w 8ce, str. 328 i 4 ryciny.

— Polen, geographisch und historisch geschildert, mit einer vollständigen Geschichte der Jahre 1830 und 1831 von einem Augenzeugen. Mit 15 Abbildungen auf 7 Tafeln. II Theile in einem Bande. Mit Genehmigung der Censurbehörde des deutschen Bundesstaates Württemberg. Stuttgart, J. Scheible, Buchhandlung 1834, w 8ce, str. 328, 344 i 10 rycin.

Bruck M. R. Geschichte der polnischen Revolution in den Jahren 1830 u. 1831, Hamburg, 1840, w 12ce str. 127.

— Toż w Volksbibliothek t. VI i VIII, Hamburg, 1848, w 16ce.

Binder Wil. Kryst. Diplomatische Geschichte der polnischen Revolution. Stuttgart, 1842, w 8ce, str. VII, 346.

Hermes Gustaw. Geschichte der polnischen Revolution in den Jahren 1830 und 1831, und ihrer Helden. Berlin, Hübenenthal et Comp. 1843, w 8ce, str. 622, XVI i 28 portretów, oraz 3 plany.

Polen, seine Revolution und sein Recht — von einem preussischen Staatsbeamten — mit Actenstücken. Braunschweig, 1847.

Białopiotrowiczowa Kunegunda z Gedrojców. Skizzenbuch aus den Tagen vor und während der polnischen Revolution vom Jahre 1830 von einer Polin. Fürth, 1832, w 8ce.

Jochmus. Polens Literatur und Culturepoche seit dem neuesten Revolutionsjahre 1831 in Kürze dargestellt von A. Mauritius. Posen, 1843, w 8ce, 13³/₈ ark.

Cybulski Wojciech. Die letzte Revolution Polens und die ihr vorangehende politisch-literarische Bewegung (Lit. Hist T. B. 1846), w 8ce.

Hordyński Iózef History of the late Polisch revolution and the events of the campaign. With plates. Boston, printed for subscribers, 1831, w 8ce, str. 406.

— Tamże, drugie wydanie, 1833, w 8ce, str. 428.

Gnorowski S. J. B. Insurrection of Poland in 1830—31 and the Russian rule preceding et since 1815. By London, 1839, w 8ce, str. 415.

Odpowiedź panu Gnorowskiemu (w sprawie jego dzieła Insurrection of Poland etc.). Młoda Polska, Paryż, 1839, tom II, str. 251—256.

Suchorzewski Capit L. T. F. Narrative of adventures durring the Polisch revolution of 1830. London, 1848 w 8ce.

Alison Sir Archibald Bartł. War in Poland in 1830—31. A chapter from his History of Europe from the Battle of Waterloo to the accession of Louis Napoleon. London, 1863, w 8ce, str. 79.

Sołtyk Roman. La Polonia e sua rivoluzione nel 1830 per con premio generale di Cesare Cantu. Milano, 1863, w 8ce, str. 445.

— Polen historisk politisk och militärisk skildring of dess' revolution, och Frihetskrig 1830, och 31 Öfversältning. Tom I—II. Stokholm 1834—35 w 8ce, tom I, str. 159, t. II, str. 241.

— Inny przekład, tom 1—2, tamże, 1835, w 8ce.

Rijnweld van J. C. De omwenteling in Polen of schels der voornamste poolsche Staats en krijgs gebesertnissen gedurende de Jaren 1830 en 1831, tot de Geschiedenis van enzen tijd Breda, 1836, str. 418 z kartą Polski i planami bitew.

Stille S. J. Antekningar under en resa till och ifram Warszau vid slutet af Polska Frihets-Kriget, 1831, Lund 1834, w 8ce, str. 4 i 220.

Bemoerkningar. Nogle angaaende den polske Revolution Af en Polak. Oversat efter den franske Original. Kjoben havn, 1831, w 8ce.

Hermansen Gustaw. Den nyeste polske Opstand frei dens Udbrud, til Sewen ved Grochów. Kjöbenhavn, 1831, w 8ce.

Dzieła, wyłącznie poświęcone wojnie r. 1831, w rubryce „Działania wojenne“ cz. og.

Lelewel Joachim. Polska odradzająca się czyli dzieje polskie od r. 1795 potocznie opowiedziane, z 3 kartami. Bruksella, 1836 i Paryż, 1837, druk Vogleta, w księgarni polskiej E. Januszkiewicza, w 8ce.

— Wyjątek z dziejów polskich, potocznym sposobem opowiadanych, z peryodu piątego Polski odradzającej się, w biegu będącego (Pogrzeb — Koronacya — Sejm), Tygodnik emigracji polskiej, cz. X, str. 15—16.

— Polska odradzająca się. Wydanie drugie pomnożone przypiskami (przekład francuski Erazma Rykaczewskiego r. 1836 w Paryżu) Bruksella, u J. N. Młodeckiego, 1843, w 12ce.

— Polska odradzająca się. Nowy dodatek do Polski odradzającej się, przez wydanej w Brukselli 1843 (dodatek ten, obejmujący sprostowania, napisał Michał Chodźko). Paryż, Bruksella, Lipsk, w drukarni i litografii Maulde i Renou, 1843, w 8ce.

— — — Polska, dzieje i rzeczy jej rozpatrywane. (tom VII zawiera: Polska odradzająca się, dodatki do niej, porównanie trzech konstytucyj i Nowosilców w Wilnie). Poznań, J. K. Żupański, 1859, w 8ce.

Schmitt Henryk. Dzieje porozbiorowe Polski (r. 1795—1832). Dziejów narodu pols. tom 4ty, w 8ce, str. VIII i 572, Lwów, n. autora; Poznań w komisie M. Leitgebra, druk Manieckiego, 1863.

Schmitt Henryk. Dzieje Polski od jej początków aż do dni naszych. Zdarczenia ważniejsze z przeszłości narodu polskiego zestawil w potocznem opowiadaniu Lwów, Maniecki, 1869, w 8ce, str. 768.

— Rzut oka na stosunki księcia Adama Czartoryskiego i Michała Ogińskiego z carem Aleksandrem I i ich zabiegi w celu odbudowania Polski. Skreślił Strzecha, Lwów, 1870, str. 72—78, 102—106, 144—147.

Morawski Teodor. Dzieje narodu polskiego. Rys dziejów porobiorowych 1796—1834. Poznań, 1870, w 8ce, str. IV, 415 i karta 1.

— Dzieje narodu polskiego w krótkości zebrane (Polska pod obcem panowaniem) tom VIty, Drezno, 1872, str. 480, kart 4, w 8ce.

Skarbek Fr. hr. Królestwo polskie od epoki początku swego do rewolucyi listopadowej (1815—1830). Poznań, 1877.

Brougham Lord John Roussel. Polska przez terażniejszego kancleza W. Brytanii, tłum. z ang. w 8ce. Warszawa, 1831, str. 188 i IV.

Polska i jej dzieje w ostatniem stóleciu. Praca, nr. 1—17, rok II, Lwów, 1864.

Kronika miasta Warszawy od 1800 do 1863 (Kalendarz polski 1866) Bendlikon, 1866.

Meciszewski Hilary. Sześć lat bytu politycznego Rzpltej krakowskiej (od grudnia 1827 do marca 1833). Berlin, 1846, w 8ce.

— Historia Rzpltej krakowskiej od 3 maja 1815 r. do listopada 1848. Kraków, 1850—51, tom 1—3.

Tessarczyk Antoni. Rzeczpospolita krakowska, wolna, niepodległa i ściśle neutralna, pod opieką trzech wielkich mocarstw: Austryi, Prus i Rosyji, a za rękomią kongresu wiedeńskiego. 1815 do 1846. Poszytów IV, Kraków, w komisji Fr. Grzybowskiego, druk uniwersytetu, 1863—64, w 8ce, str. 325.

Popow N. Istorija wolnago goroda Krakowa, 1815—1846. Wiestnik Jewropy, 1875.

Kulżyński. Poslednieje 50letije Polszy. Kijew, 1863, w 8ce.

Semewskij M. Obszczestwiennoje obrazowanie w carstwie Polskom, 1815 do 1864 goda. Oczerk. W typogr. Krajewskago, Petersburg, 1864, w 8ce, str. 60.

Polskaja **Emigracja** do i wo wremia posledniago miateża, 1831—1863. Wiestnik zapadnoj Rossii, 1864—1866.

Rabbe Alfons. Histoire de la Russie suivie de l'histoire de Pologne 1 et 2 edition, Paris. Leconte Durey (obiedwie ed. 1825 r.).

Fayot Alf. Fryd. Karol. Histoire de Pologne depuis son origine jusqu'en 1831 (z notami Chodźki i Lelewela) Drugie wydanie. Paris, 1831—1832, w 12ce, vol. I—III, str. 216, 213 i 216.

Zenowicz Georges. Défense de la Pologne ou histoire abrégée des Polonais, suivie d'un essai sur la politique russe et les moeurs de la Russie. Paris, 1833, w 8ce, str. 204.

S. L. Histoire de **Pologne** depuis son origine jusqu'à nos jours par . . . Tom 1—2. Paris, Debecourt, druk Béthune, 1833, str. 4, V, 270 i 4, 468.

Zieliński Józef. Histoire générale de Pologne d'après les historiens polonais, str. XV, 383 i 447, I. Paris, 1834, w 8ce.

Chodźko Leonard. La Pologne historique (1696—1840). Paryż, 1835, in 4to.

La **Pologne** historique, litteraire, monumentale et pittoresque à Paris. Tom I—IV (Redagowali: L. Chodźko, H. E. Choński, Józef Leclere i Grabowski J. S.) 8 wydań, Paris, 1835—9.

Histoire générale de Pologne d'après les historiens polonais Naruszewicz, Albertrandy, Czacki, Lelewel, Bandtkie, Niemcewicz, Zieliński, Kołłątaj, Ogiński, Chodźko, Podczaszyński, Mochnacki et autres écrivains nationaux. Paris, vol 1—2.

Czyński Jan. Histoire de Pologne jusqu' à nos jour. Paris, 1838. (edycya 6ta, 1848) w 8ce, str. 332.

Olivier-Poli Joachim. Les gémissiments de Koniecpolski, ou les derniers soupirs de la liberté polonaise. Avec un resumé historique de Pologne

en 1794, une esquisse de vie du général Thad. Kościuszko, un précis de l'insurrection de 1831, un projet de restauration de cet vaste état etc. Paris, 1842, w 8ce, str. 203.

Haureau M. Barthelemy. Histoire de la Pologne depuis son origine jusqu'en 1847, suivie de notices biographiques sur ses grands hommes (ze zbioru: Nouveaux résumés historiques). Paris, Pagnerre, 1846, w 12ce, str. 254.

Plée Leon. Le passé d'un grand peuple, histoire complète de la Pologne depuis son origine jusqu'au vote du 3 Fev. 1847. Paris, 1847, w 16ce, str. 4 i 227.

Fayard Jan Artemi. Histoire de la révolution polonaise depuis son origine jusqu'à nos jours (1772—1862), avec une préface par Alfred d'Aunay. Paris, 1864, w 8ce, str. 465.

Perreyve Henryk. La Pologne (1772—1865). Paris, Dentu, 1865, w 8ce.

Histoire politique de la **Lithuanie** depuis sa réunion à la Pologne en 1386, jusqu'à son insurrection en 1831 (Extrait de la Revue Britannique, Avril, 1831).

Knorring Th. La Russie et la Pologne. Esquisse historique par Th. de K. w 8ce, str. 390 i VIII, Berlin, 1834.

Saint Prosper Antoni Jan Cassé. Histoires de Russie, de Pologne etc. (Le Monde histoire de tous les peuples, t. 8) Paris, Dumenil, 1840.

— — tamże, 1844, w 8ce.

Colson Felix. De la Pologne et des Cabinets du Nord, par Paris, 1841, vol. 1—3.

Saint Prosper Antoni Jan Cassé. Histoires de Russie, de Pologne, de Suede et de Danemark depuis les temps le plus reculés jusqu'au 1840. Orné de 31 planches. Paris, Lebigne, 1846, w 8ce.

Jarry A. de Mancy Adryan. Tableau historique des révolutions nationales de Pologne (Methode Lesage) B. w. m. i r., 1831, 1 ark.

— — — 2 wyd. w Paryżu, 1831

— — — 3 wyd. w Paryżu, 1832.

Gressin i A. Reville. Tableau sy-

noptique de l'histoire de Pologne depuis son origine jusqu'à nos jours (Avril 1831) Lille impr. Vanachère, 1831.

Chodźko Leonard i Jarry de Mancy Adryan. Tableau historique des révolutions nationales de Pologne. Feuilles synopt. 4 i 5ta edycia. Paris, 1833.

Blanc L. Histoire de dix ans 1830—1840. Tom IIgi.

Michelet. La Pologne Martyr par Paris, 1863.

Witzleben Ferdynand August. Geschichtlich - geografische Entwicklung des Zuwachses und der Abnahme des polnischen Reiches von J. 992 bis 1831 dargestellt in 5 Karten mit Texte eine kurze Uebersicht der poln. Gesch. enthaltend. Bearbeitet von . . . Premier-Lieutenant im königl. preuss. General-Stabe. Berlin, 1831, in folio.

— — Geschichte Polens, str. VI i 224. Halberstadt, bei Carl Brüggemann, 1831, w 8ce.

Polen wie es war u. ist. Hist-geostat. Darstellung. Hainburg, 1831, w 8ce.

Polens-Schicksale seit 1763 bis zu dem Augenblicke, wo es sich für unabhängig erklärte, str. X i 174. Paris, August Didot, 1831.

Harring Harro. Der Pole. Ein Charakter-Gemälde aus dem dritten Decennium unseres Jahrhunderts, cz. 1—3. Bayreuth, Grann, 1831, w 8ce.

Brougham lord John Russel. Polen v. (oryginal wyszedł po angielsku w r. 1822) Brüssel, 1831, w 8ce.

— 2te Auflage vermehrt mit „Polens Wiederaufleben vom J. 1796 bis auf unsere Tage von L. Chodźko, nebst einem Anhang enthaltend die Ereignisse v. J. 1831 und die Proclamation des russ. Kaisers“. Aus d. Engl. Bruxelles, 1831, str. 298, in 8vo.

Malte-Brun i Chodźko L. Polen in geograph - geschicht. u. cultur-historischer Hinsicht von Dr. Karl André (sic), str. VIII i 426, Leipzig, 1831.

Die **Schicksale** Polens bei der ersten Theilung 1772 bis zur russischen Oberherrschaft. Altenburg, 1831.

Malte-Brun Konrad. Kurzer Abriss der Geschichte Polens bis auf die neu-

ste Zeit. Stuttgart, Löfland und Sohn, 1831, w 8ce.

Stuchard G. Das Königreich Polen, von seinem Entstehen bis auf die neuesten Zeiten tom I — II, Schweinitz, 1831—32, w 4ce.

Grohe L. Fr. Uebersicht der Geschichte Polens bis auf unsere Tage, mit ausführlicher Darstellung der interessantesten und wichtigsten daraus. Ein Beitrag zur richtigen Beurtheilung der gegenwärtigen polnischen Revolution, str. X i 326. Karlsruhe, Braun, 1831.

Hube Michael. Russisches Schreckens und Verfolgungs-System 1815—1830. Paris, 1832.

Szotarski Julian. Skizzen aus Polen, aus der Brieftasche eines polnischen Officiers. Frankfurt, 1832, w 8ce, str. 166.

— — II wyd. Heidelberg, C. F. Winter, 1833, w 8ce, str. 111.

Polen vom J. 1772 bis 1830 von einem stillen Beobachter der Zeit. Freiburg, 1832.

Jarnow Edward. Bilder aus den polnischen Freiheitskämpfen älterer und neuester Zeit. Ein Geschenk für die Jugend von . . . Mit 6 Kupfern. Reutlingen, Verlag der lithographischen Anstalt von Joh. Con. Mäcken jun. b. w. r. w 8ce, str. 224.

Binder Wilh. Krist. Der Untergang des polnischen National-Staates pragmatisch entwickelt, I — II, (do 1831), Stuttgart, 1843—44, w 8ce.

Polnisch-russische **Wahlverwandtschaften** vom Einzug der Polen in Moskau (1605) bis z. Einzug der Russen in Warschau 1831, Bellevue, 1845.

Goehring E. Geschichte des poln. Volkes von seinem Ursprunge bis zur Gegenwart. Mit Stahlstichen, tom I—IV. Leipzig C. w. B., Raumburg, Druck von C. K. Hossfeld, 1846—47, w 16ce, tom I i II, 1846, str. 250 i 259; tom III i IV, 1847, str. 228 i 223.

— 2te verbess. und vermehrte Aufl. mit Stahlst. Leipzig, Meissner, 1851, w 16ce, tom I. str. 250, tom II str. 224.

Goehring E. Historia narodu polskiego od jego początku aż do terażniejszości. Z niem. na język polski przełożona i pomnożona przez Jana Szwejkowskiego, tom I—V. Lwów, 1868, w 8ce, str. IV i 174, 190, 138, 124, 120.

Hildebrandt J. Crossen u. Zielonzieg. Geschichte Polens bis zur Gegenwart, dem Volke erzählt vom Verlag der Rangeschen Buchhandlung, 1851.

Feddersen P. Polens Untergang und seine Kämpfe um Wiedergeburt. Basel, 1863, w 8ce.

Becker G. W. Die polit. Stürme Europas oder flüchtige Skizze der vorzüglichen Unruhen, welche während des J. 1830 in Europa stattfanden. Lipsk, 1831, w 8ce.

Knorr E. Die polnischen Aufstände seit 1830, in ihrem Zusammenhange mit den internationalen Umsturzbestrebungen, unter Benützung archival. Quellen. Berlin, Mittler et Sohn, 1880, str. X i 431, w 8ce.

Sacher. Polnische Revolutionen. Erinnerungen aus Galizien. Prag, Credner, 1863, w 8ce, str. XII i 386.

Burkhardt D. Ed. Allgemeine Geschichte der neuesten Zeit. Von der Stiftung d. heil. Allianz bis zur Erstürmung Warschau's. Leipzig, 1837.

Wittig Ludwig. Ein Jahrhundert der Revolutionen. Geschichtliche Entwicklung der Kämpfe für und gegen die Völkerfreiheit, vom amerikanischen Unabhängigkeitskriege bis in die neueste Zeit. I Theil, Zürich, 1875.

Haureau M. Barthelemy. Storia della Polonia dai primi tempi insino all a. 1846. Capolago, 1847, w 8ce.

— — Storia della Polonia, dalla sua origine di nostri di. Con in fine alcune notizie biografiche degli nomi illustri di quella. Prima traduzione italiana. Venezia, stabilimento tipogr. encicl. di G. Tasso, 1848.

Sormani Giacomo. Storia della Polonia, ossia notizie politiche, storiche, descrittive, biografiche, usi e costumi di quell'eroico popolo con una rivista dell'

attual guerra che i Polacchi sostengono presso il loro oppressore il tiranno di Pietroburgo per la liberta della patria. Milano, druk Politti, 1864, w 8ce.

Fletscher James, (1811 — 1832). The history of Poland from the earliest period to the present time. With a narrative of the recent weald oblaincet from a polish patriot nobleman portraits et mapps. London, 1831 (tłómaczenie francuskie w Paryżu, 1832).

Sobolewski Paweł i Wyszyński Eustachy. Poland historical, literary and picturesque. New York, 1842, w 4ce.

Corner Julia. The history of Poland a Russia from the earliest period to the present time. London (około 1850) w 12ce.

Saxton L. C. Fall of Poland, containing an account of the causes which conspired in the ruin of that nation. Vol. I—II, New-York, 1851, 12ka.

Schnitzler J. H. Geheimgeschichte von Russland unter der Herrschaft der Kaiser Alexander, und Nicolaus mit besonderer Berücksichtigung der Krisis im J. 1825. Deutsch von Rob. Binder, t. 1—4. Leipzig, 1847.

— Geheime Geschichte Russlands unter den Kaisern Alexander und Nicolaus mit besonderer Berücksichtigung der Krisis v. 1825, t. 1—2 (320 u. 331 S.) Grimma, 1847.

Archiw gosudarstwiennago **Sowieta**. t. IVty, carstwowanije Imperatora Aleksandra I. (1810—1825).

Sołowjew Sergiej. Imperator Aleksandr I. Politika. Diplomatija. Petersburg, 1877.

Rabbe Alfons. Histoire d'Alexandre I. tom I—II. Paris, Trentell et Würtz, 1826, avec portrait et le plan de Taganrog, tom I, str. 319, t. II, str. 471, w 8ce.

Ustriałow Mikołaj. Przegląd historyczny panowania najjaśniejszego cesarza Mikołaja I. przełożył z języka rossyjskiego P(iotr) D(ubrowski). Warszawa, druk J. Glücksberga, 1847, str. 150, k. 5, w 8ce.

— Obraz historyi panowania najjaśniejszego cesarza Mikołaja I. przeło-

zony przez A. Kumelskiego. Warszawa, 1847, str. 169, w 12ce.

Ravergie Aug. Leonce. Histoire de la politique russe et de ses projets d'envahissement depuis le regne de Pierre le Grand jusqu'à nos jours, comprenant les mystères du servage, la vie privée des seigneurs, l'exil, et le travail des mines en Sibérie etc. Précédée de l'histoire des révolutions polonaises et hongroises par C. Leynadier. 1 livr. w 8ce z portr. (więcej nie wyszło, miało być 4 tomy) Paris, Krabbe, 1853.

Ustriałow N. Russkaja istorija. Izdanije piatoje, dopolniennoje istoriczskim obozrenijem carstwowanija Gosudarja Imperatora Nikołaja I. Petersburg, Apol. Fridrichson, 1855, w 8ce.

Bulharyn T. Zamiotka dla sowremiennoj istorii (z powodu dzieła Ustrjałowa: Istoriczskoje obozrenije carstwowanija Imperatora Nikołaja I). Siewiernaja Pczela, 1855, nr. 45.

Zołow K. Tridcatiletije Jewropy w carstwowanije Imperatora Nikołaja I. I. część, str. V i 348, II. część, str. III i 313, niel. II. Petersburg, J. Stauf, 1857, w 8ce.

Volckhausen C. Nikolaus I. Die polnische Revolution Hamburg, 1858, str. 330, w 8ce.

— — Nikolaus I. Von der polnischen Revolution bis zur Intervention in Ungarn, str. 325 (t. VII i VIII. dzieła „Der russische Hof von Peter I. i t. d.) 1859.

— Nikolaus I. och det Ryska kofwet fran Polska revolutionen till interventionen i Ungarn Oefwersättning fran Tyskan, str. 262, Stockholm, 1859, w 8ce.

Imperator **Nikołaj I.** i jego carstwowanije. Zaimstwowano iz rukopisi grafa de Passy, A. Magam . . . Petersburg, J. Stauf, 1859, str. 77 i III, w 8ce.

Zołow R. Istoriczeskije ocerki carstwowanija Imperatora Nikołaja I. 98 str. z portretem i 19 rysunkami. Petersburg, 1859, w 8ce.

Bernhardi Theodor. Geschichte Russlands und d. europäischen Politik 1814—1831, I Thl, str. V i 543, Leipzig, Hirze, 1863, w 8ce. II Thl, I Abthl. str. XII i 447, 1874. II Thl, II Abthl. VIII i 845, 1875.

Lacroix Paul (Bibliophile Jacob) Histoire de la vie et du règne de Nicolas I, empereur de Russie, t. 1—4. Paryż, 1864—1868.

Russische Wandlungen. Neue Beiträge zur russischen Geschichte von Nicolaus I. zu Alexander III, erste und zweite Auflage, Leipzig, Duncker et Humboldt, 1882, str. 412 i 2 nl. w 8ce.

Michajłow. O tajnych sprężynach powstania polskiego z r. 1831 (sprawozdanie o tej książce p. t. „Wiedeński „Vaterland“ a Moskwa“ w „Przeglądzie lwowskim z r. 1877, t. XIII, str. 303—307).

Zamorski Bronisław. Dyplomacja polska od 1812—1831 roku. Dziennik literacki 1861, nr. 2—11.

— Dzieje dyplomacji polskiej po rozbiórce Polski. Postęp, rok IV (1863) nr. 10 i nast.

Mierosławski Ludwik. Dyplomacja polska w powstaniu 1831 r. (wyjątek z VI. tomu Powstania narodu polskiego, r. 1831). Paryż, 1875, w 8ce.

Zbiór wiadomości o kościele i religii kat. w cesarstwie ros. a szczególnie w prowincjach od Polski przyłączonych, od czasu pierwszego rozbioru Polski aż do końca panowania Alexandra I i początków panowania Mikołaja I zebrany

z pism urzędowych, dokumentów i własnego widzenia przez jednego urzędnika rząd. ros. str. 405. Poznań, 1843, w 8ce.

Sleczkowski M. Wiadomości niektóre do dziejów kościoła katolickiego w polsko-rossyjskich prowincjach od rozbioru Polski aż do najnowszych czasów, Jasło, 1861.

Montalembert le Comte. Vicissitudes de l'église catholique des deux rites en Pologne et en Russie. Ouvrage écrit en allemand par un prêtre de la congregation de l'oratoire, suivi d'une collection de pièces justificatives et historiques avec l'allocution de notre Saint Père le Pape et le recueil des documents publiés par ordre de sa Sainteté sur cet objet, précédé d'un avant-propos par tom 1—2. Paris, Debecourt libraire editeur, 1843.

Die neuesten Zustände der kathol. Kirche beider Ritus in Polen und Russland seit Catharina II, str. XXIV i 544, dok. str. 378, Augsburg, 1841, w 8ce.

Moroszkin Wozsojedinienije Unii. Istoriceskij Oczerk (Sprawa unitów do r. 1831, udział duchowieństwa unickiego w powstaniu). Wiestnik Jewropy, 1872.

Zubko Antoni. O greko-unitskoj cerkwi w Zapadnom kraje. Russkij Wiestnik, 1864, t. 53.

Szczepański Alfred. Młodzież litewska po r. 1815. Czytelnia dla młodzieży. Lwów, 1860, t. 1, nr. 27.

Porozbiorowy szlak (1794—1830). Młodym braciom z Korony, Rusi i Litwy. Czytelnia dla młodzieży. Lwów, 1861, t. II, nr. 18, 19, 20, 24 i 25.

B. Część szczegółowa.

I. Stosunki w Królestwie i w Krajach Zabrzanych od r. 1815 do wybuchu powstania z dnia 29 listopada r. 1830.

1. Prawodawstwo, sejmy.

Ustawa konstytucyjna Królestwa polskiego, b. w. m. i r. (1815) w 8ce, str. 27.

— — — — (b. w. m. i r.) w 8ce, str. 31.

— — — — Charte constitutionelle du royaume de Pologne (po polsku i franc.) Warszawa, 1815, w 8ce, str. 83.

— — Charte constitutionelle (po polsku i franc.) Warszawa, w drukarni rządowej 1815, folio, str. 47, na końcu odezwa namiestnika do narodu, na arkuszu.

— — Królestwa polskiego przez Alexandra I, z francuskiego na polskie. Kraków, w druk. Gröblewskiej, 1816, w 4ce, str. 23.

— — — — odezwa z rządu tymczasowego z dnia 27 grudnia 1815 i odezwa namiestnika Zajączka przy objęciu urzędowania dnia 1 stycznia 1816, fol. str. 16, Petersburg, 1816, w 8ce.

— — i statuta organiczne Królestwa polskiego (drugi tytuł: Charte constitutionelle et statuts organiques du Royaume de Pologne) Warszawa, w druk. przy Nowolipiu, 1816.

Ustawa konstytucyjna i statuta organiczne Królestwa polskiego, tamże, druk 1816, w 8ce str. 249.

— — Królestwa polskiego w r. 1815 przez N. Aleksandra I, cesarza Wszzech Rosyji, Króla polskiego, dana w Warszawie, w drukarni stereotyp. 1830, 12ka, str. 46.

Zasady konstytucyi Królestwa polskiego, kart niel 4, fol. (1815).

Dziennik praw Królestwa polskiego. Warszawa, 1816—1831.

Piechowski Sebastian. Skorowidz dziennika praw Królestwa polskiego od tomu I—VI włącznie, czyli zbiór szczegółów ustawy konstytucyjnej, dekretów królewskich, postanowień namiestnika królewskiego, statutów, organizacyi, traktatów i konwencyj, tudzież spraw sejmowych objętych w tymże dzienniku; ułożony porządkiem alfabetycznym z dokładnem odwołaniem się do tomów i stron kart, w celu znalezienia natychmiast każdego żadanego przedmiotu. Warszawa, 1820, w 8ce.

Wrętowski Paweł. Skorowidz dzien. pr. Król. pols. tomów VII, VIII, IX, czyli zbiór szczegółowych postanowień królewskich i namiestnika królewskiego, organizacyi, konwencyi, uchwał i praw sejmowych. Warszawa, 1825, w 8ce.

Szepietowski Walenty. Zbiór praw, urzędzeń i instrukcyj hipoteczn. w Królestwie polskiem, w czasie od dnia 14/26 kwietnia 1818 roku do dnia 19/31 grudnia 1835 roku wydanych, ułożony

przez , Podśędka Sądu pokoju powiatu biebzańskiego, w 8ce, z przodu karty 4 nieliczb. str. VI i i 225, spisu str. XVI i omyłek 1 karta nieliczb. Suwałki, nakład wydawcy, w drukarni L. Hollandarskiego nowo założonej, 1840.

Prawo o reprezentacji narodowej Królestwa polskiego z roku 1815. Warszawa, fol.

Projekt do statutu organicznego w senacie dla Królestwa polskiego. Warszawa, 1820, fol.

— do statutu organicznego dla Królestwa polskiego. Warszawa, 1820, folio.

Prawo o atrybucjach senatu i sposób jego postępowania. B. w. m. i r., kart 6, fol.

Projekt zmian w statucie organicznym, o senacie B. wyr. m. i r. kart niel 5, fol, 1820.

— — Warszawa, bez osobnego tytułu i roku, fol., kart 13.

Statut organiczny o senacie (projekt) fol. ark. niel. 7 $\frac{1}{2}$. Warszawa.

— organiczny o sejmie (projekt) folio, ark. niel. 7. Warszawa

Projekt kodeksu cywilnego Królestwa polskiego, str. 62, fol.

Powody urzędowe do księgi I. kodeksu cywilnego Królestwa polskiego, z r. 1825. Z dyaryusza senatu sejmowi Królestwa polskiego z r. 1825, zebrał i ułożył Mściśław Godlewski, str. IV i 647 (Bibliot. umiejęt. prawnych, serya II, nr. 19) Warszawa, Orgelbrand, 1875.

— do projektu tytułu II. księgi II. kodeksu cywilnego, dla Królestwa polskiego (bez tytułu i roku).

— — tytułu III. księgi II. kodeksu cywilnego Królestwa polskiego, str. 115 (podpisany Fr. Grabowski, senator wojewoda, prezydujący) fol

Projekt w miejsce tytułów V i VI. księgi I. kodeksu cywilnego przyjęty na sesyi senatu 1818 r., str. 8, fol.

— do tytułu V ks. V kodeksu cywilnego. Tytuł IV: O służebnościach (podpisany Bieńkowski) str. 8, Warszawa, 1820.

Projekt do prawa w miejsce tytułu XVII. księgi III. kodeksu cywilnego (bez osobnego tytułu, 1820 r., str. 24 fol.

T. R. O równości praw cywilnych, księga I, tytuł I, kodeksu cywil. Astrea, tom I, str. 83, 1821.

Projekt kodeksu karnego dla Królestwa polskiego, str. 35 (autor Ksawery Potocki) fol.

— — księga III: O przewinieniach policyjnych, 1825.

— do kodeksu postępowania sądowego cywilnego Królestwa polskiego, część I, str. 112 (przeznaczony na sejm 1820 r.).

— — Część II: O postępowaniu w trybunałach.

— — Część III: Rozmaite postępowania i przepisy artykułów 1463 procedury (redaktor Jan Nepomucen Wolicki. Projektu nie podano do rozzwagi sejmowi, z powodu, iż rząd pruski sprzeciwiał się temu). Warszawa, 1818 fol.

— kodeksu postępowania karnego polskiego, podług planu przez komisją rządową sprawiedliwości poprawionego i zatwierdzonego, a na posiedzeniu ogólnego zgromadzenia Rady stanu d. 19 maja 1820 przyjętego, fol.

Prawa na sejmie Królestwa polskiego r. 1818 uchwalone, przez Najjaśniejszego cesarza Aleksandra I. W. Rossyi, króla polskiego sankcyonowane, wyjęte z tomu IV i V dziennika praw i razem wydane. Warszawa, 1818.

Projekt przyjęty na sesyi senatu względem małżeństw. Warszawa, 1818, fol.

Wystawienie ważniejszych części instytucyi przysięgłych, czytane na sesyi deputacyi dnia 24/IX 1818, str. 35.

— — w innej edycyi, str. 18.

Projekt statutu organicznego o sądownictwie. Warszawa, 1819, fol.

Przedstawienie projektu do prawa o hipotekach. Warszawa, 1820, str. 24, fol.

Projekt do sprawdzenia i uporządkowania długu narodowego, str. 16. Zarazem: Projekt do zasiłku, str. 6, do

sprawdzenia długu, 1 karta, zapłacenia długu, str. 4, zasiłku, str. 4, o kapitałach hipotecznych, str. 3. Warszawa, 1822.

Projekt uposażenia duchowieństwa kat. w Królestwie polskiem, przedstawionego cesarzowi dnia 3 marca 1825, ark. 18, fol.

— do prawa o ustanowieniu towarzystwa kredytowego ziemskiego w Królestwie polskiem, str. 47 i 1 karta z 3 tab. Warszawa, 1825, fol.

— do prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach w miejsce tytułu XVIII księgi III, str. 20. Warszawa, 1825, fol.

— do prawa sejmowego o normalnem rozgraniczeniu dóbr wszystkich nieruchomości, gruntowych, w kraju Królestwa polskiego będących, przez wyznaczoną komisję prowadzoną regulowany, str. 30. Bez w. r. (Warszawa, 1825), folio.

Ustawa cenzury (d. 10 czerwca). Wilno, 1827, w 4ce.

— — Ustaw o cenzurze. Wilno, 1827, str. 127, w 4ce.

— — (22 kwietnia 1828). str. 1, 1828, w 4ce.

— — Wilno, druk Baerkmanna (po polsku i po rossyjsku). 1830, w 4ce.

Projekt do ustawy sejmowej względem wzniesienia pomnika wdzięczności narodowej dla wskrzesiciela Polski. Warszawa, fol.

Uwagi obywatela polskiego nad konstytucją tegoż Królestwa. Pamiętnik warsz. 1816, t. IV.

Szaniawski Józef Kalasanty. Ustawa konstytucyjna Królestwa polskiego, str. 27, w 8ce.

Lelewel Joachim. Trzy konstytucje polskie r. 1791, 1807, 1815, porównał i różnicę ich rozważył. . . . Warszawa, dr. J. Węckiego, 1831, w 12ce.

— — — Lipsk, 1831.

— — — dla użytku tułaczy polskich we Francyi, przedrukował i

ofiaruje Leonard Chodźko. Paryż, Pi-rard, 1832, w 32ce.

Lelewel Joachim. Toż, Poznań, r. 1861, w 8ce.

— Analyse et paralelle de trois constitutions polonaises de 1791, 1807, 1815. Traduites en français du polonais par Er. R(ykaczewski), Arras, imprim. Degeorge, 1833, w 8ce.

L'Empéreur Nicolas I. et la constitution polonaise de 1815, b. r. i m. (Paris) w 8ce.

Wołowski Ludwik Franciszek. L'empéreur Nicolas et la constitution polonaise de 1815. Paris, 1832, str. 16, w 8ce.

Wielopolski Aleksander. Constitutional charter of the kingdom of Poland in the year 1815, with some remarks on the manner in which the harter and the stipulations. London, 1831.

Charter constitutional of the kingdom of Poland in the year 1815 with some remarks on the manners in which the charter and the stipulations in the treatus relating to Poland have been observed. London, 1831, w 8ce.

Niemojowski Bonawentura. L'autocrate et la constitution du royaume de Pologne. Bruxelles, 1832, w 8ce.

Łochwicki A. Obzor sowremiennych konstitucij, tom I, szwejcarskaja, francuskaja, szwedzkaja, norweżskaja, datskaja, fińlanskaja i polskaja, w 8ce, Petersburg, 1862.

Die Constitutionen der europäischen Staaten, seit den letzten 25 Jahren, Th. 1—4 1817—1820, Leipzig.

Krótki rzut oka na różne koleje i główne zmiany, jakim uległo w Polsce **prawodawstwo** cywilne i karne od czasu ostatniego rozbioru aż do rewolucyi 1830, ze względem szczegółowym na ostatnie 15 lat (rozprawa czytana na posiedzeniu Tow. literackiego w Paryżu). Kronika emigracyi polskiej, Paryż, 1835, tom III, str. 161—185.

De la **legislation** civile et criminelle en Pologne (1796—1830). Le Polonais, 1834, t. IV, str. 151—168.

Themis polska czyli pismo, nauce i praktyce prawa poświęcone, t. 1—8. Warszawa, 1838—1830.

Lubliner Louis. Concordance entre le Code civil du Royaume de Pologne promulgué en l'année 1825 et le Code civil français relativement a l'état des personnes. Paris, 1846, w 8ce.

Expositio iurium cleri Latini in regno Poloniae super decimis exigendis a Ruthenis, una cum responso ad objecta cleri Ruthenici ab Episc. Lublini exhibitā a. 1800. Varsav. 1820, w 8ce.

Chodźko Jan. O eksdywizjach czyli o podziale majątku dłużnika dla wierzycieli (dotyka stosunków na Litwie) Dziennik wileński, tom IV (1816) str. 194—227.

Gadon Włodzimierz. O eksdywizjach z powodu rozprawy pana prezydenta Chodźki. Dziennik wileński, tom IV (1816) str. 506—518.

Domeyko Ignacy. O eksdywizjach. Dziennik wileński, t. V (1817) str. 334 do 378.

Wawrzecki Józef. O zarządzeniu złym skutkiem eksdywizji, przełożenie obywatelom gubernij litewskich. Dziennik wileński, t. V (1817) str. 54—59.

Wierzeyski A. O eksdywizjach, list do pana prezydenta Chodźki. Dziennik wileński, tom V (1817) str. 220 do 229.

Römer Michał. Odpowiedź na list JW. Wierzeyskiego (o eksdywizjach). Dziennik wileński, tom V (1817) str. 378—386.

Niesiołowski. Odpowiedź ze strony generała na list byłego marszałka Wierzeyskiego do prezydenta Chodźki, w numerze 27 Dziennika wileńskiego umieszczony, tamże t. VI (1817) str. 517—519.

Widmo, nazywające się eksdywizją, u brzegów Bałtyckiego morza blisko Połagi przez jednego rybaka widziane i podług wyrazów jego opowiadania opisane (artykuł nadesłany). Dziennik wileński, tom VI (1817) str. 178—191.

Tyzenhauz. Wniesienie do sądu prośby podskarbiego nadwornego lit. o danie przyzwoitego czasu

na odpowiedź produktowi instygatorskiemu żądanego etc. Tygodnik wileński, t. X, r. 1820, str. 147 i 174.

Czartoryski Adam Jerzy. Discours prononcé dans la salle du Senat lors de la promulgation de la charte constitutionnelle par S. A. le Pce Vice-Président du gouvernement provisoire le 24/XII (traduit du polonais) ark. 1, w 8ce, 1815.

— Rede bei der Proclamirung der von Sr. Majestät dem Kaiser aller Russen u. König von Polen allgnädigst erteilten Verfassungsurkunde, w 4ce, kart 4 (b. m. i r.).

Owidzki Joachim. Gtos JW. posła powiatu lubelskiego, przed wykonaniem przysięgi miany. Lublin, 1815, w 4ce.

Siarczyński Antoni. Dyaryusz sejm Królestwa polskiego. Warszawa, 1818, fol., tom 1—3.

— Diète du royaume de Pologne 1818 (red. par) Varsovie, 1818, w 8ce, str. 289.

Lista posłów i deputowanych na sejm r. 1818. Warszawa, 1818, fol.

— Senatorów Królestwa polskiego (1818?) fol. Bez w. m. druku i r.

Programma do pierwszej sesji sejmowej w roku 1818, kart 2. fol., Warszawa.

Programme de la 1ère séance de la Diète de 1818. Warszawa, 1818, fol.

Aleksander I. Mowa Naj. Ces. i Kr. przy otwarciu sejmu Król. pols. d. 15/27 marca 1818 r. (z Gaz. warsz. nr. 25) Krzemieniec, w 4ce.

— — przy zamknięciu 15/27 kwietn. 1818, w 4ce, k. 2.

— Discours prononcé p. S. M. à l'ouverture de la Diète d. R. d. P. le 15/27 Mars 1818, w 4ce, str. 8.

— Riecz proizniesiennaja J. Imper. Wiel. pri otkrytii sejma Carstwa pol. d. 15/27 marta 1818 goda w Warszawie, w 4ce, str. 7.

Potocki Stanisław Kostka. Mowa prezydującego w senacie Królestwa polskiego, miana w dzień otwarcia sejmu

15/27 marca 1818 (toż po francusku) w 4ce, 1818.

Potocki Stanisław Kostka. Mowa na zagajeniu drugiej sesji na dniu 28 marca 1818.

— — przy rozłączeniu się izby (na teje sesji).

— — miana na sesji senatu dnia 3 kwietnia 1818.

— — na sesji poselskiej dnia 6 kwietnia 1818.

— — przy zakończeniu sejmu dnia 27 kwietnia 1818.

Krasiński Wincenty Korwin. Mowa miana przy odebraniu łaski marszałkowskiej w izbie senatorskiej 27 marca 1818 r. w Warszawie; w 4ce, Warszawa, 1818.

— Mowa miana przy zagajeniu pierwszej sesji sejmowej i wyborze sekretarza sejmowego d. 27 marca 1818. Warszawa, 1818, w 4ce.

Mostowski Tadeusz Antoni. Mowa J. W. ministra spraw wewnętrznych i policji, miana na pierwszej sesji w izbach złączonych dnia 27 marca 1818. Warszawa, w 8ce.

— Discours prononcé par . . . ministre de l'intérieur et de la police du Royaume de Pologne à l'ouverture de la Diète le 27 Mars 1818. Varsovie, w 8ce.

Wybiicki Józef. Mowa Jaśnie W. dnia 27 marca w izbie poselskiej miana. Warszawa, 1818, fol.

— Rede Sr. Excellenz des Woiv Senateur von Polen, gehalten am 27/III 1818 in der Landbotenkammer, w 4ce, str. 8, Warschau.

Krasiński Wincenty Korwin. Mowa JW marszałka sejmu Królestwa polskiego, miana przy otwarciu izby poselskiej d. 2 kwietnia 1818, w 4ce.

Sejm Królestwa polskiego z r. 1818. Mowa marszałka sejmowego, *miana w izbie poselskiej na drugim posiedzeniu. Gazeta warszawska, 1818, nr. 27.

Wybiicki Józef. Mowa JW. senatora wojewody miana w izbie senatorskiej d. 3 kwietnia 1818, fol.

Krasiński Wincenty Korwin. Mowa miana w izbie poselskiej przy zagaje-

niu czwartej sesji sejmowej 6 kwietnia 1818. Warszawa, w 4ce.

— d. 9 kwietnia.

— d. 18 kwietnia.

— d. 27 kwietnia.

Grabowski Stanisław. Głos na sesji sejmowej miany 6 kwietnia 1818, w 4ce.

Grabowski Józef hr. Głos miany na sesji sejmowej 12 kwietnia 1818, w 4ce.

Krasiński Wincenty Korwin. Mowa miana w izbie poselskiej przy wniesieniu projektu kodeksu karnego 18 kwietnia 1818. Warszawa, 1818, w 4ce.

Krysiński Dominik. Głos Jaśnie Wielm. Deputow. warszaw. na sesji sejmowej d. 20 kwietnia 1818 r. po wniesieniu projektu do kodeksu karnego. Warszawa, w 4ce.

— Głos powtórny JW. Deput. warsz. na sesji sejmowej dnia 21 kwietnia 1818 r. po wniesieniu projektu do kodeksu karnego. Bez m. dr. i r. (Warszawa, 1818) w 4ce.

Wyszkowski Mich. Przymówienie się referendarza przy wprowadzeniu kodeksu karnego na posiedzeniu senatu 23 kwietnia 1818, w 4ce, k. niel. 2.

Zdanie komisji sejmowej o raporcie rady stanu z dwuletnich czynności rządu, czytane na posiedzeniu sejmu w d. 24 kwietnia 1818 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicz., 1818, nr. 43, 44, 45.

— o raporcie rady stanu z dwuletnich czynności rządu, w imieniu połączonych komisji sejmowych senatu przez X. Adama **Czartoryskiego**, na posiedzeniu dnia 24 kwietnia 1818 czytane, str. 58.

Mowa Ignacego hr. **Komorowskiego**, miana dnia 24 kwietnia 1818 r. przy oddaniu N. Cesarzowi i Królowi projektu o hipotekach.

Odpowiedź Cesarza. Gazeta warszawska, 1818, nr. 36.

Komorowski Ignacy. Discours prononcé le 24 Avril 1818 par Membre d'une Deputation, chargée de remettre à S. M. l'Empereur et Roi le projet des hypoteques. Fol.

Niemójowski Wincenty. Głosy pła kaliskiego na sejmie Królestwa pol-

skiego 1818 r. przez Poznań, 1818, w 4ce.

Adresse, présentée à S. M. l'Empereur des toutes les Russies, Roi de Pologne par le Senat du Royaume de Pologne, le 26 Avril 1818, Varsov. k. 2, w 4ce.

Odpowiedź Aleksandra I. na adres senatu. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 40.

Grabowski Stanisław hrabia. Mowa, miana d. 27 kwietnia 1818, przy oddaniu N. Cesarzowi Imci i Królowi adresu izby poselskiej.

— Odpowiedź cesarza na powyższe przemówienie. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 35 (przemówienia podane są we francuskim oryginalnie i tłumaczeniu).

— Discours etc. en remettant l'adresse etc. le 27 Avril. Varsovie, 1818.

Krasieński Wincenty Korwin. Mowa miana w połączonych izbach przy zakończeniu sejmku 27 kwietnia 1818 r. Warszawa, 1818, w 4ce.

Programma ostatniej sesji sejmowej, dnia 27 kwietnia 1818, fol. Warszawa.

Obniński Franciszek. Dziennik posiedzeń izby poselskiej, w czasie sejmku Królestwa polskiego w roku 1820 odbytego, Warszawa, 1820, w 8ce.

Dyaryusz sejmku 1820 r. druk XX. Pijarów, Warszawa, w 8ce.

Lista senatorów Królestwa polskiego z r. 1820.

— posłów i deputowanych na sejm r. 1820, Warszawa, 1820, fol.

Programma do pierwszej sesji sejmowej w roku 1820, Warszawa, 1820.

Programme de la 1-ère séance de la Diète de 1820, Varsovie, 1820, fol.

Aleksander I. Mowa ces. przy otwarciu sejmku Król. pols. dnia 11/23 września 1820 r. str. 8, w 4ce.

— — przy zamknięciu 13 października 1820, w 8ce.

— Discours prononcé p. S. M. l'Empereur et Roi à l'ouverture de la Diète du Royaume de Pologne le 1/13 Sept. 1820, Varsovie, 1820, w 4ce.

Potocki Stanisław. Mowa JW. prezesa senatu do tronu, miana na posie-

dzeniu połączonych izb 13 września 1820.

— — — przy zamknięciu sejmku dnia 13 października 1820 r. Warszawa, 1820, w 4ce.

— Discours prononcé en réponse à celui de sa Majesté l'Empereur et Roi à l'ouverture de la Diète, le 13 Sept. 1820, str. 7, w 4ce.

Rembieleński Rajmund, Discours du Marechal de la Chambre de Nonces prononcé a l'ouverture de la Diète à la séance de deux Chambres réunies le 13 Sept. 1820, kart nieliczb. 4, w 4ce.

— Głos marszałka izby poselskiej na posiedzeniu izb połączonych dnia 13 września 1820 r. str. 4, w 4ce.

Mostowski Tad. Ant. Mowa na pierwszej sesji sejmowej w izbach złączonych dnia 13 września 1820 r. Warszawa, w 8ce.

— Discours prononcé par à l'ouverture de la Diète le 13/IX 1820, Varsovie, w 8ce.

Rembieleński Rajmund. Mowa JW. marszałka sejmku, miana w izbie poselskiej na pierwszym posiedzeniu dnia 13 września 1820, w 4ce, str. 4.

Bronikowski Adam. Mowa posła powiatu konińskiego, miana na posiedzeniu sejmku walnego dnia 12 paźdz. 1820, 4 k. 2 niel.

Oeschelwitz Dawid. Uwagi nad stanem polityczno-moralnym rzeczy publicznych w Królestwie polskim, przedstawione izbie poselskiej na sejmie walnym w r. 1820 przez jej członka, posła powiatu krakowskiego, w 8ce, bez m. i r. wyd.

Aleksander I. Discours prononcé à la séance des deux Chambres réunies a la cloture de la Diète, 13 Octbr. 1820. Warszawa, 1820, w 4ce, str. 6.

Rembieleński Rajmund. Mowa J. Wiel. . . . marszałka izby poselskiej przy zamknięciu sejmku na posiedzeniu Izb połączonych dnia 13 paźdz. 1820, w 4ce, 1 ark.

Programma ostatniej sesji sejmowej dnia 13 października 1820. Warszawa, 1820.

Dyaryusz senatu sejm Królestwa polskiego 1825. Warszawa, t. I—III, druk Gałęzowskiego, 1828.

Lista senatorów Królestwa polskiego, dnia 9 maja 1825 roku sporządzona.

Mowy sejmowe w r. 1825, przez różnych do sejm wchodzących miane, ku wyjaśnieniu interesów kraju zebrane. Warszawa, 1825, w 8ce, str. 336 i XVIII.

Lista posłów i deputowanych na sejm r. 1825. Warszawa, 1825, fol.

Programma do pierwszej sesji sejmowej w roku 1825. Warszawa, 1825.

Programme de la 1-ère séance de la Diète de 1825. Varsovie, 1825, folio.

Aleksander I. Mowa ces. Aleks. I. przy otwarciu sejm Królestwa pols. dnia 13 maja 1825, w 4ce, str. 7.

— — przy zamknięciu 13 czerw. 1825, w 4ce, str. 6.

— Discours prononcé par S. M. à l'ouverture de la Diète le 13 Mai 1825. Warszawa (1825) w 4ce.

— — à la clôture 1825. Warszawa.

Mostowski Tad. Ant. Mowa . . . na pierwszej sesji sejmowej w izbach złączonych dnia 14 maja 1825 r. Warszawa, w 8ce.

— Discours, prononcé par . . . à l'ouverture de la Diète le 13 Mai 1825. Varsovie, w 8ce.

Zamojski Stanisław. Mowa JW. hr. ordynata . . . prezydenta senatu na 1szej sesji sejmowej izb połączonych miana d. 13 maja 1825. Warszawa 1825, w 4ce, k. 4.

— Discours à l'ouverture de la Diète le 13 Mai 1825. Varsovie, 1825, fol. litogr.

Projekt do adresu o cofnięcie dod artykułu do konstytucji (1825) W zbiorach J. E. hr. Włodz. Dzieduszyckiego. Dok. X, Warsz. 73, g. XI.

Plater Ludwik. Głos JW. radcy stanu . . . miany przy wprowadzeniu systematu kredytowego do izby senatorskiej w d. 3 czerwca 1825, w 4ce, str. 24.

Mostowski Tadeusz Antoni. Przymówienie się w izbie poselskiej. Warszawa, 1825, fol.

Zamojski Stanisław. Mowa na ostatniej sesji sejmowej izb połączonych, miana dnia 13 czerwca 1825 r. Warszawa, 1825, 1 ark., w 4ce

— Discours à la clôture de la Diète le 14 Juin 1825. Varsovie, 1825, litogr. fol.

Piwnicki Stanisław. Głos JW. marszałka izby poselskiej na zakończenie sejm w izbie senatorskiej dnia 13 czerwca 1825, w 4ce.

— Discours prononcé par le maréchal de la Chambre des Nonces à la clôture de la Diète du Royaume de Pologne. Warszawa, 1825.

Programma ostatniej sesji sejmowej dnia 13 czerwca 1825 r. Warszawa, 1825.

Dyaryusz sejm izby poselskiej z r. 1830 z dołączeniem 11 petycyj. Warszawa, 1831, w 4ce.

— sejm z miesiąca czerwca 1830. Warszawa.

Protokół posiedzeń izby poselskiej Królestwa polskiego, z miesiąca czerwca 1830 r. Warszawa 1831, w 4ce.

Pamiętki sejm czerwcowego z r. 1830. Polak sumienny, nr. 117, z d. 22 kwietnia 1831 r.

Mowy na I sejmie za szczęśliwego panowania Najjaśniejszego Mikołaja I, Cesarza Wszech Rossyi i Króla polskiego, dnia 28 maja 1830 miane Warszawa, 1830, str. 67, w 8ce.

Lista posłów i deputowanych na sejm r. 1830. Warszawa, 1830, fol.

Programme de la 1ère séance de la Diète de 1830. Varsovie, 1830.

Mowy przy rozpoczęciu i zamknięciu terazniejszego sejm, miane przez Najj. Pana, tudzież ministra spraw wewnętrznych, marszałka sejm i senatorów, z dodaniem projektu hr. Sołtyka o pomniku wkrzesicielowi Polski b. p. Aleksandrowi I. i z dołączeniem listy senatorów, posłów i deputowanych, tenże sejm składających. Warszawa, 1830, w 8ce.

Mikołaj I. Mowa Najjaśniejszego Cesarza i Króla . . . miana na I sesji sejmowej w izbach złączonych, dnia 28 maja. Warszawa, 1830, w 4ce.

Mikołaj I. Discours prononcé par sa Majesté L'Empereur et Roi à la séance de deux Chambres réunies à l'ouverture de la Diète le 28 Mai 1830. Warszawa, 1830, w 4ce.

— — — à la clôture.

Zamojski Stanisław. Mowa na Iej sesyi sejmowej izb połączonych, miana dnia 28 maja 1830 r. Warszawa 1830, str. 6, w 4ce.

Discours du Président du Senat à l'ouverture de la Diète le 28 Mai 1830 traduit du polonais. Varsovie, w 4ce.

Mostowski Tad. Ant. Mowa . . . na Iszej sesyi sejmowej w izbach złączonych dnia 28 maja 1830 r. Warszawa, w 8ce.

— Discours prononcé par à l'ouverture de la Diète le 28 Mai 1830. Varsovie, w 8ce.

Lubowidzki Józef. Discours de Maréchal de la Diète, prononcé lors de la réunion de la Chambre des Nonces avec celle des Sénateurs le 28 Mai 1830. Varsovie, 1830, w 4ce.

Lubecki Fran. Ksawery, Messieurs les Nonces et Députés (o pomnik dla Aleksandra I) Varsovie, 1830, fol.

Zamojski Stanisław. Mowa przy zamknięciu sejmu 28 czerwca 1830 r. Warszawa, str. 6, w 4ce.

Czartoryski Adam Jerzy. Głos do deputacyi senatu, miany w izbie poselskiej przy zaproszeniu jej do połączenia się z senatem, 28 maja 1830 roku. Warszawa, w 4ce.

Programma ostatniej sesyi sejmowej, dnia 28 czerwca 1830 r. Warszawa, 1830.

2. Rząd, administracya kraju, skarbowość, sądownictwo.

Lanskoj B. S. Wsiepoddanniej-seje piśmo k' Imperatoru Aleksandru I. o Polsze (o zajęciu Księstwa warszawskiego w r. 1813 i projekcie rządu dla tego kraju) Russkij Archiw, 1863, i. I.

Aleksander I. Odezwa do Polaków z Wiednia 13/25 maja

1815 r. zawiadamiająca, że Księstwo warszawskie przechodzi pod jego panowanie w moc postanowienia kongresu (po pols. ross. i franc.) fol. k. 4.

Organizacya ogólna tymczasowego rządu Królestwa polskiego. Warszawa, 1815, str. 16, w 8ce.

Rząd tymczasowy [Króles.] pols. Organizacya ministeryi spraw wewnętrznych d. 30 sierpnia 1815 r. Warszawa, 1 ark. fol.

Organizacya sądu najwyż. instancyi, ogłoszona przez rząd tymczasowy Królestwa polskiego. Warszawa, 21/IX, 1815, fol.

Prawo względem mennicy: Aleksander I. z Bożej łaski etc. Warszawa, 1815, ark. 1, fol.

Postanowienie o rozgraniczeniu gubernii litewsko-wileńskiej i grodzieńskiej. Wilno, 1815, fol.

Urządzenia uroczystości ogłoszenia ustawy konstytucyjnej i odebranie przysięgi od Namiestnika (bez daty) fol. pół arkusza.

Konwencya kartelowa między Rosyą a Prusami, zawarta 25 maja 1816 r. w Berlinie, ratyfikowana d. 8 sierpnia 1816 r. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 43, 44, 45, 46.

Obraz ogólny poborowy wypłat w kasach głównych Królestwa pols. od 1 czerwca 1815 do ostatniego maja 1816, fol.

— — — z r. 1816.

— — — 1817. Obraz dochodów i wydatków w r. 1817.

Nakwaski F. Myśli względem urzędzenia miast. Pamiętnik warszawski, r. 1815, tom III.

Urządzenia publiczne względem wzajemnego obrachowania się skarbu z dzierżawcami dóbr rządowych z polecenia Namiestnika Królestwa do druku podane. Warszawa, 1816, str. 320, tabl. 1, w 8ce.

Tabela obejmująca stan funduszów w r. 1816 i 1817 do rozporządzenia komisji rządowej spraw wewnętrznych i policji oddanych, 1 tabl. fol.

Przepisy prawa o opłatach stemplowych. Warszawa, 1816, str. 36.

Rembieliński Rajmund. O miastach. Pamiętnik warszaws. 1816, t. IV.

Wywód sprawy między skarbem publicznym a Janem Billewiczem dzierzawcą dóbr narodowych Chodów. Warszawa, 1817, w 8ce.

Zajączek Józef. Rapport o czynnościach dwuletnich rządu (z lat 1816 do 1817). Warszawa, 1818, kart 24, fol.

Raport o czynnościach dwuletnich rządu przez komisją rządową podany 11 marca 1818 r. fol.

— général de Conseil d'état sur l'administration intérieure du Royaume de Pologne, lu en présence de sa Majesté l'Empereur et Roi, à la seconde séance de la Diète le 28 Mars 1818, suivi des observations faites, sur ces rapports par les deux Chambres, str. 244, w 8ce (zob. Diète du Royaume de Pologne, 1818).

Zajączek Józef. Wydziału administracji wewnętrznej Królestwa polskiego sprawozdanie. Warszawa, 1818, fol.

Wykaz dochodów i wydatków kas szkolnych w Królestwie polskim w r. 1818 (podpisany Głuszyński) 1 ark. fol.

— na rok 1819, 1 ark.

Konwencya ostatecznego rozgraniczenia między Królestwem polskim a Prusami. Gazeta warszawska, 1818, nr. 43.

Wykaz przychodów i wydatków etatowych duchowieństwa katolickiego, ewangelickiego i grecko-orientalnego na r. 1818, ark 1.

— — — na rok 1819, ark 1. fol. (podpis. Głuszyński).

Wypisy z protokołu sekretaryatu stanu Królestwa polskiego. 1818, fol.

Projekt urzędzenia aktów stanu cywilnego. Warszawa, 1818, kart 2, fol.

Rachunek z administracji skarbu Król. polskiego za r. 1818, fol. str. 98 i 4 kart indeksu.

— za r. 1819, fol. str. 93 i indeks 1.

Rachunek z administracji funduszków komisji rządowej spraw wewn. i policyi za r. 1818, Warszawa, 1820, str. 51.

— za r. 1819, fol. str. 67, Warszawa, 1820.

Przedstawienie do senatu organicznego o sądownictwie od deputacyi, ustanowionej przez księcia namiestnika dnia 21 sierpnia 1819. B. w. m. r. str. 20, Warszawa.

Postanowienie rady administracyjnej z d. 22 maja 1819, krępujące wolność druku. Gazeta warszawska, 1819, nr. 43.

Wykaz przychodów i wydatków służby lat zeszyłych do końca r. 1819, kart. 2, fol.

— — 1820, kart 2.

— — 1821, kart 3.

Raport rady stanu na sejmie r. 1820, obejmujący ogólny obraz położenia kraju, postępu administracji i t. d. w r. 1818 i 1819. Bez tytułu, miejsca dr. i r. fol. kart 45 (na końcu: 5 września 1820 r. w Warszawie, Zajączek).

— o stanie kraju zdany cesarzowi i sejmowi w r. 1820. Bez osobnego tytułu, fol. kart niel. 46.

Wykaz przychodów i wydatków służby bieżącej r. 1820, k. 2, fol.

Taryfa jeneralna celna Królestwa polskiego, ogłoszona dnia 1/13 miesiąca stycznia 1820. B. w. m. i r. fol. część I—VI.

— — — od 1 stycznia 1823, fol. str. 70.

Organizacya komisji dla elekcyów szlacheckich gubernii litews. wileńs. Wilno, 1820.

Rachunek izby skarbowej litewskogrodzińskiej o przychodzie, rozchodzie i ostatku zbiorów na ziemskie powinności z trzech lat, t. j. od dnia 1 Julii 1818 po dzień 1. 1821 r. uczyniono d. 14 Augusta 1820 r. b. r. i m. dr. ark. 3.

Wykaz przychodów i wydatków kas skarbowych w r. 1821, kart 2, fol.

— w r. 1822, k. 2.

— w r. 1823.

Wypisy z protokołu sekret. stanu Król. polskiego (organizacja kom. rząd. wyzn. relig. i ośw. publ.) 1821, w 8ce.

Urządzenia (dodatkowe) dla komisjów wojewódzkich i dla komisarzy w obwody delegowanych, wydane przez namiestnika (Zajączka) Warszawa, 14 sierpnia 1821, fol. ark. 3.

Instrukcja dla lustracyi dóbr rządowych i wyciągania dochodu z tychże dóbr Królestwa polskiego. Warszawa, 1822.

Informacja dla komisarzy użytych do lustracyi i wyciągania dochodu z dóbr rządowych Król. polskiego, Warszawa.

Artykuły dodatkowe do konwencji kartelowej z Austryą, z dnia 17 czerwca 1815, podpisane d. 26 lipca 1822. Gazeta korespondenta warsz. 1823, nr. 1.

Obraz czteroletnich przychodów i wydatków kas skarbowych od r. 1820 do 1823. Warszawa, fol.

— ogólny położenia kraju z lat 1820—1823, złożony przez radę stanu tronowi. Warszawa, fol.

Raport rady stanu z działań rządu od czasu ostatniego sejmku, odczytany na sesjach sejmowych w r. 1825. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1825, nr. 82—84, 86—89, 94, 97, 99—110.

Uwagi nad stanem skarbu (1825) *Rps. Bibl. JE. Hr. Włodz. Dziechuszyckiego. T. G. XI.*

Mikołaj I. Manifest po wstąpieniu na tron do wszystkich mieszkańców dnia 12/24 grudnia 1825, w 8ce.

Odezwa do narodu przy zakończeniu działań i urzędowania. Warszawa 27 grudnia 1825, fol. plakat 1 ark. (podp. Łąnskoj, Czartoryski, Nowosilcow, Warzecki, Lubecki).

Powstański Adam. Przedłużenie i ukończenie wiadomości o Archiwum krajowem Królestwa polskiego. Kraków, 1825, w 8ce.

Konwencja handlowa między Naj. Ces. Wszech Rosyji, Królem polskim a Naj. Kr. pruskim zawarta w Berlinie, 1825, fol.

Obraz pięcioletnich przychodów i wydatków kas skarbowych od r. 1824 do 1828. Warszawa, fol.

Grzymała Wojciech. Dział VI czynności byłego referendarza Grzymały. Warszawa, 1828.

Protokół, objaśniający konwencją niżej wyrażoną (wiedeńską z roku 1821) względem uregulowania pretensyj wzajemnych między Austryą a Królestwem polskiem. Kraków, 1828, w 4ce.

Potocki Stanisław. Obwieszczenie . . . z d. 14/25 1829 r. o przyjmowaniu powinszowania z powodu koronacyi, w 4ce.

Raport rady stanu Naj. Panu dnia 18 maja 1830 r. fol. str. 22.

Łubieński Piotr. Zdanie sprawy dyrekcyi szczegółowej województwa mazowieckiego z czynności dwuletnich od 1828 do 1830 r. Warszawa, 1830, w 4ce.

Przepisy, dotyczące się aktów stanu cywilnego w Królestwie polskiem. Warszawa, 1830, w 8ce.

Mochnacki Bazyli. Sprawa Birnbauma jako dowód jednej z wielu innych uciążliwości przez Polaków wycierpianych, w krótkości z akt sądowych wyciągniona, przez . . . Warszawa, drukarnia stereotypowa, 1830, w 12ce, str. 113.

Cyrkularze komisji województwa płockiego. Płock, 1816—1824, 1829, 1830, w 4ce.

Posłuchanie przez w. ks. Konstantego posłom i deputowanym województwa kaliskiego udzielone dnia 15 czerwca 1830. Warszawa, 1831, w 8ce.

Taryfa celna Królestwa polskiego, uzupełniona objaśnieniami zaszłemi od pierwotnego jej ogłoszenia w roku 1823, pod koniec września 1837 roku, w 4ce, str. 158, nieliczb. 2.

Rocznik urzędowy Królestwa polskiego. Warszawa, druk Jana Jaworskiego, w 12ce, k. 1, str. 776. Skoro-widz str. CXLIII. Budżet k. 1. fol. Wykaz miast, fol. k. 2.

Wniosek wydziału prawodawczego rady stanu Królestwa: Czyliby rada stanu nie uznała właściwem wynurzyć

zдание o potrzebie zmiany postanowienia z r. 1817, w ten mianowicie sposób, iżby udzielenie dla prokuratory dylacji do uznania sądów było pozostawione (Warszawa) b. w. m. i dr. fol. str. 2.

Wniosek względem poprawy niektórych artykułów postępowania sądowego w sprawach własności publicznej, fol. str. 14.

Co było główną przyczyną **rewolucyi** naszej? (nadużycia władz rządowych, pogwałcenie konstytucyi itd.) Polak sumienny 1830, nr. 9, str. 33—34.

Raport komitetu do przejrzania papierów policji tajnej ustanowionego. Polak sumienny 1831, nr. 17, 18, 20, 22, 23, 25, 29, 32, 39 i 60. (raport ten jak i kilka aktów następnych podały także inne pisma współczesne).

Materyały do historii obalonego rządu (Stanisław Grabowski, J. K. Szaniawski) Polak sumienny z r. 1831, nr. 56, 58, 59, 62, 73, 78, 79, 81, 84, 88, 90 i 91.

Dokończenie **śledztwa** osób należących do tajnej policji zarządu zesłanego. Polak sumienny z dnia 23 czerwca 1831, str. 342.

Sprostowanie mylnych opinii (o poprzedzającym rządzie). Polak sumienny, nr. 12, str. 47, fol. Warszawa, 1830.

List **Nowosilcowa** do cesarza Aleksandra, wzięty z papierów, po tymże zabranych (bez daty — o pogrzebie kasztelana Matuszewicza). Polak sumienny, nr. 17, z r. 1831, str. 68.

Opis życia **szpiega** (Petrykowskiego Antoniego). Polak sumienny z r. 1831 z d. 21 czerwca, str. 338, 339 i 440.

— — — (Franciszka Olszewskiego). Polak sumienny z d. 15 czerwca 1831, str. 812.

Kożuchowski N. O wpływie tajnej policji na wybuchnienie rewolucyi 29 listopada, przez Kronika emigracyi polskiej, t. IV, str. 345—351 i 361—366.

Przyczynek do dziejów tajnej policji za w. ks. Konstantego Pawłowicza. Dziennik poznański, 1863, nr. 10 i 11.

Heylmann August. Rys historyczny przemian rady stanu w jej atrybucjach w składzie organicznym i kompletach od r. 1807 aż dotąd. Warszawa, 1864, w 8ce.

Verwaltung und Reformen in Königreich Polen vom Jahre 1715—1867. Berlin, 1867.

Okolski Antoni. Wykład prawa administracyjnego, oraz prawa administracyjnego, obowiązującego w Królestwie polskim (Biblioteka umiejętności prawnych, serya IV). Str. 475 i VII, w 8ce, Warszawa, 1880.

Sawicki Alojzy. Skorowidz czyli zbiór dekretów, ukazów, uchwał, ustaw i postanowień rządu w Dzienniku praw od 1807 do włącznie 1856 r. umieszczonych, chronologicznie i alfabetycznie przedmiotami ułożony przez Na mocy upoważnienia komisji rządowej sprawiedliwości z d. 18/30 kwietnia r. b. nr. 3551 wydany. Warszawa, nakładem wydawcy, druk Kowalewskiego, 1857, w 8ce, spisu str. XI, 156 kart niel. Dodatek do skorowidza jako część 2ga, tamże w 8ce, str 55.

3. Stan oświecenia.

O **edukacyi** publicznej i jej udoskonaleniu w kraju naszym. Warszawa, 1815, str. 59, w 8ce.

Instrukcyę do układania po gimnazjach i szkołach powiatowych zapisów w przedmiocie różnych nauk, wydane od rządu głównego (z rossyjs.) Dziennik wileński, t. IV (1816) str. 124 do 144 i 485 — 497; t. V (1817) str. 74 — 104, 259 — 266, 509 — 519; t. VI (1817) str. 256 — 780.

Tabela dochodów i wydatków na edukacyą publiczną w Królestwie polskim z roku 1818, kart 12, fol. (podpisany Conrady).

Spis książek polskich z r. 1817 i 1818. Pamiętnik warsz. 1818, X i XIII.

Spis dóbr i kapitałów pojezuickich funduszu edukacyjnego, przez Jana Śniadeckiego własną jego ręką spisany roku 1820—21. Rps. Bibl. Jag. 987 str. 58. fol.

Prawidła, podług których książki elementarne z departamentu narodowego oświecenia do szkół przesyłać się będą (po polsku i po rosyjsku). Wilno, około r. 1820, ark. 1, fol.

Wyciągi z cenzur szkolnych, podług planu rządowego służące do wydawania ich uczniom z każdego półroczu. Warszawa, 1820, fol.

Marcinkowski Benedykt. Ofiary na zakłady edukacyjne w państwie rosyjskim w r. 1819 z „Dziejów dobroczynności“. Wilno, 1820, w 4ce.

Instytutu naukowe w Cesarstwie rosyjskim i Królestwie polskim, tudzież stan duchowieństwa w r. 1820. Pamiętnik warsz. 1821, tom 20 i 21.

Komisya rządowa wyznań i oświecenia publicznego. Organizacya. Warszawa, 1821, str. 49, w 8ce.

Stan szkół w Królestwie polskim w r. 1821. Gazeta literacka, nr. 9 z r. 1822, str. 105.

Peżarski Bogusław. Stan sprawy J. W. Ludwiki z książąt Szuszkich Prozorowej, obożnej W. Księżstwa litewskiego z W. JP. Tad. Kukiewiczem, kol. sownikiem jako prokuratorem i całym funduszem edukac. wileńskim. Wilno, 1822, ark. 3¹/₂, fol.

Dąbrowski Konstanty. Prełożenie (sic) interesu JW. Kar. Prozora, obożnego b. W. Ks. litewskiego z W. J. P. Tad. Kukiewiczem, koleżkim sownikiem, jako prokuratorem funduszu edukacyjnego wileńskiego, oraz dalszemi w pozwach i aktoratach wyrażonemi osobami. B. w. m. 1822, ark. niel. 2¹/₂, fol.

Mowy przy instalacji kuratora generalnego instytutów naukowych w Królestwie polskim, na dniu 19 lipca 1823 roku odbytej, str. 56, w 8ce.

Marcinkowski Kajetan. Rzut oka na stan tegoczesny oświecenia i sposoby dalszego rozwinięcia instrukcyi krajowej w Polsce, przez . . . inspektora

szkoły wojewowództwa płockiego. Warszawa, 1823, str. 34, w 4ce.

Pomnożenie publicznej biblioteki w Warszawie. Dziennik wileński, 1823, II, 361—363.

Dąbrowski Konstanty. Odpowiedź ze strony JW. Karola Prozora, oboż. W. Księżstwa litewskiego ord. pol. kaw. w sprawie z funduszem edukac. litews. i jego plenipotentem W. Tad. Kukiewiczem, koleżkim sownikiem. Wilno, 1823, ark. niel. 4, fol.

Plan edukacyi w Królestwie polskim. Warszawa, 1830.

Wiadomość statystyczna o stanie zakładów naukowych w Rosyji z końcem 1824 r. zdziałana podług urzędowych akt (Wilno). Rozmaitości warszawskie, dodatek do Gazety korespondenta warsz. 1825, nr. 12.

Chyliczkowski Jan. Wiadomości bibliograficzne polskie, umieszczone w Dzienniku warszawskim, tom II, str. 355—366. Warszawa, 1825.

— — — 1826, tom III, str. 101—106.

— — — 1827, tom IX, str. 247—263.

— — — 1828, tom X, str. 60—86.

— — — 1829, tom XVI, str. 180—192.

— — — Dokończenie, tom XVII, str. 17.

Listy o Polsce (o rozwoju piśmienictwa i ówczesnym stanie oświecenia) z berlińskiego pisma: „Der Gesellschalter“. Rozmaitości warszawskie, dodatek do Gazety korespondenta warszawskiego, r. 1826, nr. 24, 25.

Keppen Piotr. Matierijały dla istorii proswieszczenija w Rossii. Petersburg, 1827 (czas Aleksandra I).

Statystyka książek wydrukowanych w Warszawie w ciągu r. 1828. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, r. 1829, nr. 13.

Radomiński Jan Alojzy. Rys ogólnego planu edukacyi publicznej w Królestwie polskim, zaprowadzonego przez komisya rządową wyznań religijnych i

oświecenia publicznego. Warszawa, 1830, str. 91, w 8ce.

Wiszniewskiego Michała *Materiały do historii literatury polskiej. Epoka VIII. Piętnastolecie od 1818 do 1830 r. Zeszyt 135—175 łącznie. Rps. Bibl. Jag. 949, 261 tomów i zeszytów o luźnych kartach i karteczkach, fol. w 4ce i w 8ce.*

Radomiński Jan Alojzy. Rocznik instytutów religijnych i edukacyjnych w Królestwie polskiem, 1824 — 1830. Warszawa, str. 215, w 8ce.

Głuszyński Paweł. Rys historyczny działań dyrekcji edukacji narodowej, następnie komisji rządowej wyznań i oświecenia publicznego przez dziesięcioletni przeciąg czasu, od początku roku 1812 do końca roku 1821. Warszawa, 1831, str. 64 (druk niedok.) w 8ce.

Wyciąg ze zdania sprawy ministerstwa oświecenia publicznego za rok 1831 (z poglądem na stan nauk przed tym czasem). Tygodnik petersburski, część VIII, z r. 1833, nr. 79, 80, 82, 84, 93.

Coup d'oeil sur l'instruction publique dans le Royaume de Pologne avant la dernière révolution. Le Polonais, tom IV, str. 92—105.

Bratkowski Stanisław. La Pologne en 1830, esquisse de moeurs. Nantes, 1846.

Biblioteki polskie i Moskale. Ruch literacki, 1876, nr. 37.

Zaruski Jan. Dawne wychowanie szkolne, notaty ze zbioru przepisów administracyjnych Królestwa polskiego. Warszawa, 1878.

Wojcicki Kaź. Wl. Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki w ciągu lat trzydziestu (1800—1830). Warszawa, 1880, w 8ce.

Odyniec A. E. Wspomnienia z przeszłości, opowiadania Deotymie. Kronika rodzinna z r. 1880 i 1881.

Dyplomata (Aleksandra I) założenia uniwersytetu w Warszawie (1816), z rozkładem katedr i wymienieniem prelekcij z r. 1816 i 1817. Pamiętnik warszawski, 1817, tom VII, str. 545.

(por. mowy Szwejkowskiego i St. Potockiego przy inauguracji uniwersytetu z r. 1818. Pamiętnik warsz. 1818, tom XI).

Obchód uroczysty inauguracji uniwersytetu królewskiego warszawskiego dnia 14 maja 1818 r. Warszawa, 1818, w 4ce, kart 17.

Akt uroczystego ogłoszenia królewsko-warszawskiego uniwersytetu d. 14 maja 1818 r. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 38, 40.

Szwejkowski Wojciech Anzelm. Mowa ks. . . . rektora i profesora królewsko - warszawskiego uniwersytetu, członka towarzystw uczonych, kanonika katedry płocekiej, miana na obchodzie uroczystej inauguracji tegoż uniwersytetu dnia 14 maja 1818 r. Warszawa, w drukarni Jego cesarsko-królewskiej Mości, 10 kart niel. w 4ce.

Posiedzenia publiczne uniwersytetu królewsko - warszawskiego od roku 1817—1829. Warszawa, w 4ce.

O pierwszym wystawieniu sztuk pięknych w uniwersytecie warszawskim (sprawozdanie z wystawy obrazów). Rozmaitości warszawskie, dodatek do Gazety korespondenta warszawskiego, nr. 33—36 r. 1819, nr. 81, 83, 85, 89.

Szwejkowski Wojciech Anzelm. Sprawa o stanie królewsko-warszawskiego uniwersytetu z r. 1820 i 21, zdana na posiedzeniu publicznem odbytem 2 października 1820 r. str. 11.

— — Stan królewsko-warszawskiego uniwersytetu z r. 1821 i 1822. Pamiętnik warszawski, 1822, tom III. Porównaj: Spis prelekcij tegoż uniwersytetu na r. 1821 i 1822. Tamże, 1822, tom I, str. 93.

Projekt do statutu uniwersytetu królewskiego w Warszawie. Warszawa, 1821, w 4ce.

Wiadomości o uniwersytecie warszawskim. Dziennik wileński, 1821, II, 476 — 478; 1824, II, 226 — 228, III, 90 — 97; 1827 (Nowiny naukowe) II, 119, 264 — 265, 288 — 294.

Szwejkowski X. W. Stan królewsko-warszawskiego uniwersytetu z r. 1822 i 1823. Pamiętnik warszawski, 1823, tom VI.

Instrukcyje, wskazujące obowiązki i stosunki dozoru uniwersyteckiego z rektorem, dziekanami i profesorami tegoż uniwersytetu. Warszawa, 1824, w drukarni szkolnej, w 4ce, str. 3.

Przepisy, tyczące się karności dla uczniów królewskiego warszawskiego uniwersytetu. Warszawa, 1824, w 4ce, str. 5 (podpisany St. Grabowski, minister).

Stan warszawskiego uniwersytetu w r. 1826/7. Sprawozdanie rektora uniwersytetu X. W. Szwejkowskiego. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, r. 1828, nr. 75—79.

Rozkład prelekcij publicznych w uniwersytecie warszawskim w roku 1827/8. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1827, nr. 263, 267.

Stopnie uczone, udzielane na wydziale medycznym warszawskiego uniwersytetu. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, r. 1828, nr. 24.

Stan uniwersytetu warszawskiego w r. 1827/8. Sprawozdanie rektora X. W. Szwejkowskiego na posiedzeniu, w rocznicę założenia uniwersytetu odbytem 1829 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, r. 1829, nr. 69—71, 73, 74.

Lista imienna uczniów królewskiego warszawskiego uniwersytetu w r. 1829 do 1830, w 8ce, Warszawa.

J. J. Obraz historyczno-statystyczny b. uniwersytetu królewsko-warszawskiego do r. 1830. Przyjacieli ludu, r. XI, nr. 41—52; r. XII, nr. 1—4.

— Zakłady naukowe przy byłym uniwersytecie warszawskim. Tamże, r. XII, nr. 5—14.

Akta uniwersytetu wileńskiego od r. 1802—1829. Rps. Bibl. Jag. 976, fol. 2 tomy, kart 660 i 537.

Baliński Michał. Dawna akademja wileńska, próba jej historyi od założenia w r. 1579 do ostatecznego jej przekształcenia w r. 1803. Petersburg, 1862, str. XII, 609.

Cesarski uniwersytet wileński. Dziennik wileński (1815) I, 391—392, 485—486; IV (1816) 90—96; 1818, II, 301—304; 1819, II, str. 441—444, 531 do 541, 651—654; 1820, I, 489—491, II, 491—492; 1822, III, 229—235; 1823, I, 89—100 i str. 198—213, 502 do 503; 1824, I, 1—33, 112, II, 219—220.

Posiedzenia akademickie uniwersytetu wileńskiego. Dziennik wileński, tom I (1815), str. 43—49, t. IV (1816) str. 171—174, tom IV, (1817) str. 657—660; 1820, I, str. 354 do 360, 493—504, II, str. 105 do 110, 234—239, 359—360, 476—491, III, 211—213, 348—350, 465—466; 1821, I, str. 91—97, 231—232, 353—354, 472—475, II, 227—229, 347—348; 1822, I, str. 260—265; 1823, III, str. 1—13, 112—118; 1824, II, str. 233, 357—403, III, 1—28.

Kalendarzyk polityczny na r. 1816 dla wydziału uniwersytetu imperatorskiego, w 16ce, str. 209 i kart 3 (obejmuje: Uniwersytet i komisye sądowe edukacyjne w gubernii wileńskiej i wołyńskiej, dyecezye i władze polityczne). Wilno, nakład i druk J. Zawadzkiego.

— — — na rok 1818, w 16ce, str. 282 i rej. kart 4 (wydawany od roku 1810—1828 obejmuje tomów 19).

Komitety uniwersyteckie do zapisów w przedmiotach różnych nauk. Dziennik wileński, VI (1817) str. 280 do 283.

Golański Filip. Głos profesora . . . na posiedzeniu publicznem imper. uniw. wileńskiego d. 15 września 1817 r. ku pamiętce zeszłego ś. p. X. Józefa Mickiewicza, wysłużonego profesora fizyki w oddziale nauk przyrodnych i matematycznych, dziekana kanon. katedr. żmudz., prob. kościoła akad. św. Jana. Wilno (1817) w 8ce, str. 16.

O osobach, wysyłanych z uniwersytetu wileńskiego w podróże naukowe do cudzych krajów i instrukcyja dla pana Ludwika Sobolewskiego, magistra filozofii, przeznaczonego z uniwersytetu wileńskiego w uczoną podróż do cu-

dzych krajów, w oddziale literatury i sztuk pięknych ułożona, a przez radę uniwersytecką przyjęta etc. Dziennik wileński, VI (1817) str. 245—256.

Jundziłł X. S. Zakłady naukowe cesarskiego uniwersytetu wileńskiego. Dziennik wil. 1818 r. I, str. 310—316.

Ustanowienie w Petersburgu przy głównym instytucie pedagogicznym drugiego oddziału dla sposobienia nauczycieli do szkół parafialnych i powiatowych. Dziennik wileński, 1818, II, 29 do 46.

Wyjątki z raportów osób, wysłanych przez cesarski uniwersytet wileński, dla doskonalenia się w naukach. Dziennik wileński 1819, I, str. 109—128, 231—269, 500—522, 668—688, II, 271—284, 372—390; 1820, I, 165—178, II, str. 410—424, III, str. 16—34; 1822, I, 429—450.

Projekt prawideł o egzaminach i wynoszeniu do stopni uczonych w uniwersytecie wileńskim (1819?) str 6, fol.

Malewski Szymon. Zagajenie . . . uniwersytetu wileńskiego 15 września 1819. Wilno, 1820, str. 5.

Projekt urządzenia seminarium dla sposobienia nauczycieli szkół parafialnych (przy uniw. wileńskim). Dziennik wileński, 1820, III, str. 121—127.

Pierwsze wystawienie dzieł sztuk pięknych w cesarskim uniwersytecie wileńskim. Dziennik wileński, 1820, II, str. 360—368.

Grzymała Franciszek. Wiadomość o towarzystwie zawiązanem w Wilnie, w celu wspierania ubogich uczniów uniwersytetu wileńskiego i ustawy tegoż towarzystwa. Astrea, 1822, t. II, str. 65—77.

Krótki rys postrzeżeń nad robotami sztuk pięknych, wystawionemi w imperialnym wileńskim uniwersytecie, od pierwszych do ostatnich dni czerwca 1822 r. Dziennik wileński, 1822, III, 104—114.

Wiadomość o sumie, etatem na utrzymanie uniwersytetu wileńskiego naznaczonej, corocznie z lat 1808 do 1822 włącznie, po 1 ark. fol.

Twardowski Józef. Zagajenie posiedzenia publicznego cesarskiego uniwersytetu wileńskiego d. 30 czerwca 1824 przez . . . w 8ce, str. 19. Wilno, druk A. Marcinkowskiego.

Wspomnienie o szkole malarskiej wileńskiej, 1826—1829. Atheneum, oddz. IV, t. 6. z r. 1844.

Lelewel Joachim. Nowosilców w Wilnie w roku szkolnym 1823/4. Dołączona nota o kuratorzy Nowosilcowa, podana na ręce generała Rozena przez Onacewicza. Warszawa, 1832, w 12ce, str. 120.

— — wyd. 2gie, Bruksela, 1843, w 8ce.

Onacewicz Ignacy. Nowosilców w Wilnie w roku szkolnym 1823/24. Dołączona nota o kuratorzy Nowosilcowa, podana na ręce generała Rozena. Warszawa, 1831, w 16ce, str. 120.

Lelewel Joachim. Nowosiltzów à Vilna, ou guerre impériale avec les enfants et l'instruction. Episode historique du 1824. Bruxelles, imprim. Briard, 1844, str. 80, w 8ce.

L'université de Vilna. Le Polonais, t. III, str. 65—78.

Zbiór niektórych wspomnień, posłużyć mogący do dziejów b. uniwersytetu w Wilnie D. C. Chodźki. Pismo zbiorowe wileńskie, 1862, str. 213 i nast.

Barchatcew. Iz istorii wileńskiego uczebnego okruga. Russkij archiw, 1874.

Tekieliński Ehrenkreit Władysław. Opis dzienny szkół wileńskich, akademii i uniwersytetu oraz dyaryusz znaczniejszych wypadków w Wilnie od r. 1781 po r. 1824 nastających, z autentycznego dokumentu ogłosił . . . Wilno, J. Blumowicz, 1876, str. XIV, 167 i 2 nieł. w 8ce.

Rachunek kasy gimnazjum wołyńskiego z r. 1815, fol.

— — — od 1 stycznia 1816 do 1 stycznia 1817, fol.

— — — od 1 stycznia 1817 do 1 stycznia 1818, fol.

— — — z 1818 r.

— — liceum wołyńskiego z 1819 r. fol.

— — — z 1820 r. fol.

Rachunek kasy liceum wołyńskiego z 1821 r. fol.

— — — z 1822 r. fol.

Ignacego Brodowskiego, dyrektora gimnazjum w Mińsku, listy własnoręczne i „Raporta“ do Jana Śniadeckiego z lat 1814—1818, razem sztuk 32. Rps. Bibl. Jag. 3100 (kod. pap. z r. 1814/18, w 4ce i fol. kart. 100).

O założeniu szkoły rycerskiej kaliskiej, o odmianach dotąd w nich zaszytych kilka słów, przez które zapowiada się rozpoczęcie kursu lekcyj na rok 1816/17. Kalisz, 1817, w 4ce, str. 44.

Wiadomość o szkole humańskiej. Dziennik wileński, tom V (1817), str. 23—26.

Czartoryski Adam Jerzy. Mowa księcia kuratora imper. wileńs. uniwersytetu i szkół jego wydziału, po skończonych w gimn. wołyńskim popisach publicznych przy rozdaniu medalów uczniom celującym. Krzemieniec, 30 czerwca 1818, 8 kart.

Postanowienie namiestnika królewskiego z dnia 20 stycznia 1818 roku, urządzające szkołę leśną. Warszawa, w 8ce.

Życki Tomasz. Wiadomości o stanie szkół w gubernii wileńskiej. Wilno, 1819.

Mowa A. Felińskiego przy otwarciu liceum krzemienieckiego (1819). Rps. Bibl. J. E. hr. Włodz. Dzieduszyckiego Misc. V, 6, 67.

Stan funduszków liceum wołyńskiego w r. 1819—1820. Rps. Bibl. Ossol. nr. 2586.

Korespondencya do redaktora Dziennika wileńskiego (o szkole XX. Trynitarzów antokolskich). Dziennik wileński, 1819, I, str. 433—439.

Węzyk Grzegorz. Organizacya szkoły gorzkowskiej Towarzystwa przyjaciół nauk w Lublinie, w celu rozszerzenia oświecenia publ. zatwierdzona przez komisją rządową etc. str. 3, k. niel. 7 i 82, 2 tab. w 8ce (Lublin?) 1820.

Instytut agronomiczny w Królestwie polskiem (w Marymoncie). Dziennik wileński, 1820, III, str. 351—353;

1821, II, str. 478—480, 1827 (Nowiny naukowe) tom IIgi, 297—305.

Materye na publiczny popis gimnazjum wileńskiego. Wilno, 1820, w 4ce.

— — Wilno, 1821.

— — Wilno, 1822.

— — Wilno, 1823.

Statystyka szkół w obwodzie warszawskim w r. 1822. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1823, nr. 98.

Witkowski Witold. Na popis i egzamin uczniów szkoły wojew. lubelskiej. O potrzebie w szkołach dawanych nauk, a szczególnie języków. Lublin, 1822, w 4ce.

Grabowski Joachim. Stan kijowsko-zwinogradzkiego seminarium z r. 1823. Dzieje dobroczynności, tom IV, str. 102—111 i 193—201.

Czartoryski Adam Jerzy. Zbiór pism, tyjących się moralnej edukacji młodzi korpusu kadetów. Warszawa, 1824, w 8ce.

Wiadomość o oddaniu drukarni pojezuickiej połockiej dla szkoły pijarskiej tamże. Dziennik wileński, 1824, I, 380.

Szkoła wojewódzka w Kaliszu. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1824, nr. 4.

Na **popis** i egzamen uczniów szkoły wojewódzkiej zamojskiej itd. 1824 r. rektor imieniem instytutu zaprasza itd. (zawiera: O sposobie dawania języka i literatury polskiej), w 4ce.

Projekt nowago ustrojstwa uczyliszcz wileńskiego uczebnago okruga, 1825, str. 147, w 4ce.

Stan szkoły agronomicznej w Marymoncie w r. 1825 i 26. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagran. r. 1826, nr. 105.

Założenie instytutu dla głuchoniemych i ociemniałych przez ks. Falkowskiego. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagran. 1826, nr. 93.

Otwarcie szkoły przygotowawczej do instytutu politechnicznego dnia 4/1 1826 roku. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, rok 1826, nr. 5, 6, 7.

Instytut gospodarski w Marymoncie pod Warszawą, z lipskiego: „Archiv der Landwirthschaft v. Pohlen“. Rozmaitości warszawskie, dodatek do Gazety korespondenta warszawskiego, r. 1826, nr. 20.

Stan naukowy instytutu agronomicznego w Marymoncie w r. 1826 i 1827. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagran. 1827, nr. 162, 163.

Na **popis** publiczny uczniów szkoły wydziałowej warszawskiej XX. Dominikanów, który będzie się odbywał w dniach 25 i 26 lipca, szanowną publiczność imieniem instytutu zaprasza rektor (zawiera: Krótka wiadomość o szkole wydziałowej w Nowem Mieście pod dozorem XX. Dominikanów zostającej). Warszawa, 1826, w 4ce.

Programat kursów instytutu politechnicznego od r. 1827—31 (zawiera sprawozdania o stanie instytutu). Warszawa, w 4ce.

Przepisy, dotyczące się karności dla uczniów szkoły przygotowawczej do instytutu politechnicznego. Warszawa, 1827, str. 8, w 8ce.

Kalendarz gospodarski na r. 1827 (obejmuje listę urzędników w szkołach powiatowych w gubernii wołyńskiej) Berdyczów, w drukarni XX. Karmelitów bosych, 1827, ark. 3³/₄, w 4ce.

Dzieszkowski Damian. Na popis publiczny uczniów szkoły wydziałowej XX. Dominikanów warszawski. r. 1827. Warszawa, 1827, w 4ce.

Plater Ludwik. Mowa prezesa rady politechnicznej przy otwarciu kursów r. 1827/28.

— — — 1828/29.

Stan szkół w województwie podlaskim w r. 1828. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego. r. 1829, nr. 54.

— szkół w województwie augustowskim w r. 1828. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagran. r. 1829, nr. 69.

Zdanie sprawy z roku szkolnego 1828 i 29, czytane przez W. Garbińskiego, dyrektora szkoły przygotowawczej do instytutu politechnicznego.

Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicz. r. 1829, nr. 246—251.

O **programach** i popisach szkół ówczesnych, zobacz w Bibliografii Estreicher: Popis, popisy, program itd.

Łaski Aleksander. Szkoła podchorążych. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracji, cz. III, Paryż, 1833, Władysław II. Jagiełło, str. 6—8, Władysław III. Warneńczyk, str. 1—4.

Aleksander I. Dyplomata Aleksandra I. potwierdzający królewskie Towarzystwo przyjaciół nauk w Warszawie. Pamiętnik warszawski, r. 1816, tom V.

Staszic Stanisław. Zagajenia posiedzeń publicznych Towarzystwa król. warsz. przyj. nauk. Roczniki Towarzystwa król. warszawskiego przyj. nauk (1816—1830) tom XI—XXI.

— Zdanie sprawy z czteroletnich prac naukowych Towarzystwa król. warsz. przyj. nauk, to jest z r. 1817 do 1820. Roczniki Tow. warsz. przyj. nauk, tom XV, str. 5—43.

Patent Aleksandra I. potwierdzający statut tegoż towarzystwa, tamże, tom XI.

Skład Towarzystwa król. warszaw. przyj. nauk w roku 1817, 1819, 1822 i 1830. Roczniki Tow. warsz. przyj. nauk, tom XI, XII, XV i XXI.

Czarnecki X. Edward. Krótki rys historyczny początku i wzrostu Towarzystwa król. warsz. przyj. nauk. Roczniki Towarzystwa król. warsz. przyj. nauk, tom XIII, str. 29—41.

Staszic Stanisław. Zdanie sprawy o pracach naukowych Towarzystwa król. warszawski. przyj. nauk na r. 1821—24. Roczniki Tow. król. warszawski. przyj. nauk, tom XIX.

Królewskie Towarzystwo przyjaciół nauk w Warszawie. Dziennik wileński, 1821, tom II, 112—121; 1822, t. I, 267—276, t. II, 133—141, 262—269, 379—385, t. III, 235—242; 1823, tom I, 360, t. II, 100—110; 1824, t. I, 114—129, 373—379, t.

III, 364—372, 1827 (Nowiny naukowe), t. II, 78—102, 348—358.

Wiadomości o Towarzystwie naukowym w województwie płockiem. Dziennik wileński, 1821, tom II, str. 121—124; 1827 (Nowiny naukowe) tom II, 295—296.

Posiedzenie królów. Towarzystwa przyjaciół nauk w Warszawie 30 kwietnia 1823. Pamiętnik warszawski, 1823, tom V.

Lista członków Towarzystwa królów warszawskiego przyjaciół nauk w roku 1823, fol.

— — z r. 1828, w 4ce.

Towarzystwo płockie naukowe. Gazeta korespondenta warszaw. i zagranicznego, 1826, nr. 161, r. 1827, nr. 226.

Zagajenie posiedzenia Towarzystwa przyj. nauk przez Jul. U. Niemcewicza. Tygodnik petersburski, r. 1830, t. I, str. 145 i 158.

Towarzystwo przyjaciół nauk w Warszawie. Przyjaciół ludu, 1837, III, 225.

Skarbek Fr. hr. Wspomnienie o warszawskim Towarzystwie przyjaciół nauk. Rocznik Towarzystwa naukowego krakowskiego. Poczet III, tom 4 (ogólnego zbioru, tom XXVII). Kraków, 1860.

4. Wojsko.

Konstanty w. książę. Rozkazy dzienne do wojska polskiego przez naczelnego wodza wydane w latach 1815—1830 (bliższe szczególnie ob. Estreicher s. v. Konstanty). Warszawa, w drukarni wojskowej.

Roczniki wojskowe Królestwa polskiego od roku 1817—1830. Warszawa, w 8ce.

Przepis mustry i manewrów piechoty, z rosyjskiego tłómaczony, stosownie do rozkazu w. księcia Konstantyna ułożony, część I—IV. Warszawa, 1815, w 8ce.

— — — Część II i III. Warszawa, 1830—31.

Szkoła żołnierza konnego, z rozkazu Jego Cesarskiej Mości w. ks. Konstantyna dla jazdy polskiej wydana. Warszawa, w drukarni Wiktora Dąbrowskiego, 1815, w 8ce, str. 56.

— — — Warszawa, w drukarni wojskowej, 1823, w 8ce, str. 56.

Zbiór komendnych wyrazów w języku rosyjskim i polskim, stosownie do rozkazu Jego Cesarzewiczowskiej Mości w. ks. Konstantego ułożony i wydrukowany po rosyjsku i po polsku. Warszawa, 1815, str. X i 277, w 8ce.

Przepis powinności, porządku i karności dla wojska polskiego, dnia 1 marca 1815 roku.

— — — w wojsku polkiem. Warszawa, w 8ce.

O służbie garnizonowej, czyli o obluzie, wartach i t. d., wydane na rozkaz Jego Cesarzewiczowskiej Mości, w. księcia Konstantego Pawłowicza. O służbie w garnizonie ili o razwodzie, karaulach i proczem, izdano po powieleniu Jego Imp. Wysocz. Ces. Wielik. Kniazia Konstantina Pawłowicza. Warszawa, 1816, str. 131 i 11, w 8ce, kart 4 i tablic 22, w 4ce i fol.

— — Warszawa, w drukarni wojskowej, 1824, str. 2 i 147.

— — edycja trzecia. Warszawa, w drukarni wojskowej, 1830, str. 147, w 8ce.

Przepisy obozowania (bez tytułu, w drugiej połowie po rosyjsku). Warszawa, 1818, str. 22, fol.

— — Warszawa, 1820.

Przepis frontowej służby dla jazdy, wydany z rozkazu Jego Ces. Królew. Mości (po polsku i po rosyjsku). Warszawa, 1818, str. 473, w 8ce.

— — — 1819.

Potocki Michał. Uwagi obywatela nad sposobami urzędzenia i dostarczenia żywności dla wojska. Do sejmujących. Warszawa, 1820, str. 16, w 8ce.

Przepisy obrotów liniowych dla piechoty, zatwierdzone przez cesarza. Warszawa, 1820, str. 5 i 142, planów XXI, w 8ce.

Urządzenia służby wewnętrznej koszar wojskowych. Uczreżdzenie o kazarniennom kwartirowaniju wojsk korolewsko-polskiej armii. Warszawa, 1820, fol. str. 57 i kart. niel. 16.

Bem Jos. Erfahrungen über die Congrev'schen Brandraketen bis z. J. 1819, in der kön. poln. Artillerie gesammelt u. an S. K. Hoh. d. Grossf. Constantin gerichtet. Weimar, 1820, w 4ce.

Prawidła dla młodych sztabsoficerów i adjutantów. Warszawa, druk. wojskowa, 1821, str. 35, plan 12.

Przepisy szyków i obrotów batalionu pociągu na stopie pokoju i wojny z rozkazu w. ks. Konstantego (po polsku i rosyjsku). Warszawa, 1823, w 8ce, str. 79.

Sposób spieszania i flankierowania pieszo, z rozkazu J. C. Mci w. ks. Konstantego dla jazdy polskiej wydany. Sposob spieszowanija kawalerii i flankirowanija onoj pieszkom. Izdan etc. (po polsku i rosyjsku) Warszawa, w drukarni wojskowej, 1823, w 8ce, str. 177 i tabl. XIII.

Przepisy o obozowaniu i porządku służby w temże (po polsku i po rosyjsku). Warszawa, 1823, w 8ce, str. 87.

Krysiński Ksawery. Prawa karzące wojskowe, wypisane z księgi praw pod tytułem: Le Guide des juges militaires, przez audytora generaln. wojsk polskich przelożone, z dołączeniem wzorów skarg, inkwizycji, wotowań i wyroków (po polsku i po francusku). Warszawa, w drukarni wojskowej, 1824, w 8ce, str. XXVII i 164.

Przepisy frontowej służby dla artylerii pieszej (wojskowej ustaw o strojewoj pieszej artilerijskiej służbie) tom I—II. Warszawa, 1824, w drukarni wojskowej.

Urządzenia rachunkowości pieniężnej dyrekcji artylerii i dyrekcji inżynierii (komisya rządowa wojny podpisano w Warszawie d. 4 maja 1825 r.). Fol. str. 29, różnych wzorów kart 14.

— rachunkowości materyałów inżynierskich (komisya rządowa wojny, podpisano w Warszawie d. 31 sierpnia 1825 r.), fol. str. 11, różnych wzorów

kart 17, b. w. m. i r. w drukarni komisji wojny.

Prawidła dla żołnierzy, jak mają sprawować się na służbie i w chwilach wolnych, zachowując przyzwoitą postawę (po polsku i po rosyjsku). Warszawa, 1826, 1828, 1830.

Rozkaz dzienny do wojska polskiego o Murawiewie i związkowych 1826 r., fol. str. 8 (podpisany Konstanty książę).

Rapport du comité d'enquête à S. A. J. Mgr. le Gr. Duc Cesarevitsch, Commandant en Chef de l'Armée polonaise. Varsovie, 1827, w 8ce, str. 141.

Decker. Nauka wojowania jazdy wspólnie z artylerją konną. Wyjątek przetłomaczony z dzieła w niemieckim języku przez majora napisanego przez J. K. kapitana artylerji konnej polskiej z tablicami. Warszawa, 1828, w 8ce, str. 240.

Przewodnik w fortyfikacyi polowej dla podoficerów (po polsku i po rosyjsku) z tabl. Warszawa, 1830, w 8ce, str. 9 i 147.

Przepisy o znaku honorowym, niemniej lista imienna generałów, oficerów wyższych i niższych, oraz urzędników wojskowych, tak w służbie będących, jako też dymisyonowanych, znakiem honorowym ozdobionych w roku 1830. Warszawa, 1830, w 8ce.

Lista imienna wojskowych wszelkiego stopnia i urzędników wojskowych, nieobjętych ostatnią organizacją wojska lub dymisyonowanych, ozdobionych orderem krzyża wojskowego polskiego komandorskim, kawalerskim złotym i srebrnym (Warszawa, około 1830) fol.

— imienna oficerów i urzędników wojskowych znakiem honorowym ozdobionych, wydana w Warszawie, 1830, w 8ce.

Umiński Jan. Nep. Krótki zbiór uwag dla oficerów półku X. jazdy husarszów, tyzczą się służby polowej, mianowicie placówek i patrolów przez dowódcę tegoż półku w 1810 r. ułożony, a dziś pp. oficerom jazdy polskiej ofiarowany. W 8ce, str. 50, b. w. m. dr. i r.

Urządzenia administracji i rachuby wewnętrznej korpusu wojska wszelkiej broni (wydane za czasów Zajączka, kiedy był jeszcze jenerałem dywizyi). Fol. wielkie, str. 77.

— służby wewnętrznej, co się tyczy raportów, dymisji, urlopów, przyjęcia do inwalidów i weteranów, retytów i reformów, postąpienia na wyższy stopień, małżeństw i innych formalności (dla wojska polskiego, b. r. i m. bez osobnego tytułu). Fol. str. 12 i 23, arkusze różnych wzorów.

Uwagi, tyczące się mustry liniowej (po polsku i rossyjs.). W 8ce, b. w. m. i r.

Conscription en Pologne (za w. ks. Konstantego). Le Polonais, 1834, t. III, str. 38—41.

Organizacja wojska przez b. oficera polskiego. Paryż, 1843—4, w 8ce, str. VIII, 76 i 149.

5. Stosunki ekonomiczne.

Łepicki J. Myśl względem bankietu polskiego. Pamiętnik warszawski, 1815, III, 268.

O banku narodowym w Polsce, ustanowić się łatwo mogącym. Warszawa, w 4ce, str. 40.

Paszkwicz F. Co było dotychczas i co jest na przeszkodzie dźwignieniu się rolnictwa w Księstwie litewskim. Dziennik wileński, tom II (1815), str. 243—258.

Antoni Głiszczyński. Marzenia platoniczne (z ekonomii politycznej). Pamiętnik warszawski (1815), II, 40. Por. Uwagi nad marzeniami platonicznymi przez F. S. K. tamże.

F. hr. skarbek. Uwagi o prawach oszczędności (z powodu artykułu „Bankiet polski“). Pamiętnik warszawski, 1815, tom III.

Paszkwicz Franciszek. O przemyśle lnianym w Litwie. Dziennik wileński, tom III (1816) str. 196—204.

De l'Etat actuel du crédit dans le Royaume de Pologne, 1816.

Postanowienie Rady Administracyjnej 1) urządzenie rzemiosł, kunsztów z 31 grudnia 1816); 2) o służących i

i czeladzi 26 kwietnia 1817; 3) o urządzeniu giełd i o handlu z 14 listopada 1824. Wilno, 1825, w 8ce.

Surowiecki Wawrzyniec. Uwagi o cechach, napisane w czerwcu 1816, a przez uchwałę Towarzystwa umieszczone w Rocznikach (tak o dawniejszych pod tym względem stosunkach jak współczesnych). Roczn. Tow. kr. warsz. przyj. nauk, tom XIII, str. 528 do 553.

Głiszczyński A. Porównanie systemu fizyokratów z teorią Adama Smitha z uwzględnieniem Polski. Pamiętnik warszawski, 1817, t. VII i VIII.

Bromirski Jan. Spostrzeżenia i uwagi nad bogactwem i charakterem narodowym w Król. polskiem. Płock, 1817, str. 31, w 8ce.

M. D. O użyciu **kapitałów** na zakład krajowi pomocnych, a właścicielowi pożytecznych i nader korzystnych fabryk. Dziennik wileński, V (1817), str. 587—596.

O stanie **pieniężnym** w Rosyi. Rozmaitości lwowskie, r. 1817, nr. 17.

Gułkowski Wojciech. Projekt do ustaw Towarzystwa rolniczego wojew. lubelskiego, przedstawiony na dniu 20 czerwca 1827 r. na posiedzeniu tegoż towarzystwa przez . . . Lublin, druk J. Kar. Pruskiego, 1817, w 8ce, kart. 2 i 13.

Kaczkowski Stanisław. Myśli o handlu naszym. Bez m. dr. 1818, w 8ce, str. 76.

M. O. Czy **pożyteczniej** jest dla właścicieli zarabiać grunta dworne pańszczyzną, czy najemnikiem? Dziennik wileński, 1818, I, str. 425—440.

Pogorzele miast. Rozkład wpływów do głównej kasy ogniowej w miesiącach listopadzie, grudniu 1817 r.; styczniu, lutym, marcu 1818 r. na pogorzele bieżące miast, t. j. od 1go czerwca 1815 do ostatniego grudnia 1816 wydarzone. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 47.

— wsiów — — — Tamże, r. 1818, nr. 51.

Ceny targowe zboża w Warszawie i Pradze od dnia 26 kwietnia do

1 maja, od d. 24 maja do 30 tegoż m.; od 31 maja do 6 czerwca, od 7 do 13 czerwca, od 14—20 czerwca. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 37, 45, 46, 49 — mięsa i chleba. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 44.

Tytoń krajowy. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 42.

Convention zwischen S. Maj. dem Kaiser von Oesterreich und S. Maj. dem König von Preussen, in Folge der Stipulationen des Tractats vom 3 Maj (21 April) 1815, den Handel der zu Pohlen, so wie es im J. 1772 bestand, gehörigen Provinzen betreffend. Unterzeichnet zu Warschau d. 22/III, 1817. Wien, 1819, str. 6, w 4ce.

— zwischen S. M. dem Kaiser von Oesterreich und S. M. dem Kaiser aller Reussen, den Handel der zu Pohlen, so wie es im Jahre 1772 bestand, gehörigen Provinzen betreffend. Unterzeichnet zu St. Petersburg den 17/5 August 1818. Wien, 1819, w 4ce.

Ławrynowicz Sym. O rolnictwie powiatu kowieńskiego w gubernii wileńskiej, przez . . . radcę nadwornego, filozofii doktora, dozorcę szkoły powiatowej kowieńskiej (artykuł podany od komitetu dla dozoru uczonych postrzeżeń (sic) przy imperatorskim uniwersytecie wileńskim ustanowionego). Dziennik wileński, 1819, t. I, str. 647—666.

Paszkiwicz F. Powtórna podróż gospodarska do Szczors w roku 1818. Dziennik wileński, 1819, t. I, str. 369 do 385.

Projekt do postanowienia ogólnych zasad do oszacowania dóbr ziemskich, ark. 15. Warszawa, po 1820, fol.

— utworzenia towarzystwa, czyli kompanii rolniczo-handlowej. Warszawa, 1820, w 4ce, str. 28.

— do ustawy towarzystwa rolniczo-handlowego w Pińczowie.

— utworzenia towarzystwa czyli kompanii rolniczo-handlowej w Pińczowie, w Królestwie polskiem. Dziennik wileński, 1820, t. II, str. 377—410.

— — — (odbitka z Dziennika wil.) str. 28, w 8ce.

Dunin A. hr. na Skrzynnie. O ziemskim systemacie kredytowym, korzyściach i potrzebie tego instytutu dla Król. pol. tom I—II, str. XXXII i 260; 204 i VIII. Warszawa, 1820, w 8ce.

Potocki Michał. Myśli nad sposobem zaratowania właścicieli ziemi przy ustać mianem moratorium. Warszawa, N. Glücksberg, 1820, str. 24, w 8ce.

Towarzystwo rolniczo-handlowe w Pińczowie. Dziennik wileński, 1821, t. II, str. 446—451.

Bogatko. Odpowiedź na list trzeci korespondencji w rzeczach krajowych co do materij kredytu. Astrea, Warszawa, 1821, tom I, str. 32.

O handlu w ogólności i przyczynach, tamujących wzrost handlu w kraju naszym. Astrea, tom I, 1821, str. 252.

Uwagi nad upadkiem kredytu w Królestwie polskiem i nad środkami zapobiegającymi niedostatkowi w niem pieniędzy. Rozmaitości lwow. z r. 1821, nr. 64 i 65.

Niedostatek instytutu kredytowego (pod względem handlowym). Astrea, II, str. 314—317.

— właściwej szkoły handlowej. Tamże, str. 317—320.

Skarbek Fryd. Gospodarstwo narodowe, t. I—IV. Warszawa, Glücksberg, 1820—1821, t. I, str. 312 i XXII, nieliczb. 6; t. II, str. 331 i kart 24 niel. t. III, str. 375, niel. 16; t. IV, 479, niel. 7, w 8ce.

— Jak nauki gospodarstwa narodowego uczyć się i nauczać należy. Pamiętn. warszaws. 1822, t. I.

Projekt . . . względnie Towarzystwa kredytowego. Bez osobnego tytułu (prezydent Kochanowski, referendarz A. Łęski). Warszawa, 1822, fol. str. 11.

Taksa chleba, mięsa, świec i mydła, na miesiąc maj 1822 r.

— — — na r. 1823. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, r. 1822, nr. 72; r. 1823, nr. 4.

Skarbek Fryd. hr. Wyimek z rozprawy „o kasach zasiłku i oszczędności“, czytany na posiedzeniu Tow. przyj. nauk 30 kwietnia 1823 r. Pamiętnik warszawski, 1823, V, 179.

Skarbek Fryd. hr. Przepisy dla kasy pożyczkowej w dobrach puławskich ks. Czartoryskich. Tamże, 1823, V, 287.

— — Rozmowa plebana z parafianami o kasie oszczędności (przekład z francuskiego). Tamże, 1823, V, 383.

— — List z Magdeburga o zakładach dobroczynnych w tem mieście. Tamże, 1823, V, 408.

— — Rozprawa o kasach zasiłku i oszczędności, czytana na posiedzeniu publicznem dnia 30 kwietnia 1823 (przypisek od str. 42—46). Roczniki Tow. król. warsz. przyjaciół nauk, tom XVII.

— — Rozprawa o dobroczynnym zakładzie dla rolników w Królestwie polskiem. Rocznik Tow. król. warsz. przyj. nauk, tom XVII.

Recenzya dzieła Fryd. hr. Skarbka o gospodarstwie narodowem z Gazety literackiej lipskiej, 1823, nr. 228 i 229, z uwagami autora. Pamiętnik warszawski, 1823, VI, 360.

Ceny żywności na targach warszawskich i pragskich. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1823, nr. 96.

— gazet i pism peryodycznych krajowych i zagranicznych. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicz. 1823, nr. 26.

Taryfa opłat celnych w Królestwie polskiem, od 1 stycznia 1823. Gazeta korespondenta warsz. 1823, nr. 2.

Prawo o ustanowieniu Tow. kredytowego ziemskiego w Królestwie polskiem. Warszawa, 1825, w 8ce, str. 151, tabl. 3.

— o ustanowieniu Towarzystwa kredytowego w Królestwie polskiem (projekt). Fol. str. 23 i nielicz. kart 3.

Gesetz wegen Errichtung einer landschaftlichen Credit-Gesellschaft im Königr. Polen vom Jahre 1825. B. m. i r. w 8ce.

Wiadomość o fabryce robót chemicznych, założonej na Solcu w Warszawie. Biblioteka polska (F. S. Dmochowski). Warszawa, 1825, w 8ce, tom I, str. 132.

Ceres czyli Dziennik rolniczy, poświęcony wszystkim gałęziom wiejskiego gospodarstwa. Warszawa, 1825, w 8ce, str. 195.

Gutkowski Wojciech. Obrachowanie korzyści, wynikających z prowadzenia rolnictwa przemiennego. Warszawa, N. Glücksberg, 1825, w 8ce, str. IV, 66 i 2 tabl. (recenzya w Bibliotece pols. 1825, tom II, str. 196).

Falz Ernest Gottlieb. Gesetz wegen Errichtung einer landschaftlichen Credit-Gesellschaft im Koen. Polen vom Jahre 1825. Warszawa, 1825.

Zdanie sprawy z czynności dyrekcyi głównej Towarzystwa kredytowego ziemskiego (1826). Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1827, nr. 115—120.

Tabela traktów handlowych. Gazeta korespondenta warszaws. i zagranicz. r. 1826, nr. 73, 74.

Ceny targowe zboża w Królestwie polskiem w kwietniu i maju 1826 r. Gazeta korespondenta warszaws. i zagranicznego, r. 1826, nr. 81.

— targowe zboża w 1826 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1826, nr. 101.

Taksa bułek, chleba i mięsa na miesiąc luty i kwiecień 1826 r. Gazeta korespondenta warszaws. i zagranicz. 1826, nr. 20, 54.

Akt zawiązania Towarzystwa oszczędności, przez radę administracyjną Król. pols. w Warszawie d. 13 listop. 1827 zatwierdzony. (Warsz.), w 8ce, str. 39.

O **handlu** cukrem w Królestwie polskiem. Dziennik wileński, 1827, Nauki stosowane, tom V, str. 327—329.

O **rolnictwie** i handlu zbożowym w Europie wschodniej, raport P. Jakóba, zdany rządowi angielskiemu (ustępy wymienione poniżej odnoszą się do Polski). Dziennik wileński, 1827, tom IV, 369 do 389, tom V, 184—215, 247—273, 359—382.

Rozległość lasów Królestwa pols. w stosunku do jego powierzchni. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1827, nr. 92.

Sprawozdanie z czynności dyrekcji głównej Tow. kredytowego ziemskiego z 1go półrocza 1827. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1827, nr. 184—190.

Zdanie sprawy z czynności dyrekcji głównej Tow. kredytowego ziemskiego od 20 lipca 1827 do 20 stycznia 1828 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1828, nr. 33—44.

Uniwersał cara Mikołaja I. z 29 kwietnia 1828 (w sprawie Banku pols.), w 8ce.

Manifest de l'Empereur Nicolas I. (Création de la Banque de Pologne). Varsovie, 1828, w 8ce.

Lubecki Ksawery. Mowa przy otwarciu Banku polskiego 6 maja 1828.

Tableau des opérations de la Banque de Pologne jusqu' au 31 Décembre 1828, w 8ce.

— — pendant l'année 1829—1835, Varsovie, 1829—1835, w 8ce.

Lubecki Ksawery. Bank polski. Wypis z sekretaryatu stanu Królestwa polskiego 17/20 stycznia 1828.

— — Toż, po francusku, w 8ce.

Jelski Ludwik. Głos JW. radcy stanu, prezesa Banku polskiego, d. 6 maja 1828, w 8ce, str. 4.

Stan fabryk w polsko-rosyjskich guberniach w roku 1828 (wyciąg z dziennika rosyjskiego ministerstwa skarbu „Żurnal manufaktur i handlu”). Tygodnik petersburski, część V, nr. 2 i 4, część VI, nr. 57 i 66 z r. 1832.

Ceny produktów na targach warszawskich. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1828, nr. 25, 46, 63, 75.

Głos hr. Miączyńskiego, prezesa dyrekcji głównej Tow. kred. ziem., na posiedzeniu dyrekcji głównej dnia 3 lutego 1829 r. i zdanie sprawy z czynności dyrekcji głównej od 20 lipca 1828 do dnia 20 stycznia 1829 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1829, nr. 74, 93, 94, 97, 102, 104.

Posiedzenie szóste władz Towarzystwa kredytowego ziemskiego, odbyte pod prezydencją X. Lubeckiego

w dniu 1 sierpnia 1829 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicz. r. 1829, nr. 215, 216.

Dyrekcya generalna Towarzystwa ogniowego Królestwa polskiego. Stan funduszków za rok 1828. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicz. r. 1829, nr. 194.

Zdanie sprawy Banku polskiego z r. 1828, czytane na posiedzeniu dnia 1 września 1829 r. Gazeta korespondenta warszaw. i zagranicz. r. 1829, nr. 205, 207, 208, 212.

Lubecki Ksawery. Mowa do Banku polskiego. Warszawa, 1829, w 8ce.

Plan do 36ej loteryi klasycznej Królestwa polskiego. Gazeta korespondenta warszaw. i zagranicz. r. 1829, nr. 105.

Zdanie sprawy deputacyi Tow. oszczędności. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, r. 1829, nr. 29, 30.

— sprawy z czynności Towarzystwa wyrobów zbożowych. Gazeta korespondenta warszaw. i zagranicznego, r. 1829, nr. 14, 15, 17—20.

Welke F. Zbiór wszelkich postanowień i urzędzeń od r. 1816 względem kupiectwa, fabryk i rzemiosł przez naczelnika sekcji fabrycznej województwa kaliskiego. Kalisz, 1829, tom 1—2, w 8ce.

Lubecki Ksawery. Mowa J. O. ks. . . . ministra pr. w komisji rząd. przych. i skarbu, miana przy instalacyi komisji umorzenia na publicznem zdaniu sprawy Banku polskiego w d. 1 września 1829, Warszawa b. w. r. w 8ce.

L. hr. Jelskiego, prezesa Banku polskiego, Głos, miana w dniu instalacyi komisji umorzenia, na publicznem zdaniu sprawy tegoż Banku d. 1 września 1829 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicz. r. 1829, nr. 204.

Ceny żywności na targach warszawskich d. 2 maja. Gazeta korespondenta warszaw. i zagranicz. r. 1829, nr. 103.

Taksa mięsa na miesiąc styczeń, luty, marzec, maj, lipiec, wrzesień, listopad 1829 r. Gazeta korespondenta

warszaws. i zagranicz. r. 1829, nr. 3, 29, 52, 103, 206, 258.

— bułek, chleba pszennego i żytniego na miesiąc styczeń, luty, marzec, maj, lipiec, wrzesień, listopad r. 1829. Gazeta korespondenta warszaws. i zagranicznego, r. 1829, nr. 3, 29, 52, 103, 151, 206, 258.

Mowy na posiedzeniu publicznem Banku polskiego w d. 24 września 1830 r. z dołączeniem raportu komisji utworzenia długu krajowego do Najjaśniejszego Pana, oraz reskrypta ministra sekretarza stanu, jakoteż zdanie sprawy i obrazu czynności Banku za rok 1829, w 8ce.

Lubecki Ksawery. Mowa J. O. ks. ministra prezydującego w komisji rządowej przychodu i skarbu, miana na publicznem zdaniu sprawy Banku polskiego w d. 24 września r. 1830. Zarazem zdanie sprawy Banku polskiego, w 8ce.

Sprawozdanie Banku polskiego, zawierające różne rozprawy i mowy od r. 1828—1831. Warsz. u Orgelbranda, w 8ce.

— z czynności Banku polskiego w Warszawie za rok 1831. Tygodnik petersburski, część V, z r. 1832, nr. 37, 40 i 41.

— z czynności dyrekcji głównej Towarzystwa kredytowego, od dnia 20 stycznia 1831 r. do d. 20 lipca 1831 r. Gazeta warszawska, 1831, nr. 248, 249.

Wiadomości handlowe i przemysłowe. O stanie polskiego przemysłu (1815—1833). Tygodnik petersburski, część VII z r. 1833, nr. 27, 31.

Izys polska. Warszawa, 1820 do 1828, t. I—XVIII, w 8ce.

Sylwan, dziennik nauk leśnych i myśliwskich, t. 1—24. Warszawa, 1820 do 1859.

Drucki-Lubecki Ksawery. Mniemie ob ocienkie i prodaże imienij pomieszczikow. Cztiennija w Imp. Obszczestwie Istorii i drevnostiej Ross, rok 1863, zeszyt 3, oddz. V, str. 137—139.

Kirszrot Józef. Towarzystwo kredytowe ziemskie w Królestwie polskiem

napisał Ateneum r. 1876, t. III, str. 409—428, 600—633. Warszawa, 1876.

6. Stosunki społeczne.

Węgrzecki Stanisław. O włościanach polskich, str. 20, (bez osobnego tytułu). Warszawa, 1814, druk rząd. w 8ce.

Kosiński Amilkar. Uwagi nad myślami o polepszeniu bytu włościan polskich. Pamiętnik warsz. 1815, t. I.

Sumiński. Projekt polepszenia stanu włościan w Księstwie warszawskiem, podany przez prefekta departamentu płockiego. (Napisał zastępca prefekta departamentu płockiego). W drukarni płockiej, 1815, str. 48, w 8ce.

Maruszewski Feliks. Uwagi w materji wydobycia włościan w Polsce z teraźniejszego ich stanu, czyli odpowiedź na punkta, podane w tej mierze do komitetu Księstwa warszawskiego. Warszawa, 1815, str. 69, w 8ce.

Neumann Józef. Plan de la civilisation et de la régénération pratique des classes laborieuses en Pologne, pour être présenté à S. Majesté l'Empereur de toutes les Russies Alexandre le Grand, à l'époque de son passage à Varsovie. Varsovie, 1815, str. 26, w 4ce.

Sołtykowiec Józef. O przyczynach zewnętrznych i najbliższych, tudzież wewnętrznych i dalszych nędzy naszych włościan, z wyłożeniem sposobów zniszczenia tychże przyczyn i ich skutków przez Kraków, druk Józefa Małeckiego, 1815, str. 10, 343 i 1 tablica, w 8ce.

Bronikowski Mikołaj. Sposoby polepszenia stanu włościan. Pamiętnik warszaws. 1816, t. IV.

Krompolz Konstanty. Sposób urządzenia włościan w dobrach Konińskiej Woli księcia Adama Czartoryskiego, ułożony przez B. w. m. dr. 1816, str. 99, w 4ce.

Badanie środków, tyle dla dobra kraju skutkujących, co uwolnienie chłopów, a przytem projekt do ustawy.

Dziennik wileński t. VI (1817), str. 553—576.

Grevenitz F. A. Der Bauer in Polen. Monographie mit Andeutungen für die Gesetzgebung. Berlin, Joh. Friedr. Unger, 1818, k. 4, str. 102.

— Włościanin w Polsce, rys szczegółowy wraz z projektami do prawa, przez król. prus. tajnego radcę sprawiedliwości i właściciela dóbr w W. Księstwie poznańskim, z niemieckiego. Warszawa, druk przy Nowolipiu, 1818, str. 110, w 8ce.

O Żydach i rolnikach, Gazeta warsz. 1818, nr. 38.

Nowicki Jan. O dzisiejszym stanie włościan, usamowolnionych w okręgu krakowskim, z uwagami nad naturą dzierżaw wieczystych. Pamiętnik warszawski. 1820, t. XVII.

Markowski P. W. Rozprawa o ludu polskim. Warszawa, 1820, str. 60, w 8ce.

Uwagi nad projektem o własności włościan dóbr narodowych. B. w. m. i r. (po roku 1820). str. 36, w 8ce.

Korespondencya do wydawców Bibl. pols. o stanie włościan polskich. Bibl. polska, t. III, r. 1825, Warszawa, str. 82.

Wyrok sądu najwyższej instancyi Królestwa pols. w sprawie Ignacego Sosnkowskiego z włościanami wsi Chroszczyńska zapadły w roku 1830. Fol.

Żukowski Jan Ludwik. O pańszczyźnie z dołączeniem uwag nad moralnym i fizycznym stanem ludu naszego. Warszawa, 1830, str. 151, w 16ce.

Uwagi nad stanem włościan polskich, przyczynami ich ubóstwa i sposobami, jakimi by stan ich mógł zostać zmienionym w skutku projektu przed sejm wniesionego, względem zamiany w dobrach narodowych robocizn na czynsze w gotowiznie dnia 18 kwietnia 1831 r. Str. 8, w 4ce. (podpisany J. G. radca obw. W. M.)

Stawiarski Ignacy Franciszek. List II. O ziemianach i włościanach. Warszawa, 1831, str. XXII i 126, spisu 2 k. niel. w 8ce.

Tugendhold. Odpowiedź na uwagi pana J. G. nad stanem włościan polskich, ogłoszone w osobnym dodatku przy Kuryerze warszawskim, z dnia 22 kwietnia 1831, nr. 110 (podpisany: Tugendhold, członek gwardyi narodowej i towarzystw patryotycznych). Warszawa, str. 8, w 4ce.

Morawski Teodor. O prawach włościan w Królestwie polkiem. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, część I. Ziemowit, str. 6 — 7. Paryż, 1832, w 8ce.

O chłopach polskich. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, część III, Jadwiga z Kapetów, str. 7—8.

Moltke H. Darstellung der inñeren Verhältnisse und des gesellschaftlichen Zustandes in Polen. Berlin, 1831, str. 103, w 8ce.

Morawski Teodor. Sur les intentions de la dernière révolution polonaise à l'égard des paysans. (extrait de la Tribune). Paris, 1832.

— Quelques mots sur l'état des paysans en Pologne par un Polonais (przeciw Krępowickiemu, z materyałów Bronikowskiego, Domejki i Witwickiego). Paris, 1833, str. 84, w 8ce.

Zwierkowski Walenty. O własności włościanom. Nowa Polska, Paryż, 1833, str. 77—79.

Les paysans en Pologne. Le Polonais 1834, tom IV, str. 219—230.

Orchowski A. O włościanach w Polsce. Kronika emigracyi polskiej, tom V, str. 257—261.

Nakwaski Henryk. O nadaniu własności włościanom polskim. Paryż, 1835, str. 16, w 8ce.

Gadon Włodzimierz. O usiłowaniach i dążności szlachty polskiej do nadania swobody włościanom i do uposażenia tej klasy ludu wolnością osobistą i własnością ziemną, szczególnie w W. Ks. litewskim i W. Ks. żmudzkiem (1776—1831). Młoda Polska, 1838, tom I, str. 167—177.

Jastrzębski J. L. Kilka słów z powodu artykułu: „O usiłowaniach szlachty polskiej do nadania swobody wło-

ścianom⁴. Młoda Polska, tom I, str. 213—222.

Emancypacja ludu w Polsce. Trzeci maj r. 1840. Paryż, 1840, str. 35 do 38 i 55—58.

Moraczewski Jędrzej. Włościanin polski ze względu historycznego, statystycznego i politycznego. Rok pod względem oświaty i przemysłu. Poznań, 1844, zeszyt 6—8.

Romanowicz Tadeusz. Sprawa włościańska w r. 1831. Dziennik literacki, 1866, nr. 27—40.

Maciejowski W. A. Historia włościan i stosunków ich politycznych, społecznych i ekonomicznych, które istniały w Polsce od czasów najdawniejszych do drugiej połowy XIXgo wieku. Warszawa, 1874, str. 409, w 8ce.

Kilka uwag nad kwestyą włościańską w Królestwie polskim. Gazeta podkarpacka, 1875, nr. 50 i 51. Stanisławów, 1875.

O Żydach. Pamiętnik warszawski, 1815, tom I.

Żydzi, uważani co do prawa obywatelstwa, tamże, tom III.

K. S. Obrona Żydów. Pamiętnik warszawski, 1816, tom I.

O Żydach w Polsce. Warszawa, 1816, str. 34, w 8ce.

Staszic Stanisław. O przyczynach szkodliwości Żydów i o środkach zaradczych. Pamiętnik warszawski, 1816, tom IV.

J. G. O Żydach. Warszawa, 1818, str. 18, w 8ce.

— — — w 12ce.

Żyd nie Żyd? odpowiedź na głos ludu izraelskiego. Warszawa, 1818, str. 36, w 8ce.

Surowiecki Karol. Głos ludu izraelskiego. Warszawa, 1818, str. 48, w 8ce.

O Żydach i rolnikach. Gazeta warszawska, 1818, nr. 38.

— w Polsce. Tłómaczenie nowo wydane w Warszawie w francuskim języku dziełka, przez pewnego generała polskiego, posła na sejm. Rozmaitości

warszawskie, nr. 7 i 9 (dodatek do Gazety korespondenta warszawskiego), 1818, nr. 25 i 29.

Wyjątek z „Journal général de France“ z powodu dziełka w Warszawie drukowanego p. t.: Żydzi w Polsce. Gazeta warszawska, 1818, nr. 49.

Łukasieński. Uwagi pewnego oficera nad uznaną potrzebą urządzenia Żydów w naszym kraju i nad niektórymi pisemkami, w tym przedmiocie teraz z druku wyszłymi (przypisane Bogumiłowi Lindemu). Warszawa, 1818, str. 39, w 8ce,

Odpowiedź na uwagi pewnego oficera nad uznaną potrzebą urządzenia Żydów w naszym kraju, przez autora dziełka pod tytułem: „Aperçu sur les Juifs de Pologne“. Rozmaitości warszawskie, nr. 26—28, dodatek do Gazety korespondenta warszawskiego, nr. 64, 66, 67, rok 1818.

Krasieński Winc. Korwin. Aperçu sur les Juifs de Pologne par un officier Général polonais, Nonce à la diète. Paris, Gide fils, 1818, w 8ce.

— — — 1818 a., (Varsovie) b. w. m., w 8ce.

— Uwagi pewnego oficera nad uznaną potrzebą urządzenia Żydów w naszym kraju. Warszawa, 1818. w 8ce.

— — — drugie wydanie, 1818.

— Odpowiedź pewnego oficera nad uznaną potrzebą urządzenia Żydów w naszym kraju, przez autora dziełka pod tytułem: „Aperçu sur les Juifs de Pologne“. Warszawa, 1818, str. 16, w 8ce.

— Sposób na Żydów czyli środki niezawodne zrobienia z nich ludzi uczciwych i dobrych obywateli. Dziełko dedykowane posłom i deputowanym na sejm 1818 r., str. 23, w 8ce.

— — — drugie wydanie b. w. m.

Tugendhold Jakób. Jeroboaf, czyli mowa o Żydach, napisana z powodu wyszłego bezimiennie pisemka p. t.: Sposób na Żydów (w r. 1818). Warszawa, b. w. r., str. 50, w 8ce.

Wojna o Żydów (z powodu broszurki: Sposób na Żydów). Gazeta warszawska, 1818, nr. 50.

O Żydach w Polsce (z powodu dziełka: Uwagi pewnego oficera nad potrzebą urządzenia Żydów i t. d.). Rozmaitości warszawskie, nr. 25, dodatek do Gazety korespondenta warszawskiego nr. 63, 1818.

W. B. List obywatela z prowincyi do swego przyjaciela w Warszawie. (z powodu dziełek: Uwagi pewnego oficera nad potrzebą urządzenia Żydów etc. i Odpowiedź na też uwagi). Rozmaitości warszawskie, nr. 29, dodatek do Gazety korespondenta warszawskiego, nr. 69, 1818.

Projekt organizacyi Żydów w Królestwie polskiem i raport o tym projekcie (1818). *Rps Bibl. J. E. hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego. Misc. tom V, str. 28.*

O środkach do reformy Żydów w Polsce. Warszawa, 1819.

Prośba czyli usprawiedliwienie się ludu wyznania Starego Testamentu w Królestwie polskiem zamieszkałego (przeciw kachałom). Warszawa, 1819, str. 32, w 8ce.

— — — 1820, str. 31, w 8ce.

Bronikowski Adam. Myśli względem reformy Żydów w Królestwie polskiem. Warszawa, 1819, str. 28, 8ka.

O Żydach czyli judaizmie. Warszawa, 1819, str. 16, w 8ce.

Recenzya dziełka: O Żydach czyli judaizmie. Orzeł biały, r. 1819, tom 3, listopad, str. 23—26.

Kamiński Jan. O środkach, aby reforma Żydów w Polsce mogła być skuteczną, przez Mowszę Jankielowicza. Warszawa, druk XX. Pijarów, 1819, str. 46, w 8ce.

S. Jedyny sposób na Żydów przez Umiarkowanie. Warszawa, 1820, str. 14, w 8ce.

Postanowienie rady stanu o Żydach, chcących zająć się rolnictwem, z d. 4 lutego 1823 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1823, nr. 47.

Czyński Jan. Question des Juifs Polonais, enivragée comme question européenne. Paris, 1833, str. 29, w 8ce.

Gadon Włodzimierz. O reformie Izraelitów polskich. Paryż, 1835, str. 52, w 8ce.

Żydzi w Polsce (i Gazeta warszawska). Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z dnia 18 maja 1859 r. str. 18—24.

Lubliner Ludwik. Jan Czyński, obrońca Żydów (artykuł napisany z powodu zdania wyrażonego przez J. Czyńskiego w jego listach „Israël en Pologne“, umieszczonych w dzienniku „Les Archives Israélites“, że Lelewel był przeciwnikiem równouprawnienia Żydów i że dopiero na tułactwie zmienił swoje zapatrywanie). Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z d. 20 grudnia 1861, str. 7—11.

Czyński Jan. Odpowiedź panu Lublinerowi. Tamże, zeszyt z d. 27 stycznia 1862, str. 19—25.

7. Stosunki polityczne.

a) Tajne związki.

Ustawy szczególne. L.: BB.: PP.: Zjednocz. * * * pod Wscho. * * * Warszawy (po polsku i francusku). Warszawa, 5810 (1810 r.), str. 55, w 4ce.

Spiewy (tragiczne) masonskie. Śpiew I. z okazji zagrożonego niegdyś wolnomularskiego zakonu. Alarm oświaty r. 5815, w 4ce.

Surowiecki Karol. Tragiczne śpiewy masonskie, w 4ce.

Wolański Tadeusz. Pieśni wolnomularskie na użytek wspaniałego W. Wschodu narodowego etc. Wrocław, 1818, w 12ce.

— — — na obchód uroczystości narodzin N. Aleksandra I. Wrocław, str. 174, fol.

Poczet braci Sp.: i D.: Św.: Irys na r.: p.: s.: (litografowane). 1818, w 4ce.

— braci.: S.: i D.: □.: S. Jana osobnem nazwiskiem Jutrzenka wschodząca na wschodzie Radomia składających na rok p.: s.: 5820, ułożony. (1820), w 4ce.

Poczet członków S i D S Jańskiej □ p. oś. n. Jedność słowiańska na wschodzie Warszawy 5820. 1820, w 4ce.

— — kapitułę niższą p. o. n. Rycerze gwiazd na dolinie Warszawy pracującą, fol.

— — spr. :. i dosk. :. S. :. Jańskiej loży pod osob. :. nazw. :. Jedność słowiańska na wschodzie Warszawy na rok p. :. s. :. (5821). Warszawa, 1821, w 8ce.

Pisma masonskie Jakóba Szymkiewiczza. Rps. Bibl. Jag. 3381 (kod. pap. z roku 1818, w 8ce mniejszej, str. 87 i 1 karta fol.).

Mędrzecki brat. Spiew na obchód instalacji urzędnika Spr. :. Dod. :. Δ p. n. Świątynia Minerwy, 1819, w 4ce.

Głos B. mowcy □... Kazimierz W. Warszawa, 5820 (1820), w 4ce.

Ustawa konstytucyjna Woln. :. Mularstwa polskiego, druk B. :. O. :. Łątkiewicza str. 25, w 4ce (podpis. 31 maja 5820 r., wielki mistrz Stan. Potocki, sekretarz Fel. Ksaw. Strzedziński).

Opis działań W. :. Wschodu w Polsce w przedmiocie prawodawstwa w r. p. :. św. 5820 do dnia 24 M. :. V. b. w. m. d. i r. Warszawa, 1820, str. 40, w 4ce.

Mikłaszewski Józef. Głos prze-wielebnego i najpoważniejszego B. :. W. :. mowcy. :. wsch. :. narad. :. pols. :. z powodu tak uroczystości św. Jana letniego jako instalacji WW. urzędników podług nowej ustawy konstytucyjnej, miany na posiedzeniu W. :. wsch. :. nar. :. d. 27 miesiąca IV r. P. 5820 (27 czerwca 1820 r.), str. 19, w 4ce.

Kalendarz spr. :. i dosk. :. □ św. Jana pod imieniem Hesperus na W. Kalisza na rok 1820 (po polsku i po niemiecku), pół ark.

Potocki Stanisław Kostka. Na chwałę W. d. B. My... wielki M. W. W. P. w radzie (zawiadania o przyjęciu ustawy konstytucyjnej). Warszawa, 1820, fol.

Projekt do ustawy konstytucyjnej Wolnego. :. Mularstwa w Polsce, ułożony przez komisją od połączonych reprezentantów S. J. i kapituł do W.

Wschodu P. należących wyznaczoną. Warszawa, d. 31 miesiąca V, r. P. :. S. :. 5821 (1821), str. 18, fol.

Verzeichniss sämtlicher Mitglieder der gerechten und vollkommenen St. Joh. Loge zur Halle der Beständigkeit in Orient zu Warschau, r. 5821, 1821, w 4ce.

Gemälde der Ger. :. und Vollh. :. St. Johannis □. :. zum guten Hirten im Orient von Vilna im 1sten Monat des Jahres 5820 (März, 1821). Wilno, 1821, kart 5, w 4ce.

Loża wolno-mularska warszawska Eleuzys (spis darów otrzymanych przez uniwersytet warszawski). Gazeta korespondenta warszawskiego, 1823, nr. 4.

Mowa pana Gulbi, witajnika drugiego rzędu w Towarzystwie szubrawskim, przy uroczystym przyjmowaniu nowego członka miana. Dziennik wileński, tom VI (1817), str. 595—597.

Szydłowski Ignacy. Mowa pana Gulbi, witajnika drugiego rzędu, na przyjęcie nowego członka do Towarzystwa szubrawskiego, 2gi zwój dziuplowy. Przekład dosłowny z litewskiego (bez osobnego tytułu, odbitka). Wilno, b. w. m., kart niel. 4, w 8ce.

Kodeks szubrawski z rycinami (por. Rozmaitości warszawskie, 1818, nr. 37, 39, 43—45, 47). Wilno, Zawadzki, 1819, w 8ce.

Mowa Jeśpana Gurcho, dostojnika w gronie szubrawskim, miana na powitanie Szubrawca Warpu II. Wiersz. Dziennik wileński, 1818, II, 382—386.

— Jeśpana Auszlawis, strażnika porządku etc. Tygodnik wileński, t. VII, str. 28.

— X. Auszlawis na przyjęcie nowego członka. Tamże, t. VIII, str. 278.

— Szubrawca p. Gulbi, dygnitarza witajnika etc. Tygodnik wileński, tom VII, str. 22.

— tegoż, tamże, str. 275.

— tegoż, tamże, tom VIII, str. 31.

— tegoż, tamże, str. 270.

— tegoż, tamże, tom IX, str. 76.

Literatura szubrawska *). List do redaktora. Tygodnik wileński, tom VII, str. 19.

Mowa jednego z członków Towarzystwa Szubrawców etc. tamże str. 104.

Kodeks szubrawski etc, tamże, str. 217, 249, 281.

Dopełnienie kodeksu etc. tamże, str. 282.

O **Szubrawcach** i ich literaturze (wiersz), tamże, str. 70.

Odezwa Perkunasa, dawnego prezydenta w Towarzystwie szubrawskiem. Tygodnik wileński, tom VII (1819).

Mixtum Chaos Szubrawców. Mixtum Chaos, czyli Historia szubrawska przez p. Auszlawis. Tygodnik wileński, tom VIII, str. 60.

Tren od łopaty p. Swaytestyxa. Tygodnik wileński, tom IX, str. 80.

List jednego członka Towarzystwa brukowych wiadomości do drugiego. Tygodnik wileński, tom X, str. 318.

Kolenda dla Szubrawców. Tygodnik wileński, 1821.

Towarzystwo Szubrawców i Jędrzej Śniadecki, zarys obyczajowo-literacki, przez Piotra Chmielowskiego. Tygodnik ilustrowany z r. 1878, tom V, str. 19, 36, 67, 75, 84, 107, 115, 132.

Przyczynek do historii Towarzystwa Szubrawców. Na podstawie notat z papierów po Mich. Balińskim. Reforma. 1882, nr. 75 i nast. **)

Domejki Ignacego „Filareci i Filomaci“ (list). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, rok 1870—1872.

— — — (odbitka). Poznań, 1872.

Małecki A. Filomaci w Wilnie. Album Koła literackiego we Lwowie dla Zagrzebia. Lwów, 1881, str 25—34.

*) Pod takim nagłówkiem umieszczał „Tygodnik wil.“ pisma członków Towarzystwa Szubrawców.

**) P. Zdzisław Hordyński ma wkrótce ogłosić dokładną monografię o Towarzystwie Szubrawców.

Papiery, dotyczące Łukasieńskiego i więźniów 1821—1831. Rps. Arch. XX. Czartoryskich w Krakowie.

Więzienie Łukasieńskiego (skazanego r. 1824). Polak sumienny, 1830, nr. 19, str. 76.

Dobrzycki Mikołaj. Więznie polityczni w Zamościu 1824 r. Wieniec, dwutygodnik liter. Kraków, 1862.

— — Pamiętnik. Więzienie w Zamościu i Kalwaryi (1824—1825). Lwów, 1875, w 8ce.

Smolikowski Jan Aleksander. Zawisza i Łukasieński, męczennicy polscy. Smutne wspomnienia z r. 1831, wyryte na murze w kaźni kryminału rzeszowskiego w r. 1838. Lwów, druk. im. Ossolińskich, 1848, w 8ce, 2 karty.

Mochnacki Maurycy. Historia Towarzystwa patryotycznego. M. Podczaszynski, Pamiętnik emigracyi, cz. II, Waclaw, str. 6—8.

Wypis z protokołu sekretaryatu stanu Królestwa polskiego (o ustanowieniu sądu sejmowego przeciw obwinionym o zbrodnię stanu).

Oświadczenie, które prezydujący w radzie uczynić ma z rozkazu najwyższego sądowni sejmowemu etc. Warszawa, 1829, fol.

Rozporządzenia, dotyczące zwołania i otwarcia sądu sejmowego. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1827, nr. 137.

Otworzenie sądu sejmowego. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1827, nr. 137.

Sąd sejmowy w roku 1828 (zbiór dokumentów), tom 1—3, fol.

Papiery procesu Krzyżanowskiego, Sołtyka, Majewskiego, Dembka etc. W zbiorach J. E. Hr. Włodz. Działoszyckiego. Dok. X. Warsza. 77.

Czynności osób, oddanych pod sąd sejmowy. I. Seweryna Krzyżanowskiego. II. senatora kasztelana Sołtyka. III. Franciszka Majewskiego. IV. ks. Dembka. V. Zablockiego Stanisława. VI. Rafała Grzymały. VII. Andr. Plichty. VIII. Rom. Załuskiego.

Wyczechowski Antoni. Wyszczególnienie protokołów i pism własnoręcznych, w których objęte są zeznania: Krzyżanowskiego, Sołtyka, Dembka, Majewskiego, Zabłockiego, Plichty, Grzymały i Załuskiego, tudzież zeznanie innych osób, przedmiot sprawy wyjaśniające. K. 50, fol.

— Wyjątki z protokołów i pism własnoręcznych, w których objęte są zeznania: Krzyżanowskiego, Sołtyka, Majewskiego, Dembka, Grzymały, Plichty i hr. Załuskiego, tudzież zeznanie innych osób. Część II, czynności osób, oddanych pod sąd sejmowy. 1828, fol.

— Skarga prokuratora generalnego przy sądzie sejmowym, przeciw: Sew. Krzyżanowskiemu, Stanisł. Sołtykowi, Fr. Majewskiemu, ks. Konst. Dembkowi, Stan. Zabłockiemu, Woj. Grzymale, Andr. Plichcie, Rom. hr. Załuskiemu, o zbrodnię stanu obwinionym, część I. ark 4 $\frac{1}{4}$; II, 7 $\frac{1}{2}$; III, 2 $\frac{1}{4}$, w 4ce. Warszawa, 1828.

Zdanie sprawy komitetu śledczego. Warszawa, 1827, w 8ce, str. 141 (autorem ma być Józef Rautenstrauch).

Bericht der Untersuchungs-Kommission über die geheimen Gesellschaften u. die letzten Verschwörungen Polens an S. K. H. den Grossf. Constantin. Warschau, 1827.

Wyczechowski Antoni. Głos prokuratora jeneralnego przy sądzie sejmowym, ogółu sprawy tyczący się. Warszawa, 1828, fol.

— Głos ogółu sprawy i w sprawie Krzyżanowskiego i Stanisława Sołtyka, ark 10.

— W sprawie Majewskiego, ark. 3.

— W sprawie Franciszka Grzymały, ark. 1 $\frac{1}{2}$.

— W sprawie A. Plichty, ark. 2 $\frac{1}{2}$.

— Głos w sprawie ks. Dembka, sędziego pokoju powiatu warszawskiego i w sprawie Stanisława Zabłockiego, urzędnika w komisaryacie ubiorczym wojsk polskich, k. 4.

— Głos w sprawie hr. Romana Załuskiego, k. 3.

— Wywód i konkluzya w przedmiocie kosztów, ark. 1.

Wyczechowski Antoni. Replika prokuratorji jeneralnej przy sądzie sejmowym, tycząca się ogółu Towarzystwa patriotycznego. Warszawa, 26 marca, fol.

— Replika w sprawie Krzyżanowskiego, k. 13.

— — Sołtyka kasztelana, k. 10.

— — w sprawie Majewskiego, kapitana, k. 10.

— — ks. Dembka Konst. k. 8

— — Zabłockiego Stanisł. k. 6.

— — Grzymały wojewody, k. 4.

— — Plichty Andrzeja, k. 25.

— — Romana hr. Załuskiego, k. 5.

Wołowski Jan Tadeusz. Obrona za X. Konstantym Dembkim, o zbrodnię stanu oskarżonym, str. 64, fol.

— Głos powtórny w obronie ks. Konstantego Dembka o odległe usiłowanie zbrodni stanu oskarżonego. B. m. i r. str. 35, fol.

— Sumaryusz czyli wyciąg z protokołów i akt w sprawie ks. Konstantego Dembka, o zbrodnię stanu oskarżonego, pod sąd sejmowy oddanego, kart 22, fol.

Majewski. Obrona Wojciecha Grzymały, byłego referendarza w radzie stanu, o oddalone usiłowanie spełnienia zbrodni stanu obwinionego, fol. str. 34.

— Wyszczególnienie dowodów, użytych do uzasadnienia obrony za Wojciechem Grzymałą, byłym referendarzem rady rady stanu, o odbyte usiłowanie spełnienia zbrodni stanu obwinionym, fol.

Krzywoszewski Dominik. Obrona za Sewerynem Krzyżanowskim, podpółkownikiem gwardyi, obwinionym o zbrodnię stanu, część I—IV. Warszawa, 1828, w 4ce.

Czynności osób, oddanych pod sąd sejmowy. Dział I. Czynności Seweryna Krzyżanowskiego, podpółk. półku strzelców konnych gwardyi Królestwa polskiego. B. w. m. i r. fol. (Warsz. 1828).

Matuszewski Wincenty. Do najwyższego sądu sejmowego Królestwa

polskiego. Obrona za Franciszkiem Majewskim, kapitanem pólku I ułanów, o zbrodnię stanu obwinionym, str. 39, fol.

— Duplika w sprawie Franciszka Majewskiego, kapitana I pólku ułanów, o zbrodnię stanu obwinionego, str. 33, fol.

— Sumaryusz dokumentów, ze strony Franciszka Majewskiego, o zbrodnię stanu obwinionego w sądzie tutejszym Królestwa polskiego, przez jego obrońcę powołanych, str. 11, fol.

Kostrzycki Michał. Obrona Andrzeja Plichty, obwinionego o odległe usiłowanie zbrodni stanu. Warszawa, 1828, fol.

— Duplika w sprawie przeciwko oskarżonemu Andrzejowi Plichtcie. Warszawa, 1828, str. 18, fol.

— Wyszczególnienie dowodów, na których oskarżonego o zbrodnię stanu Andrzeja Plichty obrona polega. Warszawa, 1828, str. 66, fol.

Tarczewski Marcei. Obrona za Stanisławem hr. Sołtykiem, senatorem kasztelanem Król. polskiego, o zbrodnię stanu oskarżonym. Warszawa, 1828, str. 35, fol.

— Drugi głos obrończy za Stanisławem hr. Sołtykiem, senatorem kasztelanem Król. polskiego, o zbrodnię stanu oskarżonym. Fol. od str. 37 do 63.

Czynności senatora kasztelana hr. Sołtyka Stanisława (sześć aktów procesu sejmowego). Warszawa, 1828, fol. str. 22.

Tarczewski Marcei. Sumaryusz dowodów do obrony Stan. hr. Sołtyka, senatora kasztelana, w sprawie przeciw niemu przed sądem sejmowym toczącej się, które obrońca jego przedstawia z żądaniem, aby na publicznej audyencji sądu sejmowego były odczytane, fol. str. 39.

Grabowski Antoni. Obrona Stanisława Zabłockiego, byłego pólkownika, teraz urzędnika w komisaryacie ubiorczym Król. pols. o współnictwo usiłowania odległego zbrodni stanu obwinionego. Warszawa d. 3 marca 1828, fol. str. 15.

Kozłowski Kajetan. Obrona za JW. Romanem hr. Załuskim, w sądzie sejmowym przedstawiona (Warszawa d. 21 stycznia 1828). Fol. str. 18.

— Duplika ze strony Romana hr. Załuskiego, o należenie do Towarzystwa zakazanego prawem obwinionego. B. w. m. i r. d. 8 kwietnia 1828, fol. str. 14.

— Zbiór pism i dowodów, służących do obrony JW. Rom. hr. Załuskiego, o należenie do Towarzystwa zakazanego, które pod szczególnem nazwiskiem „patryotyczne“ istnieć miało, obwinionego. B. w. m. i r. Warszawa, 1828, str. 6, fol.

Mowa JW. senatora wojewody Piotra Bielińskiego, prezesa sądu sejmowego, przygotowana do sesyi, na której spodziewał się ogłosić wyrok tegoż sądu, znaleziona w papierach jego po zgonie; item: Mowa JW. senatora kasztelana hr. Bnińskiego, miana przy złożeniu zwłok JW. senatora wojewody Piotra hr. Bielińskiego. Rps. Bibl. Jag. 1828, w 4ce, kart 3.

Bieliński hr. Piotr. Głos JW. hr. B. senatora wojewody, prezesa sądu sejmowego Królestwa polskiego na publicznej audyencji sądu sejmowego 10 kwietnia 1828. Warszawa, 1828, w 4ce. Toż po francusku.

Wyrok sądu sejmowego Król. polskiego naprzeciw hr. Sołtykowi, Krzyżanowskiemu, Majewskiemu, Dembkowi, Zabłockiemu, Grzymale, Plichtcie i hr. Załuskiemu, o zbrodnię stanu obwinionym, w roku 1828, w 8ce, str. 214.

— — — Warszawa, 1831.

Wyrok sądu sejmowego z r. 1829, uniewinniający o zbrodnię stanu obwinionych ośmiu obywateli. Warszawa, 1830, druk stereotypowy.

Głos obywatela poznańskiego czyli obywatela z Zabranego kraju (z okazji sądu sejmowego — odpis w rpsie Bibl. Ossol. 544, k. 42—45). Warszawa, 1829, w 8ce.

Bieliński Piotr. Rapport à S. M. l'Empereur et Roi de la part du Président de la Haute Cour Nationale. Varsovie, le 30 Juin 1828. Rps. Bibl.

Ossol. nr. 549, k. 1—14. Inny odpis w Bibl. J. E. hr. Włodz. Dzieduszyckiego. Misc. t. V, str. 31 (przekład polski podaje Mochnecki, Powstanie Narodu polskiego, Paryż 1834, t. I, str. 626—685).

Pawłowski Kalikst. Recepta na robienie octu (satyra na sąd sejmowy). Warszawa, 1829.

Bieńkowski Ant. Rzecz o sędzie sejmowym (druk był zapowiedziany). Warszawa, 1831.

Sąd sejmowy, opowiedziany przez naoczego świadka (przyczynek do dziejów Królestwa kongresowego). Czas r. 1869, nr. 81—138.

— — — Kraków, druk Czasu, 1869, w 8ce, str. 122.

— — — 1827—1829 na przestępców stanu. Urzędowe akta, zebrane staraniem Tad. Bieczńskiego, sekretarza prezydyalnego sądu sejmowego, wydanie J. I. Kraszewskiego, ark. 20. Poznań, drukiem J. I. Kraszewskiego, 1873, w 8ce.

Gurowski Adam. O spisku koronacyjnym. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. III, Paryż, 1833, Aleksander Jagiellończyk, str. 1—4.

Objaśnienie z powodu ogłoszenia wiadomości o związku szkoły podchorążych przez Pamiętnik emigracyi. Nowa Polska, Paryż, 1833, t. I, str. 31—32.

Wysocki Piotr. Wiadomość o tajnem towarzystwie, zawiązanem w celu zmienienia rządu i ustalenia swobód konstytucyi w kraju polskim, oraz działanie wojenne szkoły podchorążych piechoty w nocy z 29 na 30 listopada 1830. Dodat. do Kuryera warszawskiego, r. 1830, nr. 335.

Łaski Aleksander. Uwagi nad początkiem rewolucyi polskiej etc. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. I, Paryż, 1832, Bolesław W. str. 10—12.

List Maur. Mochneckiego do Mich. Hubego z dnia 22 sierpnia 1832. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. I. Paryż, 1832, Mieczysław II, str. 19—23.

Wysocki Piotr. Bericht ueber die Verschwörung in der Unterfährnrichs-Schule, Warschau, 1831.

Sołtyk Roman. O związkach przedrewolucyjnych. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. III, Paryż, 1833, Jan Albert Jagiellończyk, str. 2—5.

— — — O spiskach przedrewolucyjnych, Paryż, 1835.

Geschichte der geheimen Verbindungen in Polen, Leipzig, 1831, w 8ce.

Dokumenty do historyi łóż masonskich w Rosyi. Russ. Starina, 1877, t. XVIII.

D. M. O masonskiej łóży **Sojediennych Sławian** („Jedność Słowiańska“) 1818—1822 g. Russ. Star. 1878, t. 21.

Tableau de la Grande loge Astrée, pour l'an 58, à l'O. (1820—1821) de St. Petersbourg et des loges de sa dépendance.

Manifest z d. 1 czerwca 1826, ustanawiający komisją śledczą dla zbadania sprawy obwinionych o należenie do spisku grudniowego. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1826, str. 103.

Lista osób, oddanych pod sąd za należenie do tajnych związków Towarzystwa północnego, połączonych Słowian, Towarz południowego. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1826, nr. 125.

Ukaz senatu o współnikach spisku, zawiązanego przez Sergjusza Murawiewa Apostoła. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1826, nr. 152, 153.

Raport petersburskiej komisji śledczej, roku 1826 ogłoszony, str. 48 i 20, w dwie kolumny, w 4ce.

— złożony cesarzowi przez najwyższy sąd kryminalny. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1826, nr. 127.

Republikanie rosyjscy (Rozmaiłości). Północ, 1835, nr. 1—14.

Hercen Aleksander. Du développement des idées révolutionnaires en Russie et coup d'oeil sur la Pologne. Paris, 1853, w 8ce.

— (pseudonim: Iskander.) La conspiration russe de 1825, suivie d'une lettre sur l'émancipation des paysans en Russie, par Iskander . . . Londres, S. Tchorzewski, 1858, str. 42, w 8ce.

Ustęp z historii tajnych towarzystw w Rosyji, z zapisków rosyjskiego generała B. P. Czas, 1865, nr. 109—113.

Pypin Obszczestwiennoje dżwienije pri Aleksandrie I. Petersburg, 1871, w 8ce.

Rosyjskie spiski i bunty w XIX stuleciu, cz. I (do r. 1848). Kronika polska, Lwów, 1878.

b) Usposobienie umysłów, objawy opinii publicznej.

Prażmowski Adam. Kazanie na uroczystość ogłoszenia Królestwa polskiego d. 20 czerwca 1815 roku i złożenia przysięgi wierności Najj. Aleksandrowi I Imperatorowi Rosyji, Królowi polskiemu d. 20 czerwca 1815. Warszawa, 1815, w 4ce.

Wawrzecki Tomasz. Mowa, miana w dzień obchodu uroczystości ogłoszenia Kr. polskiego, 20 czerwca 1815. Warszawa, 1815, str. 6 niel. w 4ce.

Węgrzecki Stanisław. Mowa prezydenta miasta Warszawy, miana na powitanie Najj. Aleksandra w czasie jego wjazdu w listopadzie 1815, w 4ce.

— — — pół arkusza na 1 stronie, fol.

— — — wraz z Molskiego: Święto narodowe. Lublin, druk Pruskiego, w 4ce.

Saphirstein Hermann. Mowa w dniu uroczystego obchodu w Lublinie, z okazji ogłoszenia bytu Królestwa, Najj. Aleksandra I Imperatora wszech Rosyji Królem polskim miana 23 lipca 1815 r. Lublin, 1815, w 4ce.

Pieniążek Stanisław. Mowa do obywateli powiatu koziennickiego przez JW. . . . marszałka sejmikowego tegoż powiatu, przy zaprzysiężeniu hołdu Aleksandrowi I Cesarzowi samowładcy Wszech Rosyji, Królowi polskiemu d. 25 lipca 1815 roku, w 4ce, b. m. i r. wyd.

Tarnowski J. hr. O reprezentacyi narodowej. Pamiętnik warszawski, 1815, tom II. Porównaj: Stanisława Węgrzeckiego Uwagi nad tem pismem i Dodatek w tej sprawie Damazego Dzierożyńskiego.

Odgłos od Polki w dowód wdzięczności Aleksandrowi I, w dniu przybycia jego do Warszawy 15 listopada 1815 r., kart 2, w 4ce.

Bogorski Piotr. Polak do współrodaków z okazji przywróconego Królestwa polskiego. Paryż, 1815, str. 11, w 8ce.

Hymn Najj. Cesarzowi i Królowi Aleksandrowi I, śpiewany przez starszych zgromadzenia wyznania mojżeszowego Warszawy dnia 12 list. 1815, fol.

Molski Marcin. Na pożądane przybycie Najj. Aleksandra I, Cesarza wszech Rosyji, Króla polskiego do Warszawy, stolicy Królestwa pols. 1815 r. 2 listopada, w 4ce.

— Święto narodowe z powodu przywrócenia Królestwa polskiego i ogłoszenia zasad konstytucyjnych dnia 20/8 czerwca 1815 roku. Lublin, 1815, w 4ce.

— — — (inne wydanie).

Szachin Franciszek Sokół. Do Najj. Aleksandra I wierno-poddany (wiersz). w 4ce, b. w. m. i r.

Musa latia et lechita, Imperatori totius Russiae laudes decantans (po polsku i łacinie). Varsavia, 1815, w 4ce.

Ode à l'Emper. Alexandre I. sur ses derniers victoires et de la réunion de la Pologne avec son empire (po franc. i hebrajsku), 1815, fol.

Hymn à l'occasion de l'heureuse arrivé de l'Empereur et Roi Alexandre I. entronné par la Commune Israelite de Varsovie, b. w. m. i r., 1815, fol.

Oda do konstytucji Najj. Ces. i Króla polskiego, przez obywatela pol. w Opawie ofiarowana, str. 12, w 8ce.

Wybicki Józef. Listy obywatelskie do Ignacego Węgleńskiego, ministra stanu Królestwa polskiego. Warszawa, 1816, w 8ce.

— — — Pamiętnik warszawski, 1816—1817, tom VI—VIII.

Horodyski Andrzej. Listy obywatelskie do Jana Węgleńskiego, ministra stanu Królestwa polskiego (z Pamiętnika warszawskiego, 1816, tom VI). Warszawa, w 8ce.

Wybicki Józef. Reprezentant . . . do publiczności warszawskiej 18 grudnia 1816 r. W drukarni Gazety warszawskiej, ark. 1, fol.

Potocki Stanisław Kostka. Mowa pogrzebowa Józefa ks. Poniatowskiego, 1816, str. 80, w 8ce (także w Rocznikach Towarzystwa przyj. nauk, tom XI).

Naczelnikowi gubernii, JW. generałmajorowi i kawalerowi **Gizyckiemu**, wdzięczny Wołynianin, 1816 r. 24 sierpnia, w 4ce.

Co znaczą **wyobrażenia** liberalne. Pamiętnik warszawski, 1816, tom IV.

Z okoliczności imienin Aleksandra I dnia 30 sierpnia (modlitwa prozą), 1816, kart 2, w 4ce.

Zebrowski Donat S. J. Oratio de magnanimitate Alexandri I. Poloniae, typ. acad. 1816, w 8ce.

Ad **Alexandrum**, Rossiarum Imperatorem Poloniaeque Regem, terras suas in visentem Scholae piae (wiersz). Varsoviae spt. 1816, k. 1, fol.

— 30 Aug. v. s. 1816 (wiersz), kart 2, w 4ce.

Aleksandrowi etc. głuchoniemi Instytutu warszawskiego (wiersz), kart 2, w 4ce.

Danklied dem allerd. **Alexander I.** gesungen von den Vorstehern der Gemeinde Mosaischen Glaubens zu Warschau, den 12 Novemb. 1815, (po hebrajsku, niemiecku, polsku i franc.). fol.

Orationes in laudem Alexandri I, in Acad. Polocensi pronunciatæ. Polock, 1816, w 8ce.

Caroli Teod. X. Ad Alexandrum Imp. tot. Russiae, Regem Poloniae, die 30 m. Augusti v. s. 1816, k. 2, w 4ce.

Petri Karol. Hymne an Alexander I. Warschau, 1816, w 8ce.

Mazurkiewicz Andrzej. Mowa . . . marszałka przy zagajeniu sejmiku gminnego w mieście obwodowym Janowie, miana dnia 28 listopada 1817 roku. Lublin.

S. T. Pieśń na rocznicę urodzin Aleksandra I, Cara wszech Rossyi i Króla Polski, napisana w r. 1816 dnia 12 grudnia przez . . . Wilno, drukiem Józefa Zawadzkiego, 1817, 1 arkusz, w 4ce.

Głzycki. Głos przy otwarciu wyborów obywatelskich gubernii wołyńskiej, d. 22 lipca 1817 miana, w 4ce.

Jasiński X. P. T. Mowa, na zgromadzeniu gminnym powiatów piotrkowskiego i radomskiego w województwie kaliskim d. 29 grudnia 1817 r. miana przez . . . B. w. r. (1817), str. 7, w 4ce.

Sobolewski, *minister sekretarz stanu, do namiestnika o wyborze w. ks. Konstantego, przez mieszkańców Pragi na posła do sejmu. Komunikuje wolę cesarza Aleksandra, zgadzającego się na ten wybór. (Moskwa d. 16 grudnia 1817 r.). Rps. Bibl. Ossol. nr. 509, k. 54—55.*

Medal srebrny, wybity z powodu przyjazdu Aleksandra I do Warszawy w r. 1818. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 35.

Nabożeństwo żałobne po śmierci generała Dąbrowskiego. Mowa generała Kosseckiego i kasztelana Grzymały. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1818, nr. 49.

Dąbrowski Jan Henryk. Obchód pogrzebowy. Gazeta warszawska, 1818, nr. 49 i 50.

Macharzyński. Głos Polaka i rolnika województwa sandomierskiego, przed sejmem nadchodzącym w miesiącu styczniu r. 1818 napisany, str. 15, w 4ce.

Prażmowski Adam. Kazanie przy otwarciu sejmu Królestwa polskiego r. 1818. Warszawa, w 8ce.

Szaniawski X. Prośba przyszłych żon mieszkańców Polski do prawodawców w Królestwie polskiem. Pamiętnik warszawski, 1818, tom XII.

Osiński Ludwik. Oda na powrót wojska do stolicy. Pszczółka krakows., 1819, tom I, nr. 14.

Miłość ojczyzny. Tryolet J. K. Tamże, nr. 18.

Potocki Stanisław Kostka. Podróż do Ciemnogrodu, przez autora Świszka krytycznego, tom I—IV. Tom I, str. XIII, 249 i k. 2; t. II, str. 225 i k. 2; tom III, str. 208 i k. 2; tom IV, str. 227 i k. 2. Warszawa, N. Glücksberg, 1820, w 12ce.

Recenzja Podróży do Ciemnogrodu, przez autora Świszka (Potockiego Stan.) napisanej, przez W. Pamiętnik warszawski, 1820, tom XVIII. Porównaj: Uwagi nad temże dziełem przez E. Z. Pamiętnik warszawski, 1820, tom XVIII.

Szaniawski Fran. Ksaw. Kazanie, przy zaczęciu sejmu głównego Królestwa polskiego dnia 13 września 1820 roku omówione przez Warszawa, kart 8, w 8ce.

Molski Marcin. Na dzień imienin Aleksandra I. 1820.

Gurcho. Wyciąg pierwszy z Dziennika podróży Pielgrzyma nadwiślańskiego (usposobienie dla Aleksandra Igo). Astrea, t. I, 1821, dodatek str. V—VI.

Grzymała) Fr. Listy obywatelskie (usposobienie w kraju). Astrea, 1821, tom I, str. 207—210.

G. X. Montezum do Korteza. Naśladowanie z La-Harpa (charakterystyczne). Astrea, 1821, tom I, str 243.

Heroida. Annibal do Flaminiusza, naśladowana z La-Harpa (charakteryst.). Astrea, 1821, tom I, str. 78.

Niemcewicz J. U. Bajka: Geś i bociany. Astrea, 1821, tom I, str. 61.

Tymowski K. Wiosna, wiersz (charakterystyczne). Astrea, 1821, tom I, str. 64.

Molski Marcin. Na dzień imienin Najj. Cesarza wszech Rossyi, Króla polskiego. Warszawa, 30 sierpnia (11/IX), 1821.

Wierzbowski Michał ks. Kazanie z powodu przeniesienia kości Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego królów polskich, pochowanych w kościele katedralnym plockim i położenia pomnika tymże królom przez J. W. A. M. Prażmowskiego, bisk. dycezyi plockiej, senatora król. Płock, 12/IX, 1825. Warszawa, 1825, str. 23, w 8ce.

Żyliński Wacław Kazanie, miane w czasie żałobnego nabożeństwa za duszę ś. p. Najj. Monarchy samowładnego całą Rosyją, Króla pols. Aleksandra I. Mińsk, 1825, str. niel. 7.

Wybór w. ks. Konstantego jako posła na sejm, przez mieszkańców przedmieścia Pragi. Gazeta korespondenta warsz. i zagranicznego. 1826, nr. 82.

Wypiski (kratkija), sobrannyja iż niektórych pisatielej w Polsce obuczyszczawo sia junoszestwa rosyjskomu jazyku. Połock, 1826, str. 71, w 8ce.

— (krótko) zebrane z niektórych pisarzów w Polsce oburzającej się młodzieży przeciw rosyjskiemu językowi. Połock, druk Jezuitów, 1826, str. 71.

Programa obchodu żałobnego po ś. p. Aleksandrze I, w d. 4 kwietnia 1826 r. odbyć się mającego (przedrukowane także w pismach współczesnych). Warszawa, 1826, str. 22, fol.

Marcinowski Antoni. Opisanie żałobnego obchodu po wiekopomnej pamięci Najj. Cesarzu Aleksandrze I, Królu pols. odbytego w Warszawie w kwietniu r. 1826, fol.

Komitet, wyznaczony do urządzenia obchodu żałobnego po wiekopomnej pamięci Najj. Cesarza Aleksandrze I, stosownie do otrzymanych rozkazów od wyższej władzy następujące wydaje programa. Warszawa, 29 marca 1826, str. 15, w 4ce.

Odezwa do izby poselskiej względem pomnika dla Aleks. I. Warszawa, fol. — do senatu pols. etc. Tamże, fol.

Diehl Karol ks. Kazanie na obchód żałobny po zgonie Aleksandra I etc. w kościele ewangelicko-reformowanym dnia 6 kwietnia 1826. Warszawa.

Sakowicz Korwin Justyn ks. Kazanie o obowiązkach ku cesarzowi na niedzielę 22 po Świątkach, dnia 7 listopada r. 1826 miane przez alterystę w kościele altaryi, w gubernii wileńskiej, powiecie oszmiańskim, Dobzyszkach. Wilno, w drukarni dyecezyjalnej u XX. Misyonarzów przy kościele św. Kazimierza, 1828, str. 20, w 8ce.

Karge J. P. Gedächtniss Predigt auf den Tod Sr. Maj. Alexander I. Kaiser von Russland etc. Warschau, 1826, w 8ce.

Jaskólski Feliks L. Wiersz na zgon wiecznej pamięci Najj. Aleksandra I, Cesarza wszech Rosyyi, Króla polskiego etc. przez sierżanta starszego w półku 7 piechoty liniowej polskiego wojska, w dzień obchodu pogrzebowego. Warszawa, 1826, w 4ce.

Bratkowski Stanisław. Elegia na zgon w. p. Aleksandra I, Cesarza Rosyi. Warszawa, 1826, w 8ce.

Kurzewski Józef K. Wiersz na zgon wiekopomnej pamiętki Najj. Aleksandra I, Cesarza wszech Rosyyi, Króla polskiego napisany przez Kraków, druk. Uniw., str. VIII, w 4ce.

Zatorski Franciszek. Elegia w czasie pogrzebu na zgon Najj. Aleksandra I. B. r. i m. dr., w 4ce.

Oda na śmierć Aleksandra I. Wilno, 1826, w 8ce.

Meizner Józef. Elegia na zgon wiekopomnej pamięci Aleksandra I, cesarza wszech Rosyyi, króla polskiego etc. Warszawa, 1826, w 4ce.

Pobudkiewicz Fr. Ksaw. Wiersz z okoliczności zgonu wiekop. Aleksandra I. c. w. Rosyyi, króla polskiego w r. 1826, w 4ce.

Rajszel Ludwik Edward. Elegia na zgon wiekopomnej pamięci Aleksandra I, cesarza wszech Rosyi, króla polskiego, itd. przez podoficera półku 4go piechoty liniowej wojsk pol-

skich. Warszawa, nakład Nowoleckiego, 1826, w 4ce, str. 15.

Felcerowski Ksawery. Po zgonie Aleksandra I, wspomnienie Polaka przez żołnierza 3go półku huzarów (wiersz). Warszawa, 1826, w 4ce, str. 8.

Felichenfeld Lvevy S. Elegia na zgon wiekopomnej pamięci Aleksandra I. Warszawa, 1826, w 4ce.

Dubiecki. In obitum Alexandri Imp. Rossiae, Regis Poloniae. Kraków, 1826, w 8ce.

Soliwa C. Messe funèbre pour le service du feu S. M. Alexandre I. Varsovie, 1826, w 4ce.

Gesang bei dem Trauer-Gottesdienste zum Gedächtniss S. M. Alexander I in der evang. Kirche zu Płock. Po polsku i niem. Płock, 1826, w 8ce.

Hołd błogosławionym ceniom wiekopomnej pamięci Aleksandra I. Płock, 1827, w 8ce.

Witowski Gerard Maurycy. Opisanie obchodu żałobnego po Aleksandrze I, w Warszawie w dniach 7, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 23 kwietnia 1826 r. uroczyscie odbytego. Warszawa, 1828, w 12ce, str. 116.

Elegia na zgon wiekopomnej pamięci Najj. Cesarzowej Maryi Teodorówny, matki Najj. Cesarza wszech Rosyyi Króla pols. i wielkich księżąt Konstantyna cesarzewicza i Michała. Warszawa, 1828, w 4ce.

Obrzęd koronacyi Najj. Mikołaja I. Cesarza wszech Rosyyi, Króla polskiego w stolicy królestwa w Warszawie. Warszawa, 1829, str. 14, fol.

Andraszek Edm. Ode (po łac. na dzień koron. ces. Mikołaja I). Varsov. 1829.

Uczucia pewnego obywatela w dniu koronacyi Mikołaja I. Warszawa, 1829, w 4ce.

Hymn do Boga z powodu uroczysci koronacyjnej 24 maja 1829, w 4ce.

Rajszel Lud. Edward. Wiersz na przybycie Najj. Mikołaja I. Cesarza wszech Rosyyi, Króla polskiego, Najj. Aleksandry Cesarzowej, Królowej i JCK. w księcia Aleksandra, następcy tronu do stolicy Królestwa polskiego dnia 17

maja 1829 r. (wiersz ten ofiarował cesarzowi, za co otrzymał brylantowy pierścień).

— Wiersz z powodu koronacji Najj. Mikołaja I, Cesarza Rossyi, Króla polskiego, d. 24 maja 1829, szczęśliwie odbyte w Warszawie. Warszawa. 1829.

Opis żałobnego obchodu po w. p. Aleksandrze I, w Warszawie w dniach 7, 9, 10, 11, 12, 17, 19, 23 kwietnia 1826 r. uroczyste odbytego. Warszawa, 1829, str. 14 niel. 18, XXIV.

— Toż po franc.

Lauber Karol. Mowa przy obchodzie żałobnym po Najj. Cesarzu wszech Rossyi i Królu polskim Aleksandrze I, miana w kościele ewangelicko-augsburgskim przez . . . radcę konsystorza i pastora pierwszego przy tymże kościele w Warszawie, d. 23 kwietnia 1826 r. Warszawa, dr. N. Glücksberga, 1829, w 4ce.

Sowiński Jan. Śpiewy . . . o kampanii tureckiej, odbytej w roku 1829. Warszawa, druk P. Baryckiego, 1830, str. 10, w 4ce.

O wpływie wojny turecko-rossyjskiej na usposobienie umysłów w Polsce w art. p. t. „Turcyja po wojnach polskich“. Przegląd poznański, 1848, tom VI, str. 408—426.

Ulanowski Józef. Wiersz z powodu śmierci Jana Pawła Woronicza, prymasa Król. pols. przez Warszawa, b. w. drukar. 1830, w 4ce, kart 2.

Maj trzeci (wiersz). Warszawa, 1830, w 8ce.

Prażmowski Adam. Kazanie, miane przed zaczęciem sejmu dnia 28 maja 1830 r. Warszawa, 1830, w 8ce.

Wiersz z powdu odbytego sejmu Królestwa za panowania Mikołaja przez A. Podlasianina. Warszawa, 1830, w 4ce, str. 11.

Gierdwiłło M. (ksiądz). Mowa w czasie sejmików guberskich pod laską J. O. X. Czetwertyńskiego, marszałka gubernii grodzieńskiej, radcy stanu i kawalera, miana przez . . . podproboszcza grodzieńskiego dnia 10 lutego 1830. Grodno, druk Zymela, 1830, w 8ce, str. 20.

S. F. Wiersz poświęcony JWnemu Feldmarszałkowi generałowi hrabi Dybiczowi Zabałkańskiemu, wielkich orderów kawalerowi i walecznym wojskom rossyjskim, będącym pod jego dowództwem w wojnie tureckiej przez . . . Warszawa, druk J. Wróblewskiego, 1830, 1 arkusz, w 4ce.

Chamski T. Wiersz na przybycie do stolicy Mikołaja I. cesarza i króla. Warszawa, 1830, str. 7, w 4ce.

Zbiór wierszy rozmaitych, tu i ówdzie z dopiskami J. Muczkowskiego (na str. 1: „Śmierć księcia namiestnika“; str. 7: „Pałac Krasińskich, w którym się sąd sejmowy odbywał, do Wincentego hr. Krasińskiego, generała jazdy, senatora, wojewody, członka tegoż sądu w r. 1828“; str. 9: „Ojczyzna do tegoż“; str. 13: „Kłótnia między Zamojskim i Krasińskim, przez D. K.“; str. 15: „Improwizacja Wiernikowskiego na pożegnanie Krynickiemu, r. 1823“. Rps. Bibl. Jag. 2815 (kod. pap. z w. XIX różnemi pisany rękami, w 4ce, str. 20).

Węzyk Franciszek. Poezye z pośmiertnych rękopisów (wiersze okolicznościowe z lat 1815—1831). Kraków, 1878, tom III.

Ob. broszury polityczne z lat 1815—1830.

II. Od dnia 29 listopada 1830 r. do upadku powstania.

1. Wybuch powstania (historja pierwszego tygodnia rewolucyi).

Wysocki Piotr. Wiadomość o tajemnym towarzystwie, zawiązaniem w celu zmienienia rządu i ustalenia swobód konstytucyi w kraju polskim, oraz działanie wojenne szkoły podchorążych piechoty w nocy z d. 29 na 30 listopada 1830. Dodat. do Kur. warszawskiego 1830, nr. 335.

Nieszokoć Wincenty. Szkoła bombardyerów w nocy 29 listopada, czyli odpowiedź . . . kapitana artylerji na zarzuty mu poczynione w historyi Spa-

ziera o rewolucyi polskiej. Mont-de-Marsan, 1834, w 8ce, str. 23.

Goszczyński Seweryn. Noc Belwederska, cz. I i II, 16ka, str. 47 i 68, (część 58 i 59 Biblioteki ludowej pols.). Paryż, księg. Luxemb. b. w. r. (1870).

Noc Belwederska. Z pamiętników wyższego oficera. Dziennik liter. 1869 nr. 34 i 35.

— 29 listopada. Gazeta narodowa, 1880, nr. 277.

Podczaszyński Michał. La nuit du 29 Novembre 1830 à Varsovie, dédiée aux Elèves de l'école polytechnique par J. Straszewicz, ornée de 15 portraits. Paris, 1835, w 8ce, str. 40, rycin 8.

Zamojski Wład. Pamiętnik, posłużyć mający do historii pierwszych dni powstania Polski 1830 roku, przez oficera sztabu polskiego tłómaczony z rękopisu francuskiego, spisany w listopadzie 1831 r. w górach Karpackich. Roczniki Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, tom IV, rok 1866.

— — — Poznań, 1866, k. niel. 2, str. 49.

Lelewel Joachim. Delegowani w Wierzbnie dnia 2 grudnia 1832 (tak, zamiast 1830) roku, książę Adam Czartoryski, książę Lubecki minister skarbu, Joachim Lelewel i Władysław Ostrowski posłowie, wyznaczeni z rady administracyjnej do umawiania konwencji z wielkim księciem Konstantym, wypartym z Warszawy z swoim wojskiem rossyjskiem. Napisał Joachim Lelewel, jako dokument historyczny ogłosił drukiem Stanisław Bratkowski. Awenion, dr. wdowy Gichard ainé, 1832, w 8ce, str. 16.

— — Scènes politiques de la révolution polonaise (Entrevue diplomatique à Wierzbna). Polacy we Francyi. Tygodnik Avenionński, 1832, zesz. 3—5.

Wolicki Jan Nep. Relation d'une entrevue, qui a eu lieu entre S. A. le G. Duc Czarewitsch et . . . le 5 et 6 Décembre 1830. Paris, 1832, w 8ce, str. 19.

— — Przejzd polskago deputata k'Csarewiczu Konstantinu Pawłowiczu, 5 i 6 dekabryja 1830 g. Russ Star., 1878,

tom 21 (tłómaczył z francuskiego N. P. Barysznikow; tytuł francuskiego rękopisu: Relation d'une entrevue qui a eu lieu entre S. A. J. Le Grand Duc Czarewitsch et Wolicki le 5 et le 6 Décembre 1830).

Konstantin Pawłowicz (cesarewicz) w Wierzbnie 20 nojabryja (2 grudnia) 1830 g. Tłómaczenie z relacyi Lelewela. Russ. Star. 1878, t. 22.

Cesarewicz Konstanty Pawłowicz w Wierzbnie 20 nojabria 1830 r. Razkaz oczwidca. Russkaja Starina, 1878, t. 22.

Hoffmann Karol Boromeusz Aleks. Wielki tydzień Polaków, czyli opis pamiętnych wypadków w Warszawie od d. 29 listopada do 5 grudnia 1830 r. Warszawa, 6 grudnia 1830 r. str. 86, w 8ce.

— Polens Befreiungs-Woche, oder Beschreibung der merkwürdigen Begebnisse in Warschau, während der ersten 8 Tage der Revolution. Warschau, 1831, w 8ce, str. 108.

— Die grosse Woche der Polen oder merkwürdige Begebenheiten in Warschau vom 29 November bis zum 5 Dezember 1830. Aus dem Polnischen übersetzt. Leipzig, Brockhaus, 1831, w 8ce, 4 ark.

— Polens Befreiungswoche, oder Beschreibung der Ereignisse in Warschau vom 29 November bis zum 5 December 1830. Nebst Manifest des Reichstages des Königreichs Polen mit einem litogr. Brustbild des Jos. Chłopicki Dictator. Leipzig, allgemeine Niederländische Buchhandlung, Anton Peeters, 1831, w 8ce, str. 95.

— La grande Semaine des Polonais, ou histoire de ses mémorables journées de la Révolution de Varsovie, traduit du polonais par un Polonais (Ladisl. Plater). Paris, 1831, w 8ce, str. 47.

— Polens Befrietsa-Veccka eller händelserna in Warschau fran den 29 Nov. titl. den 5 Dec. 1830. Öfversätt. från Tyskan. Stokholm, 1831, w 8ce.

Łaski Aleksander. Uwagi nad początkiem rewolucyi polskiej etc. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. I, Paryż, 1832, Bolesław W., str. 10—12.

Ausführlicher Bericht über den Aufstand in Warschau 1830, w 8ce.

— — — 1831, w 8ce.

2. Rząd.

Protokoły posiedzeń rady administracyjnej, wydziału wykonawczego tejeże rady i rządu tymczasowego w Warszawie, od 30 listopada do 5 grudnia 1830 roku. Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu. Rok 1870—1872, str. 427.

— — — Poznań, Żupański, 1872, w 8ce, str. 35.

— *posiedzeń rady administracyjnej i wydz. wykonawczego rady od 1 grudnia 1830, spisywane przez mecenasa Aleks. Krysińskiego, później sekretarza generalnego Dyktatury. Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans), 1 tom, fol.*

Rząd narodowy 1831 r. Pisma różne wewnętrzne, 8 tomów. W zbiorach XX. Czartoryskich w Paryżu.

Uchwały i ważne dokumenta (od 22 stycznia do 23 września 1831). 1 plika in fol. Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans).

Papiery, odnoszące się do 1831 r. po członku rządu narodowego Stanisławie Barzykowskim. W zbiorach XX. Czartoryskich w Paryżu.

Listy X. Adama Czartoryskiego do generała Skrzyneckiego 1831. 2 tomy. Rps. Archiwum XX. Czartoryskich w Krakowie.

Uchwała rady administracyjnej dnia 1 grudnia. Warszawa, 1830, fol. pół ark.

Odezwa rady administracyjnej do Polaków 2go grudnia. Warszawa, 1830, fol.

Postanowienie rady administracyjnej o strażach i t. d. Warszawa, d. 2 grudnia, 1830, półark. fol

Rada administracyjna Król. polskiego z grudnia 1830. Ustawy o strażach bezpieczeństwa w miastach. Warszawa, fol.

Odezwa rządu tymczasowego do Polaków 3 grudnia. Warszawa, 1830, fol.

Niemcewicz Julian Ursyn. Wiadomość o ogłoszeniu się generała Chłopińskiego dyktatorem. Kronika emigracji polskiej, t. V, str. 305—312.

Chłopiński Grzeg. Józef. Odezwa dyktatora do rodaków d. 6 grudnia. Warszawa, 1830, fol.

— — — 19 grudnia. Warszawa, t. r.

Uniwersał dyktatora, zwołujący dwie izby (plakat). Warszawa, 1830, fol.

— rządu tymczasowego na sejm 1830 (plakat). Warszawa, 1830, fol.

Uwiedomienie rządu tymczasowego 19 grudnia. Warszawa, 1830, fol. pół ark.

Wodziński K. E. O misji pana Chrościckowskiego w Litwie. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracji, cz. II, Bolesław V, str. 5—6.

Raport komisji rządowej wyznań religijnych i oświecenia publicznego, na styczniowe roku 1831 posiedzenie sejmowe wygotowany (podpisał zastępca ministra prezyd. Lelewel Joachim). Warszawa, 1831, str. 12, w 8ce.

Okólnik do władz cywilnych i wojskowych dnia 24 lutego 1831 (podpisany generał Klicki). Warszawa, w 4ce.

Stempowski Leon. O panu Chrościckowskim, dyplomatycznym agencie na Podolu, Wołyniu i Ukrainie. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracji, cz. II, Paryż, 1832, Kazimierz II, str. 2 i 3.

Odezwy do narodu (dotyczące pożyczki rządu narodowego w ilości 60,000.000), z 14 i 24 czerwca 1831. Warszawa, 1831, w 4ce.

Chelmiński Wincenty. Skrzynecki na radzie wojennej z deputacją sejmową i rządem. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracji, cz. III, Paryż, r. 1833, Kazimierz II Jagiellończyk, str. 5—7.

Zwierkowski Walenty. Misya . . . od rządu narodowego do obozu d. 15 sierpnia 1831. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracji, cz. III, Paryż, 1833, Władysław III Warneńczyk, str. 6—8

Nabielał Ludwik. Trois jours du regne de cidevant général en chef Hen. Dembiński. Paris, 1832, w 8ce.

Raport komitetu, do przejrzenia papierów policji tajnej ustanowionego. Warszawa, 1831, w druk. stereotyp. (Członkowie: Karol i Michał Hubowie, Cieszkowski, Rudnicki, Kojśiewicz, Cyprysiński, Gutkowski, Bogumił Malcz, Jan Chryzostom Słowianowski, Józefowicz, Werbusz). Str. 46, w 8ce.

— — — inne wyd. tamże, 1831, str. 28, w 8ce.

Sprawozdanie rady najwyższej narodowej na sejm roku 1831 z wydziału skarbowego, wraz z budżetem i raportem objaśniającym komisji rządowej przychodów i skarbu (podpis zastępca ministra Jelski, zastępca dyrektora jeneralnego Hilary Ostrowski). Str. 18, i kart. 3, fol.

Budżet jeneralny przychodów i wydatków Król. pols. na drugie półrocie 1831 r. str. 6 i ark. 4, fol.

Usprawiedliwienie postępowania Alojzego Biernackiego jako ministra przychodów i skarbu. Warszawa, 1831, w 8ce.

Komisya rządowa spraw wewn. duchown. i ośw. publ. (urządzenie szkół parafialnych). Warszawa, 1831, str. 31, fol.

Nouvelles de Pologne (obejmuje: Circulaire du gouvernement national; Lettre du Général Alex. Roźniecki au Skrzynecki). Paris, 1831, str. 25, w 8ce.

Krukowiecki Jan. Gubernator do mieszkańców miasta stołecz. Warszawy 16 sierpnia 1831. Warszawa, 1831, 1/2 ark. fol.

— Zdanie sprawy z urzędowania b. prezesa rządu narod. Warszawa, 1831, fol.

Zwierkowski Walenty. Działania wodza, parlamentarzy, rad wojennych, prezesa rządu i sejmu, od 8 września do listopada 1831 roku. Paryż, 1843, str. 128, w 8ce.

Chełmiński Winc. i Wał. Zwierkowski. Objaśnienia na urzędowych dowodach oparte, dotyczące się przywłaszczenia władzy prezesa rządu narod. przez jen. Rybińskiego. Paryż, 1843, w 8ce, (recenzja w piśmie „Demokrata polski“ t. V, cz. III, str. 187—188;

odpowieź tamże, t. V, cz. IV, str. 230—231).

Morawski Teodor. Odpowiedź... na odpowiedź pp. Chełmiickiemu i Zwierkowskiemu, ogłoszoną przez p. F. D. Chotomskiego. Paryż, 1843, str. 23, w 8ce (o ostatnich działaniach rządu we wrześniu r. 1831).

Odezwa rządu narodowego, wydana w Osieku, na granicy W. Ks. Poznańskiego, z dnia 26 września 1831. Dziennik polski r. 1880, nr. 264.

Dzieło, *tyczące się zgromadzenia gminnego okręgu sieradzkiego 27 czerwca 1831, odprawionego. Rps. Archiwum XX. Czartoryskich w Krakowie.*

O ostatnich działaniach rządu zob. w rubryce „Upadek powstania“.

3. Sejm.

Protokół posiedzeń izby poselskiej Królestwa polskiego, w dniach 18 i 20 grudnia 1830 r. odbytych. Warszawa, 1830, str. 91, w 8ce.

Protokoły sesyj sejmowych (od 18 grudnia 1830 do 23 września 1831 r. w Płocku). *Papiery fol. nieoprawne, mogące tworzyć w oprawie 12 do 14 grubych tomów. Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans).*

Akta izby poselskiej, obejmujące alegata do protokołów, 4 pliki fol. (od stycznia do kwietnia 1831). *Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans).*

Zbiór uchwał sejmu roku 1831 (obejmuje ustawy po dzień 9 marca 1831). Warszawa, 1831, 2 kart. niel., str. 48, w 8ce.

— — — (obejmuje w sobie ustawy po dzień 16 lipca 1831). Warszawa, 1831, 3 k. niel. str. 124 w 8ce.

Zwierkowski Walenty. Dalszy ciąg zbioru uchwał sejmu polskiego z r. 1831, które dotąd razem drukiem nie były ogłoszone. Paryż, 1833, str. 8, w 8ce.

Zbiór uchwał, przez sejm Królestwa polskiego od 22 stycznia do 7 lipca

1831 roku postanowionych. 1 plika fol. Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans).

— *ustaw na sejmie 1831 uchwalonych (do użytku komisji skarbowej). 1 plika fol. Rps. Biblioteki pols. w Paryżu (6. Quai d'Orléans).*

Akta delegacyi sejmowej, wyprawionej do obozu wielkiej armii uchwałą izb połączonych dnia 9 sierpnia 1831 roku. 1 plika fol. Rps. Biblioteki pols. w Paryżu (6. Quai d'Orléans).

Listy obecności sejmowe, oraz rozmaite papiery rządowe, podawane do sejmku bruliony, tudzież druki różne i mapy 1831 r. 5 plik fol. Rps. Biblioteki pols. w Paryżu (6. Quai d'Orléans).

Wydatki na kancelaryą izby poselskiej, 1 plika fol. Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans).

Niektóre dokumenta z senatu (od 15 czerwca do 7 sierpnia 1831). 1 plika fol. (6. Quai d'Orléans).

Krysiński Dominik. Głos pierwszy byłego deputowanego warszawskiego d. 11 grudnia 1830 roku. Warszawa, w 4ce.

— Głos drugi i t. d. d. 16 grudnia 1830 r., b. w. m. i r. w 4ce.

— Głos trzeci d. 11 grudnia 1830 roku, bez osobnego tytułu (obejmuje: Niektóre uwagi nad ministers. skarbowem J. O. księcia Lubckiego), w 4ce.

— Głosy byłego deputowanego warszaw. 1830 i 1831 r., (tytuł dorobiony do luźno wydawanych Głosów. Te są: Głos pierwszy, str. 7. Głos drugi i dodatek, str. 12 i 7. Głos trzeci str. 27. Niektóre uwagi str. 8) w 4ce.

— Niektóre uwagi nad temi posiedzeniami izby poselskiej, które się dyskusją projektu o rządzie zajmowały przez b. deputowanego na sejm. Warszawa, 1831, b. w. m. i r. w 4ce.

Manifest obudwóch izb sejmów Królestwa polskiego, uchwalony na wielkopomnem posiedzeniu z d. 20 grudnia 1830 r. Warszawa, str. 8, w 4ce.

— — — Paryż, 1831, w 8ce.

Manifeste du peuple polonais, sanctioné à la séance du 20 Décembre 1830 par les deux Chambres de la Diète du Royaume de Pologne. Paris, 1831, w 8ce.

— — — Paris, 1835.

Manifest beider Reichstags - Kammern des Königreichs Polen, beschlossenen am 20 December 1830, w 4ce.

Manifesto of the polish nation to Europe, voted by the diet of Poland, on the 20th of December 1830, translated from the original polish with the names of the members of both committees appointed by the diet to draw up, and report on, this national manifesto, and address the polish refugees en France to the British House of Commons, dated 29th May 1832. London, 1832, str. 23, w 8ce.

Niemcewicz Wincenty. Głos zastępcy ministra spraw wewnętrznych i policyi, miany w izbach połączonych na sesji 24 stycznia 1831 r. Warszawa, w 8ce.

Dzień 25 stycznia 1831 (detronizacya Mikołaja). Kronika emigracyi pols., Paryż, 1834, tom II, str. 374 do 381.

Adres Litwinów do sejmku polskiego dnia 3 lutego (wraz z odpowiedzią). Warszawa, 1831, w 8ce.

Zdanie sprawy przez braci zjednoczonych z tego, co w celu oswobodzenia Litwy, Wołynia, Podola i Ukrainy działano. Warszawa, 1831, w 16ce.

Sprawa włościańska na sejmie w r. 1831. Kronika emigracyi polskiej, 1835. Paryż, tom III, str. 74—76.

Morawski Teodor. Sur les intentions de la dernière révolution polonaise à l'égard des paysans. Extrait de la Tribune du 24 Juin. Paris, 1832, str. 8, w 8ce.

Nakwaski Mirosław H. Sprawa włościańska na sejmie 1831 r. Paryż, 1859, str. 16.

Sprawa włościańska w sejmie 1831. Pismo, którego umieszczenie w dzienniku: „Wiadomości polskie“ w Paryżu wychodzącem, odmówionem zostało. Paryż, druk L. Martinet, w księgarni polskiej, 1859, str. 16, w 8ce.

Uwagi nad stanem włościan polskich, przyczynami ich ubóstwa i sposobami, jakimiby stan ich mógł zostać zmienionym w skatku projektu przed sejm wniesionego, względem zamiany w dobrach narodowych robocizn na czynsze w gotowiznę dnia 18 kwietnia 1831 r. (na końcu podpisany J. G. radca Ob. W. M.), str. 4, w 8ce.

Romanowicz T. Sprawa włościańska w r. 1831. Dziennik literacki, 1866, nr. 27—40.

Ein wichtiges **Aktenstück** für die polnische Revolutionsgeschichte (Parlaments-Verhandlung 28 Juni). Lipsk, 1832, fol.

Memoryał generała Prądzyńskiego, podany do sejmu 27 lipca 1831 r. Dziennik literacki, 1860, nr. 56—57.

Die **Verhandlungen** des polnischen Reichstages von der Bestürmung Warschaws bis zur letzten Sitzung (7—23 Sept.), aus den ungedruckten poln. Protocollen übersetzt, Stuttgart und Tübingen, Cotta, 1832, str. 144, w 8ce.

Odezwa izb sejmowych do wojska narodowego polskiego, w Modlinie ogłoszona. Bard nadwiślański (Avignon), r. 1832, dodatek do pierwszego kwartału.

Lista posłów i deputowanych na posiedzeniu izb dnia mca (sic) r. 1831. Drukowana w Zakrocymiu, fol.

Gwiazda wytrwałości (order, ustanowiony uchwałą obydwóch izb z dnia 18 września 1831 r.) M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi. Paryż, 1832, Leszek, część I, str. 12—15.

4. Stroonictwa.

Ustawy Towarzystwa patryotycznego. Warszawa, 1831, str. 14, w 8ce.

Uwiedomienie Towarzystwa patryotycznego o posiedzeniu uroczystem. Warszawa, 1831, w 4ce.

Bronikowski Ksawery. Sprostowanie niektórych szczegółów, tyczących się klubu patryotycznego w Warszawie. Kronika emigracyi pols. Paryż, 1834, tom III, str. 307—317.

O właściwym znaczeniu t. z w. **Honoratki**. Demokrata pols. tom V, str. 134—135.

Fakoya dyplomatyczna pod eskortą Ramoriny. Demokrata polski, t. VII, cz. I.

— pretoryańska pod eskortą Rybińskiego. Demokrata polski, t. VIII, cz. I.

5. Usposobienie umysłów, objawy opinii publicznej.

Spiew powstańca polskiego, na nutę gilotyny. Warszawa, 1830, w 8ce.

Spiewy: Dalej bracia, dalej żwa-wo etc. Już kres cierpień naszych wyszedł etc. (Warszawa, 1830), w 4ce, 1 karta.

Tomaszewicz Julian. Gwardzista narodowy (wiersz). B. w. m. i dr. Warszawa, 1830, w 4ce.

Wiersz na dzień 3 grudnia 1830, w 4ce, 1 karta.

Tomaszewicz Jul. Krakus (wiersz). Warszawa, 1830, w 8ce.

— Wiwat szkoła podchorążych (śpiew). Warszawa, 1830, w 4ce.

Tugendhold Jakób. Dumania Izraelity na warcie w pierwszych dniach grudnia 1830 roku. Warszawa, 1831, w 8ce, str. 12.

Ulanowski Józef. Hymn mazowiecki na cześć ojczyzny i dyktatora. Warszawa, 1830, w 8ce, str. 4.

Godlewski Michał Gozdawa. Przekleństwo na Pelikana (Warszawa, 1830), w 8ce.

Cześć młodzieży polskiej (wiersz). Warszawa, 1830, w 4ce.

Karpiński Franc. Wiersz o powinnościach obywatela, przedrukowany kosztem E. S. i ofiarowany młodzieży polskiej r. 1830. Kraków, druk. St. Gieszkowskiego, w 4ce, str. 4.

W. S. Do Boga **modlitwa** o zwycięstwo. (Warszawa) 1830, w 8ce, k. 1.

Gaszyński Konstanty. Warszawianka (wiersz). Warszawa, 1830, w 8ce.

Warszawa. Oda na cześć obrońców Warszawy. Warszawa, 1830, w 8ce.

Oda do zgody na sejm 18 grudnia 1830 r. Warszawa, 1830, w 8ce.

Damse Józef. Wszystkie śpiewki miotlarza, terazniejsze i dawne z melodramy Chłopa milionowego. Warszawa, 1830, w 8ce, str. 16.

Rozmowa dwóch Mazurów (pieśń). Warszawa, 1830, w 8ce.

Rylski Ludwik. Jenerałowi brygady hr. Szembekowi, gubernatorowi Warszewy i organizatorowi wojsk polskich etc. (wiersz). Warszawa, 1830, w 8ce.

Sampoliński Jan. Odezwa do Polek (wiersz). Warszawa, 1830, w 8ce, 1 karta.

— Więzienie stanu w Warszawie u Karmelitów, na Lesznie, wiersz. (Warszawa, 1830), w 8ce, 2 karty.

Słowacki Juliusz. Oda do wolności i hymn. Warszawa, w drukarni stereotypowej, 1830, w 4ce, str. 8 i jedna karta nieliczbowana.

Spiew: Dalej bracia do bułatu etc. Warszawa, 1830, fol. 1 karta.

Magnuszewski Dominik. Dzień 29 listopada (wiersz). Warszawa, 1830, w 8ce.

Patryotyzm (wiersz). Warszawa, 1830, w 8ce.

Wiersz do ziomek. Patryotyzm. Warszawa, 1830, w 8ce.

— do wojsk polskich. Warszawa, 1830, w 8ce, 1 k.

Wiwaty cztery, wiersz. Warszawa, 1830, w 8ce.

— — Mazurek, Warszawa, 1831, w 8ce.

Sampoliński Jan. Roźniecki, wiersz (Warszawa, 1830) w 8ce, 2 karty.

— Spiewka Żydka o Roźnieckim. Warszawa, 1830, w 8ce.

Roźniecki Al. Anegdota prawdziwa o Roźnieckim. Warszawa, 1830.

— Obrona i nagroda Roźnieckiego. Warszawa, 1830.

Odezwa kolegów oficerów, nie umieszczonych w służbie czynnej. Warszawa, 1831, w 8ce.

My z łaski Najłaskawszego Mikołaja I najszaleńsi buntownicy polscy,

najzacięsi nieprzyjaciele królów, najzapamiętalsi burzyciele praw boskich i społecznych, najzagorzalsi Jakóbini, demagogowie etc. etc. narzucamy najzuchwalej wszystkim monarchom i narodom europejskim następujące w naszych zapalonych głowach wylęte i naszymi krwi chciwymi rękoma skreślone prawa, z zagrożeniem najstraszniejszą zemstą etc. etc. Konstytucya dla Europy. Dan w zbuntowanej Warszawie dnia (21 kwietnia) 3 maja roku naszego krwawego panowania 1go itd. w 8ce, str. 17.

Odezwa do Polek Sandomierzanek z roku 1831, w 4ce.

Myśli patryoty Polaka o rządzie z r. 1790. Nowe wydanie, Warszawa 1831, w 8ce.

R. M. Testament w. ks. Konstantego Pawłowicza itd. przez . . . Warszawa, 1831, w 8ce.

Tugendhold Jakób. Krótkie rozpaмиętywania i modły Izraelity, gwardzisty. Warszawa, 1831.

Dmochowski Franc. Salezy. Głos na zebraniu członków gwardyi narodowej. Warszawa, 1831.

Ewangelie zjednoczonych na cześć i chwałę cara moskiewskiego z Lubbeckim i Roźnieckim w trójcy jedynego, na dzień 10 sierpnia. Warszawa (1831) w 8ce, k. 1.

Komitet narodowy polski w Paryżu do wojowników polskich. Paryż, 1831, w 8ce.

Korabiewicz Edmund. Wezwanie Litwinów do boju. B. m. dr. i r. (1831, wierszem), w 8ce.

Uczta, dana przez gwardyę narodową swemu dawnemu dowódcy K. L. Szyrmie. Gwardya narodowa, Warszawa, 1831, str. 16, w 8ce.

Wyrzykowski Marcin. Ekstrakt walki, pomiędzy patryotą a zdrajcami ojczyzny toczącej się w Warszawie. 1831, str. 11, w 4ce.

Charte constitutionelle de l'Empire de Russie (po francusku i po rossyjsku, wydał Jędrzej Horodyski). Varsovie, 1831, str. 2, VII i 154, w 8ce.

O Towarzystwie dobroczynności kobiet w Warszawie (1830—1831). M.

Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. II, Kazimierz II, str. 1—2.

Orchowski Alojzy. Lettre à Son Excecell. Mr. le Comte de Diebitsch-Salbalkański Feldmaréchal, Commandant en chef des armées actives Russes etc. Ecrite par gentilhomme polonais (to samo po niemiecku: Offener Brief etc.). Cassel, 1831, w 8ce.

Żaba Napoleon Feliks. Głos Kociuszkowski do jener. Lafayette'a, wiersz przez (napisany w lipcu lub sierpniu r. 1831). Paryż, 1831, w 8ce.

Ostatnie wołanie dzieci polskich do Boga, błagających o ratunek ojczyzny, 8 sierpnia 1831. Warszawa, 1831, str. 6 i 2 niel. w 8ce.

Nowakowicz A. Wiersz po bitwie pod Grochowem d. 25 lutego 1831, przez Warszawa, w 4ce.

Pieśń żołnierska w czasie powstania narodowego. B. m. i r. wyd. w 8ce.

— — — r. 1794, z zastosowaniem do teraźniejszych okoliczności. Warszawa, 1831, w 8ce.

Plater Cezar. Wiersz z okoliczności wejścia w szeregi walczących panien Emilii Plater i Maryi Raszanowicz. 1831, fol.

Wiersz na zwycięstwo pod Grochowem. Rps. Bibl. Wgo Pawlikowskiego.

Przejście Niemna przez wojsko polskie (wiersz), 1831, fol.

Zdrowaś Polsko. Warszawa, 1831, w 8ce.

Ojciec nasz Polaka, napisany w czasie walki narodowej w roku 1831. Paryż, 1835, w 8ce.

Niezabitowski Albin. Sen patryoty. Warszawa, 1831, w 8ce.

Milewski J. Rycerz polski w olszynie pod Grochowem, ballada. Warszawa, 1831, w 8ce.

— Ostatnie rozporządzenia Feldmarszałka Dybicza (wiersz). Warszawa, 1831, w 8ce.

Marsz polski 1831 (wiersz).

Śpiew gwardyi narodowej warszawskiej na nutę dawną Dąbrowskiego. Bez roku i miejsca druku, w Warszawie 1831 (na końcu podpisał się J. R.

podoficer G. N. W.) 2 kart. nielicz. w 8ce.

— krakusów z nutami. Warszawa, 1831.

— ułożony w Krakowie 1831 r. (Kraków) przy ulicy Napoleona. Warszawa, w 8ce.

Słowacki Juliusz. Pieśń legionu litewsko-ruskiego. Warszawa, 1831.

— Kulik Polaków. Warsz. 1831. 4 kart. w 8ce.

— Bogarodzica, hymn do śpiewu, z muzyką Amalii Fritsche. Kraków, w litografii Wyszkowskiego, 1831, z nutami, w 4ce.

— Bogarodzica (i Arab). Warszawa, 1831.

Sampoliński Jan. Rok szczęścia Polaków, 2 kart. w 8ce.

S. W. **Rozmowa** między orłem białym a Polakiem przez 1831, 2 kart. w 8ce.

— Cztery wiwaty. Mazurek na nutę: Żyli ludzie przed Krakusem przez b. m. w. i r. Warszawa, 1831, 2 kart. w 8ce.

Nabożeństwo patryotyczne w czasie wojny. Warszawa, 1831, w 8ce.

Wiersz Adama **Mickiewicza**, niedruk. dotąd (do wiersza tego, napisanego pod wpływem wypadków r. 1831 dodanem jest objaśnienie, napisane przez W. Pola). Strzecha r. 1871 rocznik IV, Lwów, 1871, str. 142—145.

Spotkanie się **Paszkwiewicza** z krakusem NN. 3, każdy z 2ch kartek, w 8ce.

Tomaszewicz Julian. Rozmowa Paszkiewicza z krakusem (wierszem). Warszawa, 1831, w 8ce.

— Ekspedycya do feldmarszałka Dybicza (wierszem), kart. 2. w 8ce.

Delavigne. Śpiew p. t. Warszawa-wianka, przekład Karola Sienkiewicza. Warszawa, 1831.

Cywiński J. S. Litwinka, czyli hymn legionistów litewskich do śpiewu, z towarzyszeniem fortepianu. Warszawa, 1831.

Cenzura z rękopisma dawniejszego (wiersz). Warszawa, 1831, w 8ce.

Gaszyński Konst. Oswobodzona Polska, wiersz. Warszawa, 1831.

— Wiersz z okoliczności wejścia w szeregi walczących Emilii Plater i Maryi Raszanowicz. Przejście Niemna przez wojsko polskie, 1831.

Maciejowski J. Ulubiona śpiewka Warszawiaków, znana pod tytułem: Kacapa, ze wszystkimi dodatkami, a mianowicie ostatnim, w obozie Dwernickiego napisanym. Warszawa, 1831, w 8ce.

Nowakowicz Alojzy. Wiersz po bitwie pod Grochowem dnia 25 lutego 1831 r. Warszawa, 1831, w 8ce.

Modlitwa wojska polskiego. Poznań, 1830, w 8ce.

Weżyk Franciszek. Wiersz do woj-ska pols. z okazji rozpoczętej wojny z Moskwą, w 4ce.

Westchnienia Polaka do wolności. Warszawa, 1831, dr. przy ul. Elektors. w 8ce, str. 8.

Weseli Ignacy. Śpiew krakusów, ułożony 1831 r. w Krakowie przez ś. p. krakowianina. Kraków, 1848, w 8ce, 2 kartki.

W...cki A... Wiersz do ziomków. Warszawa, 1831, w 8ce, k. 1.

W...dy A. Wiersze wolne przez na wsparcie ranionych wojskowych. Warszawa, w drukarni Piasta, 1831 r.

Dwernicki na Wołyniu (wiersz). Warszawa, 1831.

Gliński J. O. Dwernicki na Wo-łyniu, wiersz poświęcony na cześć tego bohatera, napisany przez Warszawa, 1831, w 8ce, k. 3.

Śpiew o Dwernickim. Warszawa, 1831, w 8ce.

— o Dwernickim. Bez m. druku i roku. (Warszawa, 1831), w 8ce, 1 karta.

Dumania prawego Polaka, śpiew, śpiewka szpiegów, Ojczyzna szpiegów. Warszawa, 1831, w 8ce.

— — (wiersz). Warszawa, 1831.

Dmochowski Franc. Cześć młodziży polskiej (wiersz). Warszawa, 1831, w 4ce.

Kokarda polska przez autora Białego Orła. Warszawa (Kraków), 1831, w 12ce.

Kiciński Bruno Rogala. Śpiew Żydka warszawskiego o Roźnieckim. Bez w. m. i r. (Warszawa, 1831), w 4ce, 1 karta.

— Nowa wiara (wiersz). Bez w. m. i r. (Warszawa, 1831), w 8ce, 1 k.

— Trzeci Maj na znaną nutę przez (wiersz). Warszawa, 1831, w 8ce, 1 karta.

— Hymn wojenny Marsylczyków (wiersz). Przekład. Warszawa, 1831, w 4ce, 1 karta.

— Dwa dni zwycięstw, odniesionych pod naczelnem dowództwem Jana Skrzyneckiego (wiersz). Warszawa, 1831, w 8ce, kart 2 Niel.

Jasnoski L. H. Meteor, widziany d. 7 stycznia 1831 r. w piątek o godz. 9 wieczór na horyzoncie Warszawy, znaczenie nadzwyczajne tego zjawiska, a szczególnie w epoce powstania narodu polskiego. Warszawa, 1831, w 8ce.

Grzymała Franciszek. Głos wolnego Polaka do reprezentantów narodu 9 czerwca 1831. Warszawa, 1831, w 4ce.

Dnie uroczyste Polski, 29 i 30 listop. Grochów 25 lutego, wiersz walecznym poświęcony, czytany 28 marca 1831 w salach uniwersytetu warszawskiego, w 8ce, str. 14.

Goszczyński Seweryn. Pobudka, poezye. Warszawa, 1831, 16ka.

Szaniecki Jan Olrych. O potrzebie poprawy i udoskonalenia duchowieństwa w Polsce. Bez w. m. i r. (1831). w 8ce str. 62.

Sumiński Rajmund. Warszawiak na nótę: A biedaż na Mazury! Bez w. m. dr. (Warszawa), 1830, w 8ce, 2 kart.

Suchodolski Rajmund. Dodatek do pożegnania, na nutę: „Doktorze kochany“ z Cyrulika sewilskiego; na k. 2giej Marsz na cześć obrońców ojczyzny. Warszawa, 1831, w 8ce, k. 2.

— Rejnold, Starzyński, Frankowski. Ulubione pieśni. Warszawa, 1831, w 8ce.

Spiew burszów polskich z muzyką, na trzy głosy ułożoną (1831), w 12ce, str. 8.

— dla Polaków. Warszawa, 1831, w 4ce, karta 1 (podpisany J. Z.).

— na nutę: Jeszcze Polska nie zginęła. Bóg! Wolność! Niepodległość! Śmierć! Bez roku i miejsca druku (w Warszawie, 1831), fol. 1 karta.

— na nutę: Polak nie sługa. Bez w. m. i r. (1831), w 8ce, 1 karta.

Spiewy narodowe na pamiątkę nocy 29 listopada 1830. Warszawa, 1831, w 8ce.

Testament Szymanowskiego szpiega. Warszawa, 1831, druk Rylla.

Sampoliński Jan. Nagrobek szpiegowi. Warszawa, 1831, karta 1, w 8ce.

— Marsz szpiega na szubienicę, wiersz. Warszawa, 1831, k. 1, w 8ce.

Obraz szpiega, z dodatkiem wiersza; Do despoty. Warszawa, 1831, w 8ce.

Jasnoski L. H. Spowiedź Roźnieckiego przed latarnią, na której powieszony. Warszawa, 1831, w 8ce.

Roźniecki, wiersz. Warszawa, 1831, druk Rylla, w 8ce.

Odezwa portretu, wiszącego do Roźnieckiego i mowa jego do szpiega nowicyusza. Warszawa, 1831, druk Rylla.

Odpowiedź Roźnieckiego do piekła, czyli do króla piekieł Plutona. Warszawa, 1831, w 8ce.

Wiersz poświęcony Dybiczowi (S.F.). — do hrabiego Dybicza Zabalkańskiego. Warszawa, 1831, str. 8, w 8ce.

Milkowski Felicyan Paweł. Dzień 29 listopada, rys historyczno-dramatyczny, ze śpiewami oryginalnie wierszem w 1 akcie. Warszawa, 1831.

Wiemuth Ludwik. Szpieg i poeta, komedyo-opera w jednym akcie, wierszem oryginalnie napisana. Warszawa, 1831, w 8ce.

Poptoch Moskali, komedyo-opera w 3 aktach. Warszawa, 1831, w 8ce.

Wyprawa na wojnę, scena patryotyczna, wystawiona po raz pierwszy na teatrze narodowym warszawskim d. 1/II 1831 r. Warszawa, 1831, str. 17, w 8ce.

Dmochowski Franciszek Salezy. Mazur dyktatora Chłopickiego w scenie lirycznej: „Powstanie narodu“, kompozycji Elsnera. Warszawa, 1831.

Airs chantant pendant la révolution en Pologne, publiés par une Polonaise; nr. 1, la Varsoivienne. Paris, str. 5, w 4ce.

Lelewel Joachim. Discours, prononcé à la célébration de la révolution de Juillet. Varsovie, 1831.

Pape Johann. Freiwilliger in dem zu Warschau gestift. Jägerregimente zu Fuss. Worte über das Besserwerden auf Gottes Erden. Warschau, 1831, w 8ce.

Kiciński Bruno Rogala. Zbiór poezyj, wydanych w czasie powstania narodowego. Warszawa, 1831, druk Gałęzowskiego, str. 32, w 8ce.

— — — Toż, w 8ce, str. 16.

Biliński F. Pieśni patryotyczne z czasów rewolucyi polskiej z muzyką. Lipsk, 1832, w 4ce.

Bard oswobodzonej Polski. Warszawa, tom I, 1830, grudzień, str. 160, tom II, 1831, str. 160.

— nadwiślański nad brzegami Duransy i Rodann w Awenijonie; r. 1832, lipiec — grudzień; r. 1833, styczeń — marzec.

Węzyk Franciszek. Poezye z pośmiertnych rękopisów (wiersze okolicznościowe z lat 1815—1831). Kraków, 1878, tom III.

Horoszkiewicz J. Wspomnienia roku 1830 i 31, wiersze, pieśni z muzyką, marsze wojska polskiego, odnoszące się do tej epoki, zebrał i wydał Lipsk, 1880, C. G. Röderer, zeszyt I i II, str. 127 i 71.

Wiersze patryotyczne przez J. H. (pisane 29 grudnia 1831 r.). Rps. Bibl. Wgo Pawlikowskiego.

— *patryotyczne z 1831 r. Rps. Biblioteki Ossolińskich, nr. 2329.*

Poezye i pieśni polskie narodowe z 1830 i 1831, ułożone w chronologicznym porządku. Rps. Biblioteki Ossolińskich, nr. 2267 i 2268 (pisane w r. 1833).

Skład pieśni polskich, które w czasie powstania przeciwko Rosyi w roku 1830 i 1831 najwięcej śpiewanemi były. Rps. Biblioteki Jagiel. 3535 r. (kod. pap. z w. XIX, str. 72, w 4ce).

Ob. Broszury polityczne z lat 1830—1831.

6. Zaburzenia wewnętrzne.

Zwierkowski Walenty. Zaburzenia w Warszawie dnia 29 czerwca 1831 r. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi. Paryż, 1833, część III. Zygmunt I. August Jagiellończyk, str. 4—5. Henryk Walezy Kapet, 14—16.

Mochnacki Maurycy. Przyczyny nocy 15 sierpnia. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, Władysław IV i Przemysław, str. 5—9.

Murzynowski Adam Franciszek. Unpartheiische Darstellung der Gegenrevolution in Warschau, am 15 August 1831, ihre Ursachen und Folgen, Schilderung der patriotischen Clubbs und Beschreibung der Einnahme Warschau von einem polnischen Stabsofficier. Stuttgart, 1834, w 8ce.

Noc 15 sierpnia 1831 r. Wyjątek z mojego pamiętnika. Goniec, Lwów, 1863, nr. 45 i nast.

Czyński Jan. Dzień 15 sierpnia i sąd na członków Towarzystwa patryotycznego. Warszawa, 1831, str. 40, w 8ce.

— La nuit du 15 Août 1831 à Varsovie, précédée d'un aperçu rapide de toute la révolution (notes et détails de Jean Casim. Ordyniec). Paris, 1832.

— Ereignisse zu Warschau am 15 August 1831, nebst kurzer Uebersicht des Ganges der ganzen Revolution . . . Zweibrücken, 1832.

Liśt do generała Dembińskiego, wykazujący jego postępowanie z powodu zarzutów Lelewelowi czynionych, że 1) wpajał obłudę w serca młodzieży; 2) że urządził noc 15 sierpnia. Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z dnia 10 grudnia 1858 r. str. 33—37.

Mochnacki Maurycy. Skutki nocy 15 sierpnia. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi. Paryż, 1833 cz. III, Kazimierz I wielki, str. 10 — 14; Jadwiga z Kapetów, str. 2—5.

7. Siła zbrojna.

Księga pamiątkowa w 50-letnią rocznicę powstania roku 1830, zawierająca spis imienny dowódców i sztabsoficierów, tudzież oficerów, podoficerów i żołnierzy armii polskiej w tymże roku krzyżem wojskowym „Virtuti militari“ ozdobionych. Lwów, 1881, nakładem Drukarni ludowej, str. VII—224, w 4ce.

Straszewicz Joseph. Armée polonaise. Révolution du 29 Novembre 1830. Costumes militaires de toute armée et de tout grade. Notice historique sur chaque régiment, avec les portraits des principaux généraux. Paris, A. Jęłowicki et Cie, 1835, w 4ce (według Querarda wyszły tylko II zeszyty, z 2 portretami i 4 obrazkami. Zapowiedziano XII zeszytów).

Generalicya b. armii polskiej uwagi w. ks. Konstantego o generałach wojska polskiego, przesłane cesarzowi Mikołajowi). Russkaja Starina, 1882, tom I, przekład w Przeglądzie tygodniowym, 1882, nr. 18—19.

W. Z. Regimentarze. Tygodnik emigracyi polskiej. Paryż, 1836, część X, str. 17—19 i 25—26.

Zdanie sprawy rządowi narodowemu przy złożeniu rachunków komitetu legii litewsko - wołyńskiej. Warszawa, 15 sierpnia 1831, str. 20, w 8ce.

Bratkowski. Le premier régiment des Krakousses. Scènes politiques de la révolution polonaise. Zeszyt II.

O Ludwisarni warszawskiej przez półkownika artylerji Bema. Gazeta warszawska, 1831, nr. 175, 186, 192.

Jankowski Wincenty, organizator pólku gwardyi. Do obywatelów województwa augustowskiego. Suwałki, 1830, fol.

Przepis frontowej służby dla półkowników nowo-uformowanych, wyjęty z regulaminu, używanego przez dawną jazdę polską. Warszawa, 1831, w 8ce.

Instrukcyja dla komendantów kolumn ruchomych, czyli partyzantów, oraz przepisy w czasie marszu i rozprawy z nieprzyjacielem. Warszawa, 1831, w 8ce.

Zbiór ważniejszych przepisów musztry, dotąd w wojsku polskiem istniejącej, a do użytku gwardyi narodowej zastosowanej w Warszawie 1831 roku. Warszawa, 1831, w 4ce, str. 19.

— — — — — staraniem Pawulskiego. Lwów, 1848.

Do **włóścian** polskich, nauka o urządzeniu kos i pik i t. d. Warszawa, 1830, z litografią, w 4ce.

Pułaski Aleksander Kazimierz. Przemowa w czasie poświęcenia chorągwi wolnych strzelców, będących pod wodzą Gerytza, dnia 23 stycznia miana. Warszawa, 1831, w 4ce.

Brodziński Kazimierz. Mowa, miana przy wprowadzeniu uczniów uniwersytetu, składających gwardyą narodową w mury tegoż uniwersytetu. Warszawa, 1830, w 4ce.

Gwardya narodowa (1831). Tygodnik emigracyi polskiej. Paryż, 1836, część XI, str. 13—14 i 17—18.

Odpowiedź na artykuł o gwardyi narodowej. Tygodnik emigracyi pols. Paryż, 1836, część XI, str. 23—24.

Urządzenia pospolitego ruszenia, 30 czerwca 1831 (podpisany minister Morawski). 1831, str. 16, w 8ce.

Wroniecki Antoni. Mécanisme des manoeuvres de guerre de l'infanterie polonaise, avec 4 planches. Paris, 1832, str. 4, w 8ce.

Zumski Tomasz. Notice sur les avantages, résultants d'une hache-bêche et d'une tentière inventies pour augmenter les forces de l'armée en campagne. Paris, Anselm Barberat, 1831, str. 80, w 8ce.

Ustawa Towarzyszów wojny, na teraz Towarzyszów wolności narodowej. Warszawa, 1831.

Księga do zapisywania ofiar dla powracających z teraźniejszej wojny podoficerów i żołnierzy, ich sierót lub wdów, stosownie do art. 4 uchwały sejmowej z d. 19 lutego 1831 w izbie poselskiej otworzona. Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans).

Pismo komitetu obywatelskiego i komisji województwa krakowskiego, z Kielec d. 24 lutego 1831 r. W sprawie odzieży dla wojska. Rps. Bibl. Ossol. nr. 549, k. 52—53.

Statut wewnętrzny, urządzający w Rzeczypospolitej krakowskiej komitet opiekuńczy, nad wsparciem rannych czuwać mający. Kraków, 1831, w 8ce, str. 15.

Protokół posiedzeń szczególnych rady komitetu, opiekującego się rannymi wojskowymi i sierotami wojskowych z r. 1831. Rps. Bibl. Jag. 279, fol. większe, kart 97.

Zdanie sprawy szczegółowe czynności komitetu opiekuńczego, nad wsparciem rannych czuwającego w miesiącu marcu, kwietniu i maju 1831. Kraków 1831, w 8ce, str. 72.

Wyciąg z protokołu posiedzeń ogólnych komitetu opiekuńczego krakowskiego, nad wsparciem rannych czuwającego z marca 1831, w 8ce, b. m.

— — — — — z dnia 9 kwietnia, str. 16, Warszawa, 1831.

— — — — — z miesiąca kwietnia, Kraków, 1831, str. 19.

— — — — — z czerwca, str. 24, 1831.

— — — — — z lipca, str. 18, 1831.

Lista ogłoszonych za wygnańców oficerów byłych wojsk polskich, którzy schroniwszy się do państw austriackich, ztamtąd do innych przeszli krajów. Warszawa, 1834, fol.

— oficerów byłej armii polskiej rewolucyjnej, którzy odплыnęli z Prus do Ameryki, albo w kraju pruskim pozostali. Warszawa, 1834, fol.

— oficerów byłej armii polskiej rewolucyjnej, którzy się nie udali do Ameryki i w kraju pruskim pozostali. Warszawa, 1834, fol.

Lista żołnierzy byłej armii polskiej rewolucyjnej, którzy odpłynęli z Prus do Ameryki. Warszawa, 1834, fol.

— żołnierzy niższych stopni byłej polskiej armii rewolucyjnej, którzy nie udali się do Ameryki i w kraju pruskim pozostali. Warszawa, 1834, fol.

8. Działania wojenne.

Mierosławski Ludwik. Kurs publiczny sztuki wojskowej. Kurs I i II, rozbiór kampanii 1831 przez . . . wydał Józef Wysocki. Paryż, 1842—45, tom 1—2, w 8ce.

— Kurs sztuki wojskowej. Rozbiór krytyczny kampanii 1831 roku i wniosioskowane z niej prawidła do wojny narodowej, część IIIcia, oddział I, t. II, Paryż, 1845, w 8ce.

Wstęp do rozbioru krytycznego kampanii 1830—31 r. przez Ludwika Mierosławskiego. Demokrata polski, t. VII, cz. II, str. 77—79, 81—84, 85 do 87, 89—90, 93—95.

Uwagi, dotyczące partyzantki, wyjęte z dzieła: „Rozbiór krytyczny kampanii 1831 roku“ przez Lud. Mierosławskiego. Demokrata polski, t. VIII, cz. I, str. 2—3.

Kurs strategii, wykładany przez Lud. Mierosławskiego, lekcya ostatnia. Demokrata polski, t. VI, cz. II, str. 73 do 75, 77—79.

O kursie sztuki wojskowej, wykładanym w czytelni polskiej w Paryżu. Demokrata polski, t. VI, część III, str. 121—123.

Historya wojny z r. 1831, skreślona przez gen. Prądzyńskiego na podstawie polskich i rossyjskich źródeł. Wielkie dzieło, które ogłoszone drukiem objęłoby kilka tomów, a dotąd niestety zostaje w rękopisie. Jeden odpis znajduje się w zbiorach hr. Jerzego Moszyńskiego w Krakowie, inny ma być w posiadaniu wdowy po śp. generale, zamieszkałej w Warszawie. „Czas“ z 24 września 1881, nr. 218.

Wyjątek z raportu generała Prądzyńskiego o wojennych działaniach w r. 1831, zrobionego wskutek wyraźnego rozkazu cesarza Mikołaja. Dziennik narodowy. Paryż, 1847, nr. 337—339.

Zamojski Władysław. Kilka uwag co do artykułu: Wyjątek z raportu generała Prądzyńskiego o wojennych działaniach w 1831 r. p. Wincentego Horain. Dziennik narodowy. Paryż, 1848, nr. 362.

Horain Wincenty. Odpowiedź na artykuł p. Władysława Zamojskiego, umieszczony w nr. 362 Dziennika narodowego. Paryż, 1848. Dziennik narodowy, nr. 364.

Zamojski Władysław. Artykuł z powodu „wyjątku z raportu jen. Prądzyńskiego, umieszczonego w Dzienniku narodowym“. Trzeci Maja, Paryż, 1848, str. 638, 639.

Prądzyński Ignacy. Czterej ostatni wodzowie polscy przed sądem historyi. Ze wstępem historycznym J. Moszczeńskiego (Ks. Józ. Poniatowski, Kościuszko, Chłopicki, Skrzynecki). Poznań, 1865.

Paszkowski Józef. Wojna w Polsce w r. 1831, przez oficera polskiego opisana r. 1832. Lwów, 1861, w 8ce.

Vandoucourt Wilhelm. Wojna polska 1831 r. tłumaczył i objaśnienia dołożył J. B. Ostrowski. Paryż, 1836, Księgarnia polska, w 16ce, str. 54.

Reitzenheim Józef. O wojnie narodowej w Polsce r. 1831. Od batalii pod Ostrołęką do końca wojny. Gazeta narodowa, 1878, nr. 281—300, r. 1879, nr. 1—4.

Głębocki Józef Teodor. Rys dziejów wojennych, jako wstęp główny do umiejętności sztuki wojowania. Kraków, 1848, str. 589.

Buszczyński Stefan. Historyczne wspomnienie o Antonim Szaszkiewiczzu, przyczynek do dziejów naszej walki o wyzwolenie. Gazeta narodowa, 1880, nr. 135 i następne.

Pisma wojskowo-polityczne podane rządowi: polskiemu, angielskiemu, francuskiemu, tureckiemu i piemonckiemu, przez jen. Wojciecha Chrzanoskiego, w okresie czasu od 1830 do 1856 r. Wydał i objaśnił zarysami współczesnych zdarzeń dziejowych Leon Chrzanoski. Tom I, Kraków, 1871. Lwów, 1872.

Raporty Dybicza, Paszkiewicz i poddowódców. W Tygodniku Petersburskim, 1831. Rok II, część III, nr. 10, 11, 13—16, 18, 21, 23, 25, 27—31, 33—35, 37, 39, 40, 46, 47, 49. Rok II, część IV, nr. 51, 52, 54, 55, 57—59, 61—67, 69 (o zdobyciu Warszawy), 71, 73, 76 77, 78.

Smitt Fr. Otrzymał polkowiec o polskiej wojnie 1831 goda. Izdano na niemieckim języku Leipzig, 1857. Razbor w Wojennom Żurnale, część IV, ks. I, oddział II, str. 11—21, r. 1859.

Okuniew Mikołaj. Istorija wtorej połowiny polskiej wojny 1831 goda. Petersburg, 1835, w 4ce. Przekład francuski p. t. Histoire militaire de la seconde epoque de la campagne de 1831 en Pologne. Pétersburg, Pluchard, 1834 w 4ce.

Gołowin. Izwleczenije iz wojennago żurnala generała 1831 goda. Wojennyj sbornik, 1860, t. XIII, nr. 5, Odd. II, str. 1—48, z mapą.

Prikazy i objawlenija pro diejstwu-juszczuju armiju. Petersburg, 1830—31.

Raport kn. N. G. Repnina o woorużenii małorossijskich kozakow protiv Polshi w 1831 g. Cztiennija w Imperatorskom obszczestwie istorii i drewnostiej rossijskich, 1863, ks. I.

Dezydery **Chłapowski.** Lettres du général sur les événements militaires en Pologne et en Lithuanie. Paris, 1831.

— — wyd. II. Berlin, 1832.

Rybiński Jen. Opis działań wojennych z r. 1831. Journal des sciences militaires, 1841, nr. 13 i 15.

Chodźko Leonard. Coup d'oeil historique et militaire sur la guerre actuelle entre la Russie et la Pologne.

Extrait du Spectateur milit. 62me livrais. 1831, Paris, 1833, w 8ce.

Brzozowski Marie. La guerre de Pologne en 1831 (orné d'une carte de la Pologne et dix croquis des batailles principales). Leipzig, 1833, str. VIII, 297, w 8ce.

— Toż po niemiecku (przekład angielski Leona Szadurskiego wyszedł w r. 1838). Dresden, 1838.

Mierosławski Ludwik. Kritische Darstellung des Feldzuges vom Jahre 1831 und hieraus abgeleitete Regeln für Nationalkriege. Aus dem Polnischen übersetzt von einem preussischen Officier. Berlin, 1847, 2 Bände, w 8ce.

Smitt Fryderyk. Feldhernstimmen aus und über den polnischen Krieg vom Jahre 1831. Lipsk, 1858.

Willisen Wilhelm. Theorie des grossen Krieges, angewandt auf den russisch-polnischen Feldzug v. J. 1831. Berlin, Duncker & Humblot, 1841 r. w 8ce, t. 1—2. str. XVI, 205; VIII, 164, 26 litogr. tabl. (obszerna recenzja w Tygodniku liter. t. IV. nr. 34—44).

— Por. General-lieutenant und seine Zeit. Stuttgart, 1851.

Feldzug der Russen und Polen zwischen Bug und Narew im Jahre 1831. Nach den besten jetzt vorhandenen Materialien. Glogau, 1832.

Mielżyński Maciej. Bemerkungen zu den Werken des Herrn Dr. Spazier: Dembinski's Feldzug nach und in Lithauen und Geschichte des Aufstandes des polnischen Volkes in den Jahren 1830—1831, von Aus dem polnischen übersetzt von A. Z. Strassburg, 1833, w 8ce.

Spazier Richard Otto. Ueber die letzten Ereignisse in Polen, besonders seit der Schlacht von Ostrotenka in einem Sendsschreiben am Herrn Professor Krug, von Altenburg, Hofdruckerei, 1832, str. 86 w 8ce.

Falkenstein (Freiherr). Der Veteran, oder kurze Darstellung der Feldzüge der Russen in Persien, der Türkei

und Polen und der Holländer gegen Belgien. Berlin, 1833.

— Drugie wydanie, 1833.

— w języku ang. tłumacz. 1834.

Beiträge zum russ-polnischen Feldzuge 1831, mit Plänen und Karten. Militair-Wochenblatt, Jahrgang 1842. Berlin, w 4ce.

Zur **Geschichte** des Krieges in Polen im J. 1831 mit 3 Operationskarten. Münster, 1833, w 8ce.

Eröffnung des russisch-polnischen Krieges (na końcu: am 1. Julii 1836). Rps. Bibl. Ossol. nr. 900.

Raporta, instrukcyje i rozlokowanie armii 1831. Rps. archiwum XX. Czarotoryskich w Krakowie.

Korespondencye urzędowe generała Sierżynckiego, 1831. Rps. archiwum XX. Czarotoryskich w Krakowie.

Papiery, tycające się działań korpusu Różyckiego Samuela na Litwie i w województwach sandomierskiem, krakowskiem i kaliskiem, zebrane przez Eust. Januszkiewiczza, b. adjutanta tegoż korpusu. 1 tom, fol. Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans).

Brachmann Christian Friedrich. Bilder des Krieges vom Jahre 1831 von Justin Civilis. Leipzig, 1831, w 8ce.

Ustriałow Mikołaj. Die Schlachten Russlands von 1700 bis 1831. Ryga i Lipsk, 1857, w 8ce.

— — wydanie 2gie, tamże, 1857, w 8ce.

Willisen Wil. Teoria de la gran guerra, applicada a las campanas de los Russos en Polonia 1831. Barcelona, 1850, w 8ce.

Chłapowski Dezydery. Krigs händelserna i Pohlen och Lithauen år 1831. Stockholm, 1832, w 8ce.

Memoryał generała Chłapowskiego, przedłożony dyktatorowi Chłopickiemu (z datą 1 grudnia 1830). Czas, 1873, nr. 7 (memoryał ten umieszczony w tłumaczeniu z błędami, które wedle oryg. francuskiego są sprostowane w Czasie, 1873, nr. 11. Data jego ma przypadać między 15 a 20 grudnia).

Mansurow. Wojenno administratiwnoje opisanije pochoda russkich wojsk w Polsce w 1831 roku. Sbornik soczinenij oficerow Nikołajewskoj Akademii generalnago sztaba, r. 1863, zeszyt 2, str. 165—240.

J. G. Urywkowe **opowiadania** militarne z okresu wojny r. 1831, przez oficera artylerji, w niej udział mającego. III. Przypomnienie zdobycia Siedlec w lutym 1831 przez szwadron pólku I ułanów. Kronika. Kraków, 1863, nr. 73.

Nekrolog **Józefa Żychlińskiego**, (przyczynek do historyi bitwy pod Kawęczynem i pólku I ułanów kaliskich). Dziennik poznański, 1869, nr. 123.

Działania korpusu generała Dwernickiego po bitwie pod Nową-Wsią (ustęp z pamiętników Dwernickiego*); M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, Paryż, 1832, cz. I, Bolesław II, str. 9 do 11; Władysław II, str. 4—8; Leszek Biały, str. 4—6; Władysław III, str. 5—7.

Bitwa pod Grochowem 25 lutego 1831 roku (wyjątek z dzieła: Powstanie narodu polskiego w r. 1830 i 1831 przez Lud. Mierosławskiego). Demokrata polski, t. VI, część IV, str. 153 do 162.

Popiel Paweł(?). Dwudziesty piąty lutego 1831 roku. Przegląd lwowski, 1877, tom XIII, str. 297—300.

— — — Czas, 1879, nr. 47.

Grochów, przez oficera sztabu b. w. p. Czas, 1861, nr. 20.

Co pisze o bitwie grochowskiej Gazeta Spenera. Czas, 1861. nr. 60.

Stobnicki Feliks. Sprostowanie niektórych twierdzeń w odcinku Dziennika polskiego, nr. 43: „Z pól Grochowa“. Czas, 1881, nr. 53.

Chłopickij pri Grochowie w 1831 g. Russ. Star. 1879, t. 24.

Breański Feliks. Udział 1szej dywizji piechoty w bitwach pod Biało-

*) Ustęp ten jak i następne, ogłoszone w „Pamiętniku emigracyi“ nie zgadzają się dosłownie z „Pamiętnikami“ Dwernickiego, wydanymi we Lwowie w r. 1870; niektóre z tych zmian są prawdopodobnie skutkiem późniejszej redakcyi, dokonanej przez samego autora.

Ięką i Grochowem. Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, rok 1869.

Łagowski Piotr. Wyprawa do Puław w dniu 26 lutego 1831. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. II, Paryż, 1832, Bolesław V, str. 1—4.

Szotarski Julian. Puławy. Historische Erzählung aus dem letzten polnischen Freiheitskampfe von einem polnischen Offizier.

Brandt Heindr. Der Feldzug der Russen u. Polen zwischen Bug u. Narew im J. 1831, aus den besten bis jetzt vorhandenen Materialien. Glogau, 1832, w 12ce.

Bogdanowicz M. J. Dieło pri Dembe-Wielkie 19/31 marta 1831 g. iz zapisok oczewidca. Istoriczeskij Wiestnik, Petersburg, 1881, tom V, str. 279—282.

Uspodobienie umysłów w Wilnie — pierwsze chwile powstania na Litwie. Tygodnik petersburski, 1831, cz. III, nr. 26, str. 181.

Doniesienia wojennego gubernatora wileńskiego i grodzieńskiego o spisku wileńskim. Tygodnik petersburski, 1831, cz. III, nr. 28, 29.

Epizod z roku 1831. Dziennik literacki, 1861, nr. 56—60 (o wybuchu powstania na Litwie).

Niemcewicz Ursyn. Pamiętnik o powstaniu w Brześciu litewskim z r. 1831. Paryż, 1863, w 8ce, str. 119.

Ukaz senatu z powodu rozruchów w gubernii wileńskiej. Tygodnik petersburski, cz. III, rok 1831, str. 167.

Działania przeciw litewskim powstańcom (z listu prywatnego). Tygodnik petersburski, 1831, tom III, nr. 37 i 38.

Doniesienia głównodowodzącego 1szą armią generał-feldmarszałka hr. Sacken o działaniach przeciw różnym zgrajom powstańców, które się pojawiły w niektórych powiatach wołyńskiej i podolskiej gubernii. Tygodnik petersburski, 1831, cz. III, nr. 37, 39, 47, 48, 50, cz. IV, nr. 74.

Cieszkowski Stanisław. Powiastka z r. 1831. O napadzie generała Dawidowa na Włodzimierz na Wołyniu.

Atheneum, wyd. przez Kraszewskiego, 1845, t. V, str. 86—97.

Massacre d'Oszmiana. Le Polonais, tom VI, str. 210—214.

Die **Gefechte** bei Radawczyk u. Wronow u. das Treffen bei Kazimierz im polnischen Feldzuge 1831. Von einem Augenzeugen. Wien, 1838.

Opis bitwy pod Boremlem. Ustęp z pamiętnika Dwernickiego. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. II, Paryż, 1833, Władysław IV, str. 1—5.

Dwernicki w bitwie pod Boremlem 1831 r. Przyjaciół ludu, 1849, t. XVI, nr. 5—8.

Działania korpusu gen. Dwernickiego po bitwie pod Boremlem. Ustęp z pamiętnika Dwernickiego. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, część II, Paryż, 1833, Wacław, str. 9—10, str. 9—10.

Ostatnie działania korpusu gen. Dwernickiego, ustęp z jego pamiętników. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. III, Ludwik Kapet, str. 3—5.

Józef Louis. „Ułańskie zdrowie“. Podanie o tej skale w związku z wspomnieniami o wkroczeniu korpusu gen. Dwernickiego do Galicyi w r. 1831. Czas z roku 1879, nr. 198—200.

Akta rządowe austriackie, tyjące się przejścia korpusu gen. Dwernickiego do Galicyi. Rps. Bll. J. E. hr. Włodz. Dzieduszyckiego. Misc. IV, 8, a.

Różycki Karol. Uwagi nad wyprawą generała Dwernickiego na Ruś. Bruxella, Kałusowski, 1837, w 8ce, kart 3, str. 57 z mapą.

Oświadczenie z powodu wysłanego pisma pólkownika Karola Różyckiego, krytykującego wyprawę generała Dwernickiego na Ruś, z Chantilly. Londyn, 1837.

Dwernicki Józef. Odpowiedź na pismo pod tytułem: Uwagi Karola Różyckiego nad wyprawą generała Dwernickiego na Ruś. Londyn, 1837, w 8ce, str. 118.

Dunin Anastazy. Odpowiedź na rozbiór siedmiu artykułów Pamiętnika emigracyi (o wyprawie Dwernickiego,

przeciw Różyckiemu). Londyn, Paryż, Bruxella, 1838.

Generał **Dwernicki** (o działaniu korpusu . . . na Wołyniu). Kronika emigracyi pols. t. II, str. 1—11.

List własnoręczny Kar. Różyckiego do J. N. Janowskiego z 26 lipca 1834, zawierający uwagi o korpusie Dwernickiego. Rps. Bibl. Jag. 3674 (w 8ce, k. 9).

Franiewicz Tomasz. Marche à la bataille d'Ostrolenka. Paris, 1837.

Prądzyński Ign. Bitwa pod Ostrołęką (urywek z pamiętników). Kuryer poznański, 1880, nr. 221.

Uiński Jan Nep. Récit des évènements militaires, qui depuis le 31 Mai 1831 ont précédé la bataille d'Ostrolenka, description de cette bataille et de l'affaire de Nur, avec carte et plan, par le lieutenant général. . . . Paris chez Frenntel et Wurtz, 1832, w 8ce, str. 38 i 1 tabl. Extrait du Spectat. milit. 77me livrais.

Pismo gen. **Uińskiego** o batalii pod Ostrołęką. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. I, Paryż, 1832. Bolesław III, str. 7.

M. **Modzelewski**. Bitwa pod Ostrołęką (przedruk z „Zbioru pamiętników“). Tydzień, t. XII, nr. 19—20.

A. K. **Epizod** wojenny z r. 1831. Opowiadanie oficera polskiego . . . Dziennik literacki, 1861, nr. 8—9.

Dodatek do epizodu wojennego z r. 1831, umieszczonego w Dzienniku literackim z r. 1861, nr. 8 i 9. Dziennik literacki, 1862, nr. 26.

Dybicz Zabałkański. Deux proclamations du Maréchal. . . . au Polonais Juin 1831.

Berzeviczy Ezechiel. Wieczory starego żołnierza (opis bitwy pod Uchaniami, opowiadanie Seweryna Ostaszewskiego). Lwów, 1879.

Doniesienie głównodowodzącego odwodową (rossyjską) armią gen. piech. hr. Tołstoja o porażce, zadanej 7go czerwca oddziałowi powstańców pod Giełgudem. Tygodnik petersburski, 1831, część IV, str. 46, 49, 52.

— o działaniach woj. gen. Roennenkampfa koło Połagi. Tygodnik petersburski, 1831, cz. III, nr. 36.

Raport gen. por. bar. **Sackena** do gen. adj. Bistroma o powstaniu na Litwie. Tygodnik petersburski, 1831, cz. III, nr. 35.

„**Album** wileńskie“ (opis dnia Zielonych Świątek w Wilnie r. 1831, kiedy miano przypuścić szturm do tego miasta). Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z dnia 29 marca 1860, str. 15.

Kamil **Mochnacki**. Sprawa gen. Jankowskiego. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi cz. III, Ludwik Kapet, str. 5—8.

— — — (M. Mochnacki. Pisma rozmaite).

Otbitije pułkownikom Krjukowym napadnienia Giełguda na gorod Szawły 1831 goda. Russkij Inwalid, r. 1863, nr. 266 i 267. (Urywek z 3ciej części dzieła F. Smitta o polskiem powstaniu w 1830 i 1831 latach).

Dzieło pod Szawłami 21, 25 i 26 ijunia 1831 goda. Russkij Wiestnik, 1860, t. XXVI, nr. 5.

Dembiński Jan Henryk. Mémoires sur la campagne de Lithuanie. Strasburg, 1832, str. 343 i XXXVI, z mapą i podobizną.

— Mein Feldzug nach u. in Lithauen und mein Rückzug von Kurzany nach Warschau — nach den mündlichen Dictaten des Generals herausgegeben von R. O. Spazier. Leipzig, 1831, str. X. 206.

— Schreiben des polnischen Generals . . . an den Herrn Herausgeber des Berichtes über seinen littauischen Feldzug. Strasburg, 1832, w 8ce (Dresden, 16 marca 1832).

Sawicki dr. Jan Stella. Ksenofont polski (gen. Dembiński). Ruch literacki Lwów, 1877, t. I, str. 54, 70, 85, 102, 118, 133, 150.

— — Jenerał Chłapowski na Litwie. Urywek z kampanii 1831 r. Ruch literacki z r. 1876, nr. 46.

Doniesienie o przejściu generała Giełguda do Prus i jego zgonie. Tygodnik petersburski, 1831, część IV, nr. 57, 58.

Zeddeler L. Racionz, miasteczko w Carstwie polskom. Dieło pri Racionze 11 (23) Jjulia 1831 goda. Wojennyj encyklopediceskij Leksikon. Wyd 2, tom XI, str. 106—107.

Memoryał gen. Prądzyńskiego, podany do sejmu 27 lipca 1831 r. Dziennik literacki, 1860, nr. 56—57.

Die **Gefechte** der russischen Korps des General-Adjutanten v. Rüdiger, während der Vorrückung von Kurow über die Weichsel bis Radom, vom 25/VII (6 Aug.) bis zum 7 (19) August 1831, Wien, 1837, w 8ce.

Małachowski Kazimierz. Opowiadanie działań wojennych i wypadków zasłanych od 1 sierpnia do 10 września 1831 roku. Wydanie Wal. Zwierzchowskiego. Ogłoszenia niektórych opisów, dotyczących obrotów korpusu II armii polskiej 1831 r. wydał tenże. Paryż, 1844, w 8ce.

Berzewiczy E. Bitwa pod Ilżą w roku 1831. Tydzień, nr. 12 — 14, tom III.

Budzyński Michał. Dwa krzyże pod Ilżą. Trzeci Maja, r. 1844. Paryż, 1844, str. 13—14, 17—22 i 29—30.

Pojedynek w bitwie pod Ilżą w r. 1831. Przyjaciel domowy, Lwów, 1876, nr. 13, str. 100—101.

Nabielak Ludwik. Trzy dni dowództwa naczelnego gen. Dembińskiego. M. Podczaszyński, Pamiętnik, emigracyi, Paryż, 1833, Henryk Probus, str. 13—15.

Szczegółowy obraz rozrządzeń, wydanych przez hr. Paskiewicza Erywańskiego. Tygodnik petersburski, r. 1831, część IV, nr. 56.

Prądzyński Ignacy, Pamiętnik r. 1831. O negocyacyach z Paskiewiczem względem poddania Warszawy (litografowane).

List prezesa rządu narodowego Niemojowskiego do wodza naczelnego Rybińskiego, z dnia 8 sierpnia 1832 r. (o układach w miesiącu wrześniu przez główną kwaterę polską z generałem moskiewskim Bergem zawiazanych, z powodu dziełka p. t.: Mémoires officiels d'un témoin oculaire). M. Podczaszyń-

ski, Pamiętnik emigracyi, część I, Władysław II, str. 3—4. Paryż, 1832.

Wieża luterska w Warszawie i generał Bem. Orzeł biały, 1845, nr. 7.

Umiński Jan Nepom. Relation de l'attaque de Varsovie dans les journées des 6 et 7 Septembre 1831, par . . . avec une carte. Le Spectateur militaire. 1832, Mai.

— — — Paris chez Frenttel et Wurtz, 1832, str. 28, 1832, w 8ce.

Prise de Varsovie par les Russes 1831, attaque des 6 et 7 Septembre 1831, avec un plan pour les opérations de siège. Paris, 1832, str. 22 i 1 plan, w 8ce.

Relation de l'attaque de Varsovie (6 Septembre 1831), avec une carte. Paris, 1832, w 8ce.

Ordre de bataille der russ. Armeem am 2ten Tage der Erstürmung von Warschau. Berlin, 1832, 1 karta, fol.

— de bataille der polnischen Armeem vor Warschau am 6 September 1831. Berlin, 1832, 1 karta, fol.

Świtkowski Tomasz. O wzięciu Woli dnia 6 września 1831, z planem Warszawy. Paryż, 1833, w 8ce.

Wierigin A. J. Szturm Warszawy w 1831 godu i niekotoryja zamieczanija o polskoj wojnie. Russkij Wiestnik, 1860 r., tom XXVIII, nr. 13, toż samo Wojennyj Sbornik z r. 1860, tom XV, nr. 9, oddział II, str. 130—144.

Wziatije Woli 25 awgusta 1831 goda. Illjustrowanyj siemiejnyj Listok r. 1860, nr. 75—76.

Die Erstürmung von Warschau durch die Russen am 6 u. 7 September 1831. Im Bureau des kön. Generalstabes nach offic. Berichten bearbeitet. Posen, Berlin, Broulberg, E. S. Mittler, 1831, mit 1 Plan, 2 Lit. u. 4 Blätter, str. 25 i 4, w 8ce.

Schels Jan. Die Bestürmung von Warschau am 6 und 7 September 1831 vom kaiserlich-österreichischen Major, Ritter des kaiserlichen königlichen russischen St. Stanislaus Ordens III klasse etc. Wien, gedr. bei Anton Strauss's sel. Wittwe, 1838, str. 119, w 8ce.

Nachtrag zur Erstürmung von Warschau durch die Russen am 6 und 7 September, nach russischen Angaben (mit 2 Plänen und 2 Ordres de bataille). Berlin, Posen, Broulberg, 1832, str. 36, planów 6, w 8ce.

Raport o zdobyciu Warszawy (dodatek do Ruskiego Inwalida). Tygodnik petersburski, 1831, część V, nr. 76 do 79.

Paszkiewicz Jan Teodorowicz. Rapport an den Kaiser von dem Oberbefehlshaber der Armee über die Erstürmung Warschaws. Warschau, 1831, w 4ce.

— Rapport, adressé à sa Majesté l'Empereur Nicolas I, par le commandant en chef de l'armée active, Feldmaréchal prince de Varsovie, comte Paskewitch d'Erivan. Pétersbourg, 1831. w 4ce.

Szturm Warszawy 6 i 7 września 1831 roku. Gazeta narodowa, 1879, nr. 43—57.

Detalles sobre la toma de Varsovia por el ejercito ruso ol mando del Feldmariscal Conde Paskewitch de Erivan Principe de Varsovia. Madrid, 1832, w 4ce.

Odpowiedź podpółkownika Zaliwskiego na zarzuty jenerała Różyckiego. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, część II, Mieczysław III, Paryż, 1832, str. 7—8.

Sprawa oddania głównego dowództwa przez Niemojowskiego Rybińskiemu. Dokument z dnia 23 września 1831. Demokrata polski, tom V, cz. I, str. 51—53.

Zwierkowski Walenty. Działania wodza, rad wojennych, parlamentarzy, prezesa sądu i sejmu, od 8 września do 5 października 1831 r., z dodatkiem dowodów objaśniających. Paryż, 1843, druk Bourgogne et Martinet, str. 128, w 8ce.

Małachowski Kazimierz. Kilka słów o rozkazach, wydanych korpusowi generała Ramorino przez naczelnego wodza wojsk polskich, po ustąpieniu tychże z Warszawy, jako materyał do

historii kampanii r. 1831 (to samo po francusku). Paryż, 1832, w 8ce.

Wiadomość o zniszczeniu korpusu Ramoriny. Tygodnik petersburski, 1831, część IV, nr. 71—72 i część IV, nr. 93, 95, 96.

Zwierkowski Walenty. Korpus 2 polski w r. 1831 od 23 sierpnia do 16 września, czyli opis działań, rad, marszów, uwagi, recenzje, rozkazy, odezwy zebrane, przez ogłoszone drukiem. Paryż, 1844, str. 247, 1 mapa, w 8ce.

O dzienniku „The British and Foréing Review“ i o działaniach korpusu generała Ramorino. Tygodnik emigracyi polskiej, część VII, str. 1—7 i 9—13. Paryż, 1835.

Breański Feliks. Szef sztabu prezesa rządu o ruchach korpusu IIgo (Ramoriny). Trzeci Maja, 1844. Paryż, 1844. str. 182—184.

Zamojski Władysław. O zarzucaniem dowódcy korpusu II generałowi Ramorino niedopełnieniu rozkazów, danych mu przez naczelnego dowódcę po upadku Warszawy 1831 roku. List półkownika Zamojskiego b. szefa sztabu korpusu IIgo. Trzeci Maja, r. 1844. Paryż, 1844, str. 109—136.

— — Paryż, 1844, str. 75, 8ka.

Holzman K. B. Jenerał Ramorino i jego szef sztabu Władysław Zamojski. Poitiers, Dépierris, 1844, str. 15, w 8ce.

Horain Wincenty. Kilka słów o działaniach korpusu IIgo armii polskiej na prawym brzegu Wisły, pomiędzy 22 sierpnia a 17 września 1831 roku. Dziennik narodowy, nr. 352—355. Paryż, 1848.

— — — Poznań, Kamiński i sp. 1849.

Wybranowski. Korpus generała Ramorino i jego losy od 20 sierpnia 1831 aż do wkroczenia do Galicyi. Dziennik literacki, 1869, nr. 43—49.

Przyczynęk do dziejów kampanii 1831 roku (o niedopełnieniu rozkazów przez generała Ramorino po kapitulacyi Warszawy). Dziennik poznański, 1867, nr. 262.

Forster Karol. Z powodu „Przyczynku do dziejów kampanii r. 1831“. Dziennik poznański, 1867, nr. 277.

— Protest przeciw mylnemu podaniu faktu historii polskiej (w sprawie korpusu generała Ramorino, przeciwko przedstawieniu rzeczy przez Morawskiego). Gazeta narodowa, r. 1875, nr. 274.

Januszkiewicz Eustachy. Wyjątek z pamiętników działań wojennych generała Różyckiego (od dnia 12 września do 17 t. m. r. 1831). M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, część I, Mieczysław I, str. 1—2. Paryż, 1832.

— Sprostowanie w sprawie ostatnich działań wojennych korpusu gen. Różyckiego. Młoda Polska, 1839, dod. str. 93—94.

Działania ostatniego wodza (sprawa generał Rybińskiego). Demokrata polski, tom I, cz. IV, str. 257—262.

O ostatnich działaniach wojennych zob. w rubryce: „Upadek powstania“.

9. Upadek powstania.

Falkowski J. Upadek powstania polskiego w r. 1831 etc. Poznań, 1881, (ob. „Opracowania“).

Dwa dni ostatnie sejmu i rządu narodowego w stolicy polskiej 6 i 7 września 1831. Warszawa, 1831, w 8ce.

Niemojowski Bonawentura. O ostatnich wypadkach rewolucyi polskiej, w odpowiedzi na biografią generała Rybińskiego. Paryż, 1833, w 8ce.

Janowski Jan Nep. Les derniers moments de la révolution de Pologne en 1831 depuis l'attaque de Varsovie, récit des événements de l'époque, accompagné des observations et des notes historiques. Paryż, 1833, str. IV i 110.

— — — wydanie drugie, Paryż, 1833.

Kruszyński Józef. Mémoires officiels sur la Pologne. Précis des négociations entre le maréchal Paszkiewicz et le commandant en chef de

l'armée polonaise, après l'évacuation de Varsovie, par un témoin oculaire. Lipsk i Paryż, u Renouarda, 1832, w 8ce.

Łabęcki Julian. Pamiętnik pobytu w Galicyi oficera z korpusu Ramoriny. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, część II, Konrad, str. 1—3.

Pamiętnik pobytu w Galicyi oficera z korpusu Ramoriny. Przyjaciel ludu, 1848, tom XV, nr. 42—43.

Zwierkowski Walenty. Odpowiedź półkownikowi Breańskiemu (na broszurę, opisującą ostatnie działania władz w r. 1831). Orzeł biały, 1843, nr. 21.

Władza de facto generała Rybińskiego. Dziennik narod., 1843, nr. 101.

Umiński Jan Nep. Kilka słów o zasłych wypadkach w Słupnie i Płocku w d. 23 września 1831 r. wywołane przez pismo podpółkownika Chotomskiego: „Odpowiedź Chełmickiemu i i Zwierchowskiemu“. Bruxella, 1843, str. 24, w 8ce.

Adres do naczelnego wodza siły zbrojnej narodowej Rybińskiego, w Płocku podpisany przez różnej rangi i broni oficerów polskich (Płock d. 27 września 1831 r.). Bard nadwiślański, Avignon, 1832 r., dodatek do pierwszego kwartału.

Rybiński Maciej. Oświadczenie naczelnego wodza siły zbrojnej narodowej, w kwaterze głównej, w Swiedzbnie dnia 4 października 1831 (po polsku i po francusku), str. 2, fol.

Rozkaz dzienny gen. Rybińskiego przy wkroczeniu głównego korpusu wojska polskiego do Prus. Bard nadwiślański, 1832, dodatek do 2go kwartału.

Wyjątek z listu, pisanego z wyspy Aix (o przejściu 4 półku liniowego do Prus), w tygodniku aweniońskim p. t.: Polacy we Francyi, Avignon, 1832, str. 6.

Kapitulacya twierdzy Zamościa w d. 22 października 1831 roku. Rps. Biblioteki Ossol. nr. 549, k. 54—55.

Konwencya, zawarta przy kapitulacyi twierdzy Zamość. Rps. Biblioteki J. E. hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego. Misc. III, 48.

Warkulewicz Aleksander, Captivité des Polonais en Prusse. Paris, Avret, 1835, str. 316, z 2 litografiami.

Dankbahr W. Der Uebertritt des polnischen Corps von Gielgud, Chłapowski und Rybiński auf das preuss. Gebiet. Królewiec, w 8ce.

Półkownik Breański w Prusiech 1831 r. Rps. w zbiorach XX. Czartoryskich w Paryżu.

Gaszyński Konstanty. Notatki oficera polskiego. O obchodzeniu się rządu pruskiego z korpusem wojska polskiego (wesłego z Litwy do Prus pod dowództwem generała Gielguda) w czasie 53 dni trwającej kwarantanny. Paryż, 1833, druk A. Pinard, str. 30 i i k. niel. 3, w 12ce.

Les Polonais à Elbing, ou précis de ce qui s'est passé à Elbing et dans les environs, relativement aux Polonais, qui se sont réfugié sur le territoire Prussien. Paris, 1832, w 8ce.

— en Prusse en 1831 — 32. La Haye, 1833, w 8ce.

Opis wydania z Prus w ręce Moskali żołnierzy polskich. M. Podcześnieński, Pamiętnik emigracyi, część I, Władysław I, str. 1—2. Paryż, 1832.

Popow N. Poljaki w Prussii. Rus-skij Wiestnik, 1864.

Witwicki Stefan. Moskale w Polsce, albo treść dziennika pisanego w Warszawie od 8 września 1831 r. do 8 lipca 1832 r. (na francuskie przełożył Jański). Paryż, 1833, str. 115, w 32ce.

Widmann Gotfried. Der Volkstri-büne. Patriotische Gemälde aus Polen, nach dem jüngsten Falle von Warschau. Würzburg, 1832, u Fryd. Ernesta Thei-na, str. 34, 8ka.

10. Stosunki dyplomatyczne z innemi państwami.

Diplomaticzeskaja diepesza lorda Heitesbiuri lordu Palmerstonu, izwieszczawszaja o pieremienach, kotoryja Rossija namierena proizwiesti w Polsze

1831 goda. Wiestnik jugo-zapadnoj i zapadnoj Rossii, rok Iwszy (1863), t. III, zeszyt VIII.

Rząd narodowy 1831 r. misye zagraniczne, 8 tomów. W zbiorach XX. Czartoryskich w Paryżu.

Actes de la Mission polonaise a Paris, 22 tomów (od 26 stycznia do 15 grudnia 1831). Rps. Biblioteki polskiej w Paryżu (6. Quai d'Orléans).

Akta legacyi polskiej w Paryżu z r. 1831, t. 1—20, fol. (zawierające między innymi 71 listów księcia Adama Czartoryskiego). Rps. Muzeum narod. w Rapperswyl (ze zbiorów Leonarda Chodźki).

Stosunki rządu narodowego Polski z gabinetami obcymi w r. 1831. Dziennik narodowy, Paryż, 1842, nr. 48.

Lelewel Joachim. Całoroczne trudy komitetu narodowego polskiego, na dniu 8 grudnia 1831 we Francyi rozwiązanego. Paryż, 1831—1833.

Materyał do historyi roku 1831. Margrabia Wielopolski zdaje sprawę z misyi londyńskiej. Dziennik poznański, 1862, nr. 263.

Wielopolski Aleksander. Nota, podana lordowi Palmerstonowi przez posłannika polskiego w marcu 1831. Warszawa, 1831, str. 30, w 8ce.

— Mémoire, présenté à Lord Palmerston, secrétaire d'état de S. M. B. par le Marquis . . . envoyé de Pologne Mars 1831. Varsovie, 1831, str. 33, w 8ce.

Nota, podana dworowi berlińskiemu przez ministra spraw zagranicznych Królestwa polskiego, w przedmiocie postępowania tegoż dworu względem Polski, (to samo po francusku). 22 Juillet 1831, w 8ce.

Horodyski Ignacy. Note, présentée au cabinet de Berlin, par le ministre des affaires étrangères du Royaume de Pologne, relativement à la conduite du dit cabinet dans les affaires de la Pologne. — Nota, podana dworowi berlińskiemu przez ministra spraw zagranicznych Król. polskiego, w przedmiocie postępowania tegoż dworu względem

Polski. Warszawa, d. 21 lipca b. w. m. dr. 1831, str. 23, w 8ce.

Wyciąg z dyplomatycznych dokumentów i korespondencyj z r. 1831, w „Patrie“ z dnia 19 października 1861. Wiadomość o tem, w Dzienniku polskim r. 1861, nr. 24.

Correspondence with the gouvernement of Russia respecting the affaires of Poland 1831—1832. Presented to the House of Commons by Command of Her Majesty in pursnance of their Address of July 2 1861. London, 1861, str. 23, fol.

— with the prince Talleyrand respecting Poland 1831, str. 3, fol. (wyjątki z obydwóch publikacyj w Dzienn. pozn. 1862, nr. 19).

Korespondencya I. z rządem rosyjskim w przedmiocie sprawy polskiej z r. 1831 i 1832. Lwów, 1861.

— **II.** z księciem Talleyrand w przedmiocie sprawy polskiej z r. 1831. (wydane przez rząd angielski). W streszczeniu w Dzienniku polskim, 1861, nr. 38 i 39.

Sprawa polska w Anglii. Przeгляд rzeczy polskich z r. 1861, zeszyt z dnia 1 sierpnia 1861, od str. 27—44.

M. K. Polityka dworu wiedeńskiego względem Polski (1700—1831). Tygodnik emigracyi polskiej, cz. X., str. 5—7.

Ozyński Jan. Preussen im Jahre 1831 etc. Führt 1832, str. 38, w 8ce.

Actenstücke und Belege über den Bruch der Neutralität Preussens gegen Polen. Fürth, Fr. Korn'sche Buchhandlung, 1833, str. 123.

Preussen und Polen. Beleuchtung der Verhältnisse beider in Bezug auf die neueste polnische Revolution etc., Danzig, 1838, str. 56, w 8ce.

Flotwella prezesa W. Księstwa Pozn. odezwa względem wychodźstwa tutejszostronnych poddanych do Królestwa polskiego. Dziennik urzędowy król. regencyi w Poznaniu, 1830, nr. 52 i 1831, nr. 1.

Odezwa, tycząca się zakazanego wywozu broni, koni i t. d. do Królestwa polskiego. Tamże, 1831, nr. 2.

Ogłoszenie względem posyłania do Polski posłańców bez paszportów. Tamże, 1831, nr. 12.

Odezwa względem wysłanych do Polski mieszkańców W. Ks. Poznańskiego. Dziennik urzędowy król. regencyi w Poznaniu, r. 1831, nr. 7, str. 65.

II. Współczesne objawy opinii europejskiej w sprawie polskiej.

Lambert J. A. La Pologne en 1831, chant héroïque. Lyon, 1831, w 8ce.

— — — 2. wyd., Lyon, 1831.

Lafresnay Marie de Barfleur. L'infaillible triomphe de la Pologne sur l'envahissement des Russes et de tous les tyrans. Paris, 31, w 8ce.

Souvestre Emil. Cantate polonaise, paroles de... arrangée à grand orchestre sur un chant romain par A. Pitate. Nantes, impr. Mellinet, 1831, w 8ce, str. 2.

Servane de Sugny Piotr Maria Franciszek. Le réveil de la liberté, ode dédié aux Polonais, Paris, Verdet, 1831, str. 16, w 8ce.

Paillet Julian. Aux Polonais. Dithyrambe par l' auteur de l' ombre de Kościuszko, lu en soirée publique le 7 Fevr. 1831 a l' Athénée de Paris. 1831, w 8ce.

— 2 wydania w tymże roku.

— **L' ombre de Kościuszko.** Paris, 1831.

Pinet. Le réveil d'une mère polonaise. B. w. m. i r. (Paris, 1831).

Légende heroique des Polonais. Paris, 1831, w 8ce.

Potier Charles. Aux Polonais. Varsovie, 1831, w 8ce.

Poulain M. Jules. La Varsoviennne, dédiée aux Dames Polonaises, par.... Air de la Marseillaise. Paris, 1831.

Stimmen aus Frankreich über Polen. Leipzig, 1831, w 16ce.

Zeltner Franciszek. Service funèbre, célébré à Paris le 23 Février, à la mémoire de Kościuszko et des martyrs de la liberté polonaise, qui ont péri dans la nuit du 29 Novembre 1830 à Varsovie, par le soins de M... ancien aide-de-camp du généralissime

Kościuszkowski et membre du Comité central polonais (Extract de la Revue encyclopédique. Mars, 1831). Paris, 1831, w 8ce, str. 10.

Manifest głównego komitetu francuskiego w Paryżu do narodu polskiego z dnia 12 lutego 1831 r. Warszawa, 1831, w 4ce.

Lemercier Nepomucen. Voeu d'un membre du Comité polonais, adressé au Gouvernement du Roi des Français. Paris, 1831, str. 16.

Marchand E. Essais poétiques, publiés au profit des Polonais. Alençon, 1831, de l'imprimerie de Poulet-Malassis, w 8ce.

Crevel. La révolution de 1830. Poème, dédié aux héros de juillet, suivi du palais d'illusion et du chant funèbre des Polonais. Paris, 1831, w 8ce.

Desbwards E. J. F. La Pologne. Imprécation. Paris, 1831, w 8ce.

La Fayette. Discours du... à la Chambre des Députés (séance du 28 Janvier 1831, 23 Février 1831, 11, 20, 22 Septembre 1831, 1 Février 1832, 9 Avril 1832, 3 Decembre 1832). Paris, w 8ce.

Fontau Ludwik Marya i Dupenty. La Polonaise (quatre stances). Paris, 1831, w 8ce.

Delavigne Kaz. J. Fr. Les Polonais immortels (wiersz). Paris, 1831, 8ka.

Clairville Louis François Nicolace. Aux braves Polonais (couplets). Paris, 1831.

Jullien de Paris. Les deux Polonaises. Les trois capitales. Paris, 1831, w 8ce.

Pologne. Explications données à la Chambre des Deputés sur les affaires de la Pologne et de la Belgique. Paris, 1831, w 8ce.

Thiers Adolf Ludwik. Discours concernant la Pologne et les affaires étrangères (séance du 29 Septembre 1831). Paris, 1831, w 8ce.

Thomson Aleksander. A la nation française. Que Dieu venge la Pologne! Que la France la secoure. Odbitka z „La Tribune“. Paris, impr. Aug. Mie, 1831, str. 4, w 8ce.

Jacomy P. Guerre! Guerre! ou la Pologne, poème. Paris, 1831, w 8ce.

Beuf Lamy C. Les Polonais, poème. Clermont-Ferrand, 1831, w 8ce.

Le Tombeau des Polonais. Air connu. Paris, 1831, w 8ce.

Busset. Le désastre de la Pologne, épître a Beranger. Paris, 1831, str. 16, w 8ce.

Bressy Agaton. La Pologne, hymne de mort. Lyon, 1831, str. 4, w 8ce.

Basile. Nouvelle Lithuanienne. Lettre au Czar. Paris, 1831, str. 47, w 8ce.

Mazoyer Vital Benoit. Eloges de braves Polonais. Paris, 1832, w 8ce.

Les **Jacobins** et les Polonais, par le Comte de ancien Cheval. de Malte. Paris, 1832, w 8ce.

Gross Fryderyk. Deutschlands Frauen an die Polen. Ein Gedicht. Leipzig, w 8ce.

Der **Sybillen** Weissagungen und Prophezeiungen etc. Hanau, 1831, 8ka.

Den tapfern **Streitern** Polens (1831). Kart 2, w 8ce.

Stolle Ferdynand Ludwik. Allgemeines Gebeth für Polen. B. w. m., 1831, w 8ce.

— — — Gott mitt Polen. Leipzig, 1831, w 8ce.

Noch ist Polen nicht verloren (wiersz). 1831, w 8ce.

Ortlepp Ernest. Polenlieder. Altenburg. 1831, w 8ce.

Gedichte (fünfzehn politische — są to poezye na cześć Polski). Stuttgart, 1831, E. d. w 8ce.

Dybicz Zabalkański. Dibitsch's Klage in Elisium (in Versen). Augsburg, 1831.

— — — wydanie 2gie, 1832.

Koenigsberger Stefan. Helft den armen Polen! Helft dem grossen Heldenvolke! Ein Ruf der Menschlichkeit an die europäische Menschheit. München, Wertes, 1831, w 8ce.

Grosse Ernest. Kościuszkowski's Zuruf an seine Landsleute etc. Lindau, 1831, w 8ce.

Die **Jacobiner** u. Polen vom Grafen von ehemaligen Malteserritter. Carlsruhe und Baden, 1832, w 8ce.

Schaffer August. Der Fall von Warschau, ein Gedicht. Gmünden, 1831, w 12ce.

Stoeber Gottlieb. Dem Helden-Tod der Polen (im Verse). Strassburg, Druck von Schuler, str. 4, w 4ce.

Ortlepp Ernest. Polens Sterbelied. Ein Nachtrag zu den Polenliedern. Altenburg, 1831, w 8ce.

Harfenklänge eines Walser durch Polens Schlachtgefilde. Schneeberg, 1832, w 12ce.

Gross Fryderyk. Thränen und Hoffnungsblüthen, vergossen und gestreut auf Polens Grabe von dem polnischen Grafen K., allen Polen-Freunden ans Herz gelegt von . . . Leipzig, 1832, w 8ce.

— Vier Gesänge dem Unglücke Polens geweiht. Leipzig, 1832, w 8ce.

Memoryał Karamzyna, wystosowany do cesarza Aleksandra I względem jego zamiaru przywrócenia całego Królestwa polskiego w dawnych jego granicach (przekład z Mniemania ruskago graźdanina). Słowianin, 1868, str. 143 do 146.

— — — Tygodnik pozn. 1862.

Manifeste de Nicolas I l'empereur de Russie, écrit par (?) la révolution polon. 1830, concernant les droits impôts etc. de l'ancien Royaume de Pologne. Contresigné par Stefan Grabowski (Russe et Polonais).

Odezwa do narodu polskiego 5/17 grudnia 1830 (podpisany Mikołaj), fol.

Parszow. Rossijskomu woinstwu (wiersz do wojska rosyjskiego z powodu pochodu na kampanią 1831 r.). Petersburg, 1831, w 8ce.

Danilewski M. Głos umierającego Polaka po bitwie pod Pragę, wiersz po rosyjsku. Moskwa, 1831, w 12ce.

Żukowski Wasyli i **Puszkin** Aleksander. Tri stichtworenija (wiersze na wzięcie Warszawy). Petersburg, 1831, w 8ce, str. 8.

Puszkin, Żukowski W. i Chomiatkow A. Der Polenaufstand und Warschaus Fall 1831 in 3 Gedichten von nach dem Russischen. St. Petersburg, Druck der kais. Akadem. der Wissen., 1831, kart 4, w 4ce.

Szyszków Aleksander. Wiersz na wzięcie Warszawy (po rosyjsku). Moskwa, 1831, str. 7, w 8ce.

Wołkow A. Oda na uśmierzenie rokoszu w Polsce (po rosyjsku). Moskwa, 1831, str. 7, w 8ce.

Glinka Sergiusz Nikołajewicz. Błagodarnaja pieśń (po przeczytaniu manifestu z dnia 6 października r. 1831, po rosyjsku). Moskwa, 1831.

Polskij wopros. Sobranije razsuzhdenij i zamieczanij, pisannyh 1830 d - 1866 g. Istoriceszkija razmyszlenija o otnoszenijach Polski k' Rossii. Moskwa 1868, w 8ce.

Pypin. Polskij wopros w ruskoj literaturie. Wiestnik Jewropy, r. 1880 marzec, kwiecień, maj. Petersburg, 1880.

Kozłowski L. Kwestya polska w literaturze rosyjskiej. Sprawozdanie z artykułu A. Pypina. Przegląd polski, 1880, tom IV.

Brougham Henryk de Vaux, baron. Appeal for Poland. Londyn, 1830.

Campbell Tomasz. Poland, a poem by . . . Londyn, 1831.

Poland, a patriotic ode. By the author of the „Shandew fragments“. London, 1831, w 8ce.

Thoughts on the present Aspect of foreign Affairs, by an englishman, London, 1831 (o Polsce).

Pismo rządu narodowego z d. 4 lipca 1831 r. O adresie komitatów węgierskich w sprawie polskiej. Rps. Bibl. Ossol. nr. 549, k. 50.

Thouars. Triomfied voor Z. M. den Keizer allen Russen; nade Ontbinding wan het Poolsche Leger-Gravenkag, 1831, fol.

Jacobi Filius. Polonia minnessippor pa Polska frihetens äthög. Första Häftet (Kwiaty pamięci o wolności Polski). Stockholm, 1832.

Ob. Broszury polityczne z r. 1830 i 1831.

12. Skutki upadku powstania listopadowego.

Dziennik praw. Dniownik zakonow. T. XIII i nast. Warszawa, w drukarni rządowej.

Dekret rady administr. o konfiskacie majątków kilkunastu wychodźców z r. 1831. Czas z r. 1855, nr. 281.

O przesiedlaniu Polaków z gubernii podolskiej do obwodu kaukaskiego w 1831 i 1832 r. Rozporządzenia rządowe. Pps. Bibl. Ossol. nr. 549, karta 56—59.

Ukaz carski z dnia 14 lutego 1832, r. o nadaniu Królestwu polskiemu statutu organicznego i statut organiczny. Tygodnik petersburski, część V, nr. 23 i 24, rok 1832.

Postanowienie względem ostatecznego rozwiązania składu byłego wojska polskiego, wydane w Warszawie 1 maja 1832 r. przez Paskiewicza. Tygodnik petersburski, część V, nr. 42, rok 1832.

Ukaz carski z dnia 10 maja 1832, dotyczący się zawiadowania i postępowania z majątkami skonfiskowanymi. Tygodnik petersburski, część V, nr. 41, rok 1832.

Wyroki sądów wojennych, wydawane na uczestników powstania (zawierają imiona skazanych, powód i wymiar kary). Tygodnik petersburski, część V, z r. 1832, nr. 1, 5, 7, 16, 18, 22, 23; część VIII, 1833, nr. 97.

Wykazy majątków z ilością dusz, które po powstaniu na mocy ukazu z 21 grudnia r. 1830 skonfiskowano i zasekwestrowano. Tygodnik petersburski, część V z r. 1832, nr. 1—49; część VI z r. 1832, nr. 53—76; część VII z r. 1833, nr. 28—43.

Ogłoszone przez komisją likwidacyjną mińską **listy** osób i klasztorów, których majątki w gubernii mińskiej skonfiskowano. Tygodnik petersburski, część VI z r. 1832, nr. 87; część

VIII z r. 1833, nr. 66; część IX z r. 1834, nr. 2.

Ukaz carski o zniesieniu niekompletnych klasztorów katolickich w guberniach zachodnich. Tygodnik petersburski, część VI, rok 1832, nr. 90.

Stan obecny Polski. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. I, Ziemonysł, str. 17—23.

Nowe akta urzędowe, dowodzące niszczenia narodu polskiego przez Moskalów. Tamże, cz. II, Leszek Biały, str. 1—4.

O dwunastu **męczennikach** polskich, zakatowanych w Kronsztadzie Tamże, cz. II, Bolesław V, str. 4—5.

Pokłękowski Eugenius. Akt oskarżenia przeciwko osobom, zostającym pod najwyższym sądem kryminalnym w Królestwie polskiem w zarzucie spełnienia zbrodni, wyłączonych od ogólnego przebaczenia, jakie Najj. Cesarz wszech Rosyi, Król polski i t. d. w dniu 20 października, 1 listopada 1831 r. poddanym swym w Królestwie polskiem, mającym udział w rokoszu z r. 1830 i 1831, najlaskawiej udzielić raczył. Warszawa, 11/XI, 1833, 2 zeszyt w 4ce.

Ukaz carski, dotyczący się sądenia uczestników powstania, wydany 11 stycznia 1833 r. Tygodnik petersburski, część VII, z r. 1833, nr. 19.

— — z dnia 23 kwietnia 1833, o podleganiu zbrodni stanu rozpoznawaniu sądów wojennych. Tygodnik petersburski, część VII, z r. 1833, nr. 37.

Postanowienie rady administracyjnej Królestwa, dotyczące się majątków skonfiskowanych z dnia 18 czerwca 1833 r. Tygodnik petersburski, część VIII, z r. 1833, nr. 57.

Ogłoszone przez komisją likwidacyjną podolskiej gubernii **listy** osób, których majątki w tejże gubernii uległy konfiskacie. Tygodnik petersburski, cz. VII z r. 1833, nr. 25; część X, z r. 1834, nr. 65, 83.

Wykaz majątków, skonfiskowanych w gubernii wołyńskiej. Tygodnik petersburski, 1833, część VII, nr. 2; część VIII z r. 1833, nr. 92.

Lista obywateli, których majątki podlegające sekwestrowi i konfiskacie dotąd nie wyszukane. Tygodnik petersburski, 1833, cz. VII, nr. 26, 29.

Ogłoszenie według „Journal de St. Pétersbourg“ szczegółów „o terażniejszym stanie Królestwa polskiego“. Tygodnik petersburski, 1833, część VII, nr. 25.

Ogłoszona przez komisją likwidacyjną kijowską **lista** majątków w gubernii kijowskiej skonfiskowanych. Tygodnik petersburski, 1833, część VIII, nr. 69; część X z r. 1834, nr. 65.

Ogłoszenie przez komisją likwidacyjną wileńską **listy** właścicieli, których majątki w gubernii wileńskiej skonfiskowane zostały. Tygodnik petersburski, 1833, cz. VII, nr. 6—8; cz. IX z r. 1834, nr. 43, 44; cz. X z r. 1834, nr. 67, 70.

Listy właścicieli, których majątki w gubernii grodzieńskiej skonfiskowano za udział w powstaniu. Tygodnik petersburski, 1833, cz. VIII, nr. 67, 87; cz. IX, z r. 1834, nr. 49, 50; cz. X, z r. 1834, nr. 72, 76.

Lista imienna niewiadomych z terażniejszego pobytu osób, oddanych pod sąd najwyższy kryminalny na zasadzie manifestu 20 paźdz. (2 list) 1831, z powodu zarzutu o popełnione przestępstwa, wyłączonych z pod ogólnego przebaczenia. Warszawa, 1833, fol.

Chronique Polonaise, depuis la chute de Varsovie jusqu'au 1er Juillet 1833. Le Polonais, 1833, t. I.

— polonaise. Le Polonais, 1833, t. I—VI.

Persécutions, exercées contre la religion catholique en Pologne. Le Polonais, t. I (1833), str. 222—229.

Czartoryski Adam Jerzy ks. Dernier mot sur le Statut organique, imposé à la Pologne le 26 Févr. 1832. Paris, 1833, w 8ce.

Mikołaj I. Ukaz z dnia 6 paździer. 1834 r. w sprawie wyłączonych z amnestyi z dnia 1 listop. 1831. Tygodnik emigr. pols. 1834, cz. III, str. 65—71.

— — z 16 października w sprawie pódpanych cesarstwa ros. którzy

wzięli udział w powstaniu r. 1831. Tamże, str. 93—95.

Lista imienna uczestników powstania, którzy nie stawiszy się przed oddzielnym sąd kryminalny, zaocznie zasądzeni zostali. Tygodnik petersburski, 1834, cz. X, nr. 84—87, 89.

Chronique Polonaise (actes du gouvernement; instruction publique). Le Polonais, 1834, t. III, str. 301—304.

Les Russes à Varsovie. Le Polonais, 1834, t. II, p. 8—16, 63—70, 157—166.

Rozporządzenie rady administracyjnej Królestwa polskiego, dotyczące skonfiskowanych majątków (z d. 7 maja 1835 r.). Tygodnik petersburski, 1835, część XI, nr. 39, 40.

Ogłoszenie konfiskaty majątków w guberniach: kijowskiej, wołyńskiej, podolskiej, grodzieńskiej, wileńskiej, mińskiej. Tygodnik petersburski, 1835, część XI, nr. 7, 8, 16, 27, 37, 50; część XII, nr. 63, 89, 92.

Lista imienna osób, mających udział w rewolucyi, nie korzystających z udzielonej amnestyi i wyszłych za granicę. Tygodnik petersburski, r. 1835, część XII, nr. 58—79.

Krzyżanowski J. K. Kronika sekcól Królestwa polskiego po 1831 r. spisana przez . . . w 1843 r. Rps. Bibl. Ossol. nr. 2750.

Karamzin W. N. Polskij wopros w 1839 g. Russkaja Starina, 1870, t. 2gi.

Stan rzeczy w Polsce, zaprowadzony przez cesarza Mikołaja. Wiadomości polskie, 1856, nr. 26 i 27, str. 101.

Lublner Ludw. Ozeasz. O rozmaitych amnestyach, oktrojowanych Polakom przez cesarzów Mikołaja I i Aleksandra II, będących w zupełnem przeciwieństwie z późniejszymi ukazami i dekretami; z dodatkiem tabeli statystycznej konfiskat etc. Sprawozdanie w Dzienniku polskim, Lwów, 1862, nr. 12.

Les confiscations de biens des Polonais sous le regne de l'empereur Nicolas I. Bruxelles, Leipzig, Gand, chez Muquardt, 1861. Streszczenie tego dzieła

ka w Dzienniku literackim, 1861, nr. 70—72.

Spisy osób, skazanych po r. 1831, oficerów, którzy pozostali w kraju lub udali się na emigracyą itp. obacz w „Dziale biogr.“ cz. og.

III. Teatr wojny.

Krótki **zbiór** geografii Królestwa polskiego i W. Ks. Poznańskiego, podług dawniejszego urzędzenia kraju ułożony, z wyrażeniem granic na kongresie wiedeńskim dla obudwóch tych państw wykreślonych. Wrocław, 1816, w 8ce.

Politowski W. Jeografia Królestwa polskiego i wolnego m. Krakowa, z dołączeniem wiadomości statystycznych. Warszawa, 1816, w 8ce.

— — drugie wydanie poprawne i pomnożone, Warszawa, 1819, str. 64 i 1 tabl.

Hassel. Vollständige Erdbeschreibung des russischen Reichs in Europa nebst Polen (jestto część III, tom II, dzieła: Vollständiges Handbuch der Erdbeschreibung). Weimar, 1821, w 8ce, str. 926.

— Das europäische Russland mit einer allgemeinen Einleitung zur Statistik des Reichs und Beschreibung von Polen (stanowi tom XI Gaspariego Adama Chr. Allgemeine Einleitung in die neueste Geographie). Weimar, 1822, w 8ce.

Jazykow Dymitr. Sputnik w Carstwo polskoje i w Republikę krakowskują. Petersburg, 1822, w 8ce, str. 163,

Ostrowski Piotr. Jeografia Cesarstwa rosyjskiego, Królestwa polskiego i Wielkiego Księstwa finlandzkiego w teraźniejszym ich stanie. Wilno, 1824, w 8ce.

La **Russie et les Polonais** en 1829. Tableau historique et statistique de l'empire de toutes les Roussies en Europe, en Asie et en Amerique. Paris, chez Renard, 1829, fol. z widokiem Petersburga.

Jeografia Królestwa polskiego, podług ostatniego rozgraniczenia, z autorów najświeższych i akt urzędowych dla użytku młodzieży szkolnej i wiadomości potrzebnych zebrana. Warszawa w drukarni XX. Pijarów, 1830, w 8ce, str. 108.

Rodecki Franciszek. Obraz jeograficzno - statystyczny Królestwa polskiego przez Dra medycyny w uniwersytecie krakowskim. Warszawa, w dr. Antoniego Gałęzowskiego, 1830, wielkie folio, 1 mapa i V tablic statystycznych drukowanych.

Obraz polityczny i statystyczny Królestwa polskiego, jaki był w roku 1830 przed dniem 29 listopada. Warszawa, 1830, w 16ce.

Rabbe Alfons. Résumé géographique de l'Empire de Russie, et du Royaume de Pologne par Troisième édition, ornée d'une carte. Paris, chez Lebigre libraire, rue de la Harpe Impr. de J. Tastu, 1831, w 12ce, str. XXXVI, 643.

Wasiljew Gilarion Wasiljewicz. Nowiejszeje istoriczeskoje, statisticzeskoje i geograficzeskoje opisanije Carstwa polskago. Moskwa, 1831, w 12ce, str. VIII i 178.

Zedlitz L. p. Neukirch Leonard. Polen, ein historisch - geographisch - statistisches Taschenbuch für Reisende, Geschäftsmänner und Zeitungsleser von mit einer Tabelle. Berlin, 1831, 2 k. i 124 str., 1 tab.

Polonia, la sua descrizione, suoi costumi, sue vicende. Venezia, 1831, w 12ce.

Cannabich J. G. Fr. Neustes Gemälde des europäischen Russlands u. des Königr. Polen (stanowi t. 26 i 27 Schütza: Erdkunde). Wien, 1832—33, w 8ce.

Saniewski Feliks. Tableau géographique, statistique et historique, du Royaume de Pologne, d'après le traité de Vienne, 1815. Laval, impr. Feillé - Grand-pré, 1833, w 8ce.

Souvenirs de la Pologne, historique statistique et litteraire, publiées par une

réunion des litterateurs polonais. Paris, 1833, w 8ce, 2 tomy, str. 392, 64, i 28 litografij.

Słowaczyński Andrzej. Polska, w kształcie dykcyonarza historyczno-statystyczno-geograficznego opisana. Paryż, nakładem Księgarni polskiej, 1833—1838, w 8ce, str. 502.

Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich, wydany pod redakcją Filipa Sulimierskiego, Bronisława Chlebowskiego i Władysława Walewskiego. Warszawa, 1880, 8ka wielka.

Schnitzler Jan Henryk. La Russie, la Pologne et la Finlande, tableau statistique, géographique et historique de toutes les parties de la monarchie Russe, prises isolément par . . . avec des plans lithographiés. Paris, imprimé chez Paul Renouard, 1835, w 8ce, str. XI 744 i 3 plany miast Niżnego Nowogrodu, Moskwy i Petersburga, w 12ce.

Opis województwa sandomierskiego (na str. 157: „Podług etatu z r. 1815/6, z r. 1817 na r. 1818“). *Rps. Bibl. Jag. 3392 (kod. pap. z początku w. XIX, w 16ce mniejszej, str. 160).*

— województwa sandomierskiego, ob. Kalendarzyk nowy polityczny na r. 1823, r. V, Warszawa.

— województwa kaliskiego. Tamże na rok 1824, r. VI.

— województwa mazowieckiego. Tamże na r. 1825, r. VII.

— Warszawy. Tamże na rok 1826, r. VIII.

— województwa krakowskiego (Gołębiowskiego). Tamże, r. 1827, r. IX.

— województwa lubelskiego. Tamże na r. 1829, r. XI.

— Puław (Widulińskiej). Tamże na r. 1830, r. XII.

Besser. Rzut oka na jeografią fizyczną Wołynia i Podola, przez Dr. . . . profesora historyi naturalnej w liceum wołyńskim. Dziennik wileński, 1827 tom II, 414—433.

Marczyński Wawrzyniec. Statystyczne, topograficzne i historyczne opisanie gubernii podolskiej, z rycinami i

mapami. Wilno, 1820—22, w 8ce, tom 1—3; t. I, k. niel. 7, str. 349 i 2; tom II, k. niel. 3, str. 302 i 2 oraz 3 tabl. druk; tom III, str. X, 316 i 2 tabl. z atlasem, folio, z 4 krajobraz. i 5 ryc.

Maliszewski Maciej. Descriptio terrae Łucoviensis, historica maxime et physica. B. w. m. i r. (między rokiem 1821—24).

Gołębiowski Łukasz. Opisanie m. Warszawy. Nie wyszło osobno, lecz w Nowym kalendarzu politycznym J. Netto. 1826.

Warszawa (opis ówczesnego stanu miasta). Orzeł biały, 1819, wrzes. t. 1, str. 141—148.

— (charakterystyka ludności warszawskiej). Rozmaitości warszawskie, 1824, nr. 1, 2, (dodatek do Gazety korespondenta warsz.)

Opisanie pobjowiska pod Grochowem. Rozmaitości lwowskie, r. 1831, nr. 46.

Ostrowski Władysław Tomasz. Mémoire sur le palatinat de Płock, considéré comme théâtre de plus importantes opérations militaires, pendant la guerre de Pologne en 1831 (wyjątek z Journal de sciences milit. 1840, maj). Paris, 1840.

L. B. O sieci strategicznej w Polsce. Trzeci Maja, Paryż, 1840, str. 33 do 34.

— **O ostępach** sieci strategicznej w Polsce. Trzeci Maja, Paryż, 1840, str. 44—46, 52—54, 62—64.

Sarmaticus. Der polnische Kriegsschauplatz, militair-geographische Studie von . . . Heft I: Der nordpolnische Kriegsschauplatz, str. 2 nl. i 156. Heft II: Der südpolnische Kriegsschauplatz, Operationsstudien, str. 92, Hannover, 1880, w 8ce.

Słowaczyński Andrzej. Statistique du Royaume de Pologne (ouvrage couronné par la Soc. de statistique univ.). Paryż, 1837.

Wyobrażenie statystyki polskolitewskiej i rossyjskiej, wykłady (Ignacego Onaczewicza?) profesora uniwersytetu wileńskiego z r. 1827. Z papierów

po *Michale Balińskim. Rps. Bibl. Jag. 2921 (kod. pap. z r. 1827, w 4ce, kart 127, str. 137 i kart 138—152).*

Pawłowicz M. A. i Janicki S. Pamiętnik fizycznych, matematycznych i statystycznych umiejętności, w zastosowaniu do przemysłu. Warszawa, 1830, w 8ce, zeszyt I—XI.

Ludność Królestwa polskiego. Rozmaitości lwowskie, 1830, nr. 16.

Gallois Joseph A. Statistique du Royaume de Pologne, tel qu'il a été en 1815 et en particulier celle de la ville de Varsovie, publiée d'après les documents officiels de l'année 1830, avec des observations sur les événements du jour. Paris, Delaunay 1831; w 8ce, str. 16, z mapą.

Wiadomości statystyczne o Polsce. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracji, cz. II, Konrad, str. 3—7.

Statystyka miast i wsi w Królestwie polskiem. Rozmaitości lwowskie, r. 1847, nr. 11.

Ludność Warszawy w 1823 roku. Gazeta korespondenta warsz. i zagran. 1823, nr. 86.

Wykaz urodzonych, zaślubionych i zmarłych w Warszawie w ciągu roku 1828. Gazeta korespondenta warszawsk. i zagran. r. 1829, nr. 17.

Ludność województw: sandomierskiego, płockiego i podlaskiego. Gazeta korespondenta warszawsk. i zagraniczn. 1823, nr. 68.

Lachnicki Ignacy Emanuel. Statystyka gubernii litewsko-grodzińskiej przez filozofii doktora, kamerjunkra dworu Jego Imperators. Mości. Wilno, 1817, str. 88, X i tab., w 4ce.

Kirkor A. H. Ludność miasta Wilna. Teka wileńska, 1858, nr. 3.

Tabela statystyczna departamentu kaliskiego, w 8ce.

Wiadomość statystyczna o archidiecezyi mohylewskiej. Mohylew, 1823, fol.

Ludność państwa rosyjskiego. Rozmaitości lwowskie, r. 1817, nr. 4.

Statystyczny wykaz wszystkich państw europejskich na rok 1818. Rozmaitości lwowskie, r. 1818, nr. 5.

Tabela miast, wsi, osad Królestwa polskiego, z wyrażeniem ich położenia i ludności, alfabetycznie ułożona, w biurze komisji rządowej spraw wewnętrznych i policyi. Warszawa, 1827, tom 1—2, w 4ce.

Wykaz abecedłowy znaczniejszych miast i wsi w Królestwie polskiem r. 1827, fol.

Tabela porównawcza, znaczniejszych gór, rzek, katarakt, miast, wsi, dolin i jezior na ziemi, wydana w litografii Józefa Koźmińskiego, profesora liceum i teoż nakładem (litografował Piotr Cichocki). Warszawa, 1830, 1 karta, fol.

— wszelkich traktów i komunikacji pocztowych w Królestwie polskiem na rok 1825, w 8ce.

— — 1834, str. 40, zmian zaszytych dwie karty nieliczb, w 8ce.

— — roku 1835, w 8ce.

Kopyskij J. Putiewyja zapiski w proździe Polsci ili Carstwa polskago 1815 goda. Petersburg, w typ. J. Płazunowa, 1817, w 8ce.

Reise aus Polen nach Petersburg. Meiningen, 1817, w 8ce.

— — Erfurt, 1818.

Johnson John. Voyage de l'Inde en Angleterre par la Perse, la Pologne et la Prusse, fait en 1817, Paris, 1819, tom I—II, w 8ce.

Sękowski Józef. Dziennik podróży z Wilna przez Odessę do Stambułu (część pierwsza: O rozmaitych miasteczkach litewskich — bardzo ciekawe wiadomości). Dziennik wileński, 1819, tom II, str. 565—591.

Podróż przez część powiatu wilkomirskiego, Kurlandyi i Inflant, w miesiącu lipcu i sierpniu r. 1819. Dziennik wileński, 1819, tom II, str. 257—281.

Uwagi Galicyanina (?) w podróży do Litwy i t. d. Rozmaitości lwowskie, r. 1824, nr. 6, 8—18

Stegemann C. F. Wanderung durch Deutschland, Polen, Russland, Persien, Caucasion und Aegypten nach

Jerusalem in den Jahren 1814 bis 1821. Nach den Ueberlieferungen des Reisenden von Fr. Dörne. Danzig, 1825, 2te Auflage, w 12ce.

Holmann James. Travels trough Russia, Siberia, Poland, Austria etc. undertaken during the years 1822, 3 and 4. London, 1825 tom 1—2, 8ka.

— Reisen door Russland Siberie, Polen etc. Uit het Engelsch. Amsterdam, 1829, m. plat. 2 Deele, z ryciną, w 8ce.

Ciampi Sebastyan. Viaggio in Polonia nella state del 1830, colla breve descrizione di Versava, e con altre notizie di lettere, arti, commercio ed altre particolarità di quel Regno etc. Firenze, 1831, presso Guiseppe Galetti, w 8ce.

Schlegel Christ. Hier. Justus. Reise aus Polen nach St. Petersburg (stanowi także tom 3ci zbioru w 10ciu tomach: Reisen in mehrere russische Gouvernements. Meiningen, 1810 do 1834). Erfurt und Gotha.

Kraszewski Józef Ignacy. Obrazy z życia i podróży. Tom I—II (tom II Wspomnienie Wilna: 1) Spojrzenie na miasto i mieszkańców 1830 — 1835). Wilno, J. Zawadzki, 1842, w 8ce.

Guide du voyageur de Pologne et dans la république de Cracovie. Warszawa, 1820.

Scheler F. C. Schilderungen der Sitten und des Characters der polnischen Nation, nebst einer ausführlichen Beschreibung der Stadt Warschau, mit einer topographischen Übersicht aller merkwürdigen Ortschaften, auch des polnischen Geldcourses und der Postroueten, vom . . . russischen kaiserlichen Offizier. Ulm, Krysztof Siler, 1831, str. 68, w 8ce.

Jaeck C. Partage de la Pologne der Jahre 1772, 1775, 1793, 1796, 1807, 1809 und 1815 in 7 Blättern,

eine historische Cabinets-Karte, gestochen von C. Jäck (mapa).

Podziały Polski. Atlas z 7 map złożony. Polska w latach 1772, 1775, 1793, 1796, 1807, 1809 i 1815.

Piadiszeff. Atlas géographique de l'empire de Russie du Royaume de Pologne, disposé d'après le nombre des gouvernements et des provinces etc. St. Pétersbourg, 1820, fol.

Atlas Królestwa polskiego. Warwa, w inst. litogr. szkolnej, 1826—27.

Kolberg Julusz. Atlas Królestwa polskiego, składający się z 8 map jeograficznych, z [których każda wystawia jedno województwo. Warszawa, 1827, Buchaer sculpsit, w litografii szkolnej.

Plater Stanislas. Atlas historique de la Pologne, accompagné d'un tableau comparatif des expéditions militaires dans ce pays pendant le XVIIme, XVIIIme et XIXme siècle par le Comte Poznań, 1827.

Nancy A. J. Atlante istorico politico et statistico della Polonia antica et moderna, 1832, fol.

Spazier Otto Richard. Atlas de carts et de plans pour servir à l'intelligence de l'histoire de l'insurrection du peuple polonais Leipzig, 1833, str. 8, map 2, planów 8, w 4ce.

— Karten und Schlachtpläne zur Erläuterung der Geschichte des polnischen Krieges, besonders in Bezug auf . . . Geschichte des polnischen Aufstandes. Altenburg, Literatur-Comptoir, 1832, str. 8, mapa 1, planów 9, w 8ce podłużnej.

— — — zweite ausserordentlich verbesserte und vermehrte Ausgabe. Mit 11 Karten und Schlachtplänen und 9 Portraits. Stuttgart, 1834.

Bansener J. Atlas containing ten maps of Poland, exhibiting the political chaiges that county has experienced during the Caste sixty years from 1772 — to the present time. Edinburg, Leipsic, Paris, New-York, 1837, 10 map, fol.

Wrotnowski F. Atlas de l'ancienne Pologne pour servir à l'études. I. Géographie naturelle et historique des pays, compris entre la mer Baltique et la mer Noire par A. H. Dufour et F. Wrotnowski. Paris, 1850, kart 16, fol.

Eckert D. R. Atlas ethnographique des provinces, habitées en totalité ou en partie par des Polonais par St. Pétersbourg, 1863, 6 kart.

Mapa zbiorowa Królestwa kongresowego polskiego. 177 mapek fotografowanych, na płótnie przyklejonych. Do tego 2 szkielety, jeden fotogr. a jeden drukowany.

Atlas statystyczny Polski i krajów okolicznych (ten sam tyt. po franc). I. Podział administracyjny z odpowiedniami stolicami. II. Rękodzielnie i fabryki. III. Drukarnie głównejsze, różnionne podług języków. IV. Szkoły głównejsze, tudzież wojskowe, techniczne i duchowne. V. Obrządki religijne. VI. Języki.

Karta ziem polskich, z podziałami, ustanowionymi przez kongres wiedeński 1815. Paryż, fol.

— Carstwa polskiego służaszczaja prodołużeniem k'podobnoj kartie Rossij, 1815 goda. 6 ark. 20 wiorst w calu.

Colberg Juliusz. Mapa pocztowa i podróżna Królestwa polskiego i Wielkiego Księstwa Poznańskiego, przez 1817.

Vaugondy Robert. Carte du nouveau Royaume de Pologne (corrigée et divisée d'après le dernier traité, par Delamarche). Paris, 1817.

Karta pocztowa Królestwa polskiego podług taryfy na r. 1823.

Królestwo polskie z Rzpltą Krakowską, W. Ks. Poznań Galicya i gubernije litewskie z przyległemi i Kurlandya w r. 1824.

Oleszczyński Seweryn. Mapa Królestwa polskiego w czterech sekcyach. Litografowana w litografii komisji rząd. wyzn. rel. i ośw. publiczn. Wyrzyta na kamieniu przez nauczyciela przy liceum warszawskiem. Podług Engelhardta, 1824.

Mapa poczt. Królestwa polskiego, w Warszawie na rok 1827 i 1828.

— — wydanie drugie poprawne.

Kośmiński J. P. L. W. Karta Królestwa polskiego, obejmująca wszystkie miasta, wsie parafialne, trakty poczt. i komory celne, podług ostatniego urządzenia, tudzież rys statystyczny tegoż królestwa. Warszawa, 1828, fol.

Fielitz Teodor. Mapa jener. Królestwa pols. Warszawa, 1829.

Widuliński K. Karta pocztowa Królestwa polskiego przez sekretarza jeneral. poczt. wyd. w r. 1829. Warszawa, 1829.

Wejland C. F. Karte vom Königr. Polen, den preuss. Provinzen Ost- und West-Preussen und Posen, 1829. fol.

Nordmann A. P. H. Carte du ci-devant Royaume de Pologne dans état actuel. Dressée d'après les cartes de Gilly, Liesganig, Mayer, Schroetter et Textor et d'après l'Atlas de l'empire Russe du Général Suchtelen. Par Ing. Geogr. Vienne, 1830, chez Artaria et Comp.

Rodecki Fr. Mapa polityczna Królestwa polskiego przez Dr. med. uniw. Krak. Seweryn Oleszczyński, itogr. Warszawa, 1830.

Colberg J. i Oleszczyński S. Mapa Królestwa polskiego, wraz z obwodem wolnego miasta Krakowa i częścią pogranicznych państw ułożona przez wykonana przez w Warszawie, w inst. litogr. szkol. 1830, kart. 8.

Wejland C. F. Carte von dem Königr. Polen, Ost- und- West-Preussen und Posen. Wejmar, 1830, fol.

Sotzmann Fryderyk Daniel. Karte von Königreich Polen, Galizien und dem Grossherzogthum Posen, entworfen in 16 Blättern von Berlin, 1830.

Zakrzewski Albert. Mapa Królestwa polskiego w dawnych granicach, z oznaczeniem podziału w r. 1830. Warszawa, 1831, k. 1, fol.

Mapa Królestwa polskiego, ułożona podług najlepszych map. Kalisz, 1831.

Chodźko Leonard et Dufour A. H. Carte routière historique et statistique des états de l'ancienne Pologne, indi-

quant ses limites avant son premier démembrement en 1772, et son actuel depuis son dernier partage 1815. Dedié à l'historien géographe Joachim Lelewel, président de la Société patriotique polonaise et membre du Gouvernement suprême national. Par géogr. membre de la commission centrale de la Société de géographie et Paris, 1831. Chez Charles Simmonneau. Rue de la Paix, nr. 6.

— — — 1840.

-- -- -- 1842.

Nordmann. Carte du Royaume de Pologne d'après les cartes de Gilly, Liesgang, Mayer, Schroetter et Textor, et d'après l'Atlas de la Russie du général Suchtelen, redigée par Ingenieur géogr. Vienne, Artaria et Comp, 1830.

Schallern. Charte von Polen, nebst Theilen der angränzenden Länder, gezeichnet vom Ritter von Hauptmann im königlichen bayerischen General-Quartier-Meister-Stab. München, in der literarisch-artistischen Anstalt, 1831, na wielkim arkuszu.

Diewald J. N. Grosse Karte des Koen. Polen und seiner Nebenlaender, im J. 1831. Nürnberg.

Streit J. Das Königreich Polen und die Freistadt Krakau. Gestochen von St Lentemann nach den neuesten Begrenzung etc. Leipzig bei Heinrichs, 1831, fol.

Witzleben F. A. Geschichtlich geogr. Entwicklung des Zuwachsens u. der Abnahme des polnischen Reiches vom J. 992 bis 1831, dargestellt in 5 Karten. Mit einem Texte eine kurze Uebersicht der polnischen Geschichte enthaltend, bearbeitet durch Berlin, 1831.

Engelhardt. F. B. Karte von dem Königreich Polen, Grossherzogthum Posen u. den angrenzenden Staaten, in 4 Sectionen, nach den besten vorhandenen Hilfsmitteln entworfen im Jahre 1810, von Königl. preuss. Krieges u. Domaenen Rath. Herausgegeben im J. 1812, von Simon Schropp et Comp. in

Berlin. Gestochen v. Carl Mare in Berlin. Berichtigt 1831, u. die neu angelegten Kunststrassen eingetragen. Berlin, 1831.

Karte von Polen nach seiner gegenwärtigen Eintheilung in das neue Königreich Polen, die übrigen russischen Besitzungen, das preussische Grossherzogthum Posen, die Republik Krakau und das Königreich Galizien. Wien, 1831, fol.

Karte vom Königreiche Polen. Karlsruhe, 1831, w 4ce.

— von Polen, Grossherzogthum Posen und den angrenzenden Gebiethen Russlands, Oesterreichs und Preussens. Berlin, 1831.

— vom Königreich Polen in seinem jetzigen Umfange, und mit der gegenwärtigen Eintheilung in acht Wojewodschaften. Nürnberg, 1831, fol.

Uz. G. F. Spezial-Karte von Polen nebst den anliegenden Ländern in 4 Blät. Neue verbesserte Ausgabe. Elefantform, Nürnberg, bei Schneider et Krigel, 1831.

Carte pour l'intelligence de guerre de Pologne en 1831. Paris, 1831.

Lohse J. Karte des Kriegsschauplatzes von Polen. Hamburg, 1831.

Kiepert St. Polen, Westrussland bis zum Dniepr, die Ostseeprovinzen und die Nieder-Donau-Länder, nebst einer Übersicht der Theilungen von Polen, entworfen v. . . . Weimar, Verlag der geogr. Inst. 1849.

Chrzanowski. Karta dawnej Polski wedlug nowszych materyalów (pod kierunkiem gen. . . .), złożona z 35 części i z karty zbiorowej. Paryż, litogr. de Louis-Antoine.

Herkner J. Mapa Królestwa polskiego, obejmująca wszystkie miasta ze statystyką, wsi znaczniejsze, miejsca fabryczne i trakty pocztowe, podług najnowszych urzędzeń ułożona i wydana przez Warszawa, 1860.

Nipanicz M. Mapa Królestwa polskiego pod względem geograficznym, administracyjnym, duchowym, naukowym, sądowym i przemysłowym, ułożona na zasadzie źródeł urzędowych przez urzędnika oddziału statystycznego komisji rządowej

spraw wewnętrznych. Warszawa, odbito w Zakł. artyst. litogr. Dworzakowskiego, 1863.

Chodźko Leonard. Carte générale routière historique et statistique des états de l'ancienne république de Pologne, indiquant son étendue territoriale avant le premier partage, établis en 1815, 1843 et 1846 par la Russie la Prusse, et l'Autriche, dressée par . . . Paris, 1863, à la Librairie polonaise.

Karte von oesterreichischem, preussischem u. russischem Polen, nebst Kurland u Westrussland. Leipzig, H. Hassel, Druck. u. Verlag von A. Leykanis Erben in Gratz.

Ziegler J. M. Polen, entworfen u gezeichnet von . . . Gestochen v. W. Brückner. Leipzig.

Karta cząści Wołynii i Podolii, 1825 do 1827 goda, 28 listow, 3 wiorsty w calu. — podolskoj gub., 1825, 16 listow, 5 wiorsty w calu.

Carte politique, statistique et heraldique de la Wolhynie, de la Podolie et de l'Oukraine, indiquant les biens confisqués par le gouvernement russe etc. avec une legende contenant un resumé histor. du pays et son etat sous la domi. russe. Bruxelles, 1864.

Karta topograficzeskaja okrestnostiej Wilny (na polskom jazykie). 1 list, 1 wiorsta w calu, 1820.

Viviér. Plan général de Varsovie fait d'après celui des Ingenieurs militaires, litog. dans l'Etat major du Quartiermaitre-Général à Varsovie. De la litographie de L. Letronne Fauxbourg de Cracovie en face l'Université, palais Krasiński. Varsovie, 1822.

Plan des environs de Varsovie, publié de l'armée royale polonaise. 1829.

— Warszawy, druk A. Ginsa, lit. Herknera.

Sotzman Fryderyk Daniel. Plan de la ville de Warschau del. . . . gest. v. C. C. Gättnig. Stargard. Berlin.

Scaupe L. Situations-Plan von Warschau, nach der Aufnahme des russisch-polnischen General-Quartiermeisterstabes gezeichnet v. . . . Premier-

Lieutenant in der königl. preuss. sechsten Artillerie-Brigade. 1831. Lith. u. gedr. bei W. Stemmetz in Breslau.

Lohse J. Plan v. Warschau und Praga mit der Umgegend auf zwei Meilen . . . fecit. Hamburg, bei Hoffman u. Campe.

Grundriss der Stadt Warschau, 1831, fol.

Warschau nebst Umgegend. Für Zeitungsleser. Augsburg, 1831, 1/2 fol.

Carta de le contorini di Varsavia in 4(6) fogli. B. Le longitudini sono contate da Parigi. piu 20. 6 kart. Napoli. Reale officio topografico, 1831.

Poloski W. Pianta di Varsavia.

Pläne der Schlachten im J. 1831 in Polen Berlin.

Charte zur Schlacht von Grochów 25 Febr. 1831, color. imp. fol.; Ordre de bataille der poln. Armee vor Warschau am 6 September 1831; Ordre de bataillé der russ. Armee am ersten Tage der Erstürmung von Warschau, 6 September 1831; Charte zur Erstürmung von Warschau, am 6 und 7 September 1831; Charte zum zweiten Tage der Erstürmung von Warschau, den 7 September 1831; Schlacht von Ostrołęka, den 26 Mai 1831. Berlin, Stargard, fol.

Plan zur Schlach von Ostrołęka den 26 Mai 1831, w 4ce.

IV. Dział biograficzny.

Straszewicz Joseph. Les Polonais et les Polonaises de la Révolution du 29 Novembre 1830, ou portraits des personnes, qui ont figuré dans la dernière guerre de l'indépendance polonaise, avec les fac-similes de leurs signatures, lithographiés sur dessins originaux, par les artistes les plus distingués: M. M. Grèvedon, Maurin, Vignerou, Belliard, Devèria, Bazin, Desmadryl, Lecler, Desmaisons, Kurowski officier polonais etc. Accompagnés d' une biographie pour chaque portrait, par . . . L'ouvrage se compose de vingt livraisons. Chaque

livraison a 5 portraits et 5 biographies. Paris, imprimerie de Bourgogne et Martinet, rue du Colombier, nr. 30, r. 1832 do 1836. Wydanie powtórne fol. i w 8ce (w bibliografii Estreichera wymienione są wszystkich tych nazwiska, których biografie w tem dziele pomieszczono).

— Die Polen und die Polinen der Revolution vom 29 November 1830, oder 100 Portraits- und Lebens-Beschreibungen derjenigen Personen, die sich in dem letzten polnischen Freiheitskampfe ausgezeichnet haben etc. Aus dem Französischen von K. Andrée, XX zeszytów. Stuttgart, Schweizerbart, 1832—1837, w 8ce (w każdym zeszytcie po 5 portretów).

— — Edycya w 20 zeszytach. Tamże, 1832, fol.

— I Polachi della Rivoluzione del 29 Novembre 1830 ossia. Ritratti dei personaghi che hanno figurato nell'ultima guerra dell'indipendenza Polacca col fac-simile della loro firma eseguiti in litografia sopra disegni originali dai piu distinti artisti: S. S. Grevedon, Maurin, Vigneron, Belliard, Deveria, Bazin, Desmadryl, Lecler, Desmains, Kurowski Officiale polacco etc. Per la prima volta copiate con incisioni di artisti italiani, accompagnati da una biografia per ogni ritratto per . . . Prima edizione italiana. Tom 1—2. Copolago, tipografia et libreria elvetica, 1833, w 8ce, w rycinami.

Wspomnienia o niektórych generacjach polskich, którzy padli ofiarą powstania 29 listopada 1830 r. przez Józefa Paszkowskiego. *Rps. Bibl. Jag.* 971, fol. kart 92 i 15.

Des **Femmes** polonaises, qui ont pris part à la révolution nationale. Tańska Kl. Ogińska Gabr. z Platerów, Platerowa Emilia, Zubrowa, Dembicka, Dembińska, Zaborowska, Konst. Raszanowiczówna, Proszynska. Bratkowski, Scènes politiques de la rév. pol. zesz. I.

Dwudziesty dziewiąty listopada. Przyczynek do biogr. Ostrowskiego A., Sołtyka R., Szanieckiego Olrycha, Tymowskiego K., Zwierkowskiego W. i

Dwernickiego. Nowa Polska, Paryż, 1835, str. 399—404.

Sarrut Germain i Saint-Edine Teodor Burg. Biographies polonaises, extraites de la Biographie des Hommes du jour, par . . . Membres de l'Institut historique Cahier. T. I—II, Paris, 1836, str. 80, w 4ce.

Biographie der ausgezeichneten Polen des Freiheitskampfes 1830 u. 1831. Mit 8 Portr. in Stalstich. Hamburg, 1838, w 8ce.

Usque ad finem. Żywoty narodowe z ostatnich lat stu, ozdobione portretami, rękorysami i pomnikami, wydane staraniem młodego pokolenia polskiego. Paryż, druk L Martinet, 1859, zesz. I—VI.

Wizerunki osób społeczeństwa warszawskiego z czasów kongresowego Królestwa (Ludwik Ossoliński, Marya ks. Wirtemberska, Zofia Zamojska). Przegląd pozn. t. XXIV, str. 1—27.

Siemieński Łucyan. Portrety literackie, t. I—IV. Poznań, nakładem Żupańskiego, 1865—1875.

Giller Agaton. Weterani powstania listopadowego. Obrazki, szkice i rysy biograficzne. Album muzeum narod. w Rapperswyłu Wieniec pamiątkowy półwieckowej rocznicy powstania listopadowego. Rapperswył, 1881—1882.

Kunaszowski Hieronim. Życiorysy uczestników powstania listopadowego, zebrane na pamiątkę obchodu jubileuszowego pięćdziesięcioletniej rocznicy tego powstania Lwów, 1880, w 8ce, str. 167 i 1 nl.

Vielh de Boisjoslin Ks. A. Biographie universelle et portative des contemporains, ou Dictionnaire historique des hommes vivants et morts depuis 1781 jusqu' à nos jours etc. Paris, 1826—1831.

Straszewicz Joseph. Les femmes célèbres de tous les pays, leurs vies et leurs portraits, par . . . Paris, 1835, fol.

— — Seconde édition. Paris, 1835.

Wurzbach Konstanty. Biographisches Lexicon des Kaiserthums Oester-

reich. enthaltend die Lebensskizzen der denkwürdigen Personen, welche seit 1870 in oesterreich. Kronländern geboren wurden, oder darin gelebt und gewirkt haben. Od r. 1856—1881 wyszło 43 tomów. Wien, w 8ce.

Bantysz - Kamienskij. Biografia rossijskich generalissimusow i generalfeldmarszałow (48 portretów). Petersburg, 1840—41, t. I—IV.

Spis kawalerów orderu Śgo Stanisława, mianowanych dnia 29 kwietnia 1818 r. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 35.

— oficerów armii polskiej, którzy otrzymali ordery od Aleksandra I w dniu 22 i 24 października i 27 grudnia 1819. Orzeł biały, 1819, t. III, listop. str. 13 do 16 i t. I, z r. 1820, styczeń, str. 127—128.

— rodzin, których tytuły hrabiowskie, książęce i t. p. uznane zostały przez ówczesny rząd Królestwa polskiego. Orzeł biały, 1819, tom IV, gruzdzień, str. 268—271.

Godności i ordery, rozdane po kononacy, dnia 24 maja 1829 r. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, r. 1829, nr. 124—129.

Lista osób z Cesarstwa rosyjskiego, w miejsca ich urodzenia, z zabronieniem pobytu w Cesarstwie i Królestwie polskiem wysłanych od r. 1815 do inclusive 1830, fol.

— cudzoziemców z Cesarstwa rosyjskiego w miejsca ich urodzenia, z zabronieniem pobytu w Cesarstwie i Królestwie polskiem wysłanych od 31 października roku 1830 do dnia 1 lutego r. 1833, fol.

— imienna niewiadomych z terażniejszego pobytu osób, oddanych pod sąd najwyższy kryminalny na zasadzie manifestu Najj. Cesarza wszech Rosyji i Króla polskiego, z d. 20 października (1 listopada) 1831 r., z powodu zarzutu o spełnienie przestępstw, wyłączonych z pod ogólnego przebaczenia, jakie Jego c. k. Mość należącym do byłego w Królestwie polskiem rokосу

tymże manifestem najlaskawiej udzielić raczył, fol.

— imienna domniemanych sprawców przestępstw, manifestem z dnia 20 października (1 listopada) 1831 r. od ogólnego przebaczenia Najj. Cesarza i Króla wyłączonych, na mocy tegoż manifestu sądowi najwyższemu kryminalnemu podlegających. Warszawa, fol.

— imienna generałów, oficerów i urzędników wojskowych, którzy do d. 21 września 1831 r. wykonali przysięgę wierności Mikołajowi. Gazeta warszawska, 1831, nr. 254—256.

Spis imienny męczenników polskich. Z. J. Obejmujący imiona oficerów i obywateli, którzy za udział w walce 1831 r. narodu o niepodległość zesłani zostali w dalekie głębie moskiewskiego carstwa. Lipsk, 1832, kart 7 niel. z obr. litogr., w 8ce.

Poczet skazańców na Sybir do gubernii tylko wiatkiej z powstania r. 1830—31, sporządzony w Wiatce 1832 r. Kraków, Wleogłowski i Jaworski, druk „Czasu“, str. 18, w 8ce.

Ukaz Mikołaja z dnia 16 września r. 1834 (w sprawie kilkudziesięciu uczestników powstania). Kronika emigracji polskiej, Paryż, 1834, tom IIgi, str. 65—70.

Wypis listu z nad granic polskich (wyciągi z aktu oskarżenia przeciw wybitniejszym uczestnikom powstania). Kronika emigracji polskiej, Paryż, 1834, tom I, str. 225—230.

Lista osób, mających udział w rewolucyi, nie korzystających z udzielonej amnestyi i wyszłych za granicę, z r. 1835, dodatek do Dziennika powszechnego, str. 9, fol.

Postanowienie cara, dotyczące wojennych jeńców polskich z 1831 r. Tygodnik emigracji polskiej, Paryż, 1835, część VI, str. 5.

Lista członków sejmu, którzy się na tułactwo poświęcili. Kalendarz pielgrzymstwa polskiego na r. 1838, str. 55—60.

Groby polskie wspólne i oddzielne, na cmentarzu paryskim Du Nord, Mont-

martre. Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z dnia 22 marca 1858, str. 45—48.

Lista wygnańców polskich do roku 1860 przez Agatona Gillera. Album muzeum narodowego w Raperswyll, 1872, str. 384—442.

Marylski Eustachy. Pomniki i mogiły Polaków na cmentarzach zagranicznych, zebrał i opisał Warszawa, 1860.

Groby polskie w Irkucku (szereg nekrologów uczestników powstania listopadowego, zmarłych w tem mieście). Chwila, nr. 11, 12, 23, 24, 46, 48 i 52.

Zaleski Bronisław. Wygnańcy polscy w Orenburgu. Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, rok 1866, str. 75.

Anuczyn. Izsledowanie o procentie sosałnnych w Sibir w period 1827—1846 goda. Petersburg, 1873.

Gniewosz z Oleksowa J. N. Spis żyjących weteranów z roku 1831. Przyczynek do pamiątkowego 50-letniego jubileuszu zebrał. . . . Strażnica polska, 1880, nr. 16—18, Lwów.

Otozety Laharpe'a o wospitaniu wielikich kniaziej Aleksandra i Konstantina Pawłowiczaj. Russ. Star. 1870.

Krótki rys charakteru i panowania Aleksandra cesarza rosyjskiego. Rozmaitości lwowskie, 1826, nr. 5.

Choiseul Gouffier hr. Zofia z hr. Tyzenhausów. Réminiscences sur l'Empereur Alexandre I et sur l'Empereur Napoleon I. Paris, 1862, Besançon, w 8ce.

— Mémoires historiques sur l'Empereur Alexandre et la cour de la Russie, publiées par Mme la Comtesse . . . Paris, R. Leron, 1829, str. XIV i 360, w 8ce.

Załęski ks. Stanisław. Car Aleksander I czy został katolikiem? Przegląd polski z r. 1877, tom XIV, str. 109 do 120.

Wołkońska Zenejda. Poslednije dni żizni Aleksandra I. Razskazy oczewidcew zapisannyje kniaginiej Russ. Star. 1878, t. XXI.

Ob. „Objawy opinii publicznej“ z lat 1815—1826 i „Opracowania“.

Aleksandrowicz Józef (nekrologi). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, rok 1873—1878, tom II str. 225; Czas, 1874, nr. 143.

Badeni Ignacy (nekrologi). Czas, 1859, nr. 257; Przegląd poznański, 1860, tom XXIX, str. 93—94.

Bansemer Jan Marcin (nekrolog). Trzeci Maja, roku 1841, Paryż, str. 29—30.

Barzykowski Stanisław (nekrologi). Czas, 1873, nr. 67; Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, r. 1870—1872.

Nekrolog profes. wileńs. uniwers. dra **Becu**. Dziennik wileński, 1824, t. II, str. 481—483,

Porcyanko Konstanty. Żywot Augusta Becu czytano na posiedzeniu ces. uniwersytetu wileńskiego dnia 30 czerwca 1825 roku. Wilno, 1825, str. 17, w 8ce.

Wieża luterska w Warszawie i generał **Bem**. Orzeł biały, 1845, nr. 7.

Notice sur la vie milit. et polit. du General Bem. Paris, 1849, w 12ce.

Lajos le Colonel. Le Général Bem. Paris, 1851, w 8ce.

Gurowski Adam. List obywatela do generała Bema. Paryż, 1832, 8ka.

Czerwieński Ból. Generał Józef Bem. Gazeta narodowa, 1880, nr. 240 i 241.

Uroczystość odsłonięcia pomnika Bema w Marosz-Vasarhely. Dziennik dla wszystkich z r. 1880, nr. 31.

Beniowski Bartłomiej (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-literackiego w Paryżu, r. 1867, w 8ce.

Biedkowski Leon (nekrologi). Czas, 1871, nr. 75, 76. Kraj, 1871, nr. 74. Dziennik polski r. 1871, nr. 88.

J. U. N. (**Niemcewicz**?) Śmierć Piotra hr. Bielińskiego. Gazeta korespondenta warszaw. i zagranicz. r. 1829, nr. 56.

Bieliński hr. Piotr (nekrolog.) Kuryer litewski, r. 1829, nr. 27 i 30.

Mowa księcia Adama **Czartoryskiego**, powiedziana na obchodzie pogrzebowym senatora wdya Bielińskiego, prezesa sądu sejmowego. Przegląd poznański, t. XXVI, str. 241—247.

Pol Wincenty. Tadeusz Edward Bieliński. Czas, 1864, nr. 173. Nekrologi umieściły: Gazeta narodowa, 1864, nr. 241—242; Przyjaciół domowy, 1864, nr. 88 i Praca, 1864, nr. 19.

Bierkowski Ludwik (nekrologi). Czas, 1860, nr. 147, 148. Tygodnik ilustrowany z r. 1863, tom VII, str. 177 i 193.

Biernacki Alojzy (wspomnienie pośmiertne). Demokrata polski, 1854, str. 184.

Biernacki Józef (nekrolog). Tygodnik emigracji polskiej, 1834, cz. III, str. 44.

Biesiekierski Stanisław (nekrologi). Dziennik polski, 1869, nr. 61; Gazeta narodowa, 1869, nr. 319; Roczniki Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, tom VI, r. 1871.

Bliziński Feliks (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-literackiego w Paryżu, r. 1873—1878, t. II, str. 226.

Bojanowicz Adam (nekrolog). Czas, r. 1853, nr. 11.

Adamowicz A. F. O życiu i piśmiach Ludwika Bojanusa. Tygodnik petersburski, 1835, część XII, nr. 80—83.

Borowy Konstanty (nekrolog). Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z dnia 31 grudnia 1860, str. 40.

Borzęcki Józef (nekrolog). Gazeta narodowa, r. 1876, nr. 174.

Boski Ksawery (przyczynę do biografii). Czas, 1863, nr. 76.

Odparcie fałszu w sprawie półk. **Breńskiego**, z powodu artykułu „Demokraty“ p. t. „Fakcja Pretoryańska“. Trzeci Maja, r. 1845, str. 136 i 137.

Breza Tytus (nekrolog). Roczniki Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, tom V, rok 1869, str. 359.

Bronikowski Rajmund (nekrologi). Dziennik polski, r. 1870, nr. 3; Dziennik poznański, 1870, nr. 16.

Brzostowski hr. Karol (życiorys). Tygodnik ilustrowany z r. 1859, t. I, str. 33.

Brzostowski Michał (życiorys). Tygodnik ilustrowany z r. 1872, tom IX, str. 134.

Bystrzonowski Kazimierz (nekrolog) Trzeci Maja, r. 1840, Paryż, str. 76—77.

Bystrzonowski hr. Ludwik Tadeusz (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-literackiego w Paryżu, r. 1873—1878, t. II, str. 247.

Chelmiński Wincenty (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1846, nr. 275.

Popiel Paweł. Jenerał Chłapowski (wspomnienie pośmiertne). Odb. z Czasu, Kraków, 1879.

Kraszewski J. I. O jenerale Chłapowskim Przedruk z Kurjera poznańskiego. Czas, r. 1879, nr. 79.

Stablewski Floryan ks. dr. Mowa na pogrzebie św. p. Dezyderego Chłapowskiego, generała b. wojsk polskich, zmarłego w Turwi dnia 27 marca 1879. Poznań, 1879.

Chłapowski Dezydery (nekrologi). Czas, 1879, nr. 73; Kurjer poznański, 1879, nr. 74; Przegląd polski, 1879, t. IV; Przegląd lwowski, 1879, t. XVII, str. 509—526; Gazeta toruńska, 1879, nr. 75.

Chłapowski Stanisław (nekrolog). Czas, 1863, nr. 33.

Załuski hr. Roman. Chłopicki w Hiszpanii. Część pierwsza i druga Dodatki do Czasu, tom I, str. 332, 595.

Obraz czynów wojennych jenerała **Chłopickiego**. Polak sumienny, nr. 11, str. 41—44.

— — — Gazeta warszawska, 1831, nr. 13—14.

— — — Warszawa, 1831, w 8ce, str. 12.

Maćczyński Józef. Życie i śmierć Józefa Chłopickiego w Krakowie. Dodatki do Czasu, XII, str. 98 i 329.

— o jenerale Chłopickim. Dziennik literacki, 1858, nr. 109 i 111.

Chłopicki Józef (życiorys). Kalendarz narodowy, Warszawa, 1831; Przy-

jacieli ludu, 1848, t. XV, nr. 50—51; Nowiny, 1854, nr. 120. Materyały do biografii: Rozmaitości lwowskie, 1831, nr. 8; Nowiny, 1854, nr. 131; Czas, 1870, nr. 46.

Kucowicz Gaspard. Józef Chmazyński (nekrolog). Trzeci Maj, 1843, str. 690—691.

Chorzewski Piotr (nekrolog). Czas, 1860, nr. 18.

Chotomski Ferdynand (szczegóły biograficzne). Orzeł biały, 1843, nr. 16; Nowa Polska, 1843, str. 736.

Chrzanowski Wojciech (życiorys). Nowa Polska, Paryż, 1833, str. 14—16. Materyały do biografii: M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. II, Bolesław VI, str. 8 i Kazimierz II, str. 7 do 8; Demokrata pols. t. III, cz. III, str. 164.

— (nekrologi). Przegląd poznański, tom XXXI, str. 370; Prawda, Berlin i Poznań, 1861, nr. 4—5; Rocznik Tow. histor. liter. w Paryżu, 1866, str. 304 do 308.

Cichocki Sewer. (nekrolog). Dziennik polski, 1872, nr. 266.

Cichowski Adolf (nekrolog). Przegląd poznański, 1854, t. XIX, str. 502.

Ciechawski Ignacy (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literac. w Paryżu, r. 1869.

Chodźko Leonard. Type d'un Evêque polonais, biographie du Métropolitain K. G. Cieciszowski. Paris.

— Un Evêque polonais. Le Métropolitain Kasimir Gaspard Colonna Cieciszowski et son temps (1745 do 1831). Paris, 1866, str. 108, w 16ce.

Niemcewicz J. U. Biographie du prince Adam Georges Czartoryski, ex président du Gouvernement national de Pologne, publiée par Joseph Straszewicz. Paris, 1835, w 8ce.

— — Ilgie wydanie. Londyn, 1853.

Loménie Louis. Prince Adam Czartoryski, sa biographie. Galerie des contemporains illustres, par un homme de rien (Louis de Loménie), ornée d'un portrait. Paris, 1841, w 16ce.

Ostrowski Józef Bolesław. Adam George prince Czartoryski. Fragment de l'histoire de Pologne au XIX siècle. Paris, 1845, w 8ce.

Biedermann Karl. Fürst A. G. Czartoryski und seine Stellung zur Sache Polens. (Unsere Gegenwart u. Zukunft, tom IX. Leipzig, 1848, str. 168, w 8ce.

Fürst Adam Georg Czartoryski und seine Stellung zur Sache Polens. Biographische Skizze etc. Leipzig, 1848.

— — — Zweite Auflage 1848.

De Viel Costel Ludwik. Le prince Adam Czartoryski. Paris, 1862, Douniot, 1862, str. 56, w 8ce.

— Dyplomata Polski w XIX wieku, książę Adam Czartoryski, tłumaczył Luc. Siemieński. Kraków, 1863, w druk. Czasu, str. XXIV i 149.

Czartoryski Adam Piśmo ob jego odnoszeniach k' Imp. Aleksandru I, s' objasnitelnoju zamietkoju N. Susszkowa. Russkij Archiw, 1863, serya 10—11.

— — — Piśmo k' grafu Matuszewicz (list pisany z Sieniawy d. 10 czerwca 1812 r.). Russkij Archiw, 1863.

Zaleski Bronisław. Księcia Adama Czartoryskiego ministerstwo spraw zagranicznych w Rosyi, odczyt miany na posiedzeniu publicznem Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu 3 maja 1878 r. Przegląd polski, 1878, tom I.

— — — (odbitka). Kraków, 1878, w 8ce.

Zaleski Bronisław. Żywot księcia Adama Jerzego Czartoryskiego. Poznań, 1881, J. K. Żupański, tom I, str. II, 501 i 1 nl. w 8ce.

Czartoryski Adam Jerzy (życiorys). Trzeci Maja, 1840—1841; Postęp, 1861, nr. 1—9; Czas, 1861, nr. 167; Kalendarz powszechny Wildta, Kraków, 1862.

— (nekrologi). Dziennik poznański, 1861, nr. 164; Prawda, Berlin i Poznań, 1861, nr. 6; Dziennik literacki, 1861 nr. 58; Rocznik Towarzystwa

historyczno-literackiego w Paryżu, 1866, str. 308—309.

Jełowicki Aleksander. Mowa pogrzebowa na cześć ks. Adama Czartoryskiego, miana w Paryżu na uroczystem nabożeństwie żałobnem w kościele Wniebowzięcia d. 29 lipca 1861 roku przez przełożonego Misyi polskiej w Paryżu. Paryż, 1861, Mazamet, księgarz i drukarz, Nougnes, str. 111, i portret, w 16ce.

— — — drugie wydanie, 1861.

Kajsiewicz Hieronim. Mowa pogrzebowa po ś. p. Adamie Jerzym ks. Czartoryskim, byłym pólkowniku wojsk polskich, b. ministrze spraw zagran. Cesarstwa rosyjskiego, b. kuratorze szkół okręgu wileńskiego, byłym senatorze wojewodzie Królestwa polskiego, b. naczelniku rządu narodowego, zmarłym na wygnaniu dnia 15 lipca 1861, powiedziana dnia 15 stycznia 1892 r w Paryżu. Poznań, 1862, L. Merzbach, str. 32, w 8ce.

Félix R. P. Le prince Adam Czartoryski. Discours prononcé le 22 Mai 1862 dans l'église Montmorency. Paris, 1862, w 12ce.

Czartoryski Adam Jerzy. Materiały do biografii: Nowa Polska, 1831, nr. 12; Demokrata pols. t. II, cz. III, str. 175—176, t. IV, cz. III, str. 177 do 180, cz. IV, str. 228—229; Nowa Polska, 1841, str. 650—651; Orzeł biały, 1843, nr. 22; Czas, 1860, nr. 292; 1861, nr. 162; 1862, nr. 210.

Sartory Mme (de), née de Wimpfen. Mémoires de M. le duc de Lauzun vol. 1—2 (zawiera szczegóły o Czartoryskich). Paris, chez Barrois l'ainé libraire, 1821.

— — — 2de édition. Paris chez Barrois, 1822, str. XX, 180 i k. 1, str. 221.

— — — Paris, 1858, w 8ce, str. LXVII, 409, II.

Wykreślenie Księcia Adama Czartoryskiego ze spisu kawalerów orderu Orła białego i orderów rosyjskich. Tygodnik petersburski, część V, nr. 11, rok, 1832.

Niemojowski Bonawentura. Réclamation et protestation. Paris, 1834, w 8ce.

Nakwaski Mirosław Henryk. Oświadczenie przeciw księciu wojewodzie Czartoryskiemu, pisane w Bern 18 grudnia 1834 r. Paryż, 1835, w 8ce.

Rybiński Maciej. Adam ksiązę Czartoryski, osądzony przez Paryż, 1861, w 8ce.

Szyrma Sommerville. Elegy on Prince Adam Czartoryski, by London, 1861.

Księżna Anna Czartoryska. Trzeci Maja, 1839, str. 19.

Elżbieta z Flemingów ks. Czartoryska, ustęp z pamiętków gen. Dwerneckiego. Tygodnik emigracyi polskiej, cz. VI, str. 49.

— — — (wspomnienie pośmierne). Kronika emigracyi pols. t. III, str. 181—184, 201—202, 277—281.

Czartoryski Konstanty (nekrolog). Wiadomości polskie, 1860, nr. 14.

Czyński Jan (nekrolog). Rocznik Tow. hist. literackiego w Paryżu, 1867.

Szaniawski Franc. Ksaw. Mowa na pogrzebie śp. Ignacego Czyżewskiego, biskupa augustowskiego, senatora Królestwa polskiego, w metropolitalnym kościele świętego Jana w Warszawie 15 grudnia 1823, przez Warszawa, w drukarni JCK. Mości rządowej, 1824, w 8ce, str. 15.

Wincenty **Danielewicz** (nekrolog). Gazeta narodowa, 1878, nr. 191.

Dąbrowski Kajetan (życiorys). Dziennik polski, 1880, nr. 259 i 260.

Chodźko Leonard. Obraz życia jenerała Dąbrowskiego wydany w Paryżu r. 1829. Przekład z francuskiego J. K. H. K. Warszawa, w styczniu 1831, w 8ce.

Fr. M. Śniadanie u **Dąbrowskiego**. Przegląd poznański, t. XI, str. 511—523.

Nabielak Ludwik. Trois jours du regne de cidevant Général en chef Hen. Dembiński. Paryż, 1832, w 8ce.

Janowicz Alojzy. Oświadczenie w sprawie jen. Dembińskiego. Kronika emigracyi pols. Paryż, 1834, t. II. str. 111.

Le Général **Dembiński** en Egypte. Le Polonais, 1834, t. II, str. 267—8.

— Quelques mois en Egypte et en Syrie etc. Tamże, t. III, str. 91 do 97.

General **Dembiński** (przyczynek do biografii). Kronika emigracji pols. t. II, str. 19—22 111—112; t. III, str. 186, 214—222, 227—233.

— O generale Henryku . . . Przyciel ludu, 1849, t. XVI, nr. 11—12.

Lelewel Joachim. Henryk Dembiński, jenerał. Paryż, 1859, w 8ce.

Ostrowski Jozefat B. Joachim Lelewel i Henr. Dembiński jenerał. Paryż, 1869.

Janowski J. Nep. Do historyi listopadaowego powstania (w sprawie osobistej obrony przeciw Dembińskiemu). Dziennik polski, nr. 281, r. 1875.

Dembiński Henr. (nekrologi). Dziennik poznański, 1864, nr. 138 i 139; Głos wolny, Londyn, 1864, nr. 44; Rocznik Tow. histor. liter. w Paryżu, 1866, str. 311—321.

Dembowski Leon (nekrologi). Czas, 1878, nr. 12; Dziennik polski, 1878, nr. 12; Tygodnik illustrowany, 1878, tom V, str. 129.

H. L. Okropna śmierć **Dybieca**, w 8ce, str. 4.

Doniesienie o **Diebitscha** słabości i śmierci. Tygodnik petersburski, 1831, cz. III, nr. 43.

Stuermer Teodor. Der Tod des russisch - kaiserlichen General - Feldmarschals Grafen Diebitsch Zabalkański. Berlin, Poznań i Bydgosz, u Mitlera, 1832, w 8ce, str. 35.

Suchodolski. Miasto konczyny gr. Dybieca. Russ. Star. 1878, t. 22.

Wspomnienie o ś. p. jenerale Wincentym Ossorya **Dobieckim**. Czas, 1872, nr. 249.

Łukasz Hubal z Dobrej **Dobrzański** (nekrologi). Dziennik polski, 1878, nr. 51; Gazeta narodowa, 1878, nr. 83.

Domejko Ignacy (życiorys). Tygodnik illustrowany, 1871, t. VIII, str. 37.

Westchnienia ceniom ś. p. referendarza w radzie stanu Walent. **Dom-**

zalskiego (wiersz). Warszawa, 1830, w 4ce.

Dwernicki Leon (nekrolog). Rocznik Tow. hist. literac. w Paryżu, 1870—72.

Przyjęcie **Dwernickiego** w Paryżu w połowie sierpnia 1832. M. Podczaszynski, Pamiętnik emigracyi, cz. I, Paryż, 1832, Mieczysław II, str. 23—24.

Jełowicki Aleksander. Kilka słów z powodu oświadczenia generała Dwernickiego. Paryż, druk A. Pinard, 1834, w 8ce, str. 4.

Listy Aleksandra **Jełowickiego** pisał Haysyński (w sprawie Dwernickiego). Kronika emigracyi polskiej, Paryż, 1834, t. II, str. 12—16 i 64

Jenerał **Dwernicki** (przyczynek do biografii). Kronika emigracyi polskiej, Paryż, 1834, t. II, str. 1—11; t. VI, str. 332—333; t. VII, str. 256.

— — Odezwa z dnia 11 października 1836, tamże, t. V, str. 206.

J. Dwernicki. Sprostowanie. Młoda Polska, t. II, 1839, str. 359—360.

— — Nota gen. . . . do dzienników francuskich, tamże, t. III, 1840, str. 361.

Notice biographique sur la vie et les travaux militaires de M. le Général Dwernicki, publiée dans le tome premier des Notabilités contemporains. Revue mensuelle. Paris au Bureau de la Revue (impr. Baudourn) 1844, w 8ce, str. 26 (na końcu podpis autora: R. de S.).

Pol W. Hymn patryotyczny generała Dwernickiego. Lwów, 1848.

Dwernicki Józef (przyczynek do biografii). Czas, 1854, nr. 65.

— — (wspomnienie pośmiertne). Przegląd rzeczy polskich, 1857, zeszyt II, str. 35—39.

Z(awadzki) Władysław Generał Józef Dwernicki. Dziennik literacki, 1857, nr. 142—144.

Kilka szczegółów do biografii generała **Dwernickiego**. Dziennik literacki, 1857, nr. 148.

Jeszcze jedno wspomnienie o generale **Dwernickim**. Dziennik literacki, 1858, nr. 2.

Józef Dwernicki (nekrolog). Wiadomości polskie, 1857, str. 229—230.

Dumarre Ferdynand (nekrolog). Młoda Polska, 1838, dod. str. 84.

Tytus hr. **Działyński** (życiorys). Postęp, 1861, str. 217 i nast.; Lech, 1878, nr. 17.

— — (nekrologi). Przegląd poznański, t. XXXI, str. 370; Prawda, Berlin i Poznań 1861, nr. 4—5; Czas, 1861, nr. 112; Głos, Lwów, 1861, nr. 90; Roczniki Tow. przyj. nauk pozn. 1865, t. III.

Dzierżbiński Jan (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno literackiego w Paryżu, 1866, str. 322.

Jakób **Falkowski** (życiorys). Tygodnik ilustrowany, 1874, t. XIV, str. 17.

Faron Jakób (nekrolog). Rocznik Tow. hist. literackiego w Paryżu, 1873 do 1878, t. II, str. 277.

Fijałkowski Józef (nekrol.). Dziennik narodowy, Paryż, 1846, nr. 266; Demokrat polski, t. VIII, str. 176.

Fiałkowski Zefiryn Jan Cyprian (nekrolog). Rocznik Tow. hist. literackiego w Paryżu, 1868.

Fischer Konstanty (życiorys). Tygodnik ilustrowany, 1865, tom XI, str. 113.

Wiadomość o mianowaniu Maksymiliana hr. **Fredry** członkiem rady administracyjnej i rady stanu. Tygodnik petersburski, 1830, str. 225—226.

Włodzimierz **Gadon** (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1842, nr. 73.

Gasztowt Jan (nekrolog). Rocznik Tow. hist. lit. w Paryżu, 1870—2.

Gawroński Andrzej (nekrologi). Głos wolny, Londyn, 1864, nr. 56, str. 226; Wytrwałość, 1864, nr. 6; Ojczyzna, Bendlikon, 1864, nr. 114; Rocznik Tow. hist. literac. w Paryżu, 1866, str. 324.

— Franciszek Salezy (nekrologi). Czas, 1871, nr. 88; Gazeta narodowa, 1871, nr. 137; Dziennik polski, 1871, nr. 108.

— Stanisław (nekrologi). Przegląd rzeczy polskich, zesz. z dnia 25 listopada 1860, str. 29—32; Wiadomości polskie, 1860, nr. 42.

Gerlicz Jakób (nekrolog). Dziennik polski, 1872, nr. 230.

Gedrojé Józef książę (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1847, nr. 309.

Generał **Giełgud** (przyczynek do biografii). Kronika emigracji pols. t. VI, str. 106—107 i 113—114.

Giełgud Jan (nekrolog). Rocznik Tow. hist. literackiego w Paryżu, 1873 do 1878, t. II, str. 293.

Gliński Ignacy (nekrolog). Demokrat polski, t. V, str. 24.

Goczałkowski Ksawery (nekrolog). Tygodnik emigracji polskiej, Paryż, 1835, cz. V, str. 5.

Franciszek Ksawery **Godebski** (nekrolog). Gazeta narodowa, 1869, nr. 119.

Godkowski Jan (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno literackiego w Paryżu, 1866.

Paweł **Popiel**. Ustęp z opisu życia Józefa Gołuchowskiego. Rocznik c. k. Tow. nauk. krak. Poczet trzeci, tom 4 (ogólnego zbioru t. XXVII) Streszczenie w Czasie, 1860, nr. 55.

Józef **Gołuchowski** (nekrologi). Wiadomości polskie, nr. 50; Przegląd poznański, t. XXVI, str. 378.

Gorecki Antoni (nekrologi). Przegląd rzeczy polskich, nr. z 10 i 16 paźdz. 1861; Przegląd poznański, t. XXXII, str. 437; Wiadomości polskie, 1858, nr. 20.

Widman Karol. Seweryn Goszczyński. Zarys biograficzny. Strzecha, Lwów, 1872, rocz. V, str. 169—174.

Bełza Władysław. Seweryn Goszczyński, wspomnienie pośmiertne. Tydzień literacki, nr. 10, tom III.

Wspomnienie o Sewerynie **Goszczyńskim**. Czas, 1876, nr. 50.

Goszczyński Seweryn (nekrologi, opis pogrzebu, mowy nad mogiłą). Gazeta narodowa, 1876, nr. 47 i nast.; Dziennik polski z r. 1876, nr. 46—50; Przyjaciół domowy, 1876, nr. 6.

Grabowski hr. Stanisław (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1845, nr. 242.

— — list, w którym oświadcza, że nie jest autorem dziełka p. t. Coup

d'oeil sur le Royaume de Pologne. Gazeta warszawska, r. 1818, nr. 32.

Grudzińska Joanna. Portrety. Kniagini Łowicz. Russ. Star. 1878, tom XXII.

— Fregat. „Kniaginia Łowicz“. Russ. Star. 1878, t. XXII.

Grużewski Juliusz (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, z r. 1866.

Grzymała Franciszek (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-lit. w Paryżu, z r. 1870—1872.

— Wincenty (nekrolog). Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1824, nr. 60.

— Wojciech Domarad (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-liter. w Paryżu, 1870—1872.

Żywoć Wawrzyńca **Gucewicza**, architekta i profesora architekt. w szkole głównej litewskiej, czytany na publicznem posiedzeniu cesarskiego uniwersytetu wileńskiego dnia 15 września roku terażn. (1823). Dziennik wileński, r. 1823, t. III, str. 14—30.

Wiadomość o życiu Wawrzyńca **Gucewicza**, profes. architekt. cywilnej i militarnej w uniwersytecie wileńskim. Dziennik wileński, tom IV, str. 274 do 280.

Gurowski Adam. Oświadczenie z dnia 8 września 1834 r. tłómaczące zmianę swych opinij politycznych. Nowa Polska, 1834, str. 247 (przedrukowane także w innych pismach współczesnych). Rodzina Gurowskich tamże, str. 260.

Hłuszniewicz Antoni (nekrolog). Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z dnia 1 września 1861, str. 44—46.

Szaniawski Franc. Ksawery. Mowa na pogrzebie śp. Szczep. Hołowczyca, arcybiskupa warszawskiego, prymasa i senatora Królestwa polskiego w metropolitalnym kościele św. Jana w Warszawie 30 sierpnia 1823. przez . . . Warszawa, w drukarni JCK. Mości rządowej, str. 16, w 8ce.

Horodyński Innocenty (nekrologi). Dziennik narodowy, Paryż, 1848, nr. 362; Demokrat polski, t. X, str. 54.

Hubarewicz Kazimierz (nekrologi). Rocznik Tow. hist.-literackiego w Paryżu, r. 1873—1878, t. II, str. 298; Dziennik polski, r. 1873, nr. 124.

Jacewicz Onufry (nekrolog). Tygodnik emigr. pols. Paryż, 1836, cz. IX, str. 19.

Mochnacki Kamil. Sprawa jenerała Jankowskiego w roku 1831 (Mochnacki M. Pisma rozmaite).

Januszkiewicz Eustachy. Czas z r. 1874, nr. 211 i 212.

Januszewicz Teofil (nekrolog). Dziennik polski, 1876, nr. 90.

Jełowicki O. Aleksander (nekrologi). Przegląd lwowski, 1877, t. XIII, str. 566—576; Rocznik Tow. hist.-literackiego w Paryżu, r. 1873—1878, t. II, str. 332.

Jerzmanowski Paweł (nekrologi). Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z dnia 30 kwietnia 1862, od str. 46—48; Rocznik Tow. histor.-liter. w Paryżu, 1866, str. 330; Dziennik polski, 1862, nr. 98.

Kaczkowski Dr. Karol (życiorys). Tygodnik ilustrowany z r. 1868, tom I, str. 183.

Kałużowski Henryk. Dziennik polski, 1872, nr. 250.

Kamieniecki Jan (życiorys). Czas, 1857, nr. 249; (nekrolog) Dziennik polski r. 1871, nr. 297.

S. F. W. Przemowa na pogrzebowym obrzędzie, ku uczczeniu pamięci **Henryka Kamińskiego**, jenerała polskiego, poległego w bitwie pod Ostrołęką, wyrzeczona przez F. W. S. 1831, fol.

Kamiński Ignacy (nekrolog). Kurjer poznański, r. 1881, nr. 9.

— Mikołaj (nekrologi). Rocznik Towarzystwa hist.-literackiego w Paryżu, r. 1873—1878, t. II, str. 343; Dziennik polski, 1873, nr. 38; Gazeta narodowa, 1873, nr. 40 i 83.

Kamiński Ludw. (nekrolog). Dziennik lwowski, r. 1867, nr. 107.

Opis żałobnego obrzędu wraz z mowami mianemi na cześć **Karola Karaskiego**, podpółkownika półku ósmego piechoty liniowej woj. pols. zmarłego z ran odebranych w Warszawie, d. 16

kwietnia b. r. Warszawa, w drukarni XX. Piarów, 1831, str. 27, w 8ce.

Karśnicki Karol (nekrolog). Dziennik poznański, 1870, nr. 223.

Karwiński Dunin Wincenty (nekrolog). Dziennik polski, r. 1870, nr. 179.

Karwowski Joachim (nekrologi). Rocznik Tow. hist.-lit. w Paryżu, r. 1870—1872; Kraj, 1870, nr. 128; Dziennik polski, 1870, nr. 155.

Kaszyc Józef (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-literackiego w Paryżu, 1868.

Nabielak Ludwik. Kicki Ludwik, generał wojsk polskich, (1791—1831). Rocznik Tow. histor.-liter. w Paryżu, 1873—1878, t. I.

— — — Poznań, 1878, w 8ce.

Kierzkowski Filip (nekrol.). Dziennik poznański, 1862, nr. 50.

Kisielnicki Wincenty (nekrolog). Wiadomości pols., 1857, str. 26.

Kiswardyn Ignacy (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literac. w Paryżu, r. 1867, Paryż, 1868, w 8ce.

Klemensowski Marcin (nekrolog). Tygodnik ilustrowany z r. 1869, tom IV, str. 42.

Klimkiewicz Antoni (nekrologi). Dziennik lwowski, 1867, nr. 2; Dziennik polski, 1874, nr. 2.

Kłos (nekrolog). Dziennik polski, 1870, nr. 255.

Kniaziewicz Karol (wspomnienie pośmiertne i mowa hr. Ludwika Platera nad grobem). Dziennik narodowy, Paryż, 1842, nr. 59.

Wspomnienie żywota generała Karola Kniaziewicza (z portretem). Dziennik narodowy, Paryż, 1842, nr. 63.

Zaleski Bronisław. Karol Kniaziewicz (1762—1842). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, rok 1866.

Kołaczkowski Klemens (nekrolog). Dziennik polski, 1873, nr. 228 i 230.

Kołyso Adam (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literac. w Paryżu, r. 1870—2.

Komorowski Ignacy Aleksy (nekrolog). Dziennik polski, 1873, nr. 217.

Konarski Tomasz (nekrologi). Rocznik Towarzystwa historyczno-literac-

kiego w Paryżu, 1879, tom II; Czas, 1878, nr. 162; Dziennik polski, 1878, nr. 164.

Ukaz cara Aleksandra I z d. 20 marca 1820 r. w sprawie małżeństwa w. ks. **Konstantego** z w. ks. Anną Fedorówną. Orzeł biały, 1820, tom V, nr. 2, str. 27—30.

Molski Marcin. Na dzień imienin do J. C. Mości Konstantego Pawłowicza. Warszawa, 1821, w 4ce.

Wykaz realności w dobrach łowickich, nadanych w. ks. **Konstantemu** dekretem z d. 4 lipca 1820 r. i 9 lipca 1822 r. Gazeta korespondenta warszaws. i zagran., 1829, nr. 191.

Konstantego list do matki, z d. 7 grudnia 1825 r.

— — — do Mikołaja, z d. 7 grudnia 1825 r. Gazeta korespondenta warszaws. i zagran., 1862, nr. 2.

Odezwa w. ks. **Konstantego** do ministra sprawiedliwości księcia Łobanowa-Rostowskiego. Gazeta korespondenta warszawskiego i zagranicznego, 1826, nr. 9.

Unsere Zeit oder geschichtliche Uibersicht der merkwuerdigsten Ereignisse von 1789—1830 (zyciorys w. ks. **Konstantego**). Stuttgart, 1827, tom 35, zeszyt II, str. III i 9, w 12ce.

Żiżń Cesarewicza w. kniazia **Konstantina** Pawłowicza, ili połnoje i wiernoje opisanije jego diejanij s 1799 g. po samuju konczinu. Petersburg, 1831, tom 1—2, w 8ce.

Harring Haro. Der Grossfürst Constantin, wie er war. Züge aus seinem Leben und Wirken in Warschau. Skizzenbuch aus den Tagen vor und während der poln. Revolution. Fürth, 1832, w 8ce.

Życie J. C. Mości w. ks. **Konstantego** Pawłowicza, podług wydania ross. w Moskwie. Warszawa, 1833, w 2 częściach, str. 184, w 8ce.

Kożuchowski Nemezy. W. książę Konstanty, Pozzo di Borgo i Monitor. Kronika emigracji polskiej, tom VI, str. 392—397, Paryż, 1837.

Otczety **Lagarpe'a** o wospitanii wielikich kniaziej Aleksandra i Konstantina Pawłowiczej. Russ. Star. 1870.

Pisma i zapiski Wielikago kniazia **Konstantina** Pawłowicza k' Lagarpu ś 1878—1829. Sbornik ruskago istoriczeskago obszczestwa, tom V, Petersburg, 1870.

Karnowicz E. P. Cesarewicz Konstantin Pawłowicz. Ruskaja Starina, r. 1877, str. 19—20.

Chupotskij N. i Baiczewskij N. Zamietki k' statije Karnowicza: Cesa-rewicz Konstantin Pawłowicz. Russ. Star. 1878, tom 21.

Makarow N. P. Cesarewicz Konstantin Pawłowicz i jego wremia w Warszawie, oczerki iz wospominanij stara-go Litowca. Petersburg, 1881, str. 29, w 8ce.

Czyński. Cesarzewicz Konstanty i Joanna Grudzińska . . . Powieść. Paryż, 1833—4, w 16ce.

— — — Biblioteka pisarzy polskich, Lipsk, 1876, tom 73, str. XII i 274.

Korzeliński Seweryn (nekrolog). Dziennik polski, 1876, nr. 18 i 23.

Korzeniowski Józef Onufry Nałęcz (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1868.

Kossakowski hr. Stanisław Szcęsny (zyciorys). Tygodnik ilustrowany, 1872, tom X, str. 13.

Kowalski Jędrzej. Tygodnik emigracyi polskiej, Paryż, 1836, część X, str. 27.

Ostrowski Józafat B. Franciszek Kozakowski, półkownik wojsk polskich. Paryż, 1832, w 8ce.

— Le colonel Fr. Kozakowski en 1831, Paris, 1832. Nekrolog w piśmie Demokrata polski, tom VIII, str. 181.

Czyński Jan. Józef Kozłowski, głos miany na obchodzie uroczystym 29 list. 1832 w Paryżu na cześć Józefa Kozłowskiego, członka Towarzystwa patryotycznego. Paryż, str. 11, w 8ce.

Koźmian Andrzej Edward (nekrolog). Czas 1864, nr. 186.

Wyjaśnienie powodów, dla których A. S. (Al. Stankiewicz) zaskarżony był do

cesarzewicza o ubliżenie jakoby rady stanu **Koźmianowi** Kajet. 30 października 1830 r. Warszawa, 1831, w 8ce.

Kraśniński Wincenty. List, w którym oświadcza, że nie jest autorem dziełka p. t. Coup d'oeil sur le Royaume de Pologne (po polsku i po francusku). Gazeta warszawska, rok 1818, nr. 31.

Nekrolog i opis pogrzebu generała Wincentego hr. **Kraśnińskiego**. Czas, 1858, nr. 273 i 277.

Krosnowski Adolf hr. (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, tom II, Poznań, 1879, w 8ce.

Rozporządzenie Aleksandra Igo z dnia 29 kwietnia 1818 r., zabraniające sprzedaży broszurki p. t.: Journal historique des opérations militaires de la 7me Divisions de Cavalerie polonaise faisant partie du 4me Corps de Cavalerie de réserve sous les ordres de Mr. le Général de Division Sokolnicki etc. etc. — jako obrażającej honor wojska polskiego, a mianowicie generała brygady **Krukowieckiego**. Gazeta warszawska, 1818, nr. 38.

Skrzynecki i **Krukowiecki**. Tygodnik emigracyi polskiej, Paryż, 1837, część XIV, str. 18—23.

Umiński. Artykuł o tłómaczeniu się Krukowieckiego, zamieszczonem w Annuaire de 1831, dla czego pozostał w Warszawie po zajęciu jej przez wojska rossyjskie. Trzeci Maja, 1844, str. 100—101, Paryż, 1844.

Kruszewski Ignacy (nekrolog). Czas, 1879, nr. 297.

Krzesimowski Stanisław (nekrologi). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1867; Głos wolny, Londyn, 1865, nr. 65.

Krzywkowski Henryk Daniel (nekrolog). Wiadomości polskie, r. 1857, str. 194.

Krzyżanowski Platon (nekrolog). Przyjaciół domowy, 1863, nr. 76.

— Jan Kanty (nekrolog). Przegląd poznański, tom XX, str. 206.

Krzyżtoporski Józef Piotr (nekrolog). Dziennik pols., 1873, nr. 182.

Kumatt Stanisław (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1866.

Kuncewicz Mateusz (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, r. 1867, Paryż, 1868, w 8ce

— **Michał** (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literac. w Paryżu, 1866.

Leduchowski Ignacy hr. (nekrolog). Czas, 1870, nr. 81.

— **Jan** (nekrologi). Głos wolny. Londyn, 1864, nr. 52, str. 210; Rocznik Towarzystwa historyczno-literac. w Paryżu, 1866, str. 344.

Zywoł **Jana Pawła Lelewela**, podpółkownika inżynierii. Poznań, 1857, w 8ce.

Lelewel Jan Paweł (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1847, nr. 319.

Chodźko Leonard. Notice biographique sur Joachim Lelewel. Paris, 1834. w 8ce.

— — — wydanie 2—5.

Szczegóły do biografii **Lelewela**. Echo miast polskich, 1843, nr. 2.

Jeszcze słowo o komitecie **Lelewelowskim**. Echo miast polskich, 1843, nr. 5.

Lelewel Joachim. Kilka szczegółów do charakterystyki. Dziennik narodowy, Paryż, 1847, nr. 333.

— Przygody w poszukiwaniach i badaniu rzeczy narodowych polskich (autobiografia). Polska, dzieje i rzeczy jej tom I, Poznań, 1858.

Autobiografia **Joachima Lelewela**. Dziennik literacki, 1858, nr. 64—66.

Schmitt Henryk. Joachim Lelewel. Dziennik literacki, 1858, nr. 82—89.

— Jeszcze słów kilka o **Lelewelu**. Dziennik literacki, 1858, nr. 116—117.

A. S. K. Joachim Lelewel. Wiadomość o jego życiu i pismach. Przyjaciół domowy, 1860, nr. 25.

Zgon **Lelewela** **Joachima** (wspomnienie pośmiertne). Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z d 7 czerwca 1861, od str. 1—5.

Heltmann W. i **Sawaszkiwicz L.** Ś. p. Joachim Lelewel. Bruksela, 1861, Gerstmann, str. 24, w 8ce.

Le **Hardy** de Beaulieu Eugeniusz. Les six derniers jours de Joachim Lelewel, ancien membre du gouvernement national de Pologne. Réponse à un article du „National“ du 6 Juin. Bruxelles, 1861, str. 8, w 8ce.

Sawaszkiwicz Leopold Leon. Notice sur la vie de Joachim Lelewel par . . . Bruxelles, 1862, F. Classen, Paris, Dentu, libr. impr. Ch. Lelong, str. 31, w 8ce.

Gumplowicz L. Sawaszkiwicz o **Lelewelu**. Dziennik literacki, 1862, nr. 38.

Januszkiwicz Eustachy. Ostatnie chwile **Joachima Lelewela**. Poznań, 1863, wyd. 3cie, w 8ce.

Lelewel Joachim. Z pamiętników Niemki **Idy Düringsfeld**. Dziennik literacki, 1865, nr. 39.

Ostrowski Józefat B. Joachim Lelewel i **Henryk Dembiński**. Paryż, 1869, w 8ce.

Chotomski Wł. Z życia **Joachima Lelewela**. Tygodnik wielkopolski, 1874.

Lelewel Joachim (życiorysy). Fenix, 1831, nr. 3; Dziennik poznański, 1861, nr. 147—149; Wildta Kalendarz powszechny, Kraków, 1861; Postęp, 1863, nr. 1—9.

— (nekrologi). Prawda, Berlin i Poznań, 1861, nr. 6; Czas, 1861, nr. 136; Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1866; Dziennik literacki; 1861, nr. 45—46.

Lenkiwicz Jan (nekrolog). Dziennik polski, 1871, nr. 257.

Lepin Jan (nekrologi). Orzeł biały, 1843, nr. 19; Demokrata polski, t. VI, str. 12.

Jakób Lewiński (nekrolog). Tygodnik ilustrowany, 1868, tom II, str. 42.

Witwicki Stefan. Uczczenie pamięci **J. Lipińskiego** wizytatora szkół. Warszawa, 1828, w 12ce, str. 28.

— — — Toż, edycja 2ga.

Lipowski Leon (nekrolog). Dziennik polski, 1870, nr. 209.

Alojzy Konstanty **Lubecki** (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1866.

Pancer F. Odezwa w obronie zasłużonego męża (księcia Lubeckiego). Polak sumienny, 1830, dodatek do I, 6, str. 13—14.

Książę Lubecki (przyczynki do biografii). Kronika emigracji pols. t. I, str. 216—217; Le Polonais, 1834, t. III, str. 117—121.

Drucki-Lubecki Franciszek Ksawery ks. (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1846, nr. 270—271.

Esquisse historique sur le prince **Drucki-Lubecki**, ancien ministre des finances du Royaume de Pologne. Versailles, impr. Cerf., 1865, w 8ce.

Przeclawskij O. A. Książę Ksawerij Druckoj-Lubeckij, 1787—1846. Russ. Star., 1878, str. 21—22.

Cztienija moskowskago Obszczestwa istorii i drewnostiej, 1863, kniga II, str. 150—152 (list **Mordwinowa** o Lubeckim).

Ikonnikow W. S. Graf N. S. Mordwinow. Petersburg, 1843, str. 479, 550—552, 555—562.

Bykowski Piotr Jaxa. Książę Ksawery Lubecki. Przegląd tygodniowy, Warszawa, 1879, nr. 14, 16, 22.

Książę Ksawery **Drucki-Lubecki**, minister skarbu Królestwa polskiego i Galicya. Czas, 1879, nr. 185—187.

Stempowski Piotr. Żywot Piotra Łagowskiego, półkownika wojsk polskich, z portretem. Paryż, druk Maulde i Renou, 1845, str. 16, w 8ce.

— Nekrolog w piśmie Demokrata polski, t. V, str. 24.

Łaski Aleksander (nekrolog). Rocznik Tow. hist. literac. w Paryżu, 1867.

Ludwik Łempicki (nekrologi). Czas, 1871, nr. 13; Kraj, 1871, nr. 15; Gazeta narodowa, 1871, nr. 29.

Łoś hr. Franciszek Salezy z Grodkowa (nekrologi). Ojczyzna, 1875, nr. 49; Gazeta narodowa, 1875, nr. 46.

Piotr hr. Łubieński (życiorys). Tygodnik ilustrowany. 1867, tom XVI, str. 193,

Łubieński Tomasz hr. (nekrologi). Kraj, 1870, nr. 201; Dziennik polski, 1870, nr. 244.

Prusinowski X. Aleksy. Mowa żałobna na pogrzebie Adama Łuszczewskiego, posła sochaczewskiego na sejm warszawski r. 1830, miana w Oporowie dnia 7 maja 1853. Poznań, Merzbach, 1853 (wyimek w Przeglądzie poznańskim, t. XVI, 486—8).

Macewicz Stanisław (nekrologi). Dziennik narodowy, Paryż, 1846, nr. 290; Demokrata polski, t. IX, str. 68 i 72.

Szaniawski Franc. Ksaw. Przemowa na pogrzebie s. p. JW. Franciszka Skarbek Malczewskiego, arcybiskupa warszawskiego, prymasa, senatora Królestwa pols., kawalera orderu św. Stanisława itd. mówiona w kościele metropolitalnym św. Jana w Warszawie dnia 22 kwietnia 1819, przez K. M. W. prof. prawa karn. i cywil. w u. k. w. itd. (1819) w 8ce, str. 15.

Franciszek Skarbek **Malczewski**, arcybiskup warszawski (nekrolog). Gazeta warszawska, 1819, nr. 35.

Malczewski Józef (nekrologi). Dziennik polski, 1871, nr. 192; Gazeta narodowa, 1871, nr. 221.

Gustaw hr. **Małachowski** (nekrologi). Nowa Polska, 1835, str. 339 do 340; Tygodnik emigracji polskiej, 1835, cz. V, str. 45; Kronika emigracji pols. 1835, t. III, str. 3—9.

Nekrolog Jana Nepom. **Małachowskiego**, senatora wojewody Królestwa polskiego. Dziennik wileński, 1823, t. I, str. 361—362.

Fr. **Gr(zymała)**. Słów kilka poświęconych pamiętce wojewody Małachowskiego. Astrea, I, str. 386—392.

Trzy dni ostatnie z życia Juliusza hr. **Małachowskiego**. Dziennik polski, 1862, nr. 76.

Generał **Małachowski** i Władysław Zamojski. Nowa Polska, Paryż, 1844, str. 765—767.

Zwierkowski Walenty. Żywot generała Kazimierza Małachowskiego. Paryż, 1845, w 8ce, str. 16.

Kajsiewicz Hieronim. Mowa pogrzebowa na cześć śp. generała Kaz. Małachowskiego, zmarłego w Bogu w Chantilly na dniu 5 stycznia, pogrzebanego tamże 8 t. m. 1845, powiedziana w kościele św. Rocha w Paryżu t. r. przez Paryż, Księg. katolicka, druk Maulde et Renou, 1845, w 8ce, str. 29.

Esquisse sur la vie de Casimir **Małachowski**, Généralissime polonais en 1831. Paris, 1847, w 8ce.

Małachowski Kazimierz (życiorys). Przyjaciół ludu, 1848, t. XV, nr. 33—34.

— — — Dwa ustępy z rękopisów pozostałych po jenerale I Krótka wiadomość o legionach polskich we Włoszech, znanych pod nazwą: Legionów Dąbrowskiego. II. Wiadomość o wyprawie części legionów polskich na wyspę San Domingo w r. 1803. Dodatek do Czasu, tom II (1856), str. 660.

Grobowiec generała Kazimierza **Małachowskiego**. Demokracja polska, t. IX, cz. I, str. 48.

— — — Nekrolog, tamże, t. VII, str. 92.

Koźmian Kajetan. Żywot Stanisława Nałęcz Małachowskiego, generała wojsk polskich, senatora Królestwa polskiego. Czas, 1878, nr. 145

Męciński Wojciech (nekrolog). Młoda Polska. 1839, str. 359.

Miączyński hr. Aleksander (nekrolog). Gazeta narodowa, 1869, nr. 293.

Michałowski Piotr (nekrolog). Przegląd poznański, t. XX, str. 541.

Mielżyński hr. Maciej (życiorys). Czas, z r. 1870, nr. 55—68.

Dodatek do wspomnienia o hrabi Macieju **Mielżyńskim** Czas, z r. 1870, nr. 78.

Mielżyński hr. Maciej (nekrologi). Dziennik poznański, 1870, nr. 66; Lech, 1879, nr. 39; Roczniki Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, tom VI, rok 1871, str. 326.

Mierzejewski Mikołaj (nekrolog). Wiadomości polskie, 1857, str. 36.

Grabowski Ignacy Stanisław. Le czar Nicolas. Paris, 1835, str. IV, 64, w 8ce.

L'empereur **Micolas**, ou le grand homme de la Russie. Le Polonais, t. II, 97—108.

Korff Modest. Wstąpienie na tron cesarza Mikołaja I, opisane z najwyższego rozkazu. Z wydania rossyjskiego trzeciego przełożył Józef Przeclawski. Petersburg, drukarnia wojenna, 1857, w 8ce.

— Wosszestwije na prestoł Imperatora Mikołaja I. Sostawleno po wyszczajszemu powieleniju Stats-Sekretieriem Baronom Tretije izdanije (pierwoje dla publiki). str. XIV i 236. Petersburg, 1857, w 8ce.

— Czetwiertoje izdanije (wtoroje dla publiki). Petersburg, 1857, str. 206 i 31.

— Piatoje izdanije, dopolniennoje (tretije dla publiki). Petersburg, 1857, str. XIV, 238 i 42, w 8ce.

Lubomirski Józef. Souvenirs d'un Page du tzar Nicolas (extrait du Correspondent). Paris, libr. Dentu, 1869 (w przekładzie polskim w fejtynie Czasu, z r. 1869, nr. 72—131).

Imperator **Nikołaj Pawłowicz** i Graf Dibicz Zabałkanskij. Pierepiska. 1828 do 1830 g. Russ. Star. 1880, t. XXVII do XXIX, r. 1881, t. XXX i XXXII.

— — — Piśma k'grafu P. A. Tołstomu, 1828—1831 g. Russ. Star. 1881, t. XXXI.

Ob. „Opracowania“.

Miller Józef (przyczynek do biografii). Dziennik poznański, 1860, nr. 267.

Treść prośby ks. Teofila **Mirskiego** do cesarza Mikołaja, pisanej z Chateauroux dnia 5 kwietnia 1834, w sprawie udziału swego w powstaniu 1830. Demokracja polska, t. V, cz. I, str. 5—6.

List Maur. **Mochackiego** do Mich. Hubego referendarza stanu z dnia 12 sierpnia 1832. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracyi, cz. I, Paryż, 1832, Mieczysław II, str. 19—23.

— Hube Mich. Russisches Schreckens- und Verfolgungs-System etc. Paryż, 1832, str. 226—227.

Demiński Jan Henryk. Mowa z okazji odbytego w Paryżu obchodu

żałobnego po ś. p. Maurycym Mochna-
ckim napisana. Paryż, 1834, str. 17.

Mochnacki M. List z dnia 11
września 1834, w sprawie dzieła tegoż
autora „Powstanie nar. pols.“ Tygodnik
emigr. pols. 1834, cz. III, str. 14—16.

Chełmiński W. Odpowiedź p. M.
Mochnackiemu. Tamże, str. 44—46.

— Kilka słów o dziele Mochna-
ckiego. Tamże, str. 46—48.

— Przyczynek do biografii M. Mo-
chnackiego. Tamże, str. 62—64, 87.

Nabielak Ludwik do Maur. Mo-
chnackiego. Nowa Polska, 1834, str.
292—293.

— H. Dembiński. Tamże, str. 335
do 336.

Pismo „Kraj i emigracja“ (którego
redaktorem miał być M. Mochna-
cki). Tygodnik emigracji polskiej, Pa-
ryż, 1835, cz. V, str. 66—68, 87—88.

Mochnacki Maur. (nekrologi). Kro-
nika emigracji pols. t. II, str. 195 do
201. Tygodnik emigracji polskiej, 1835,
cz. IV, str. 27—29; Rozmaitości lwows.
1835, nr. 4.

— Listy z dnia 11 września i 30
października 1834. Kronika emigracji
pols. t. I, str. 365—366, t. II, str. 64.

— Wspomnienie o piśmiennictwie
polskiem w emigracji. Młoda Polska.
Paryż, 1840, tom III, str. 3—11.

— (studium biograficzne). Dzien-
nik literacki, 1863, nr. 98—103 i z r.
1864, nr. 7—14.

Dzwonkowski Józef. Cieniom St.
Mokronowskiego generał-lejtnanta . . .
hold uwielbienia poświęcony. Warszawa,
1822, w 4ce.

Duchńska Sew. z Ż. Wspomnie-
nie pośmiertne o generale Montebello
przez gen. H. Bystrzonowskiego. Ruch
literacki, 1877, tom II, str. 346.

Koźmian Stanisław. Generał Fran-
ciszek Morawski. Przegląd poznański,
t. XXXVIII, str. 249—288.

Morawski Franciszek (życiorys).
Tygodnik ilustrowany, 1862, tom V,
str. 121 i 147.

Siemieński Łucyan. Franciszek
Morawski. Przegląd polski, 1866, tom
1—2.

Franciszek Morawski (nekrologi).
Rocznik Tow. przyjaciół nauk poznańs.
t. VI, 1871, str. 321; Dziennik poznańs-
ki, 1861, nr. 290; Głos wolny, Lon-
dyn, 1865, nr. 60, str. 242; Tygodnik
poznański, 1862; Dziennik polski, 1861,
nr. 66, 67 i 74.

Br. Z. Teodor **Morawski.** Czas,
1879, nr. 283—284.

Morawski Teodor (życiorys). Ty-
godnik ilustrowany, 1880, nr. 217.

— (nekrologi). Przegląd polski,
1879, t. II; Przyjaciół domowy, 1879,
nr. 23.

— Wichrzyciele. Nowa Polska, Pa-
ryż, 1843, str. 717—719, 722—724.

Morozewicz Kalikst (nekrologi).
Rocznik Tow. hist. lit. w Paryżu, 1870
do 1872; Dziennik polski, 1872, nr. 97.

L. D. Piotr **Moszyński** (życiorys).
Czas, 1879, nr. 101—102.

Moszyński Piotr (nekrologi). Prze-
gląd polski, 1879, t. I; Gazeta naro-
dowa, 1879, nr. 213—214; Dziennik
dla wszystkich, 1879, nr. 77, dod.

Stogow E. Oczerki, rozszkazy i wo-
spominania (zawiera szczegóły biogra-
ficzne o Piotrze Moszyńskim). Russ.
Star. 1878, t. XXIII.

Mroziński Józef (życiorys). Tygo-
dnik ilustrowany, 1860, tom II, str. 553.

Kilka dat z życia gen. **Mroziń-
skiego.** Dziennik literacki, 1863, nr. 25,
str. 198.

Mroziński Józef (nekrolog). Młoda
Polska, Paryż, 1839, str. 82.

Kajsiewicz Hieronim. Mowa po-
grzebowa po śp. Michale Mycielskim,
b. generale wojsk polskich, miana pod-
czas nabożeństwa żałobnego w Paryżu
w kościele de l'Assomption, 4 paździer-
nika 1849. Paryż, druk L. Martinet,
1849, w 8ce, str. 15.

Życki Tomasz. Wiadomość o życiu
i pracach uczonych ś. p. JX. Franciszka
Narwoysza, profesora wysłużonego
w uniwersytecie wileńskim, na sesyi pu-
blicznej tegoż uniwersytetu, przy zam-
knięciu lekcyj d. 30 czerwca 1820 r.
Dziennik wileński, 1810, III, str. 1—15.

Nidecki Aleksander (nekrologi). Kraj, 1870, nr. 167; Dziennik polski, 1870, nr. 202.

Niegolewski Andrzej (nekrologi). Przegląd poznański, t. 23, str. 184 do 185; Czas, 1857, nr. 41.

Jełowicki Aleksander. Mowa pogrzebowa na cześć Andrzeja Niegolewskiego, pólkownika wojsk polskich, miana 28 lutego 1857. Paryż, 1857, w 12ce.

Jarochoowski C. W. Przemówienie przy wprowadzeniu do kościoła parochialnego w Buku 1857 r. ciała śp. Andrzeja Niegolewskiego pólkownika wojsk polskich, w 8ce.

Wiersz do Ursyna **Niemcewicza**, gdy został obrany prezesem Tow. przyjaciół nauk 1827 r. dnia 7 stycznia przez F. R. Warszawa, 1830, w 4ce.

Witwicki Stefan. Ostatnie chwile J. U. Niemcewicza. Orędownik naukowy, 1841, nr. 26—27.

Niemcewicz Julian Ursyn. Wspomnienie pośmiertne. Dziennik narodowy, Paryż, 1841, nr. 9.

— Mowa pogrzebowa generała Kniaziewicza. Tamże.

— Wiersz Antoniego Goreckiego. Tamże.

— Mowa Karola Niemcewicza. Tamże.

— Opis obchodu żałobnego. Tamże, nr. 11.

Szyrma Krystyn Lach. Mowa w rocznicę śmierci śp. Jul. Ur. Niemcewicza, czytana przez . . . na posiedzeniu gro-na histor. londyńskiego 21 maja 1842, oraz wiersz Tom. Olizarowskiego (na dochód składki pomnikowej). Paryż, druk Maulde i Renou, 1842, w 8ce, str. 24.

Czartoryski Adam Jerzy ks. Żywot Jul. Ursyna Niemcewicza. Paryż, nakł. bibl. polskiej, 1860, str. 454.

Siemieński Łucyan. Żywot Niemcewicza, przez księcia Adama Czartoryskiego. Dodatek do Czasu, tom 19, str. 542—561.

Rys z życia **Niemcewicza**. Przegląd poznański, t. XVI, str. 239—240.

Niemcewicz w społeczeństwie warszawskim. Przegląd poznański, t. XXIII, str. 152—163.

Podróż Jul. **Niemcewicza** z Petersburga do Ameryki etc. Tamże, t. XXV, str. 438—461.

Niemcewicz Julian Ursyn (nekrologi). Orędownik naukowy, 1841, nr. 23, 25; Trzeci Maja, 1841, str. 77 do 79, 84.

— Karol Ursyn (nekrolog). Rocznik tow. hist. liter w Paryżu, 1867, w 8ce.

Niemojowski Bonawentura (nekrologi). Nowa Polska, 1835, str. 376 do 378; Kronika emigracji polskiej, 1835, t. III, str. 113—127; Tygodnik emigracji polskiej, 1835, cz. VI, str. 17; Le Polonais, t. V, str. 38—44.

List własnoręczny Bonawentury **Niemojowskiego**, dd. Warszawa, 26 marca 1827. Rps. Bibl. Jag. 3371 (kod. pap. z w. XIX, różnemi pisany rękami, w 8ce, kart 6).

Niemojowski Józef (życiorys). Tygodnik ilustrowany, 1862, tom VI, str. 53.

Umiński. O Winc. Niemojowskim. Tygodnik emigracji polskiej, Paryż, 1835, cz. V, str. 5.

List Ewy **Felińskiej** o więzieniu Wincentego Niemojowskiego w r. 1831, poprzedzony krótkim tegoż życiorysem. Czas, 1862, nr. 133.

B. Kamińska. Winc. Niemojowski. Tygodnik poznański, 1862.

Zajączek i Wincenty Niemojowski. Czas, 1874, nr. 31.

Wincenty **Niemojowski** (nekrologi). Kronika emigracji polskiej, Paryż, 1834, tom II, str. 289—307; Tygodnik emigracji polskiej, 1835, cz. IV, str. 73 do 74; Le Polonais, t. IV, str. 236 do 242; Rozmaitości lwowskie, 1835, nr. 9.

Nowosielski Feliks (nekrologi). Głos wolny, Londyn, 1864, nr. 40, str. 161—162; Rocznik Tow. histor. liter. w Paryżu, 1866, str. 349.

Cyprynus. Nikołaj Nikołajewicz Nowosilcow. Russkij Archiw, 1872, t. X.

Kukolnik. Anti Cyprynus. Wspominanie o N. N. Nowosilcowie. Russkij Archiw, 1873, t. I.

Oborski Ludwik (nekrologi). Rocznik Tow. hist.-literackiego w Paryżu, 1879, t. II; Dziennik poznański, 1879, nr. 256.

Olszewski Franciszek (nekrolog). Dziennik lwowski, 1868, nr. 244, w 8ce.

Wiadomość o życiu i pracach uczonych śp. Ignacego **Oldakowskiego**. Dziennik wileński, 1822, t. I, str. 10—31, 182—197.

Orchowski Alojzy (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1847, nr. 313.

Szczepański Alfred. Józef Ordega. Wspomnienie historyczne. Poznań, 1879.

Osmólski Jan Bończa (nekrolog). Kraj, 1870, nr. 211.

Antoni Jan **Ostrowski** (nekrologi). Demokrata polski, 1845, t. VIII, str. 96; Dziennik narodowy, 1845, nr. 246; Trzeci Maja, 1845, str. 198.

Krótki rys politycznego biegu życia Ant. **Ostrowskiego**, wojewody etc. (Żywoty Polaków z XVIII i XIX w.). Paryż, Maulde et Renou, 1839.

Kajsiewicz Z. H. Żywoł wojewody Antoniego Ostrowskiego. Przyjacieli ludu, 1848, t. XV, nr. 48—49.

— Mowa pogrzebowa z okoliczności nabożeństwa żałobnego w Paryżu w kościele św. Rocha za duszę Ant. Wojewody Ostrowskiego. Paryż, druk Maulde i Renou, 1847, str. 23, w 8ce.

Czem był Józefat Bolesław **Ostrowski** w redakcyi Nowej Polski, wydawanej podczas rewolucyi 29 listopada? Demokrata polski, tom II, cz. III, str. 185 do 190, 193—198, 201—203.

J. B. **Ostrowski**, Rybiński, Sołtyk. Orzeł biały, 1842, nr. 22.

— (nekrolog). Rocznik Tow. hist. lit. w Paryżu, 1870—1872.

— Antoni Jan. Żywoł Tomasza Ostrowskiego etc. oraz rys wypadków krajowych od 1763—1817. Paryż, 1846, t. 1—2.

— II wyd. 2 tomy, Lwów, 1873.

Discours prononcé aux funerailles de Thomas Comte **Ostrowski** etc. mort le 5 Févr. 1817. Varsovie, 1817, w 4ce.

Niemcewicz Julian Ursyn. Mowa . . . nad zwłokami śp. hr. Tomasza Ostrowskiego. Warszawa, 1817, w 4ce.

Szaniawski Fr. Linowski, Niemcewicz J. Mowy na pogrzebie i obchodzie żałobnym ś. p. hr. Tomasza Ostrowskiego. Warszawa, 1817, str. 19, w 4ce.

Autobiografia hr. **Władysł. Ostrowskiego** marszałka sejmu, 1830—1831. Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1869.

Wspomnienie o **Władysławie hr. Ostrowskim**, ostatnim marszałku sejmu Król. pols. Czas, 1869, nr. 276, 277.

Chodźko Leonard. Historia domu Rawitów Ostrowskich, z przedmową Kar. Widmana, zawierająca żywoł Wł. Ostrowskiego, ostatniego marszałka sejmu w r. 1831. Lwów, 1871, str. LXXXV i 532, w 8ce.

Ostrowski hr. **Władysław** (nekrolog). Kraj, 1869, nr. 220.

Małachowski hr. Stanisław. Wspomnienie o jenerale Ludwiku hr. Pacu. Rocznik Tow. histor.-liter. w Paryżu, 1873—1878, t. I.

— — — Poznań, 1878.

Pac Ludwik Michał (nekrologi). Tygodnik emigracyi polskiej, 1835, cz. VII, str. 25 i 26, Le Polonais, t. V, str. 310—320.

Paprocki Kazimierz (nekrolog). Wiadomości polskie, 1857, str. 84.

Pagowski Stanisław (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-literac. w Paryżu, 1867, w 8ce.

Czerty dostopamiętnyja iz żizni . . . grafa J. F. **Paskiewicza** i chrabrych jego spodwiżnikow, zakluczajuszczyja wojennyja sobytija trzech kampanij: piersidskoj, tureckoj i polskoj. Moskwa, 1833, w 8ce.

Tołstoj Jacques (attaché à l'ambassade de Russie). Essai biographique et historique sur le feld-meréchal prince de Varsovie, comte Paskievitsch d'Erivan, avec son portrait et une carte. Paris, 1835, w 8ce.

Galitzin Aug. Epitre en vers au prince de Varsovie, comte Paskevitch d'Erivan, 1826—1833. St. Pétersbourg, 1839, w 8ce.

Tołstoj Jacques. Historyczno-biograficzny rys życia feldmarszałka księcia warszawskiego, hr. Paszkiewicza Erywańskiego. Z francuskiego przełożył Wincenty Zajączkowski. Warszawa, 1840, str. VII, 206 i XLVIII, w 8ce.

— — wydanie drugie. Tamże, 1840.

— — wydanie trzecie. Tamże, 1841, w 8ce.

Konwerski Feliks. Rys czynów wojennych JO. księcia warsz. Generał-Feldmarsz. Paszkiewicza, hr. Erywańskiego, namiestnika król. napisany przez Warszawa, 1842, wierszem, w 8ce.

Iwan G. Godne pamięci zarysy z życia jenerała feldmarszałka księcia warszawskiego hr. Jana Teod. Paszkiewicza Erywańs. i walecznych jego towarzyszy, obejmujące w sobie wszystkie wojenne zdarzenia trzech pamiętnych kampanij, perskiej, tureckiej i polskiej, które oręż polski wślawiły (z rossyjskiego). Warsz. druk Chmielewskiego, 1843, str. 188, 185, 140, 196, 170, 138 i XXXIII, w 12ce.

Mendelsburg. Pamiętka jubileuszu czyli krótki obraz znakomitych czynów JO. księcia warszawskiego hr. Paszkiewicza Erywańskiego, jenerał-feldmarszałka, namiestnika Królestwa polskiego, w dniu 5/17 października 1850, kończącego 50 lat wiernej i walecznej służby oficerskiej. Warszawa, 1854, w 4ce.

Waldenburg D. Elegia na zgon niewygasłej pamięci w Bogu spoczywającego JO. ks. warszawskiego, hr. Paszkiewicza Erywańskiego, feldmarszałka głównie dowodzącego armią czynną, namiestnika jego cesarsko król. Mości w Królestwie polskiem, kawalera wyższych orderów cesarstwa rossyjskiego, oraz znaków zagranicznych. Warszawa, druk Tomaszewskiego, 1856, str. XIX, w 4ce.

Notice biographique sur le maréchal **Paskiewitch.** Leipzig, 1856, w 8ce.

Piercow W. Żiznieopisanije feldmarszałka kniazia warszawskiego, grafa J. T. Paskiewicza Erywanskago, sostawlennoje po oficialnym istocznikom. Warszawa, 1870, w 8ce.

Paszkiewicz Kazimierz (nekrol.). Demokrata polski, 1845, t. VIII, str. 16; Dziennik narodowy, 1845, nr. 226; Przegląd poznański, t. XXVI, str. 377; Trzeci Maj, 1845, str. 142.

Paszkowski Józef (zyciorys). Tygodnik ilustrowany z r. 1859, tom I, str. 213.

Piątkiewicz Ludwik (nekrolog). Dziennik polski, 1876, nr. 142.

Pietraszewski Ignacy (nekrolog). Głos, Lwów, 1861, nr. 13.

Piotrowski Korneli (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-lit. w Paryżu, 1870 do 1872.

Plagowski Ludwik (nekrol.). Dziennik polski, 1874, nr. 25, 27.

Plater hr. Cezary (nekrolog). Roczniki Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, 1871, tom VI, str. 333.

Straszewicz Joseph. Emilie Plater, sa vie et sa mort, avec une préface de M. Ch. Ballanche. Paris, A. Jełowicki et Cie, 1835, str. 356 i portret. (Querard podaje rok 1834 inni 1833, lecz mylnie. Dzieło zupełnie wyczerp.)

Płakań Janko. Emilia Platerówna. Dziennik literacki, 1861, nr. 25—27.

Plater Cezar. Histoire d'Emilie Plater, héroïne de la Pologne. Bordeaux, 1831.

Maurice Justin. Emilie Plater, poëme. Le Polonais, tom II, 110—112.

Godebski Ksawery. Żywoć Ludwika hr. Platara, senat. kasztel. Królestwa polskiego, członka Tow. k. warsz. przyj. nauk, wiceprez. Tow. lit. pols. w Paryżu. Odczyt na publicznem posiedzeniu Tow. liter. polsk. w Paryżu, dnia 29 listopada 1846 r. Paryż, 1848, w księgarni katolickiej, druk L. Martinet'a.

Plater Lud. hr. (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1846, nr. 292.

Giller Ag. Hrabia Władysław Plater-Broel (zyciorys). Zgoda, Nowy-York, 1882, nr. 24.

Baliński Michał. Ks. Marcin Poczu-but. Teka wileńska, 1858, nr. V—VI.

Pol Wincenty. Autobiografia. Sprawozdanie Zakładu nar. im. Ossolińskich z lat 1870—1872, str. 145—148, Lwów, 1873. Przedrukowane w Dzienniku polskim, 1873, w nrze 20.

Estreicher Karol. Wincenty Pol, jego młodość i otoczenie (1807—1832). Lwów, 1882, nakładem Gubrynowicza i Schmidta, str. 202, w 8ce.

Dębicki Ludwik hr. Wincenty Pol, jego żywot i pisma. Przegląd lwowski, tom V—VI i XVIII—XX.

Pol Wincenty (życiorys). Tygodnik ilustrowany, 1862, tom VI.

— (nekrolog). Przyjaciel domowy, 1873, nr. 1, str. 1—2.

Poniński Stanisław (nekrologi). Wiadomości polskie, r. 1860, nr. 42; Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z 30, października i listopada r. 1860, str. 29—32.

Popiel Adolf (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1866.

Popławski Ignacy (życiorys). Tygodnik ilustrowany, 1861, tom IV, str. 49; tamże 1871, tom VIII, str. 277.

— (nekrolog). Dziennik polski, 1871, nr. 336.

Kołaczkowski Klemens. Biografia generała Ignacego Prądyńskiego. Poznań, 1851, w 8ce.

Modzelewski Michał. Szczegóły do życia Prądyńskiego. Gazeta narodowa, 1881, nr. z 26 października.

Potocki Aleksander hr. (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1868.

Łętowski Ludwik. Mowa przy żałobnym nabożeństwie Artura hr. Potockiego, byłego pułkownika wojsk polskich etc. w Krakowie, 5/6 1832 roku. Kraków, 1832, w 8ce.

Potocki Herman (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literac. w Paryżu, 1866.

— Józef (nekrolog). Rocznik Towarzystwa historyczno-literac. w Paryżu, 1866.

— Leon. Czas, 1864, nr. 214.

Kassysz ks. Jan Wilhelm. Mowa na pamiątkę ś. p. Stanisława hr. Potockiego, S. W. P. S. i ministra ośw. publicznego (1815—1820), miana przy zakończeniu popisu publicznego szkół poznańskich, dnia 27 września 1821 r. Mrówka poznańska, tom IV, str. 145 158.

Kurowski Franciszek Ksawery. Mowa na pogrzebie Stanisława hr. Potockiego, b. ministra oświecenia publ. i w. rel. Warszawa, 1821.

Prażmowski Adam. Kazanie podczas obchodu żałobnego po ś. p. JW. Stanisławie hr. Potockim, prezisie senatu d. 25/IX 1821 r. Warszawa, 1821.

R. F. Wiersz na przybycie do Krakowa JW. Stanisława hr. Potockiego, S. W. prezesa rady stanu i minis. i t. d. dnia 11 lipca 1818 r., 2 karty niel., w 4ce.

Staszic Stanisław. Pochwała Stanisława Potockiego. Rocznik Towarzystwa Król. warszawskiego przyjaciół nauk, 1825, tom XVIII, str. 84.

Rodowód rodziny Prozorów. Chwila, 1864, nr. 50.

Radkiewicz Stanisław (nekrologi). Czas, 1875, nr. 113; Gazeta toruńska, 1875, nr. 111 i 118; Ojczyzna, 1875, nr. 117.

Radziszewski Stanisław (nekrolog). Demokrata polski, tom VII, st. 12.

Koźmian Andrzej. Rys życia ks. Michała Rądziwiłła. Poznań, 1851, 8ka.

Kimbar Maksym. Mowa na uczczeniu ś. p. Michała ks. Rądziwiłła, pułkownika b. wojsk polskich, order. Virt. milit., legii honorowej kawalera, miana w czasie żałobnego nabożeństwa przez Kijów, 1848, w 8ce.

Radziwiłły kniazia (1512 do 1831). Wojennyj encyklopediczeskij Leksikon, Petersburg, 1856, wyd. 2gie, tom XI, str. 54—55.

Stolzman Karol Bogumił. Generał Ramorino i jego szef sztabu Władysław Zamojski. Poitiers, Dépierris, 1844, str. 15, w 8ce.

Generał **Ramorino** i szef sztabu Krukowieckiego (w sprawie niesubordynacji półkownika Breańskiego). Orzeł biały, 1844, str. 18.

Pismo Al. Rudzkiego w sprawie generała **Ramoriny**. Nowa Polska, Paryż, 1844, str. 771.

Falsze o **Ramorinie**. Nowa Polska, Paryż, 1844, str. 751—752, 761—764.

Process des Generals Ramorino. Aus dem Italienischen übersetzt. Zürich, Schulthess, 1849, str. VI i 90, w 8ce.

Gdzie jest powód obwinienia generała **Ramorino** o zdradę. Gazeta narodowa, 1867, nr. 277.

Ramorino (przyczynek do biografii). Dziennik poznański, 1867, nr. 287.

Forster Karol. Szczegóły do biografii generała Ramorino. Tydzień, nr. 20, tom II, (wiadomości z kraju i ze świata).

Sprawa generała brygady Józefa **Rautenstrauch** z Mikołajem Krzywicie Okołowiczem. Sentencya, rekurs i odpowiedź. B. w. m. dr. i r.

Sentencya w sprawie generała brygady Józefa **Rautenstraucha** z Mikołajem Krzywicz Okołowiczem sędzią apelacyjnym Królestwa pols. (obk tłumaczenie francus.) kart 7, folio, (podpisany Szymon Wiszniewski prezes).

W sprawie denuncyacji generała brygady **Rautenstraucha** i panien Teresy i Maryanny Chevalier, Mikołajowi Krzywicz Okołowiczowi, sędziemu apelacyjnemu Królestwa pols. i innym zrządzonej w sądzie spraw. kryminalnych województwa mazowieckiego i kaliskiego d. 30 marca 1816 zapadły wyrok. Warszawa, 1816, str. 18, fol.

Rechowicz Stanisław (nekrolog). Gazeta narodowa, 1864, nr. 88.

Reklewski Wincenty (nekrolog). Dziennik polski, 1876, nr. 199.

Chodźko Michał. Żywot Rajmunda Rembielińskiego. Paryż, 1862, w 8ce.

Rochetin. W sprawie generała Ramoring. Echa miast polskich, rok 1843, nr. 10.

Rogaliński Henryk Łodzian (nekrolog). Dziennik polski, 1880, nr. 187.

Rokitnicki Prawdzic Mikołaj (nekrolog). Dziennik polski, 1871, nr. 31.

Roszkiewicz Feliks (nekrologi). Dziennik narodowy, Paryż, 1847, nr. 314; Demokrata polski, t. IX, st. 190.

Oda do **Roźnieckiego**. Warszawa, 1830, w 8ce.

Sampoliński Jan. Roźniecki (wiersz). Warszawa, 1830, 2 karty, w 8ce; Śpiewka Żydka o Roźnieckim, Warszawa, 1830, w 8ce; Obrona i nagroda Roźnieckiego, Warszawa, 1830; Anegdota prawdziwe o Roźnieckim, Warszawa, 1830; Roźniecki, Warszawa, druk Rylla, 1831, w 8ce; Odpowiedź Roźnieckiego do piekła, czyli do króla piekieł Plutona, Warszawa, 1831, 8ka; Odezwa portretu wiszącego do Roźnieckiego i mowa jego do szpiega nowicyusza, Warszawa, druk Rylla, 1831.

Różycki Karol (krótka autobiografia). Nowa Polska, Paryż, r. 1834, str. 133—134.

— Oświadczenie. Młoda Polska, r. 1839, str. 432.

Wołowski Kazimierz. Etudes sur la Pologne. Paris, 1863, str. 270 i k. 3, w 8ce.

Rettel Leonard. Karol Różycki (nekrologi). Rocznik Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, rok 1870—1872; Kraj, 1870, nr. 216; Dziennik polski, 1870, nr. 261.

Różycki Józef (nekrolog). Rocznik Tow. historyczno-literac. w Paryżu, rok 1870—1872.

Rybiński Maciej (szczegóły biograficzne). Orzeł biały, 1842, nr. 22.

Ostrowski J. B. **Rybiński** i Sołtyk. Orzeł biały, 1842, nr. 22.

W sprawie jen. **Rybińskiego**. Nowa Polska, Paryż, 1843, str. 720.

Jenerał **Rybiński** mowca. Orzeł biały, 1843, nr. 12.

Gorecki Antoni. W sprawie jen. **Rybińskiego**. Odpowiedź redakcyi „Echa miast Polski, 1843, nr. 9.

Zdatność jenerała **Rybińskiego**. Orzeł biały, 1843, nr. 8.

Wichrzyciele. Dziennik narodowy, nr. 119 (w sprawie jen. **Rybińskiego**).

Nowa Polska. Paryż, 1843, str. 712 do 716.

Jenerał **Rybiński** i wichrzyciele. Tamże, str. 701—703.

— i fakcye. Tamże, 1843, str. 685—686, 689—691, 753—754.

Władza de facto jenerała **Rybińskiego**. Dziennik narodowy, Paryż, 1843, nr. 101.

Morawski Teodor. Odpowiedź na odpowiedź pp. Chełmickiemu i Zwierkowskiemu, ogłoszona przez E. D. Chotomskiego w Paryżu, 1843 (w sprawie Rybińskiego, obrona Niemojowskiego Bonaw.). Paryż, 1843, w 8ce.

Chotomski Ferd. Dienheim. Do jenerała Rybińskiego w imieniu obecnych oficerów polskich, na obchodzie rocznicy bitwy pod Grochowem 25 lutego 1844 i Gorecki Ant. do Jana Rybińskiego w gronie oficerów polskich (wiersz). Paryż.

— Obrona Rybińskiego (na to odpisał mu Umiński). Paryż, 1845.

Janowski Jan Nep. La vérité sur le général Rybiński, 1849, w 8ce.

Rybiński Maciej i jego oświadczenie, poddające emigracyą pod rozkazy Ludwika Filipa. Demokrata polski, 1850, str. 25.

— (nekrologi). Rocznik Tow. hist.-literackiego w Paryżu, t. II; Dziennik polski, 1879, nr. 19, 24, 27, 30; Czas, 1874, nr. 20.

Sabbatyn Ksawery (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1847, nr. 306.

Kłodziński A. Nekrolog ks. Eustachego Sanguszki, 1846.

Stobnicki Feliks. Książę Roman Sanguszko w korpusie jenerała Chrzanowskiego. Czas, 1881, nr. 80.

Bykowski Piotr Jaxa. Ks. Roman Sanguszko. Tygodnik ilustr. 1881, nr. 281.

Tarnowski St. Książę Roman Sanguszko. Przegląd polski, 1881, kwiecień, (r. XV, zes. X).

Dębiński L. Pamiątka pogrzebu ks. Romana Sanguszki w Sławucie dnia 30 marca 1881 r. (odbitka z Czasu), Kraków, 1881, str. 15, w 8ce,

Sanguszko ks. Roman Stanisław Adam (nekrologi). Kurjer poznański, r. 1881, nr. 73; Czas, 1881, nr. 72.

Widman Karol. Leon Sapieha. Tydzień, tom VIII, nr. 1—6.

Sapieha ks. Leon (nekrologi). Czas, 1878, nr. 221; Gazeta narodowa, 1878, nr. 210; Strzecha, 1878, str. 459 i nast.; Dziennik polski, 1878, nr. 210; Dziennik dla wszystkich, 1878, nr. 20.

Sierawski Julian. Przyjaciel ludu, 1879, t. XVI, nr. 14.

Siodońkiewicz. Artykuł, zawierający tłumaczenie w sprawie osobistej. Trzeci Maja, Paryż, 1842, str. 461.

Wierzbowski Michał ks. Kazanie przy wprowadzeniu do kościoła metropolitalnego zwłok śp. Wojciecha Skarszewskiego, arcybiskupa warsz. prym. Królestwa, orderów orła białego i św. Stanisława kawalera, miane przez . . . kanon. metrop. dnia 15 czerwca. Warszawa, 1827, w 8ce, str. 16.

Skarzyński Ambroży (życiorys). Dziennik poznański, 1868, nr. 176.

— Fortunat (nekrologi). Dziennik narodowy, Paryż, 1841, nr. 29; Demokrata polski, t. IV, str. 112.

— Kazimierz (nekrolog). Wiadomości polskie, 1856, nr. 33.

Mochnacki Maurycy. Dodatek do stronnicy 107 i 108 tomu II Historii powstania narodu polskiego 1830—31, w obronie Skrybickiego nacz. prowiantowej komisji. Warszawa, 1844, w 12ce.

Skrzetuski Floryan (nekrologi). Rocznik Tow. hist. literackiego w Paryżu, 1870, t. II; Czas, 1870, nr. 273; Dziennik polski, 1872, nr. 270, 295.

Morawski Teodor. Reclamation au sujet d'une notice sur le Général Skrzynecki par M. Gurowski (inséré dans le Cabinet de lecture du 29 Mai). Paris, 1832, w 8ce, str. 8.

Skrzynecki i Krukowiecki. Tygodnik emigracji polskiej, Paryż, 1837, cz. XIV, str. 18—23.

— (przyczynek do biografii). Tygodnik emigracji polskiej, Paryż, 1837, cz. XIV, str. 17—18.

Skrzynecki. Młoda Polska, tom II, Paryż, 1839, str. 25—28, 45—47, 58 do 69, 79—80; Dodatek, str. 21—24.

— w Belgii. Kronika emigracji polskiej, 1839, tom VIII, str. 1—7 i 33—47.

— (wspomnienie pośmiertne). Postęp, 1860, zeszyt 6.

Kwiatkowski Andrzej. Wspomnienie o życiu i zawodzie wojskowym generała Skrzyneckiego. Czas, 1860, nr. 20—24.

Jęłowicki Aleksander. Mowa pogrzebowa na cześć Skrzyneckiego, miana w Paryżu w kościele Wniebowzięcia, w 29 rocznicę bitwy grochowskiej d. 25 lutego. Paryż, Lecoffre, 1860, w 8ce, str. 24.

Pogrzeb **Skrzyneckiego**. Czas, 1860, nr. 12 14.

Wspomnienie o ś. p. generałowej **Skrzyneckiej**. Czas, 1876, nr. 282.

Adam **Ślaski** (nekrolog). Czas, 1873, nr. 16.

Baliński Michał. Pamiętniki o Janie Śniadeckim, jego życiu prywatnem i publicznem i dziełach jego. Wilno, 1864 do 1865, w 8ce, t. I—II, str. 918, 510.

— Wspomnienie o Janie Śniadeckim. Wilno, 1831, w 8ce.

— Żywot uczony i publiczny Jana Śniadeckiego. Warszawa, 1839, w 12ce. t. I, str. VII i 212.

— Życie Jędrzeja Śniadeckiego z piórsiem. Gniezno i Leszno, 1840, w 12ce, str. 96.

Frynkowski Ludwik Gabryel. Mowa pogrzebowa po śp. Jędrzeju Śniadeckim przez L. F. (umieszczona w Skimborowicza, zyciorysie Jędrzeja Śniadeckiego). Warszawa, nakład Hipol. Skimborowicza, 1840.

— Mowa na uczczenie śp. Jędrzeja Śniadeckiego, doktora filozofii i medycyny, wysłużonego profesora chemii w byłym uniwersytecie wileńskim, akademika prof. zwyczaj. kliniki terap. w ces. wileń. medyko-chir. akad. c. wil. lekar. Tow. i wielu in. tow. ucz. członka etc. etc. Wilno, wydanie Aniceta Reniera, nakładem A. Assa, druk J. Blumowicza, 1861, w 8ce, str. 53.

B... Aleksander **Sobański** (przyczynek do biografii). Gazeta narodowa, 1872, nr. 165.

Sobański Izidor (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1847, nr. 305.

Ignacy hr. **Sobolewski** (nekrologi). Dziennik narodowy, 1846, str. 292. Trzeci Maja, 1846, str. 376.

Sokołowski Piotr (nekrolog). Rocznik Tow. hist. lit. w Paryżu, r. 1870 do 1872.

Sołtan Adam (wspomnienie pośmiertne). Dziennik poznański, 1863, nr. 36.

J. B. Ostrowski, Rybiński i **Sołtyk**. Orzeł biały, 1842, nr. 22.

Sołtyk Roman (nekrologi). Nowa Polska, 1843, str. 842—744; Demokracja polski, t. VI, str. 40.

Klimaszewski Hipolit. Wspomnienie histor. o Jerzym Soroce, naczelniku powiatu oszmiańskiego. M. Podczaszyński, Pamiętnik emigracji, cz. II, Konrad, str. 7.

Sowińscy. Epizod z życia starego tułacza. Gazeta narodowa, 1881, nr. 227 i nast.

Starzyński Stanisław (zyciorys). Tygodnik ilustrowany z r. 1862, tom V, str. 235.

— (nekrolog). Rocznik Tow. hist-liter. w Paryżu, 1868.

Niemcewicz Jul. Urs. Staszic Stanisław. Obraz życia i czynów. Roczniki król. warszawskiego Towarzystwa przyjaciół nauk, tom XX, str. 43 i nast. w 8ce.

— Notice sur l'abbé Staszic etc. Le Polonais, 1834, t. IV, str. 286—292.

Glücksberg Maksimilian. Staszic Stanisław. studyum . . . Niwa, 1875, t. VII.

Staszic Stanisław Wawrzyniec, jako założyciel Towarzystwa rolniczego hrubieszowskiego i jako autor „Ziemorodztwa“, założyciel górnictwa krajowego, wraz z krótkim zarysem życia i zasług ogólnych dla kraju. Przez Justyna Wojewódzkiego (z drzeworytami testamentowych podpisów i pieczętki, tudzież laski podróźnej składanej . . .) Warszawa, 1879, str. II, 60, IV, w 8ce. wiel. odbitka z Encyklopedyi rolnictwa,

pomnożona streszczeniem „Ziemorodztwa i stanu górnictwa krajowego, i t. d. **Strachocki** Rawicz Erazm Józef (nekrolog). *Gazeta narodowa*, 1866, nr. 206.

Straszewicz Józef (nekrolog). *Młoda Polska*, t. I, 1838, str. 143—145.

Hulewicz Marcei. Rysów i myśli kilka o Januarym Suchodolskim. *Ruch literacki*, t. I, 1877, str. 342, 359, 375, 389.

Sumiński Damazy (nekrol.). *Dziennik polski*, 1870, nr. 21.

Strzyżewski Piotr (nekrolog). *Czas*, 1854, nr. 30.

Święcicki Józef (nekrolog). *Rocznik Tow. historyczno-liter. w Paryżu*, 1868.

Syrewicz (nekrolog). *Dziennik polski*, 1874, nr. 68.

Tarnowski Władysław. Nekrolog Józefa Kalasantego Szaniawskiego b. radcy Królestwa pols., 1843, w 4ce.

Rys krótki życia J. O. **Szanieckiego** (w końcu *Głos deputowanego Wołowskiego*), 1840, druk Marylskiego, w 3ce.

Szczaniecka Emilia (kilka szczegółów z jej życia). *Tygodnik emigracji polskiej*, Paryż, 1835, część IV, str. 65.

Szczaniecki Ludwik (wspomnienie pośmiertne). *Demokrata polski*, r. 1854, str. 184.

Szembek Piotr hrabia (nekrolog). *Dziennik pozn.*, 1866, nr. 77.

Wspomnienie o Wincentym **Szeptyckim**, jenerale wojsk polskich, dowódcy legionów litewsko-ruskich (1782 do 1836). *Dziennik literacki*, r. 1862, nr. 39.

Zgon Jakóba **Szrettera**, oraz krótki rys jego życia. *Dziennik narod.*, 1842, nr. 73. Nekrolog w piśmie *Demokrata pols.*, tom V, str. 48.

Szwejoer Michał (nekrolog). *Rocznik Tow. historyczno-liter. w Paryżu*, 1870—2.

Szymanowski Józef (nekrolog). *Rocznik Tow. historyczno-liter. w Paryżu*, 1867.

Lach-Szyrma Krystyn (nekrologi). *Tygodnik ilustrowany*, 1866, tom XIV,

str. 9; *Gazeta narodowa*, 1866, nr. 112; *Rocznik Tow. historyczno-liter. w Paryżu*, 1866, str. 358.

Koźmian Kajetan. Jan hr. Tarnowski. *Przyjaciel ludu*, 1842, tom IX, nr. 5—14.

Koźmian Kajetan. Biografia Jana hr. Tarnowskiego, b. senatora kasztelana Królestwa polskiego. *Czas*, 1878, nr. 168, 172 i 173.

Tarnowski Marcin hr. *Czas*, 1861, nr. 92.

— (nekrologi). *Czas*, 1862, nr. 270; *Skarbczyk domowy*, 1863, tom I, str. 19—23.

Tomaszewski Józef Bończa (nekrologi). *Kraj*, 1869, nr. 243; *Dziennik polski*, 1869, nr. 78; *Gazeta narodowa*, 1869, nr. 332.

Tomkiewicz Jakób (nekrolog). *Rocznik Tow. historyczno-liter. w Paryżu*, 1867.

Trzcziński Franciszek (nekrologi). *Przegląd rzeczy polskich*, zeszyt z dnia 1 września 1861 r., str. 41—44; *Rocznik Tow. historyczno-liter. w Paryżu*, 1866, str. 363.

Tymowski Tomasz (nekrolog). *Przegląd pozn.*, tom X, str. 453.

Kalinka Waleryan. *Żywot Tadeusza Tyszkiewicza opowiedział.* (1774—1852). Poznań, 1853, Żupański, druk Deckera i spółki, str. 159, w 8ce.

Ubysz Wincenty (nekrolog). *Rocznik Towarzystwa historyczno-literac. w Paryżu*, 1866.

Walewski Aleksander hr. (biografia). *Postęp*, 1860, zeszyt 5.

— **Colonna** Aleksander Floryan Józef (nekrolog). *Rocznik Tow. historyczno-liter. w Paryżu*, 1868.

Waśkiewicz Antoni (nekrolog). *Dziennik polski*, 1876, nr. 105.

Bieńkowski Antoni. Mowa przy obchodzie pogrzebowym ś. p. Tomasza Wawrzeckiego, ministra sprawiedliwości Królestwa polskiego, 26/VIII. Warszawa, 1818, 4 k., w 4ce.

Wspomnienia o zeszytym w r. 1816, Tomaszu z Krzetuszewa **Wawrzeckim**, senatorze wojewodzie (mowy A. Bień-

kowskiego i St. Służewskiego). Wilno, 1829, str. 35, w 8ce.

Wasowicz Stanisław hr. (nekrologi). Dziennik poznański, 1864, nr. 165; Gazeta narodowa, 1864, nr. 175; Rocznik Tow. histor.-liter. w Paryżu, 1866, str. 363.

Kilka słów z powodu artykułu „O salonie i salonach“ (szczegóły o hr. z Tyszkiewiczów **Wasowiczowej**). Czas, 1881, nr. 97.

Sabbatyn Władysław. Aleksander Wereszczyński (nekrolog). Trzeci Maja, 1843, str. 594—595. Paryż, 1843.

Życiorys generała E. Węgierskiego. Rps. w posiadaniu pana Władysława Kosińskiego w Rydzynie (w W. Ks. Poznańskim).

Wiadomość o śmierci i zasługach generała **Węgierskiego** (przedruk z Gazety poznańskiej). Demokrata polski, t. IV, cz. I, str. 12—13.

Węgierski Emilian (nekrolog). Narodowość, Paryż, 1841, str. 47.

Siemieński Lucyan. Wspomnienie o życiu i pismach Franciszka Wężyka. Rocznik Towarzystwa nauk. krakows., tom XXXIV.

— — — Kraków, 1865, str. 34.

Tomkowicz Stanisław. Żywot Franciszka Wężyka, z użyciem głównie własnych zapisków poety skreślony. Pisma Franciszka Wężyka. Poezye z pośmiertnych rękopisów. Kraków, 1878, t. II, str. 289—429.

Wężyk Franciszek (nekrolog). Czas, 1862, nr. 104.

Wieczfński Władysław (nekrolog). Demokrata polski. t. X, str. 36.

Wielogłowski Kasper (nekrologi). Dziennik narodowy, r. 1846, nr. 284; Trzeci Maja, r. 1846, str. 350—351.

Dębicki Ludwik hr. Walery Wielogłowski. Przegląd lwowski, 1875, t. IX i X.

Wielogłowski Walery (nekrologi). Dziennik poznański, r. 1865, nr. 164; Tygodnik ilustrowany, 1866, tom XIII, str. 21.

Janowski Jan Nepomucen. Margrabia Aleksander Wielopolski, rys biograficzny. Paryż, 1861, w 8ce.

Badeni Józef. Aleksander Wielopolski. Przegląd polski, 1878, t. III.

— — — Kraków, 1878, str. 8.

Epsilon. Żywot i czyny Wielopolskiego, podług najnowszych badań opisał Poznań, 1879.

Wielopolski Aleksander hr. (życiorysy i wspomnienia pośmierne). Ate-neum, 1878, tom I, str. 363—365; Tygodnik ilustrowany, 1878, tom V, str. 18; Kronika rodzinna, 1878, str. 36 i następne; Przegląd tygodniowy, 1878, nr. 3 i 5; Gazeta narodowa, 1878, nr. 19 i nast. Lech, 1878, nr. 8.

Lisicki Henr., Aleksander Wielopolski. Kraków, 1878—9, t. 1—4.

Wspomnienie o hr. Janie **Wielopolskim**. Czas, 1860, nr. 78.

Wielopolski Jan hr. (nekrolog) Czas, 1860, nr. 64.

Wirtemberska Marya z Czartoryskich księżna (nekrolog). Przegląd poznański, 1854, tom XIX, str. 502—3.

Stawiarski Ignacy Franciszek. Do JW. Szymona Wiszniewskiego prezesa sądu apelacyjnego Królestwa polskiego, orderu św. Stanisława kawalera, przy rozstaniu się jego z chwalebnie sprawowanem urzędowaniem dnia 13 lutego 1820 r. w Warszawie, 2 karty nie-liczbowane (wierszem, na końcu podpisany J. S.).

Mieroszewski Jan. Obrona Stanisława hr. Wodzickiego. Goniec krakowski, nr. 42.

Wodziński Maciej (nekrologi). Przegląd poznański, 1848, t. VII, str. 145; Gazeta polska, 1848, nr. 107.

Szymanowski Józef. Necrolog Math. v. Wodziński, Wojewode d. Königr. Polen.

Wojciechowski Józef Bazyli (nekrolog). Trzeci Maja, Paryż, 1843, str. 583.

Wojczyński Stanisław (nekrolog). Kronika emigracji pols. t. VI, str. 49—50.

Fr. Ks. **Krol**... O Karolu Ferdynand dzie Woydzie. Przyjaciół ludu, 1847. t. XIV, nr. 49.

Życie śp. **Fr. Wołowskiego** deputowanego na sejm Kr. pols. Paryż, 1844, w 8ce, str. 27. **Nekrologi**: Demokrata polski, t. VI, str. 104; Dziennik narodowy, 1844, nr. 150.

Wołowski Ludwik (biografia). Postęp, 1860, zesz. 8, str. 137—138.

— (nekrologi). Ruch literacki, 1876, nr. 33; Dziennik polski, 1876, nr. 183, 191.

Węzyk Franciszek. Przemowa przy wyprowadzeniu zwłok arcybiskupa prymasa Woronicza, 8 stycznia (w zbiorze mów, 1830).

Kazania i mowy z powodu uroczystego pogrzebu ś. p. Jana Pawła **Woronioza**, arcybiskupa warszawskiego, prymasa i senatora Królestwa polskiego, opata komendaturyjnego lendzkiego, orderów Orła białego i św. Stanisława kawalera, dnia 8 i 9 stycznia 1830 r. miane Kraków, druk Stanisława Gieszkowskiego, 1830, w 8ce, str. VIII, 29, 10, 15, 11.

Wroniecki Antoni. Wspomnienie pośmiertne i wiersz na jego cześć. Kronika emigracji polskiej, t. 7, str. 386.

— (przyczynek do życiorysu). Tygodnik emigracji polskiej, Paryż, 1835, cz. IV, str. 89.

— (mowa pogrzebowa). Młoda Polska, 1839, str. 102—108.

— (nekrolog). Tamże, 1838, str. 389 i 409.

Wrotnowski Feliks (nekrolog). Rocznik Tow. hist. lit. w Paryżu, 1870 do 1872.

Wybicki Józef (nekrolog). Dziennik wileński, 1823, I, 362—363.

Karsnicki Karol. Wspomnienie o Piotrze Wysockim. Kronika emigracji pols. t. VI, str. 368—370.

Wysocki Piotr (przyczynek do biografii). Orzeł biały, 1843, nr. 10.

Jan z Podola. Wspomnienie o Piotrze **Wysockim**. Dziennik literacki, 1857, nr. 59—60.

Giller Agaton. Piotr Wysocki na Syberji. Bibl. ludowa pols. t. 60.

Giller Agaton. Opisanie zabajkałskiej krainy w Syberji, t. II, Lipsk, 1867, str. 105—110.

Rettel Leonard. Kilka szczegółów z życia Piotra Wysockiego. Bibl. ludowa pols. t. 37.

Wysocki Piotr (przyczynek do biografii). Dziennik polski, 1872, nr. 171.

— w Akatui. Gazeta narodowa, 1875, nr. 17.

— (nekrologi). Ruch literacki, 1875, t. II, str. 62—65; Ojczyzna, 1874, nr. 14 i 15; Czas, 1875, nr. 11; Gazeta narodowa, 1875, nr. 10; Przyjaciół domowy, 1875, nr. 2.

— (rycina z biografią w francuskim języku). Paryż, Schletter w Wrocławiu, w 8ce.

— ojciec narodu (zaproszenie na obrzęd pogrzebowy przez towarzystwo „Siła“). Wiedeń, 1875, w 8ce.

Zabłocki Teofil (nekrolog). Przyjaciół domowy, Lwów, 1880, nr. 17, str. 136.

Prażmowski Adam. Mowa pogrzebowa podczas żałobnego obchodu za duszę śp. J. O. księcia Józefa Zajączka, namiestnika Królestwa polskiego dnia 2 sierpnia 1826 r. w kościele św. Krzyża miana w Warszawie, w 4ce.

Śmierć Księcia **Zajączka**. Warszawa, 1831.

Zajączek i Wincenty Niemojowski (artykuł zawiera listy namiestnika Zajączka i posła na sejm Niemojowskiego z r. 1821, odnoszące się do protestacji Niemojowskiego przeciw wydaleniu za granicę Radońskiego, byłego majora wojsk Księstwa warszawskiego). Czas, 1874, nr. 31.

Molski Marcin. Na dzień imienin JW. Józefa Zajączka, generała piechoty, senatora wojewody etc. namiestnika w Królestwie polskim etc. dnia 19 marca 1816, w 4ce.

— — — r. 1818.

— — — r. 1819.

Zalewski Jan Aleksander (nekrolog). Dziennik polski, 1878, nr. 57.

Kajsiewicz Hieronim. Słowo wspomnienia śp. Józefa Zaleskiego, zmarłego

na wygnaniu w Paryżu 6 lutego 1864. Przegląd poznański, tom XXXVII, str. 75—79.

Otowski Henryk. Mowa nad grobem ś p. Józefa hr. Załuskiego, niegdys oficera i szefa szwadronu w lekkokonnym pólku polskiej gwardyi Napoleona etc. generała w głównym sztabie wojska polskiego etc. w dniu 30 kwietnia przy kościele parafialnym w Gręboszowie miana. Tarnów, 1866, w 8ce.

— (nekrolog). Gazeta narodowa, 1866, nr. 97.

— **Załuski Karol hr.** (nekrolog). Dziennik narodowy, Paryż, 1846, nr. 248.

— Roman. Czas, 1865, nr. 78.

Zambrzycki Ludwik. Wiadomość o śmierci i wiersz na jego cześć. Kronika emigracyi polskiej, Paryż, 1834, tom I, str. 191.

— (nekrolog). Le Polonais, t. III, str. 57—58.

Popiel Paweł. Andrzej Zamojski. Przegląd polski, 1874, t. IIgi.

Dębicki hr. Ludwik. Andrzej Zamojski (wspomnienie pośmiertne). Kraków, 1874.

— Andrzej Zamojski (biografia). Czas 1874, nr. 250—252.

Górski Ludwik. Andrzej Zamojski (biografia). Niwa, Warszawa, 1879, t. XVI, str. 1—31.

O Andrzeju **Zamojskim** według Encyklopedyi rolniczej. Czas, 1879, nr. 221—226.

Zamojski hr. Andrzej (mniejsze życiorysy i nekrologi) Postęp, 1860, zes. 4; Kalendarz powsz. Wildta, Kraków, 1863; Lech, 1878, nr. 6; Czas, 1874, nr. 248; Gazeta narodowa, 1874, nr. 249.

Garbiński Władysław. Rys życia Stanisława Kostki hr. ordynata Zamojskiego. Warszawa, 1856.

Zamojski hr. Stanisław ordynat, b prezes senatu Król. pols. (nekrolog). Czas, 1856, nr. 79.

— hr. Władysław (przyczynek do biografii). Nowa Polska, Paryż, 1844, str. 757—758.

Małachowski jen. i Wład. Zamojski. Nowa Polska, Paryż, 1844, str. 765—767.

Holzman K. B. Jen. Ramorino i jego szef sztabu Wład. Zamojski. Poitiers, Dépierris, 1844, str. 15, w 8ce.

Wspomnienie o jenerale **Zamojskim** (wyjątek z Przeglądu polskiego, luty). Kraków, 1868, k. 1, str. 6, w 8ce.

Perraud H. Mowa żałobna na cześć jenerała Wł. Zamojskiego, miana w Paryżu 30 stycznia 1868. Poznań, 1868, w 8ce.

— Głos pogrzebny po Wład. jenerale Zamojskim, kazanie w kościele Oratoryanów we czwartek 30 stycznia 1868. Paryż, 1868, w 8ce.

— Eloge funèbre du général comte Ladislas Zamojski, prononcé dans l'église de l'oratoire le 30 Janvier 1868, Paryż, 1868, w 8ce.

— 2gie wydanie. Paryż, 1868, w 16ce.

— 2me edition augmentée de plusieurs lettres inédits du Général. Paryż, 1868.

Zamojski Władysław (nekrologi). Dziennik poznański, 1868, nr. 15; Rocznik Tow. histor.-liter. w Paryżu, 1868; Czas, 1868, nr. 38 i 39.

Zan Tom. (wspomnienie pośmiertne). Wiadomości polskie, 1856, nr. 11 i 12. Wiadomości o śmierci Tom. Zana. Dziennik literacki, 1858, nr. 27.

Zan Tomasz. Korespondencya. Wieniec, dwutygodnik liter. Kraków, 1862, w 4ce.

Czernicki Tomasz. Żywot i korespondencye Tomasa Zana. Kraków, 1863, w 8ce.

Zan Tomasz (rys biograficzny). Dziennik dla wszystkich. Lwów, 1878, nr. 34.

Zdanowski Antoni (nekrolog). Gazeta narodowa, 1869, nr. 10.

Zdzitowiecki Józef (nekrolog). Czas, 1857, nr. 26.

Zeltner Ksawery (nekrolog). Dziennik polski, 1880, nr. 294.

Zienkowiec Leon (nekrolog). Rocznik Tow. hist.-lit. w Paryżu, 1870 do 1872.

Zrzelski Nikodem (nekrol.). Dziennik lwowski, 1867, nr. 97.

Zwierkowski Walenty (nekrologi). Przegląd rzeczy polskich, zeszyt z dnia 28 stycznia 1860, str. 62—63; Wiadomości polskie, 1859, nr. 52.

Zwierzyński Wojciech (nekrolog). Dziennik lwowski, 1868, nr. 105.

Żabokrzecki Teodor (nekrolog). Orzeł biały, 1820, nr. 10, str. 153 do 157.

Żarski Stanisław (nekrolog i wspomnienie pośmiertne). Kronika emigracji polskiej. Paryż, 1838, tom 7, str. 385.

— (nekrolog). Młoda Polska, nr. 129, dod.

Żurakowski Józef (wspomnienie pośmiertne). Czas, 1874, nr. 165.

Żurawski Stanisław (nekrolog). Trzeci Maja. Paryż, 1841, str. 8.

Żychliński Albin (nekrolog). Dziennik poznański, 1871, nr. 141.

TREŚĆ.

A. Źródła i opracowania

odnoszące się do całego okresu 1815 — 1831.

I. Źródła.

	str.
1. Zbiory listów i dokumentów	1
2. Pamiętniki	4
3. Czasopisma współczesne	11
4. Broszury polityczne	11
5. Ważniejsze artykuły dziennikarskie	17
6. Kalendarze z lat 1815—1831	17

II. Opracowania. 18

B. Część szczegółowa.

I. Stosunki w Królestwie i w Krajach zabranych od r. 1815 do wybuchu powstania z dnia 29 listopada 1830 r.

1. Prawodawstwo, sejmy	28
2. Rząd; administracya kraju, skarbowość, sądownictwo	35
3. Stan oświecenia	38
4. Wojsko	45
5. Stosunki ekonomiczne	47
6. Stosunki społeczne	51
7. Stosunki polityczne: a) Tajne związki	54
b) Usposobienie umysłów, objawy opinii publicznej	60

II. Od dnia 29 listopada do upadku powstania.

1. Wybuch powstania	64
2. Rząd	66
3. Sejm	67
4. Stronnictwa	69
5. Usposobienie umysłów, objawy opinii publicznej	69
6. Zaburzenia wewnętrzne	74
7. Siła zbrojna	74
8. Działania wojenne	76
9. Upadek powstania	83
10. Stosunki dyplomatyczne z innemi państwami	84
11. Współczesne objawy opinii europejskiej w sprawie polskiej	85
12. Skutki upadku powstania listopadowego	88

III. Teatr wojny 90

IV. Dział biograficzny

